

ДЖОН ДОНАХЮ ДЕШИ

Част 2 от „Конър Бърк“

Превод от английски: Иван Златарски, 2005

chitanka.info

*На Кити, с любов, че така нежно държи сърцето на
автора.*

ДЕШИ

(УЧЕНИКЪТ)

*Деши вярва, че се учи от
учителя,
и върви напред. Учителят знае,
че всъщност те са свързани
и се намират на един Път,
но на различни места —
в общ ярем от плът и стомана,
като две колела на една каруца.*

ПРОЛОГ

ПЪТЯТ

Всеки иска нещо — това е един от малкото философски постулати, по който с брат ми Мики сме в съгласие. Желанието оформя кривата на житейската траектория и ни води в неизследвани посоки.

Будистите казват, че желанието създава илюзията, а тя на свой ред е източник на всички страдания. Според католическата църква, в лоното на която съм израсъл, желанието е презряно. Малко са нещата в живота, които наистина си заслужават да бъдат желани, но ние хората сме прокълнати с практически безграничната способност за въображение и нужди. Истински мъдрите хора знаят, че онова, от което действително се нуждаем, са онези неща, които помагат на истинската ни същност да изплува. Ние се раждаме с това знание, само че бързо го забравяме и изживяваме живота си, като се мъчим да си го спомним.

Пътят, по който поема един живот, е функция на това припомняне. Бродим по него в търсене на онази наша същност, която някога сме осъзнавали. Но този път не е никак лек той е каменист и осеян с препятствия. И не сме самотни в това щуране: в тръните покрай банкета съзираме разни неща аморфни форми, останките на загубилите посоката. А когато Пътят тръгне надолу, има други, застинали неподвижно наблюдатели, дебнещи от тъмната гора. Гладни призраци, готови да ни сграбчат.

Пътят се извира, спуска се надолу и поема нагоре. Има моменти, когато е неясен. Заблуждаващи следи водят непредпазливите към гибел. Но някъде високо и напред всички ние забелязваме смътните очертания на нещо красиво. Да, не се вижда добре, но въпреки това ни привлича неудържимо.

Добрият учител ти казва да не откъсваш поглед от ефирния образ. Не знам дали е проява на добрина, или на жестокост, но това поддържа живо желанието и те кара да оставаш на верния Път. И те предпазва да не поглеждаш надолу.

Защото погледнеш ли... ще видиш по камъните кръв.

1.

ПРОЛЕТЕН ВЯТЪР

Мислиш за тях толкова много — за жертвите и убийците. Премисляш отново и отново подредените в съзнанието ти подробности, докато след време чуждата реалност на изживяното от един непознат не се превърне в твоя. И тогава фактите оживяват и отекват в мозъка ти. Резонансът е жив и болезнен...

Онзи ден вятърът беше топъл, а въздухът — мек и наситен с влага. Беше онова време от годината, когато няколко слънчеви часа на деня са достатъчни, та растенията да избухнат в пъпки и цветове. И усещаш с цялото си същество: след период на напрегнато очакване нещо е на път да се случи.

Едуард Сакура можел да чака. Казаха ми го хората, с които разговарях. Бил се научил да сдържа подтика да действа импулсивно благодарение на спокойната си методична дисциплинираност. Възбудата от предвкушването на сключването на добра сделка, разбира се, никога не избледнява. Точно заради нея бил в бизнеса, с който се занимавал. Но годините на проби и грешки го научили да овладява импулсивността си. И в крайна сметка пожънал богата жътва.

Изучавал *шодо*. Пътя на четката, цели трийсет години — години на стремеж към постигане на търпение. Една от малките иронии на съдбата. Като младеж разбрал от житейския опит на родителите си в Манцинар, че тайната на сигурността в Америка е да се приспособиш към американската култура. По-късно хората от поколението на Сакура сигурно са се чудели защо родителите им не могли да проумеят този елементарен факт за Америка. В края на краищата нали самите японци имат поговорката, че гвоздеят, който стърчи, получава удар с чук.

Той разглеждал снимките от лагерите, в които американското правителство натикало родителите му заедно с други американци от японски произход. Геометрично правилните редици набързо сковани дъсчени бараки в сърцето на американската пустиня би следвало да са достатъчни, за да набият урока в главите на дори най-тъпите

наблюдатели. Към края на войната американците от японски произход се научили да гледат в бъдещето — просто защото миналото било прекалено болезнено. И по този начин извърнали поглед от Япония.

Сакура бил умно хлапе и станал още по-умен зрял мъж. Завършил бизнес администрация и развил в себе си вкус към изпълнените с емоционален заряд сделки, които все по-често се сключвали в развлекателната индустрия. И малко по малко преуспял в избраната кариера. Но с навлизането в средната възраст започнал да усеща все по-силно нуждата от някаква връзка с миналото си. Макар да бил крайно енергичен и да работел в изключително динамичен бизнес, той избрал начинание, диаметрално противоположно на забързания ритъм на дните му.

В продължение на трийсет години, всеки божи ден, независимо от това къде се намирал, Сакура посвещавал част от живота си на Дисциплината на четката. Учителите му разкрили как по този начин да забравя за тревогите си. Влизал в света на тихата концентрация. После, коленичил пред чистотата на празния бял лист, бавно и методично започвал да се подготвя. Блокчето сух туш постепенно се стривало на фин прах в каменния хаван. Добавял внимателно вода, без да откъсва поглед от заредената с обещание смес, гъста и черна с потенциала на онова, което предстояло.

После започвал съсредоточено да диша — успокоявал ръката си, съсредоточавал мислите си, преди да посегне към четката.

А след това, едва когато дух и четка се превръщали в едно цяло, по листа се появявала следа от туш, която съдържала нещо от Сакура, застинало във времето, нещо видимо само благодарение на резкия контраст между черния туш и белия фон.

Когато се преселил в Ню Йорк, донесъл изкуството със себе си. Засилващото се присъствие на японски компании като „Сони“ в развлекателната индустрия означавало, че за посредници като Сакура имало работа и на двете крайбрежия. Работел в Манхатън и всяка вечер се прибирал в скъп модерен квартал в района на Форт Хамилтън, Бруклин. Загърбвал царството на бетона, за да се върне в рая от зеленина и спокойствие, където бил домът му. Бризът носел соления мирис на Атлантика. Най-голямо удоволствие обаче му носело това, че

сред кипящия живот на пролетната му градина било сгушено малкото бунгало шодо.

Построил го зад къщата си, колкото се може по-далеч от нея. Парцелът бил обграден с висока стена, дървета изолирали шума. Така се получавал малък остров на спокойствието. Убежището го привличало повече от всякога, като камък, неподвижен и изолиран в кипящото течение на живота му.

Именно разположението на бунгалото обяснява защо не чул приближаването на убиеца.

В тази част на Бруклин хората ценят уединението. Улиците са относително тесни, къщите — стари и масивни. Парцелите най-често са с неправилна форма и понякога предлагат заден двор с изненадваща дълбочина. Далечният шум от натоварените магистрали на изток никога не стихва. И никой не би се впечатлил от поредния „Лексъс“, тихо промъкващ се по смълчаните следобедни улички.

Хората имат склонност да възприемат лова като форма на преследване. Но професионалните ловци, особено майсторите сред тях, постигат желаното с минимален разход на енергия и добро планиране. Да, те могат да преследват, ако се наложи, но предпочитат да дебнат. И ако е възможно, са склонни да използват техниката на нападение от засада. Изучи жертвата си. Разбери стереотипа ѝ. Проучи къде ще се намира. И чакай там.

Проследил ли е убиецът Сакура, или вече е бил там, дебнещ от зеленината? Няма особено значение. Важното е, че е знаел къде да намери жертвата си. И с безжалостната увереност на всички убийци е направил своя ход.

Старите майстори, истинските сенсеи, казват, че всички пътища водят до едно и също място. Независимо дали ще избереш четката, или меча, съсредоточението и тренировките ще те променят. Отначало незабележимо. Но промените се натрупват. По-късно изследвах калиграфията на Сакура и разбрах, че трийсетте години тренировки не са били похабени.

Смисълът на калиграфията е да се потопиш в нея, а не да обръщаш внимание на разсейващите те неща. Напълно вероятно е той да е избирал от водовъртежа от усещания край себе си, защото овладяването на неподвижността означава, че при подходящи

обстоятелства си в състояние да трептиш като метроном. Знам това по себе си. И мога да се обзаложа, че Сакура също е можел да го прави.

Професионалистите не проявяват много емоции. Някогашните японски воители са говорили за способността да останат в *каге*, скрити в сянката. Не издаваш нищо от себе си пред своя противник. Не позволяваш на враговете ти да разберат какво мислиш, чувстваш или възнамеряваш. Убиецът му сигурно е бил тих и сдържан като всички убийци. Но както и да опитваме да го прикрием, ние всички излъчваме психическа енергия.

Онзи ден атмосферата била заредена с напрежение и жертвата усетила това. Аз тренирам различна дисциплина, но методите са същите. Учителите ми казват, че съзнанието може да бъде разконцентрирано и „привързано“ към нещо странично. Това създава пролука в концентрацията. И свидетелства за това могат да се открият в използваната техника.

Точно това видях, като погледнах листа с калиграфия на Едуард Сакура. Промяна във фокуса.

Убиецът беше паркирал на една пряка разстояние и се бе върнал пеша до страничната портичка, водеща към задната половина на имота. Там се бе наложило да напусне камъка и бетона, за да стигне до жертвата си, така че беше оставил следа. Отпечатъците във влажната почва подсказваха висок мъж. Беше вървял бавно и тихо — отпечатъците бяха по-дълбоки към пръстите и нямаше избутана назад пръст. Не е било нужно да бърза, а и не е искал да вдига шум. Несъмнено е знаел къде отива и какво ще намери там.

Когато доловил приближаването на убиеца, Сакура вдигнал глава. Останал седнал в обичайната поза — подгънати под тялото крака, опрял здраво на пода външната страна на ходилата. Сигурно усетил фаталността на предстоящото. Не го обзела паника, не трепнал, просто усетил с цялото си същество нещо да преминава през тялото му към земята, където спряло — очевидно и неподвижно.

Нямаше следи от взлом, отсъстваше театралността на разбити врати. Никакви излишни движения. Икономично и ефективно. Човек се изкушава да го нарече „цивилизовано“. Ако не бе крайният резултат.

Убиецът беше влязъл в бунгалото през вратата вляво от калиграфа. Сакура леко се бе извърнал, за да погледне натрапника, но бе останал с тяло, обърнато към ниската масичка, към четката и

листата хартия. Дали е разширил очи при гледката на извисяващия се над него нападател? Самият аз трескаво бих се мъчил да се изправа. Но нямаше следи от такова нещо.

Сакура разбирал от преговаряне. Знаел механизмите и бил опитен в прилагането им. Хората, които го бяха познавали, казаха, че можел бързо да анализира ситуациите и да предсказва развитието им. Несъмнено е усещал кога има място за преговори и кога те са безполезни. Така че благодарение на онова, което японците наричат *харагеи* — вид интуиция, присъща на майсторите на бойни изкуства, — и годините на делова прозорливост, Сакура несъмнено ясно е осъзнал какво предстои да се случи. И то не можело да се избегне.

Може и да са разговаряли. Едва ли е било дълго. Убиецът едва ли е имал словесни умения. Неговите „послания“ са били предавани по възможно най-елементарен начин. Обаче Сакура, леко извърнат към промъкналото се в бунгалото и надвиснало над него напомняне за смъртността на човека, сигурно е искал да разбере защо. Несъмнено това е най-нормалният последен въпрос в подобна ситуация.

Дори в този момент, въпреки ускорения си пулс и внезапно избилите по челото му тежки капки пот, Сакура трескаво мислел. Така че въпросът му не бил само безполезна риторика, а част от последната му сделка. Независимо от това дали убиецът е отговорил, или не, Сакура е преговарял за времето, от което е имал нужда. За да ни остави улика.

Придърпал нов лист хартия. С последен поглед към убиеца си потопил четката си в туша, завъртял я деликатно и за последен път потърсил центъра. Трудна работа, когато въздухът не ти стига и страхът се опитва да пробие бариерата на дисциплината.

Четката изшумоляла по хартията. Убиецът вдигнал ръка като ехо на движението.

Куршумът пробил тънката кост на слепоочието. Мекият метал се сплескал и издълбал тунел в мозъка на Сакура. Когато излетял отзад, ръката спазматично отскочила и последната калиграфия на Сакура завършила без контрола на тялото, което се свлякло.

Убиецът прекрачил през Сакура и погледнал листа. Може би изсумтял презрително, докато четял редовете. Тази калиграфия нямало да каже нищо на никого. Отвън се чуло затръшване на врата на кола и той несъзнателно извърнал глава натам, към възможната опасност.

Безшумно отишъл до вратата, за да провери какво става, и смътно обезпокоен излязъл, без да се обръща. Какво толкова имало да види? Едно осквернено малко убежище. Екземпляр на „Олтарната сутра“^[1]. Оризова хартия с безсмислени драсканици с четка. Малка свита фигура в разстилаща се локвичка туш. А по деликатните шоджи паравани в стаята — напръскани червени точки, сякаш долетели дотук тласкани от засилващия се вятър дъждовни капки.

[1] „Олтарната сутра“ (T’an Ching — Platform Scripture или Platform Sutra) — произведение (версията на текст, включен в изданието на будисткия канон от времето на династията Мин), ползващо се от векове с огромна популярност сред китайските чан (и японските дзен) будисти в Източна Азия. Смятано за учение на Хуйнен, шестия патриарх на южната школа Чан, то има възможно най-високия статус за един будистки текст (оттук и ching, означаващо „сутра“ — което го поставя на равна основа с думите, приписвани пряко на самия Буда). — Б.пр. ↑

2. ЪГЪЛ НА СМЪРТТА

Не мислех за убийство. Мислех за убиването. Японското дожо представлява зала за тренировка, забележителна най-вече със своята красота. Изчистени линии. Никакъв безпорядък. Топлината на дървото и изискаността на ритуала. Но не се заблуждавайте. Взрете се повнимателно в нас, докато се движим из това пространство. Наблюдаваме се нащрек и следим за признаците за внезапна атака. Контролираме се и сме максимално съсредоточени. Но дълбоко във всеки от нас се таи съдържана жестокост. Която се проявява в множество дребни неща.

Повечето дожо са доста просторни. В тях отекуват викове и глухи удари. Но когато си достатъчно опитен, можеш да чуваш всичко съвсем ясно. Аса Сенсей беше учител по кендо от старата школа. Когато попаднеш на група опитни дуелиращи се, които тренират заедно, издаваните звуци ти говорят за много неща. Сега бяхме в дожото на Аса Сенсей и виковете на дуелиращите се бяха мощни — надигащи се вълни от разположените в кръг ученици, отекуващи в подобната на пещера зала. Тя създаваше енергийно поле, което усещах, докато замахвах с меча и виках заедно с другите.

С периферното си зрение виждах Аса и Ямашита — стояха и ни наблюдаваха. Тъмните им очи блестяха, но ако се изключеше този признак на живот, човек можеше да ги помисли за изваяни от камък. Бръснатата глава на учителя ми стоеше на масивното му тяло като артилерийски снаряд. Аса беше по-слаб и беше заметнал назад дългата си сива коса. Бяха различни, но начинът, по който се държаха — спокойни мускулести ръце под ръкавите на индиговосините тренировъчни облекла, мълчание и абсолютна неподвижност — ги правеше да изглеждат почти еднакви.

Двама наблюдатели, но какви. Сигурно в крайна сметка просто ставаш такъв. Очите им попиваха всичко случващо се, те го поемаха през кожата си, вкусваха го с устата си. Сливаха се със ставащото по

такъв начин, че дъхът им започваше да влиза и излиза с околния ритъм. И тогава, напълно готови, нанасяха удара си.

Когато ги видиш такива, каквито са, тези хора вселяват най-чист ужас. Те не издават нищо, претеглят те, преценяват те. Когато решат да споделят с теб нещо, го правят неохотно и те принуждават да се бориш за всяка троха знание. Ретроспективно погледнато, няма никакво съмнение, че така и би трябвало да бъде. Но макар в крайна сметка да стигаш до положението да им вярваш, винаги го правиш с едно наум.

Не мога да свикна с това. Ямашита е мой учител и имаше време, когато го смятах за идеален. След това поумнях. Той продължава да е моят сенсей, но връзката ни претърпя някои промени. Гледа ме с безизразните си, лишени от всякаква емоция очи. И понякога и аз го гледам по същия начин. Научих от него много неща. И не само добри.

Първия път, когато се изправих срещу него, цялата ми увереност, основаваща се на притежаването на черни пояси в две различни бойни умения, се изпари в нажежената пещ на отприщаната енергия. Ямашита знае какво си намислил още преди синапсите в невроните ти да са предали и намек на последната ти гениална идея. Доколкото съм в състояние да преценя, техниката му е перфектна. И е абсолютно безмилостен. При Ямашита всеки път, когато стъпиш на пода на дожото, си подложен на изпит. С годините на тренировки постепенно свикваш с това, но никога не те напуска тревожното усещане, че някъде, извън твоето полезрение, те дебне звяр, страшен и отвратителен.

Днес звярът дори не се крие.

Ямашита и Аса едва ли не със злорадство бяха споделили плановете си с мен. Бяха ми разказали как великият майстор на меча Тешу изпитвал учениците си, като ги прекарвал през нещо на име *сейган* — тренировка с обет. Имало различни нива и всяко ниво изисквало определен период на обучение — една година, две години, три — след което обучаемият се изправял лице в лице с определен брой противници, идващи един след друг. Можело да бъдат петдесет. Понякога — сто. Или дори повече. Идеята била ученикът да се изтощи до степен, когато в тялото му изгори и последната съзнателна мисъл, и да може да държи меча единствено чрез силата на своя дух. Това според тях било вид *сейшин танрен* — духовно каляване.

Ямашита ми разказа как един ученик на третия пореден ден непрестанни двубои можел да се вдигне на крака единствено с чужда помощ. Ръкавиците му били така покрити със засъхнала кръв, че едва обхващал дръжката на меча. От бедния нещастник не било останало нищо.

Те, разбира се, обичат да ти изправят косата с подобни истории. Ямашита и неговият приятел ме бяха наблюдавали внимателно. Свих рамене. „Нали затова съм тук“, казах, поради липса на друг отговор.

Двамата ме изгледаха с доволния поглед на нахранили се котки. И аз ги изгледах.

Дълбоко в мен, разбира се, нервите ми бяха разклатени. Ямашита щеше да ме наблюдава как се гърча под натиска да се представя добре в среща с непознат стил. Но мен ме изгаряше скрито възмущение.

Не се заблуждавайте. Под цялата показност на дзен става дума за его. Няма начин да посветите значителна част от живота си на нещо толкова изцеждащо съществуото ви, без да развиете определена степен на гордост. Да, има и смирение. Но учениците измерват себе си както един срещу друг, така и — при това в по-голяма степен — срещу повзискателните изисквания, които развиваме сами. И усещането, че отново ще бъда поставен на изпитание и пак трябва да се доказвам пред Ямашита и неговия стар приятел, беше особено дразнещо. След толкова време заедно мислех, че мога да очаквам нещо по-различно. Вместо това двамата учители щяха да ме наблюдават критично като безмилостни съдии и това правеше състезателната ми стръв — а тя винаги съществува, когато се биеш срещу хора — трудно поносима.

Спасението е да не мислиш за това. Съсредоточаваш се върху битката. Превръщаш пяната на емоциите си в свирепост. Пролятата днес кръв щеше да бъде символична, но това не бива да променя настройката ти — правиш всичко възможно, за да убиеш противника си, защото иначе ще умреш.

Барабанът проехтя и всички се строихме в редица и заехме официална поза на колене. Бамбуковият меч — казва се *шинай* — се поставя отляво. Всички в смълчаната редица сме облечени в защитна броня и традиционните за това бойно изкуство тъмносини униформи. Седим и чакаме. По подадена команда слагаме ръце в поза за медитация и затваряме очи. Полагам усилие, за да се съсредоточа.

Овладявам дишането си. Налагам си ритъм, който забавя пулса ми. Край на възмущението. Изключвам разсейващите въздействия. Блокирам страха. Редицата ученици по кендо вече не съществува. Няма ги и учителите, които ще следят под лупа всеки ход. Остава единствено Изкуството на меча, морето от опит, в което се събират в едно отделните капки на индивидуалните ни умения.

Поне така е на теория.

Първия час се изправих срещу петнайсет противници. За всички тях това бе изпит за последната степен преди черен пояс. Някои бяха по-добри от останалите, други бяха по-бързи, но едно ги обединяваше — всички изгаряха от желание да се докажат и притежаваха нетрадиционното мислене на новаци, което ги правеше донякъде опасни. Посрещнах с облекчение командата на сенсей за почивка. Не ми позволиха да сваля шлема си — идеята беше да се получи изпитание. Успявах да го постигнат. Кожените ми ръкавици бяха подгизнали от пот, така че ми позволиха да ги сменя.

След това дойде ред на черните пояси. Започнах да губя представа за времето. Тези бойци бяха много по-опитни. Психическото напрежение от схватките е не по-малко натоварващо от физическото прилагане на различните техники. Можех да излъчвам нервна енергия срещу противниците си, но този път те бяха способни да ми отговарят по същия начин. Това на свой ред означаваше, че ритъмът на отделните двубои бе съвсем различен: предпазливо обикаляне, последвано от светкавични атаки. Игра с върховете на мечовете. Парирания, лъжливи нападки. И през цялото време усещах срещу себе си стена от психическа енергия, известна като семе, предавана посредством стойката и оръжието.

След време започваш да се чувстваш, сякаш си в свят, в който не съществува друго, освен горещина, пот и яростта на съперника ти. Останалата част от света е изчезнала някъде. Точно това е целта на двамата сенсеи. Пълно съсредоточаване върху изкуството. Нищо друго. В мига, в който загубех концентрация или покажех признаци на изтощение, двубоите ставаха по-дълги. Посланието бе пределно ясно: единственото спасение е перфектната техника.

В края на тази част на състезанието ми позволиха да си сваля шлема. Беше подгизнал и осеян с белезникавите следи на засъхнала пот. Отпуснах се в официална поза, положих меча си отстрани и свалих ръкавиците. Беше ни отпусната по глътка вода. Ямашита се плъзна към мен и както само той можеше да го прави, седна с плавно движение, без преход. Взе меча ми, започна да го разглежда и заговори, без да ме поглежда в очите:

— Е, професоре, мисля, че техниката ти е малко неортодоксална по стандартите на кендо, но пък успя да се справиш с противниците си относително добре.

Какво друго можех да очаквам, освен неохотно направен комплимент, намекващ, че не съм без недостатъци? Не му отговорих веднага, защото бях съсредоточен върху възстановяването на дишането си. Когато си изморен или възбуден, дишането е първата ти задача. Изпуснеш ли ритъма, всичко се сгромолясва. Така че седях, без да проговарям. От носа ми се откъсна капка пот. Избърсах се с ръкава.

Ямашита наведе масивното си тяло, взе ръкавиците ми и ги огледа.

— Важното в това упражнение е стресът, който създава, и как ти реагираш на него. Как запазваш... — той помисли в търсене на подходящата дума — присъствие на духа. Това е важно. Сега предстои да се изправиш срещу ученик, когото Аса намира за перспективен. И... ще видим. — Сложи ръкавиците ми на пода и внимателно постави шлема върху тях.

— Кой е подложен на изпитание, той или аз? — поинтересувах се.

Той бавно обърна лице към мен.

— Достатъчно е, че ще има изпитание. Не съм казал за кого... — Гласът му беше студен и подсказваше, че въпросът е приключен.

Не знам дали забеляза раздражението ми, но след малко кимна, сякаш в отговор на вътрешна дискусия, протекла скрито от погледа ми.

— Аз мисля, че това, което ти предстои, ще те научи на някои важни неща. Но помни — той вдигна дебелия си пръст, — ако говорим за чисти *кендо ваза*, с други думи, технически умения и нищо повече, твоят противник със сигурност ще те превъзхожда. — Поех дъх, за да кажа нещо, но той посегна към мен. За миг помислих, че ще ме докосне, което щеше да е крайно необичайно от негова страна. Той

обаче спря, сякаш под влияние на тревожна мисъл. Гледахме се мълчаливо. После с видимо усилие продължи: — Внимавай, Бърк. Мъжът, срещу когото ще се изправиш, е специализирал години в тази тясна област на уменията с меч. Той ще е по-бърз. И по-прецизен. — Ямашита извърна глава, за да огледа учениците около нас. Но не мисля, че гледаше някого конкретно. — Ти трябва да преминеш отвъд концентрацията върху техниката. Да стигнеш там, където нещата опират до сърцето, Бърк. Запази духа си силен. И отворен за различни неща... И ако не можеш да надделееш чрез кендо техника, трябва да използваш онова, което знаеш.

Изсумтях в смисъл, че разбирам. Учителят ми ме погледна:

— Разбирането е тук — каза той настойчиво и се плесна по корема. — Помисли: всяко изкуство специализира в нещо. Което на свой ред означава, че пренебрегва нещо друго. Това е като *шикаку*.

Шикаку. Ъгълът на смъртта. Отзад и леко встрани на противника. Извън полезрението му. Сляпото петно. И — за боеца — ъгълът на смъртта. Озовеш ли се там, победата е сигурна.

Повикване от другата страна на залата ни съобщи, че започва последният двубой. Ямашита ме погледна още веднъж — безизразен поглед, в който отсъстваше всякакво окуражаване, после стана и се отдалечи, сякаш беше дим. Беше като идол с мъртви очи, изискващ преклонение, но даващ в замяна скъпернически малко.

Дори това усещане да ми бе познато, то бе без значение. Потиснах го, изтласках го от съзнанието си и прегледах пристягащите бронята ми възли. Сложих си шлема и нахлузих ръкавиците. Взех меча и с решителна крачка тръгнах напред.

Наистина нямах никакво време за мислене. Парирах, отбягвах, контрирах и се стараех да държа центъра. Но беше трудно. Учителят ми се бе оказал прав. Противникът ми бе стигнал далеч в овладяването на това изкуство. Атакуваше неуморно, търсеше пролука и непрестанно опитваше да нанесе решителния удар. Използваше малките, но резки движения, измислени, за да се печелят точки в кендо. Изпълняваше ги мълниеносно и усилието да ги отбягвам ме накара да се изпотя още повече — макар да смятах, че е невъзможно.

И не спираше да ме притиска. Усещах го. Това ли бе нещото, което Ямашита бе искал да почувствам? Лъжливите атаки бяха замислени да ме накарат да загубя за момент бдителността си, да

наруша за миг правилната стойка. Използвах меча, за да парирам нападите му, и търсех издаващите признаци на подготвяна атака.

Всички без изключение излъчват поне част от намеренията си, преди да ви атакуват. Но колкото по-добър е противникът, толкова по-незабележимо е това. При новациите подготовката на атака се забелязва по наклона на главата, по лекото изтегляне назад, сякаш с цел засилване. Върхът на меча леко се накланя. Но при този човек нямаше нищо такова. Можех да го заявя със сигурност. Единственото, което определено се усещаше, бе засилване на натиска.

Поредната му атака не бе рязка — по-скоро последва предишния му удар плавно с увеличена скорост: компресирана комбинация от сила и решимост. Леко вдигнах ръце, за да я предотвратя. Не бе съзнателно. Но сякаш имаше невидима връзка между неговия меч и моя: с издигане на неговия се издигаше и моят. По тази причина ударът му се оказа не толкова успешен: парирах и дървените ни мечове изтракаха. И тогава той внезапно натисна меча си надолу върху моя. Ходът бе изненадващ и ме хвана неподготвен. Върхът на меча му леко се завъртя и в мига, в който остриетата ни се изправиха в хоризонтално положение, той разкъса захвата ми. Мечът излетя от ръцете ми. Бях невъоръжен и оставен на благоволенieto му.

В този момент се ядосах. Просто не можех да се предам. Рационално погледнато, с мен бе свършено. Но не можех да погледна на нещата рационално. Видях меча му да се издига за довършващия удар и някаква странна част от мен посрещна това с облекчение. Скочих встрани и напред, а той замахна. Движехме се толкова бързо, че той, предполагам, още гледаше на мен като на цел за удара. Само че удари там, където вече не бях.

Защото се бях озовал в неговия ъгъл на смъртта. Сграбчих го за яката с лявата си ръка. Поставих дясната върху шията му. Инерцията му го увлече напред и ръката ми рязко завъртя брадичката му назад и леко встрани. Извъртях се и го стоварих на пода. Той остана да лежи там замаян, аз стоях над него задъхан. После той скочи на крака и се нахвърли върху мен. А аз бях готов.

— *Яме!* — Заповед да спрем.

Отстъпихме един от друг, без да се изпусκαеме от поглед, но сенсеите бяха видели достатъчно.

Подредихме се за традиционния поклон. Свалих шлема — обзалагам се, че от главата ми се вдигаше пара. След края на тренировката благодарих лично на всеки, с когото бяхме кръстосали остриета, без да пропускам задължителния поклон. Ушите ми продължаваха да бучат.

Последният ми противник също свали шлема си и видях, че е млад. Русата му коса бе потъмняла от пот. Имаше квадратната брадичка, светлите очи и красивото лице, което свързвах със спортистите от последния курс в университета и артистите. Усмивна ми се — зъбите му бяха равни и бели. Но усмивката не докосна очите му. Те продължаваха да се забиват в мен с откровеното желание да довършим схватката до истински финал.

Обаче силата на дисциплинираността е голяма. Поклонихме се — с длани на пода.

— Бърк — представих се.

Той се изправи до седнало положение и ме изгледа безизразно. Мълча няколко секунди, после усмивката отново се появи на лицето му. Този път в нея имаше нещо по-твърдо, някакво странно самодоволство.

— Старк — каза той. — Травис Старк.

Проследих го с поглед как става и се отдалечава. Залата и подробностите ѝ бавно започваха да се наместват обратно в съзнанието ми. Учениците сваляха броните си и се поздравяваха един друг. На масата встрани Аса и Ямашита попълваха с туш сертификатите за повишаване в степен.

На вратата се появиха двама души и заговориха един от учениците. Показаха полицейски значки и се огледаха по универсално подозрителния начин, характерен за полицаите. И двамата бяха с щръкнали мустаци. Единият, с руса коса, бе едър и широкоплещест. Другият беше с по-малки габарити, по-слаб и по-откачено изглеждащ, макар и двамата да бяха закачили на лицата си професионални полицейски изражения.

Учителят ми ги видя и бързо се изправи. И направи към тях жест, като че ли прогонваше муха. Те спряха, двамата майстори излязоха иззад масата, седнаха на пода в официална поза, направиха ми знак да последвам примера им и Аса официално ме повиши в четвърти дан, черен пояс. Сведох глава в знак на уважение и взех с две ръце

връчения ми сертификат. Аса ми се поклони, повтори същото и за учителя ми, стана и излезе, без да каже нито дума повече. Ямашита ме изгледа и премести погледа си към двамата полицаи, които вече бяха тръгнали към нас.

Държах сертификата в скута си и мълчах. Ръцете ми леко трепереха. Може да си помислите, че е резултат от мускулна умора, но истината е, че след двубои като тези трябва известно време, докато нервната енергия ти изтече от тялото.

Ямашита ми кимна и каза:

— Така значи... Интересно изпълнение. Но резултатът не беше недвусмислен. Може би, ако бяхме допуснали да продължи... единият от вас щеше да спечели.

— Щях да съм аз. — Гласът ми беше спокоен, но погледът ми го предупреждаваше, че не може да има никакъв спор.

— Хм... — каза той и се усмихна широко. — Не бих очаквал нищо друго. Предполагам, вече разбираш смисъла на упражнението. — Освободи ме с лек поклон и се отдалечи с гладката си плъзгаща се походка.

Чувах откъслечни думи от разговора между двамата приближаващи се полицаи.

— Казвам ти — говореше по-едрият, — тук има стилистична връзка. Тези костюми правят момчетата да изглеждат като Дарт Вейдър.

Партньорът му не отговори. В косата му имаше бял кичур, а на лицето му — неодобрение. Спряха над мен и станах, за да ги посрещна.

— Е? — поинтересувах се. Тонът ми не беше възможно най-приятелският. Типът с кичура беше започнал да ми лази по нервите много преди да побелее. Беше по-големият ми брат — Мики.

Брат ми полицаят ми се усмихна криво и каза:

— Изглеждаш като лайно. Но въпреки това си мисля, че ни трябваш.

Вдигнах ръка до ухото си.

— Какво каза?

— Стига си се видиотявал — каза Мики.

— К'во? — Свих шепата си още малко.

— Трябваш ни — повтори той. Отсичаше думите като с нож.

Партньорът му, Арт, беше наистина грамада. Усмихна ми се. И той обожаваше да се бъзика с Мики — част от една много сложно развиваща се връзка между двамата.

— Обзалагам се, че те заболя, когато го каза — подхвърлих на брат ми и намигнах на Арт.

— О, да — щастливо се съгласи с мен Арт и енергично кимна. Мики мълчеше.

Събрах си екипировката и се преоблякох. Мускулите ми бяха като разкачени от костите. Има термин от рода на „спринтьорски адреналин“ за това усещане след интензивна тренировка. Но в света на бойните изкуства при Ямашита Сенсей по-често свършваш смазан, натъртен и треперещ. Аз обаче бях част от този свят вече доста време. Така че, ако се изключеше затихващата болка от няколко нови ожулвания, общо взето се чувствах само леко разхлабен.

Нещата обаче нямаше да останат така. С двамата полицаи трябваше да идем на място, където насилието бе отишло по-далеч и пролятата кръв бе истинска.

3.

ПЕТНО

Започна се спор кой да кара.

— Сигурен ли си, че ще можеш? — попита брат ми.

Партньорът му беше с добродушен нрав, но въпроси като този го изкарваха извън нерви.

— Ей, я не ми се меси в случая — сопна се той. — Да не мислиш, че не мога да карам?

Марк вдигна ръце, уж че се предава.

— Просто попитах де. Човек не бива да се пресилва. — И наобиколи от другата страна. Арт замърмори и седна зад волана.

Седях отзад, без да намесвам, чаках да се поуспокоят. Подобни заяждания между двамата бяха нещо обичайно и скоро атмосферата се поразведри. Арт проговори пръв.

— И в един момент, нали разбираш, си казахме — започна да ми обяснява, докато пресичахме града в посока на Ист Ривър, — а бе защо да не разделим богатството на три?

— Ей, задник — обади се Мики, — като толкова искаше ти да караш, защо не използваш двете си ръце? — Сега пък той се беше вкиснал.

Арт шофираше с дясната си ръка, а с другата жестикулираше. Това ме караше да седя нащрек. Преди не чак толкова много време един човек бе отсякъл с меч дясната му китка. Бяха я прибрали в торбичка с лед и я бяха сложили на носилката, с която го откараха в болницата. Първоначално никой не й бе обърнал особено внимание. Онзи тип с меча му бе нанесъл и други поражения и всички очаквахме Арт да умре.

Само че той се вкопчи в живота. Ние с Мики проследихме извършителя. В крайна сметка всичко свърши след двубой очи в очи една гореща нощ в сърцето на Манхатън. Не искам да мисля за това. Единственото хубаво нещо е, че не умрях.

Арт също.

Прекара доста време в спешното отделение, вързан към цял куп банки и машинарии. Според мен докторите го бяха отписали в самото начало и му бяха зашили ръката от нямане с какво да се занимават. Удачен ход. Състоянието на Арт започна да се подобрява, а от друга страна, Мики положително би отказал да работи с партньор, който изглежда като капитан Хук.

Носехме се по „ФДР“ с обичайното с полицаите незачитане на дреболии като ограничения на скоростта. На няколко пъти задминахме другите нещастници, като описвахме дълги дъги, които сигурно предизвикаха гадене у по-лесно впечатляващите се.

Седях отзад. Друсаше. Задната седалка почти не се виждаше от мръсни кутии и стари вестници. На пода се търкаляше все още мокра отвътре чаша от кафе. Свалих стъклото на прозореца няколко сантиметра и отчаяно задишах на малки глътки.

— Ще ти призная нещо, Конър — обади се Мики, докато лениво наблюдаваше пейзажа, през който се носехме като ракета. — Когато ни се обадиха, първата ми мисъл беше „Няма начин“. Ама как да повярваш наистина!

— Странна работа — съгласи се Арт с малко странен глас.

— Нека изясним нещо — казах и положих усилия да се съсредоточа върху нещо различно от кошмарното шофиране на Арт. — Бруклинските полицаи са ви се обадили във връзка с убийство, защото на нечий компютър е излязла информация за случилото се последния път?

— Известни сме, няма спор — отговори Арт с все същия странен глас.

— Има нещо такова — потвърди Мики. — Става дума за японец. Явна жертва на убийство. Единствената следа ли? Някаква калиграфия.

— Я остави! — Не му повярвах.

— Истинска мистерия. И опасност — вметна Арт.

— Арт, кълна се в Бога, че ако не престанеш с тази гадна имитация на учителя Йода, ще се побъркам! — извика брат ми.

Арт само се изкикоти и рязко задмина една тътреща се по магистралата кола.

— Да — продължи той с нормалния си глас, — ето така ни хрумна да те вземем с нас да хвърлиш един поглед.

— Чудесно — измърморих.

— Абсолютно — усмихна се Арт и ме погледна в огледалото за обратно виждане. Прехвърлихме се на отбивката за Бруклинския мост. — Но този път в плана ще направим една дребна промяна — подметна той и погледна брат ми.

— Така ли? — скептично се поинтересува Мики.

— Така. Ако отново се появи пич с меч, този път ти ще се разправяш с него. — Арт сложи двете си ръце върху волана, сякаш внезапно си беше спомнил нещо обезпокоително, а Мики обърна глава към страничното стъкло. На лицето му сякаш имаше маска.

Из къщата се въртяха най-различни хора в униформи. Полицаяте се подчиняват на стадния инстинкт. По-голямата част от работния им ден е влудяващо скучна. Така че когато се случи нещо голямо, всички се събират като мухи на мед. От всички краища на града.

На улицата бяха паркирани под всевъзможни ъгли коли с и без полицейска маркировка. Добре поддържаните дървета са надежден шумоизолатор, но този път от всички посоки, като цвъртенето на невидими, но досадни насекоми, се разнасяха накъсани разговори по радиостанции. Няколко мъже в цивилни дрехи пушеха на тротоара, а около тях сновяха в различни посоки патрулиращи полицаи в характерните за нюйоркската полиция тъмносини униформи, запасали без изключение на коланите си грамадни автоматични пистолети.

Погледнах Арт и Мики. Те бяха с измачкани спортни сака и панталони, чиито производители несъмнено твърдяха, че не е нужно да се гладят. Лъжа естествено. Самият аз бях оставил моя *шинай* в багажника на колата и се чувствах подозрително разсъблечен.

Кой и защо бе засилил Арт и брат ми тук чак от Манхатън можеше само да се гадае, но двамата безцеремонно си пробиха път през тълпата униформени. Спряхме на няколко пъти, за да се осведомим къде да отидем, като постепенно се приближавахме до къщата и в крайна сметка се озовахме в задния двор.

Където с пълна сила се извършваше оглед на сцената на местопрестъплението.

Пред бунгалото стоеше мъж малко над петдесетте и разговаряше с жена от групата на криминалозите. Костюмът му бе маслиненозелен, стилиен, с три копчета, но посмачкан по бедрата. Косата, желязно сива, изглеждаше подстригана наскоро. През случайни интервали при него се отбиваха различни хора, за да докладват едно или друго. Самият той не говореше много. Лицето му изглеждаше изморено.

— Лейтенант Страковски? — попита Арт. Мъжът ни изгледа с изражение, което казваше: „Сега пък какво?“.

— А, вие сте момчетата от Манхатън, нали? — сети се накрая. Арт и Мики показаха значките си, представиха се и се здрависаха с него. Какво да се прави — бяха членове на един голям щастлив клуб.

Страковски се обърна към мен:

— Вие бяхте?...

Полицайте не са хора, които си губят времето в любезности. Мики и Арт се опитаха да обяснят присъствието ми, сякаш се срамуваха, че не съм подходящо въоръжен.

Лейтенантът обаче кимна.

— О, да. Четох за вас. Мечовете и така нататък. — И се обърна към Мики. — Не изглежда чак толкова опасен.

Брат ми само сви рамене.

— Всички Бъркови могат да те заблудят с външния си вид — намеси се Арт. Знам го от личен опит.

Докато говорехме, лейтенантът забеляза някои неща и стигна до някои изводи. Започвах да се досещам, че сигурно той ни е поканил да дойдем. Видях го да хвърля бърз поглед към ръката на Арт. Пришитата. Нищо повече. Страковски не бе от хората, които се разсейват лесно.

— Добре, нека ви покажа каква е ситуацията — каза той и ни подкани с жест към бунгалото. — Трябва да призная — отбеляза, щом тръгнахме натам — че вашият лейтенант е страшно услужлив. Без малко да си помисля, че изгаря от желание да ви прати насам.

— Е, това е лесно обяснимо — отговори Арт.

— Да — потвърди Мики. — Лейтенант Колети ни мрази.

Страковски поспря и леко обърна глава към нас. Но не каза нито дума.

Бях отлично запознат с моята роля в огледа на сцени на местопрестъплението, защото вече бях участвал в такива случаи. Трябваше да избягвам докосването на каквото и да било. Можех да говоря само когато ме питат нещо. Най-сетне, от мен се очакваше да се въздържа да досаждам на големите.

И още по-добре. Защото в подобна обстановка и без това по гърба ми лазят тръпки.

Първо, навсякъде се щурат полицаи и громолят с тежките си обувки. Човек би очаквал около покойниците да е тихо и хората да се отнасят почтително. Нищо подобно. Защипаните на раменете им малки радиостанции грачат непрекъснато. Хората си викат за най-различни неща с такава сила, че се чудиш как им издържат гърлата. Вярно, криминолозите са по-тихи. Но и те допринасят по свой начин към общия хаос, което в никакъв случай не може да се нарече редно. Особено в присъствието на покойник.

Добре че го нямаше.

Какво облекчение. В унижилните пози и другите неща, които иначе не се виждат, но така често съпровождат насилствената смърт, има нещо, което ми действа на нервите. И без това коремът ми още не се бе успокоил след лудото каране.

Бунгалото не беше голямо. Личеше, че е замислено като място за уединение. Сега беше претъпкано с полицаи. Животът е пълен с ирония.

Страковски спря на прага и пое дълбоко дъх. Цивилен латино детектив се бе облегал на вратата и съзерцаваше трескаво работещите вътре криминолози, но веднага вдигна поглед, когато лейтенантът се приближи.

— Пит, дайте ни минутка тук, става ли? — каза Страковски. Посочи го с палец и го представи: — Сержант Пит Рамирес. — След това посочи всеки от нас: — Детективи Бърк и Педерсен от Манхатънското управление, другият Бърк.

— Онзи с меча? — поинтересува се Рамирес.

Въздъгнах. Имаше неща, в които предпочитам да не задълбаваме.

— Ей, Конър — ухили се Мики. — Ти си бил знаменитост.

— Всеки има своите петнайсет минути слава, Мик — отговорих му.

— Хм... добре, стига толкова — намеси се Страковски. Явно бе човек с ниско ниво на поносимост към празните разговори. Направи знак на техниците да излязат. — Момчета, имаме нужда от няколко минути, ако обичате, окей? — След това погледна очаквателно Пит. — Въведи ни в обстановката, Пит.

Рамирес делово извади бележник от джоба си и го отвори.

— Жертвата е Едуард Сакура, петдесет и осем годишен. Работел, е в „Три Даймъндс Продакшън“ — агенция в развлекателния бизнес или нещо такова.

Докато говореше, ние разглеждахме бунгалото. Мястото на трупа бе очертано на пода с лента, запечатала последното докосване на живия Сакура със земята. Беше направено умело и човек получаваше ясна представа за разположението на крайниците. Там, където се бе намирала главата, имаше тъмно размазано петно. В тясната стая още се долавяше миризмата на кръв.

Арт и Мики спряха още на прага. Направиха го едновременно и в синхрона им имаше някаква автоматичност. После бавно започнаха да оглеждат обстановката, сякаш я запечатваха на лента в главите си. Междувременно Рамирес продължаваше да ни запознава с обстановката.

— По време на убийството с жертвата не е имало никой друг.

— Вече знае ли се точният час на смъртта? — прекъсна го Арт.

Рамирес поклати глава.

— Разполагаме само с приблизителна оценка от съдебния лекар. За съжаление още не съм имал възможност да се запозная с доклада му.

— Искаме го колкото може по-скоро, Пит — сърдито настоя Страковски.

— Съпруга? — попита Мики.

— Да — отговори Рамирес. — Отсъствала е целия ден. Проверяваме нещата.

— Къде е сега? — обади се Арт.

— Вътре — отговори лейтенантът. — Нагълтала се е с хапчета до козирката. Лекарят току-що си тръгна.

Рамирес се върна към бележките си.

— Очевидната причина за смъртта е рана от куршум. Проникнал е през лявото слепоочие и е излетял от другата страна на черепа.

— Барутен нагар? — любопитства брат ми.

— Няма видими следи. Не намерихме оръжие. Самоубийството като че ли се изключва. Но за всеки случай ще направим парафинова проба на ръцете на трупа.

Мики и Арт кимнаха одобрително.

— Направете и на жена му — подсказа Мики.

После се обърна и аз последвах примера му. Разположението бе типично за човек, занимаващ се с шодо. Бели стени, необработени с химикали дървени греди. Ниска дървена масичка, върху която лежах внимателно подредени хартията, тушът и четките. Малка възглавничка за седене. Няколко полици за книги и шкафче с чекмеджета зад мястото, където бе седял Сакура. Всичко изглеждаше много прибрано. Единствено лентата на пода разваляше доброто впечатление.

Няколко калиграфски четки лежах на пода, в близост до очертания контур. Възглавницата изглеждаше като местена, вероятно в резултат на движението на тялото на Сакура в последното му пътуване към пода. С изключение на това всичко изглеждаше напълно нормално.

— Няма следи от борба — констатира Арт, сякаш четеше мислите ми.

— Точно така — реагира Рамирес. — Не е имало истинска борба. Няма и следи от насилване на вратата.

— А как е в къщата?

Страковски изпусна въздуха от ордите си, сякаш за да тушира нетърпението си от нуждата да се предъвкват стари неща.

— Не може да се говори за взлом. Нищо не е взето. Никой от съседите не е забелязал нищо. Проверяваме алибито на жена му. Разследваме възможността за евентуална връзка с друга жена, проблеми с приятел или в работата.

Арт и Мики го изгледаха безизразно, докато им изреждаше рутинните действия на полицията.

— Вижте, знаем какво правим. И знаем какво ни е на главата.

— Знаете значи? — обади се Мики.

— Разбира се — потвърди Рамирес. — Убийство, и толкова. Извършено чисто и ефикасно. Влизане и излизане. Без суетене и без следи.

— Да, ако забравим за пода — коментира Арт.

Страковски го изгледа засегнато.

— Добре де, като сте толкова умни, какво правим ние тук? — проговори Мики.

Страковски го изгледа почти на кръв. Брат ми си стоеше най-невъзмутимо. Този поглед му бе познат всяка сутрин от огледалото, когато се бръснеше. Единствената разлика бе, че Страковски имаше сиви очи, а Мики — сини.

— Ами да ви каза тогава защо — отговори човекът от Бруклин и изду бузи, сякаш искаше да изпусне през тях напрежението си. — Преглеждали ли сте статистиката на престъпленията към шейсет и осми участък? — Поклатихме отрицателно глави. — Миналата година тук сме имали цифром и словом две убийства. Елементарни случаи, никакви мистерии.

— Основно се занимаваме с кражби — допълни Рамирес.

Шефът му го изгледа ядно.

— И ето че изведнъж в нашето мирно и кротко общество ми се тръсва случаят с господин Сакура, който се отправил на среща със Създателя. По начин, който ми изглежда като работа на професионалист.

— Без никакво съмнение — потвърди Рамирес.

Страковски изкриви лице, като че ли внезапно го бе заболял зъб, след това продължи:

— И през няколкото скъпоценни мига, които са му оставали в тази долина на сълзите, какво прави според вас той?

— Крещи, плаче? — подсказа Арт.

— Изпуска се — внесе и своята лепта Мики. Полицайте често не разпознават риторичния смисъл на някои въпроси.

Страковски наведе брадичка и с досада изгледа двамата манхатънски детективи.

— Струва ми се, че започвам да разбирам вашия лейтенант — въздъхна той, протегна ръка и Рамирес му подаде обикновен оранжев плик, от който Страковски извади ламиниран лист хартия. — Оказва се, че последното действие на господин Сакура на тази земя е една калиграфия. Е, как да разбираме това?

— Много хладнокръвен клиент — не се сдържа Рамирес.

Началникът му сви рамене.

— Може би. Ако е така, човек с такова хладнокръвие прави онова, което е направил, по много уважителна причина. — Арт понечи да каже нещо, но Страковски го спря с вдигане на ръка. — Може би — ето една такава мисъл се върти в простия ми полицейски мозък, — та казвам, може би това е послание до нас. Проблемът е, че ние тук във Форт Хамилтън не сме експерти. Изобщо не сме като вас, професионалистите от другата страна на реката. Само че може би това е... — той направи саркастична драматична пауза — следва! Но ако е следа, аз изобщо не съм в свои води. И започват да ми се въртят едни такива мисли, нали разбирате — калиграфия, убийство, екзотична азиатска култура. Кой ли би могъл да ми помогне с тази загадка? — И той подчертано премести погледа си от Рамирес върху Мики и след това върху Арт. А после се обърна към мен и остана така, в очакване.

— Може ли да видя листа? — помолих.

Беше последната калиграфия на Сакура. Единствен лист фина бяла хартия, съхранил извивките на четката на един вече покоен човек.

— Това е било намерено на масата? — попитах аз. Глупав въпрос, признавам, но моите често звучат по този начин, когато мисля.

— На масичката имаше няколко листа — отговори Рамирес. — Този беше най-отгоре.

— Мислиш, че са го гръмнали, докато е изписвал това? — обади се Арт.

Не му отговорих. Разглеждах калиграфиите. Опитвах се да си създам мисловен образ на Сакура в бунгалото — как старателно се занимава със своето изкуство в последните оставащи му секунди живот. Разстлах листата на една странична масичка в реда, който ми се стори най-логичен. Отстъпих крачка назад и кимнах на себе си. Да, така сякаш виждах нещата с очите си. Първите няколко бяха за загревка, за проверка на гъстотата на туша и състоянието на четките — те разкриваха художник в процеса на осъществяване на сетивен контакт с инструментите. След това Сакура бе започнал с цитат от „Олтарната сутра“. Символите бяха класически китайски, както е при повечето стари дзен-документи — разкриваха уравновесеност, увереност и вяроност на дисциплината. Йероглифите започваха от горе на долу и изпълваха четири колони... и тогава бе станало нещо.

Имаше прекъсване в естетическата структура. Трудно е да се опише. Трябва да си гледал огромен обем от този материал, за да си

създадеш усещане за баланса и ритъма. И трябва съумееш да изпиташ поне малко от концентрацията, направила възможно това творение. С жертвата бяхме избрали различни дисциплини, но споделяхме обща традиция.

Полицайте край мен започваха да губят търпение. Поклатих глава и казах:

— Да. Убиецът е нахлул, докато Сакура е работел. — Посочих им различните листове, за да следят логиката на мисълта ми. — Мисля, че е бил човек, способен на върховно съсредоточаване и невероятно спокойствие. — Въздъгнах. Колкото повече научаваме за жертвите, толкова по-голяма е тъгата ни. И толкова е по-силно възмущението. — Линиите на четката са гладки и без прекъсване. И така до последния момент... — Посочих им някои характеристики от последната страница. — Предполагам дори за неопитното око е ясно, че балансът в калиграфията се постига чрез непрекъснато гладко движение. Така е и на последния лист. Но ето тук... има малка завъртулка в самия край. Сякаш е бил прострелян точно в този миг. Е, ръката не може да не трепне.

Мики извъртя очи към тавана.

— Ами... да, всъщност.

— И е документирано върху листа — завърших и им посочих ехото от куршума.

— И какво пише? — попита Страковски и усетил колебанието ми, настоя: — Можеш да го прочетеш, нали? — Изведнъж в гласа му прозвуча тревога.

Свих рамене.

— Естествено. Но не е толкова просто.

Арт явно изпитваше удоволствие от развитието на нещата. Мики помърда многозначително вежди в посока на Рамирес.

— По-конкретно? — Страковски протегна ръка за листа.

— Приключихме ли тук? — въздъгнах. — Имам нужда от чист въздух. — Наистина бях започнал да се задушавам в тясната стаичка. Може само така да си внушавах, но определено имах чувството, че миризмата на кръв се бе засилила.

Измъкнахме се навън. Техниците жизнерадостно нахлуха обратно в бунгалото. Страковски спря, обърна се, подпря задник на

една от патрулните коли и скръсти ръце на гърдите си. Погледна ме, после премести погледа си върху младия полицаи.

— Виж, Бърк — започна Рамирес и облиза неуверено устни. — Знаем какво търсим, но не съвсем. Нали ме разбираш? А това, че може да е на японски, никак не ни помага.

— Разбирам, Рамирес, но виж... тези неща съвсем не са очевидни. Сигурен съм, че има хора, много по-квалифицирани от мен, които ще се справят на нужното ниво.

Не се опитвах да бъда скромен. Когато започнах заниманията си — преди години, — гледах на себе си като на университетски преподавател с интерес в бойните изкуства. След това в живота ми се появи Ямашита. Така че вече гледах на себе си като на специалист по бойните изкуства с добър опит в университетската преподавателска дейност.

— Знаем, че има и по-квалифицирани от теб, Бърк — изръмжа лейтенантът. — Дори вече говорихме с един от тях.

По-младият му колега ме погледна и каза:

— Познаваш ли някой си Кук от „Кълъмбия“? Джеймс Кук.

В главата ми се появи Кук: висок, с дълга рядка коса, вчесана назад, очила с телени рамки и задължителната папийонка. Пътищата ни се бяха кръстосвали из учебните заведения. В собственото си съзнание той си беше останал там. Аз обаче бях отишъл за други уроци в дожото на Ямашита.

— Фуджицу професор, изтоковед — отговорих. — Истински експерт.

Страковски повдигна вежди.

— И той така ни се представи. Стори ми се силно впечатлен от самия себе си.

— Не спря да подсмърча — допълни Рамирес.

За мен Кук беше непоносим сноб, но истината е, че имах това мнение за много от университетските преподаватели. Така че реших да си замълча.

— Професор Кук нямал... и тук ще си позволя да го цитирам — отбеляза лейтенантът, — „нито времето, нито желанието да ни помогне в нашия...“, момент, как го нарече той, Рамирес?

— Колоритен.

— ... „нашия колоритен малък проблем“.

Рамирес ме погледна многозначително и промърмори:

— Чиста проба задник.

— След тази среща преценихме, че след като явно разбираш от азиатските неща, следва да те поканим за консултант — завърши Страковски.

Кимнах, че съм разбрал.

— Четеш японски — продължи вместо него Рамирес и започна да отмята на пръсти, — запознат си с историята и културата, работил си вече с полицията...

— И не съм задник — опитах се да му помогна.

Страковски ме изгледа строго, оттласна се от калника на колата и изсумтя:

— В това тепърва предстои да се уверим.

— Та какво значи пише на калиграфията? — върна се на въпроса Рамирес.

Погледнах ги.

— Има една японска традиция, преди да умреш, да оставиш поема или калиграфия. Нещо от рода на рекапитулация на живота, направена по заобиколен начин с минимален брой думи. — От израженията им беше ясно, че обяснението ми никак не им помага. — Окей... — опитах още веднъж, — трябва да разберете, че този човек може да се е опитал да ни остави следа. Но може и да не е така. Ако е знаел, че ще бъде убит...

— Щяло е да му е доста трудно да не го забележи — подметна Арт.

Кимнах.

— Но дори наистина да е знаел какво предстои да му се случи, му е трябвало време да събере мислите си. От друга страна, знаем ли какво си мисли човек в такъв момент? — Посочих листа в ръката на Страковски. — Това може да е и случайна мисъл.

— Но ти можеш да я прочетеш, нали? — повтори Страковски.

— Разбира се, че може да я прочете — не се сдържа Мики. — Само се прави на много умен.

Пак свих рамене. При някои професии сигурно е наложително да носиш пистолет. В моята трябва да си педантичен.

Вдигнах листа и четиримата полицаи ме погледнаха окончателно. Не си приличаха, но в този момент израженията им бяха

еднакви: приличаха на кучета, доловили далечна миризма, която им се иска да могат да подгонят.

— Казва... — направих пауза за ефект — *шумпу*.

— Това... име ли е? — с надежда попита лейтенантът.

Поклатих глава.

— Означаваша „пролетен вятър“.

Страковски изду бузи и изпусна мощна струя въздух. Вдигна поглед към сивото небе — откъм близкия океан се събираха дъждовни облаци.

Рамирес не можеше да повярва на ушите си.

— Последните му думи са били... прогноза за времето?

— Това сигурно може да се интерпретира по всякакъв начин, нали така, Бърк? — попита Страковски.

— За момента не ми хрумва нищо конкретно — признах. — Но нека го обмисля. — Повече от очевидно беше, че е разочарован, но аз пък не исках да прибързвам.

Страковски завъртя глава към Мики.

— Нещо да допълниш?

Мики сви рамене и кимна към мен.

— Той е експертът.

— Голям експерт, няма що. Поне до тук... — Страковски отклони поглед към улицата, после пак го върна върху нас.

— Не съм впечатлен от вас, момчета.

Арт присви очи и със злокобния глас на учителя Йода бавно каза:

— Ще бъдеш.

4. ГРОХОТ

Различни хора намират за важни различни неща, но всички ние търсим нещо. Аз прекарвам доста време в тренировки с хора, които привидно са готови да дават и получават в равна степен от боя. Истината обаче е по-сложна. Достатъчно е да подраскаш повърхността на привидното и ще разбереш, че повечето търсят някакво неясно формулирано мистично измерение към съществуването. Аз не съм различен. Но не е лесно да признаеш това на глас.

Отиваме в дожото с надеждата да намерим там някаква своеобразна магия. Късметлиите, които се задържат, я намират. Тя обаче е толкова деликатна, толкова крехка, че не може да издържи пряк анализ. Зърваш я за миг в елегантността на някое движение, в красотата на дъгата при замаха с меч. Понякога се докосваш до нея по трудно предаваем начин, когато изпитваш изненадващо за себе си удовлетворение при правилното изпълняване на определено движение. В други случаи е само усещане, което те спохожда при самото влизане в дожото след тежък ден навън. Дожото е празно, безлюдно и тихо. Оставяш на пода сака с екипировката си — бойни одежди и защитни подпльнки, — въздъхваш и си казваш: „Господи, най-сетне съм у дома“. И забравяш, може би за малко, но напълно забравяш за останалото, което те е притеснявало.

Само че при Ямашита нещата не свършват с това. При него целта изобщо не е комфортът. Ако упражненията му изобщо целят нещо, то е да бъдеш подложен на постоянно натоварване, да разширяваш и отдалечаваш хоризонта на личния си потенциал, докато мускулните ти влакна не закрепят от изнемога. В тренировъчната зала на сенсей повечето ученици изучаваме бойните изкуства от години, така че на някакво ниво всички знаем какво ни чака. Повечето изучаващи карате например започват загревка със серия основни упражнения — така наречените *ката*. С времето се появяват нови ката, все по-големи предизвикателства, с който трябва да се справиш по пътя към черния

пояс. И когато един ден най-сетне се изправиш пред редицата, препасан с първия си черен пояс, наистина си мислиш, че си стигнал някъде.

И е точно така, разбира се — стигнал си до началото. Защото първото, което те карат да направиш, след като заслужиш черен пояс в някой дан, е да започнеш ката комплекса за абсолютните новаци. Едва сега, казва ти сенсей, вече си готов наистина да започнеш да тренираш. Въздъхваш, залавяш се за работа, а хоризонтът ти мъничко се отдалечава.

Ямашита вече почти не отделя време да наблюдава формата и да коригира техниката ми. В това поне мисля съм спечелил доверието му и съм заслужил одобрението му. Сега той иска да усъвършенствам по-неуловими неща.

Понякога японците дискутират *ри* — качеството на майсторски умения, което отличава големия боец от просто добрия. Това е комбинация от много неща: опит, тренираност, умение. И прозрение. Анализирайте го както си искате. Аз вече съм го направил. Деликатната спойка на възприятие и сетивна чувствителност със светкавичната искра на мускулния синапс. Лесно е да го опишеш, трудно е да се постигне. Прекарал съм години край Ямашита, шлифовайки техническите нюанси на уменията си като острието на бръснач. Процес, който ме накара да се чувствам променен, изменен по съществен начин, който според мен бе в основата на онова, което направих. Но ето че сега моят учител приема това за нормално и е съсредоточил вниманието си върху абсолютно нов комплекс от предизвикателства. Исква от мен да развия *ри*. Струва ми се, че разбирам за какво става дума, но постигането на тази цел е страшно трудно. Всеки път, когато си помисля, че усещам яснотата на мисълта, съпътстваща *ри*, тя ми се изплъзва. Тук вече уменията не са достатъчни, а аз съм прекарал години наред в концентрация върху техническите умения. Мога да го сравня само с това да участваш в мач на висшата лига след години чиракуване, за да установиш, че са променили правилата на играта.

Не мога да проумея защо това ме изненадва. За човек с моя опит би трябвало да е ясно, че при Ямашита — впрочем така е и в живота — онова, което постигаш, е по-малко от онова, на което си разчитал.

Ръцете на Ямашита са яки, страховити — няма никакво съмнение, че са по-подходящи да държат оръжие, а не книга. Отидох в дожото преди вечерния клас и той ме посрещна на входа. Учениците в залата вече бяха започнали индивидуалните си загрявки — нещо, което всеки от нас задължително прави преди занятие. Поклоних се от вратата към залата и на моя учител. Той вдигна ръка.

— Почакай.

Спрях и го погледнах очаквателно. Хвърлих поглед наоколо. Не забелязах да става нещо по-особено от обикновено. Навън вече се стъмваше и неоновото осветление леко пулсираше. Дървеният под лъщеше.

— Какво усещаш? — попита Ямашита.

„Обикновеното“, помислих си. Но застинах на прага и се опитах да се съсредоточа. Откъм улицата долиташе вечният шум на трафика. Под тавана на залата съскаха тръбите на неоновите лампи. Учениците разговаряха помежду си, но и тайно ни наблюдаваха.

— Очакване — казах накрая.

— Е, и? — каза Ямашита. — Едва ли те изненадва. Нещо друго? — В гласа му се долавяше разочарование. — Трябва да поразработим по-сериозно върху засилването на чувствителността ти...

— Харагей — въздъхнах. Японците използват този термин, за да обозначат с него широк спектър от безсловесна комуникация. В света, който обитаваме аз и Ямашита, това обозначава концепция, свързана с фокусирането. По-добрите сенсеи вярват, че във въздуха танцуват емоционални и психически вибрации — невидими, но реални. И е възможно след подходящо обучение да се научиш да ги долавяш. Изпитвал съм харагей, обикновено в моменти на голям стрес. Но чувствителността на Ямашита е много по-изострена. А той смята, че моята трябва да се подобри.

Работя по въпроса, но все пак съм човек от Запада. Способността ми да извикам харагей идва и си отива и колкото повече се старая да я сграбча и задържа, толкова повече ми се изплъзва.

Ямашита сигурно долови безпомощността ми по изражението ми и каза:

— По-късно ще говорим повече по този въпрос.

И ми подаде книгата. Погледнах я озадачено.

— Чангпа Ринпоче — обясни моят учител.

Видях името на корицата и се оживих.

— О, да... Имаше статия за него в „Таймс“.

— Така е. Той ръководи в Манхатън институция, известна като „Дарма^[1] център“. Изказва се пред различни групи на обществото върху вътрешните измерения на съществуването.

Усмихнах се.

— Казват, че е прорицател. И затова бил толкова популярен. На всеки десет души, които се интересуват от тибетския будизъм, има хиляда, които ще отидат да видят някой, който чете мисли.

Ямашита махна с ръка на тази несъществена подробност и продължи:

— Не си справедлив. Изявите на този човек из страната са забележителни.

— Може ли да огъва лъжици със силата на мисълта? — поинтересувах се.

— Бърк! Дръж се възпитано. Познавам го от много години и дълбоко го уважавам. Той може да се окаже интересен ресурс за теб...

— За мен?

Ямашита въздъхна.

— Ти постигна с мен много неща, професоре. Но сега полагаш усилия на друго ниво. И понякога познатият глас на учителя може да заглуши...

— Старая се, сенсей — възразих аз.

— Разбира се. Но... — Той изви вежда.

— Трудно ми е да овладеея някои от езотеричните неща — признах си.

— Надявам се, не подлагаш на съмнение реалността на онова, за което говоря? След толкова години?

Кимнах бавно.

— Видях забележителни неща...

— Постигнал си много повече от това просто да видиш, професоре. — Видя, че съм неспокоен, и ме подкани: — Но въпреки това?

— Виж — казах, — когато стана свидетел в дождо на нещо, което е изумително, си напомням, че е като всеки фокус. Повечето неща са манипулация. Добра техника. Законите на физиката. Добре, нека е по-сложно от фокус, но не може да става дума за мистика.

Ямашита се усмихна.

— Значи дори след толкова време?

Свих рамене. Ямашита ме изгледа. Погледът му може да бъде тежък и непроницаем. В тишината на вечерта, преди дождото да е избухнало в активност, очите му бяха широко отворени и питащи. После като че ли стигна до решение. Взе книгата, прочете резюмето на гърба на корицата и ми я подаде.

— Да опитаме все пак с гласа на друг учител, а?

Обърна се към залата и аз го последвах.

И така, на следващия ден започнах да чета книгата, чието заглавие беше „Пътят на война към силата. Влизане в Мистичния град“. Размишленията на един тибетски лама, натрапени ми от един японски сенсей по бойни изкуства.

Времето навън отново бе превключило на характерната за Лонг Айланд лепкава пролетна сивота. След знойния ден в задния двор на Едуард Сакура температурата бе спаднала. Слънцето изглеждаше прекалено немошно, за да пробие плътната облачна пелена. В кафето на университета „Дориан“ бе задушно, по гледащите към четириъгълника на заграденото пространство грамадни прозорци на заведението се стичаха капки дъжд. Бях дошъл на обяд сам и седях сгушен в неприветливия полумрак.

Всеки университет е странно място, а „Дориан“ е малко по-странен от останалите. В сградата сноват насам-натам свръх образовани професори с влажни шарещи очи и с пренебрежимо малка или напълно отсъстваща приспособимост към света навън. Трудят се с нищожен ефект, разчитат на остарели знания и са убедени, че западната цивилизация се крепи само благодарение на личния им магнетизъм. Студентите седят и съзерцават преподавателите си с празен поглед и волско безразличие, а в главите им се въртят само мисли за предстоящия уикенд. Всяка страна в това мъчение толерира другата, като се успокоява с това, че в крайна сметка учебният час продължава само петдесет минути и че семестрите са дълги някакви си три месеца и половина. Типичната картина на висшето образование.

Преди няколко години живеех с надеждата да ме назначат тук на преподавателска длъжност. Можеха да ме използват. Факултетите на

„Дориан“ са прочути с плиткостта на преподаването знание, особено що се отнася до източните култури. Тук се подвизават например: изкукуривгал професор по философия, който наистина е прекарал известно време в Тайланд, но спомените му оттам са свързани само с кварталите на червените фенери; обладана от фиксидеи относно половата си принадлежност социоложка, чието туловище може да счупи всеки кантар и която все още не се е отказала да публикува монографията си, озаглавена „Встъпване в зрелост в Сингапур“^[2]. Към тях следва да добавим и психически пренапрегнат историк, който иска да стане Стивън Амброуз^[3] на Корейската война, но прекалява с прожекциите на „Мостовете на Токо-ри“^[4]. И това е всичко.

Работех като нищожен администратор, понеже управата на факултета чувстваше, че съм недостоеен да бъда въввлечен дори в някакво подобие на преподавателска дейност. Никаква деликатност — напротив, намерението беше да бъда засегнат, но сега от онова усещане съм запазил само смътно неприятен спомен, като от досаден зъбобол.

Сгушен в скъпите предградия на Лонг Айланд, гледан отвън, „Дориан“ създава впечатлението на истинско учебно заведение. Сградите му са скрити под бръшлян, а тухлената зидария може да изглежда много приятно в ясен слънчев ден. Игрищата се губят в далечината, а пролет и есен гълчавата може да излъже някого, че тук става нещо значимо. Но аз вече не съм сигурен в това. Може да се дължи на засилените изисквания на Ямашита към нивото на моите тренировки. Може да е потиснатост от убийството на Сакура, но се улавям, че напоследък мисля за неща, които нямат нищо общо с университета. Все по-често просто само изпълнявам задълженията си и в края на деня се отправям за дожото, където се случват по-важни неща.

Намирам тибетския будизъм за интригуващ. Той е... колоритен и сложен. В него бърка от истории за левитация и мистични способности. Третото око. Ясновидството. Но поне учителите са строги и последователите им правят каквото се изисква от тях. Нещо, в което имам солиден опит и съпричастност.

В действителност книгата не беше лоша. Наистина разработката за „мистичния град“ датира от времето на свети Августин, но аз се заинтересувах от нещата, свързани с воините. Защото не може да се

каже, че всички тибетци седят в поза „лотос“, без да мърдат. Животът на „Покрива на света“ е тежък и тези хора имат достойно наследство от легенди за воители. А и някога са били доста добри стрелци с лък.

Ритъмът в написаните думи на ламата беше успокояващ по неочакван за мен начин. Прозата беше изчистена. Питам се как ли изглежда на живо. Снимката от корицата не разкриваше нищо особено: мъж на средна възраст с очила и в монашески одежди. Любопитно ми беше откъде се познават с Ямашита.

Опитах се да се съсредоточа върху книгата, дадена ми от моя учител. Но вниманието ми непрекъснато се отклоняваше от мистичните градове към оставената от убития калиграф загадъчна следа. И към възможността да се изживее нещо, което наистина беше невидимо, но не по-малко реално. И освен това към засилващото се противоречие в изискванията на двата свята, в които живеех. Възприемах всичко това като непрестанен тих, отклоняващ вниманието ми шепот. Или идващ от далечината грохот, още слаб — но щеше да се засилва. Противях се енергично на мисълта, че някой ден ще трябва да направя избор, и вместо това направих още веднъж усилие да се съсредоточа върху „тук“ и „сега“. „Развий в себе си поизострена чувствителност, Конър“. Само че мястото, където се намирах, не бе най-подходящото. В обсега на периферното ми зрение млада студентка на съседната маса извиваше тяло, за да стане. Късата блузка и още по-късата ѝ пола разкриваха прелестна гледка, особено около пъпа ѝ, на който имаше халка. Насилих се да отклоня поглед.

Както казва моят учител, няма такова нещо като достатъчни тренировки.

[1] Дарма (Dharma — англ.) — санскритски термин, обединяващ няколко взаимосвързани и основни за хиндуизма концепции: природата на света, общественото устройство, космическият закон и социалният закон. Една от четирите цели на човечеството (заедно с удоволствието, облагата и освобождаването), „дарма“ изразява вярата, че нещата трябва да бъдат оставени такива, каквито са. — Б.пр. ↑

[2] Алюзия с прословутия труд на известната антроположка Маргарет Мийд (1901–978) „Встъпване в зрелост в Самоа“ (1928), разбунил навремето духовете в Америка. — Б.пр. ↑

[3] Стивън Амброуз (1936–2002) — популярен историк, автор на много бестселъри за Втората световна война, биограф на президента Айзенхауер. — Б.пр. ↑

[4] „Мостовете на Токо-ри“ — роман (1953) на Джеймс Мишенър за Корейската война, филмиран през 1954. — Б.пр. ↑

5. МИШЕНА

По време на кратките затишия птиците се оплакваха. Дърветата бяха отрупани със зелени пъпки. Времето се бе изяснило и отново бе пролет. Но мишените идват срещу теб бързо и нямаш никакво време да спреш и да се насладиш на хубавото време.

Брат ми Мики стоеше с изпънати напред ръце. Пистолетните изстрели следваха с картечна бързина. Очите на Мики бяха широко отворени и съсредоточени върху летящия срещу него по кабела човешки силует. Ударникът на глока му отскочи назад и остана така. Мишената бе пронизана на две места. Мики отстъпи крачка от огневия рубеж и се усмихна.

— Това е като всичко останало, хлапе — каза ми. — Целиш се в сърцето и главата.

Кимнах, за да покажа, че разбирам.

Стрелковата стойка на Мики бе крайно напрегната. Не искам да кажа, че беше вдървен. По-скоро беше усещане, че в краткия миг между мисълта и дърпането на спусъка цялата енергия на Мики е съсредоточена върху това единствено нещо. Убеден съм, че ако можеше да го направи, брат ми щеше да полети заедно с изстреляния куршум, за да го забие в мишената с ръката си.

На рубежа застана партньорът му Арт. Когато наблюдаваш различни хора да извършват една и съща физическа дейност, много интересна е степента, в която се разкриват индивидуалните им особености. Една и съща техника се изпълнява по уникален начин от различните хора, благодарение на онази топка от чудатости, която е в сърцевината на всеки човешки характер.

Арт е левичар, така че в стрелбата му има привидна непохватност. Това, разбира се, е само илюзия в главите на десняците. Той не бърза с прицелването. От пистолета му се разнасят сухи къси серии изстрели и Арт несъзнателно присвива устни, докато възприема резултата. Всичко това отнема известно време. Името на модела „Глок

17“ е подходящо избрано — пълнителят съдържа 17 патрона. А един има в цевта.

Но аз не мислех за тактико-техническите данни на оръжието. Най-смъртоносното нещо при един пистолет е човекът, който го държи. А Арт имаше проблеми с точността на стрелбата.

Няколко пъти годишно полицаите се явяват с личните си оръжия на изпит. Съвременната микрохирургия бе закърпила китката на Арт, но аз знаех, че още ходи на физиотерапия, за да възстанови пълната ѝ функционалност. В Стойката е две ръце едната ръка стиска дръжката на пистолета, а другата придържа отдолу. Идеята е стабилно прицелване. Дясната ръка на Арт не беше напълно възстановена и ограничената ѝ подвижност му пречеше. И това си личеше.

Ако искаш да направиш нещо както трябва, са нужни концентрация и взаимодействие между всички части на тялото. Обикновено намеренията се издават от главата. Ако си прекалено съсредоточен върху онова, което си намислил да направиш, ако си неспокоен или разсеян, главата сякаш губи връзка с останалото. В тренировките казваме, че се „рееш“. Реещите се, се разпознават много лесно в дожото. Най-често това са онези, които са на пода.

Видях издайническите признаци на реене в стойката на Арт. Не беше само гримасата на лицето му, нито видимото поколебаване в дясната ръка, търсеца удобно място за захват в долната част на дръжката. Той мислеше прекалено много как да го направи. Тревожеше се. Това създаваше разкъсване между стойката и координацията. И когато мишената се приближи до него, нямаше нищо чудно, че попаденията бяха разпръснати извън изискваните зони.

Арт се намръщи и свали наушниците.

— Мамка му...

Стоях съвсем близо до Мики, така че му прошепнах:

— Ще му трябва доста време, докато възстанови пълния контрол.

— Ти какво очакваш, като забиеш няколко куршума в някой? — сопна се Мики. После се приближи до партньора си и каза успокоително: — Няма нищо, Арт.

Арт се намръщи и когато ни погледна, лошото му настроение ни обля като вълна. Полицаите много се гордеят със способностите си.

Това го разбирам. Мики и Арт живеят в съвсем различен свят от моя. Но имаме някои общи неща.

Бях дошъл с двамата ей така, за да сме заедно. Аз също прекарвам част от времето си с оръжия. Но бях дошъл и защото намирахме в компанията си нещо успокоително.

Споделената опасност създава странно усещане за съпричастност. Понякога още сънувам онази кървава баня, страха, вихрушката от сенки, лица и схватки. Тримата бяхме оживели след онова изпитание и бяхме излезли от него с надеждата, че нещата ще продължат както преди. Напразна надежда. Събитията ни бяха променили както в добра, така и в лоша посока. И се сблъскахме с напомнания за това на най-неочаквани места.

Двамата почистиха оръжията си — търсеха успокоение в добре познатата процедура. Събраха изстреляните гилзи и ги хвърлиха в пластмасовата кофичка. Малко по-надолу снайперист с пистолет с оптически прицел с размера на пушка за слонове стреляше на воля. Беше облякъл модна жилетка за стрелци и носеше жълти авиаторски слънчеви очила. Беше много сериозен. Сигурно бе прекалил с филмите на Клинт Истууд. Бях готов да се обзаложа, че от мястото, където си стоях, усещам ударната вълна от изстрелите му.

Отидох до масата, на която Арт и Мики работеха съсредоточено в неловка тишина.

— Може ли да опитам?

Те се спогледаха изненадано. Никога не бях изявявал желание да стрелям. Между нас съществуваше негласното споразумение, че всеки е специалист в своята област. Избягахме да се настъпваме по пръстите. Но аз им дължах много. Исках някак да помогна.

Арт сви рамене и каза:

— Е, какво толкова... Ще ти е трудно да се представиш по-зле от мен.

Мики понечи да каже нещо, после размисли и приготви пистолета си за стрелба.

— Окей, стрелецо — каза ми. — Достатъчно си ни гледал как го правим. Но искам да ти дам един съвет за безопасност. — Той вдигна черния пистолет и го завъртя настрани. После посочи дулото и се ухили. — Куршумите излитат ей отук. — Зареди нов пълнител, сложи

пистолета на перваза, маркиращ стрелковата линия, и отстъпи встрани. — На предпазител си.

Взех пистолета и заредих куршум в цевта. Свалих предпазителя. Мишената бе на петнайсет метра от мен — голямо разстояние за пистолет.

— Искаш ли я по-наблизо, Конър? — попита Мики. Не се правеше на зевзек. Полицайте тренират за стрелба отблизо.

Поклатих глава.

Вдигнах пистолета и го насочих към мишената, опитах се да се съсредоточа. Забавих ритъма на дишането си. Стрелях. Не ме интересуваше много дали съм улучил целта — просто исках да усетя силата на отката, тежестта, напрежението в ръцете, когато дръпваш спусъка. Бавно изстрелях целия пълнител. Оставих оръжието на перваза и Мики натисна бутона, който изтегляше мишената към нас. Беше надупчена от куршуми на различни места. И дупките не бяха седемнайсет.

— Е — произнесе се брат ми, — не е зле за новак. Но на твое място не бих мислил да си сменям работата.

Отново претеглих пистолета в ръцете си. Усещането при дървените оръжия е много по-различно. Човек е създаден да изпитва по-особена връзка с примитивните видове оръжие, чувството за единство е по-силно. При глока ти се струва, че се опитваш да установиш контрол над нещо, притежаващо собствен живот. И все пак...

— В известен смисъл всички оръжия са еднакви — казах. — Те са продължения на самите нас. На нашата мощ. На нашата воля. Разбирате ли ме? — От погледите им виждах, че не ме разбират. Затова продължих: — Когато използваш нещо такова, знаеш какво искаш да се случи. Номерът е да накараш по някакъв начин инструмента да се подчини на волята ти.

Закачих нов силует на подвижната щипка. Отдалечих я. Натиснах пак бутона и я приближих. Направих го няколко пъти, като наблюдавах внимателно.

— Струва ми се обаче, че ако се притесняваш много как да използваш инструмента, ще загубиш мишената от поглед. Разбирате ли какво искам да кажа?

Двамата най-сетне разбраха, че говоря сериозно, и кимнаха.

— Искам да кажа, че... трябва да мислиш за мишената, нали. Не за ръцете си. Нито за оръжието.

Лицето на брат ми просветна:

— Като ония стикери по колите: „Не оръжията убиват...“

Арт ни се усмихна. Беше сложил лявата си ръка на кръста си. Дясната беше леко извита настрани.

— Значи — казах и протегнах ръка към Мики за нов пълнител — трябва да знаеш какво правиш с ръцете си, но трябва да гледаш отвъд тях. Към целта. Въпросът изобщо не е в това ръцете ти да са силни или да имаш голям опит. — Съзнателно не гледах към Арт, докато обяснявах. Щракнах пълнителя в пистолета и оставих мишената да се отдалечи на максимално разстояние. — Ръцете ти трябва само за да ти помогнат да улучиш целта.

Кимнах и Мики натисна бутона. Мишената полетя към нас. Стрелях, докато не се изпразни целият пълнител.

Куршумите ми бяха попаднали над шията. Мики свали накъсаната хартиена мишена от щипката и двамата внимателно я огледаха. После заоглеждаха мен.

— Според Ямашита трябва да се настроиш както следва и останалото идва автоматично — отбелязах.

Мики отново погледна мишената.

— Ти... — говореше с паузи — си... адски... странен... пич.

— Присъединявам се към мнението ти — каза Арт. — Но ако имате тайно ръкостискане, бих желал да съм сред посветените.

Поговорихме малко за дишането и контрола над мускулите. За концентрацията. Двамата смятаха, че в по-голямата си част моите тренировки са упражнение в самозаблуждаване. Преди години брат ми бе дошъл в дождо и бе хвърлил кратък поглед на екзотичните костюми и необичайните движения. После го бе нарекъл купон по пижами.

Но това беше преди Ямашита.

Сега бяхме стъпили на обща почва и водехме разговор за оръжията и уменията, нужни, за да ги използваш. Полицайте се смятат за нещо като каста — те имат изживявания и поглед върху нещата, които за щастие са спестени на повечето от нас. Това означава, че трудно те допускат в средата си. Дори ако си брат. Или приятел. Но за

краткото време, докато бяхме на стрелбището, имах чувството, че бариерите малко са паднали.

Докато навивахме хартиените мишени, Мики ме погледна и каза:

— Това ме подсеща... Как се развиват нещата с онази следа от дома на Сакура?

Свих рамене.

— Ами... видях се с учителката на Сакура по калиграфия. Опитах се да разбера дали думата *шумпу* е от някакво значение. — Все още виждах в мислите си дребничката сенсей по шодо. Седеше тъжна като стара жена, видяла край нея да си отиват много хора. Отговори апатично на онези въпроси, на които имаше отговор. Смелите мазки на четката ѝ нямаха нищо общо с физическото ѝ присъствие. Беше крехка, а присъствието ѝ в тишината на студиото можеше да се сравни с бавно избледняващ призрак. Нищо от онова, което ми каза, като че ли не хвърляше светлина върху последното написано от Сакура. Сумирах резултата за Мики и Арт: — Продължавам в същия дух.

— И ние движим нещата от нашата страна — съобщи Арт.

— На онзи от Бруклин — Страковски — му се иска да ни държи на къса каишка. — Усмихна се. — С което нашата гениалност не може да се примири.

— Това е най-малкото, което може да се каже — отговорих.

— Умира от яд, че трябва да ни използва — изсумтя Мики. Прав беше за Страковски — нали самият той щеше да се побърка, ако ролите им бяха разменени.

— Нищо ли не ни казва калиграфията? — попита ме Арт. Свих рамене. — Разровихме се из живота на жертвата — продължи той. — Бизнесът му...

— Ето, затова сме нужни на Страковски. Сакура е работил в Манхатън. И можем да се поинтересуваме какво става там.

Тонът на Мики издаваше, че са напипали нещо.

— И? — подканих го.

— Има там нещо гнило — обясни Мики и погледна Арт за потвърждение.

— О, да.

— Какво по точно? — попитах. Бях свикнал с това. Двамата мислеха линейно. Бяха методични и нищо не можеше да им попречи от

точка А да отидат в точка В и от там в точка С. И говореха по същия начин, по който разследваха всеки случай: парче по парче.

— Повечето убийства — обясни Арт, докато се отдалечавахме от стрелбището — стават от любов или заради пари.

— Чувства или финанси — сметна за необходимо да поясни брат ми.

— Личният живот на Сакура изглежда достатъчно стабилен. Проверихме обичайните неща: любовници, служебни връзки, разстроен брак. Нищо... — В гласа на Арт звучеше съжаление.

Мики отвори багажника на колата. Прибраха пистолетите в малки кутии и ги заключиха. Знаех, че Мики носи на глезена си автоматичен пистолет 32-ри калибър. Да излезеш в един чудесен пролетен ден в предградията въоръжен ми се струваше доста параноично. От друга страна, Едуард Сакура бе приключил живота си с пръснат мозък точно сред префиненото благоденствие на богаташки бруклински квартал. Полицаяте виждат нещата по-различно от нас. И не без причина.

Седнахме в колата и Мики продължи:

— С две думи, продължаваме с проверките, но като че ли не става дума за престъпление от страст.

Облегнах се на задната седалка. Арт се извърна, за да ме вижда, докато говори.

— В един момент от живота си Сакура е бил затънал до гуша в сделки от най-различен вид. Бил е специалист в шоубизнеса.

— Агент? — предположих.

Арт помисли, после каза:

— Не точно. По-скоро е уреждал сделки, бил е посредник, брокер на сделки.

— Срещу определена цена — уточни брат ми.

— Добре де, какво отношение има това? Каква е връзката с убийството?

— Още не сме сигурни — призна Арт. — В последно време се оттеглил, но не изцяло. Прекарвал повечето си време, като се занимавал с калиграфия. Консултирал търговци на изкуство. Но някои неща...

— Например? — подканих го.

— Сакура е поддържал връзки с азиатци — започна Мики.

— Мик — напомних му, — той е второ поколение американец от японски произход. Азиатските му връзки са били баба му и дядо му.

Мик ме погледна сърдито през рамо, после пак се обърна напред.

— Конър, знаеш ли... не съм чак такъв глупак. Искам да кажа, че през годините Сакура е подготвял сделки на най-различни нива. Някои от тях са били големи, други — нищо особено. И не се съмнявам, че в много случаи е имало хора от чужбина, които са искали да се включат по незаконен начин в този, бизнес.

— Киноиндустрията е мечтата на перача на пари — поясни Арт. — Доколкото ни е известно, Сакура е разговарял с най-различни хора, които по всякакви начини са търсели възможност да станат част от играта. С някои от тях е установявал делови отношения. На други е отказвал. Онова, което трябва да се запитаме, е имало ли е в миналото сделка, която не се е осъществила. Защото това може да е довело до загуба на пари. Или до засегнати чувства.

— Чувства? — повторих със съмнение.

— Да, чувства — потрети брат ми. — Знаеш ли кое най-силно накърнява чувствата на тези хора? Парите.

— Мислиш, че има нещо в миналото му? Че Сакура е бил замесен в нещо и е прецакал някого?

— Ако съдим по това как изглеждаше главата му, бих се осмелил да предположа, че някой му е бил доста сърдит — завърши Мики.

— Да, не е работа на доволен от живота човек — подкрепи Арт тезата на брат ми.

— Окей — съгласих се. — Но в какво мислите, че се е забъркал? Арт предупредително вдигна пръст.

— Силата ни, макар и голяма, не е безгранична.

— Сериозно? — попитах.

Мики продължи да кара, без да говори. Вземаше с лекота познатите завои към дома си. Жена му бе закарала децата при една от сестрите си. Бъркови са многоброен клан и броят ни не престава да расте. Имах объркващо много племеннички и племенници. Някои бяха тъмнокожи. Други — светли. Имаше дебеланковци, имаше и слабички, неуморими хлапета. Но във всички се долавяше някаква прилика, която ги правеше американци от ирландски произход. И всички те щяха да играят заедно и да дадат на родителите си възможност да си

починат. Надявах се Ди да се възползва от тази възможност. Защото съвместният живот с брат ми не можеше да се нарече спокоен.

Щом спряхме пред къщата, Арт прошепна на Мики:

— Синя лимузина. От нашата страна. Включен двигател. Познаваш ли я? Изглежда като паркирал, за да наблюдава.

— Видях — отговори Мики.

Двамата слязоха от колата, аз ги последвах. Заобиколихме до багажника, Мики го отвори и стъпи на калника, уж си завързва маратонката. Коего му позволи да извади пистолета от кобура на глезена си. Арт пък извади глока от кутията си го зареди. После двамата с небрежна походка минаха откъм тротоара, така че колата да остане между тях и наблюдателя в синята лимузина. Мики вървеше малко по-напред, като щит пред Арт.

— Конър, тръгвай към къщата — нареди Мики. И двамата държаха пистолетите отпуснати до краката си.

Тръгнах към къщата и в същия момент чух вратата на лимузината да се отваря. За миг се стегнах, после чух гласа на брат ми.

— О, Господи! — възмутено изпъшка той. Стройно момиче с дълга руса коса изтича от съседната къща и радостно прегърна шофьора на колата. — Това момиче е ненаситно бе! Не смогвам да ги броя вече.

— Покажете им пистолетите си — дадох идея. — Обзалагам се, че това ще ограничи драстично броя на мераклиите.

Арт и Мики изглеждаха леко засрамени. Мики пак отвори багажника и извади кутиите за пистолети.

Покрай нас изтрополи хлапе на скейтборд. Беше с огромни провиснали панталони и плетена черна шапка, с която изглеждаше като дебилче. Но не пропусна да зърне пистолетите. Мики го видя да се заглежда и кимна към къщата.

— Да влизаме.

Всяка къща, в която има невръстни деца, е задръстена с безброй безпорядъчно разхвърляни неща. Обстановката в дома на Мики приличаше на репортажите по телевизията за разгромени от торнадо къщи. В антрето цареше полумрак. Опитахме внимателно да заобиколим играчките на пода, но Мики направи грешна стъпка, в следващия момент нещо изхрущя и той изруга.

Умивалникът в кухнята бе задръстен с чаши. На масата тъжно съхнеха купички с овесени ядки. Мики я избърса с някаква стара гъбичка и седнахме. Брат ми разрови из хладилника и извади три кутии бира. Аз пък отворих няколко чекмеджета в търсене на нещо за ядене. Намерих кекчета, сухи сладки, лейкопласт и други помощни материали за войната за успешна родителска дейност. Накрая намерих върху хладилника разпечатана опаковка солети. Просто мезе, без лигавене — достойно за мъже.

Погледнах двамата детективи.

— Момчета, нещо ми се струват неспокойни.

Мики сви рамене.

— Някои типчета вече са на свобода. Вярно, минаха години, но човек не знае дали един ден пред дома му няма да цъфне някой от тях с желание да си го върне.

— Страхотен начин да си изкарваш прехраната, Мик.

Брат ми отпи глътка бира, затвори едното си око и ме погледна с другото.

— Светът е прекрасен.

Продължиха да пият, без да говорят. Знаех, че са се натъкнали на нещо, но че нямат желание да го споделят. Долавях обаче онази емоция, която полицаите са се научили да сдържат — те са хора, преживели достатъчно разочарования, за да оставят вълнението да им проличи.

Не издържах и попитах:

— Е, и какво, казвате, сте научили?

Арт облиза пяната от устните си.

— Ами... Разровихме се из работата на Сакура, но няма много. Вчера пак отидохме, за да проучим някои възможности...

— Възможности? — попитах.

Той кимна.

— Говорихме със секретарките.

Кимнах и аз. Хитро. Опитът ми от университета ме бе научил, че секретарките най-добре знаят какво всъщност става.

— Не ги ли разпитахте още първия път? — попитах.

— Да — призна Мики. — Но ги разпитвахме основно за Сакура. За дневния му стереотип. За срещите му. За излизанията му. Така че се върнахме да доуточним някои неща.

— И?

— Окей — каза брат ми, вече с по-голямо желание да споделя. — Нашият човек не се е скъсвал от работа. Появявал се един-два пъти седмично. Според секретарките идвал, за да говори по телефона и да си прегледа пощата. Такива неща.

— Не мога да го обвиня — обади се Арт. — Трябва да видиш къде е работил, Конър. Готино място. Фирма. А и хората, които се появяват там, подхождат на обстановката.

— Вярно, опитват се да не пускат измет от улицата — съгласи се Мики.

— Как ли ни пуснаха пък нас тогава? — престорено се учуди Арт.

Мики не му обърна внимание.

— Както и да е, попитахме хората на рецепцията дали Сакура не се е занимавал и с още нещо. Нали разбираш, докато е бил на работа. — Отпи глътка бира и продължи: — Така... Бил е доста известен покрай уменията си в онова... нали се сещаш...

— Шодо — помогнах му.

— Аха... Заловил се с разни неща... Оценки. Консултантска дейност за музеи. Точно в деня преди убийството изпратил някаква калиграфия на друг оценител за второ мнение. Имам името и адреса от разписка на „Федекс“.

— И какво му е толкова особеното на това? — поинтересувах се.

Мики помълча, после прогледна тържествуващо Арт и вдигна ръка.

— В деня на убийството в офиса на Сакура дошъл някакъв тип. Азиатец. Интересувал се от някаква калиграфия. Момичето, което ни го описа, каза, че бил страшен.

— С акцент ли е говорел? — попитах.

Мики кимна.

— Да. Добър английски, но с акцент. Грамаден мъж, така каза. Не едър — грамаден. Обяснил, че става дума за негова собственост, която искал да му се върне. Бил много възбуден. Тя се притеснила и споменала за „Федекс“. Той й казал, че Сакура не бил упълномощен да изпраща документа на никого. Изпаднал в ярост.

— И? — попитах.

— Какво „и“? — репликира ме Мики. — Направили му копие на разписката, за да може да проследи пратката. Само и само за да се отърват от него.

— Забележи, че не е поискал да се свърже със Сакура — обади се Арт.

— Да. Сякаш е знаел, че той вече няма да вдигне телефона — заключи Мики.

— Оставил ли е име?

— Вон — каза Мики.

— Това е често срещано име. Като Смит — казах.

— И вероятно е измислено — изсумтя Арт.

— Ако мога да хвърля едно око на тази калиграфия, тя може да ни даде мотива — казах.

— О, много правилно, Шерлок — пошегува се Мики. — Я да видим какъв ще е следващият ти въпрос.

— Хм... на кой адрес е била изпратена калиграфията?

— В Джорджия — каза Мики.

Двамата поговориха известно време дали някои от снетите в офиса отпечатъци няма да съвпадат със снетите на местопрестъплението. И за нищожната вероятност да идентифицират някого по тези отпечатъци.

6. СВЯТ ЧОВЕК

Ямашита мразеше тълпата. Беше усъвършенствал дълго умението да забележи микроскопичното помръдване, сигнализиращо враждебно намерение. Но в стая с много хора ставаше неспокоен. Японците казват, че всичко притежава *ки* — вид енергия, която може да се усети, ако си достатъчно добър. А Ямашита определено беше много добър. Хора с по-мистична ориентация на мисълта биха казали, че е толкова чувствителен към отделяната от хората енергия, че тя го претоварва.

Понеже се опитвам да съм отворен към света на невидимото, го попитах за този проблем с тълпата и опитах обяснението с *ки*. Бяхме сами след тренировка — учениците се бяха поклонили и си бяха тръгнали. Всички бяхме скапани. Държах дървения тренировъчен меч в ръка. Беше от дъб и дръжката му беше обезцветена от пот и попилата в нея мръсотия. След изтощителни тренировки Ямашита е по-благоприятно настроен и склонен да говори от обикновено. А и с мен, старшия си ученик, винаги по-откровен. Точно затова се реших да повдигна въпроса.

Той завъртя голата си глава — с формата на куршум — към мен. Кафявите му очи проблеснаха. Когато направи така, е трудно да се каже дали му е забавно, или е резултат на друго, по-деликатно чувство. Учителят ми помълча известно време, колкото да ме накара да се измъча, след което ми отговори:

— Харесва ми. Колоритно обяснение. Силната *ки* на тълпата. — От гърдите му се разнесе басов звук — неговата версия на изсмиването. — Ако пишех за някое от евтините списания за бойни изкуства, по които американците толкова си падат, със сигурност щях да използвам твоето обяснение, професоре. — Винаги ме нарича така, макар прекрасно да знае, че не съм редовен професор. Понякога си мисля, че така изразява уважението си към мен. Друг път не съм толкова сигурен.

Отидохме до стойката за оръжията и аз оставих своя *бокен*/. Той продължаваше да се усмихва.

— Предполагам въпросът ти е искрен?

Неговият беше риторичен — той знаеше, че отдавна съм се научил да не му губя времето.

— Така... — продължи той по характерния за японците начин. — Вярно е, че тълпата предлага смес от усещания. Шум. Топлина. Миризма. Дори, предполагам, ки. Но ки е като дим, Бърк. Опитай се да я хванеш и тя се изплъзва между пръстите ти.

— Нима искаш да кажеш, че не усещаш ки в тълпата, сенсей? — Може и да съм несхватлив, но поне съм настойчив.

— О, ки може да се усети. Определено. Има я. Винаги. Сред тълпата ки е в изобилие.

— Това разстройва ли те?

Той ме погледна остро.

— Да ме разстройва? — Сякаш идеята за това досега не му бе хрумвала. — Мисля, че не. Проблемът с тълпата няма нищо общо с ки.

— Какво е тогава, сенсей?

— Бърк — каза той, сякаш говореше на дете. — Става дума за прекалено много хора с прекалено много намерения. Това наистина няма нищо общо с ки. — Ямашита едва доловимо кимна на последния ученик, който си тръгна, и добави:

— Навалицата те затруднява да видиш някой, който може да те нападне с късо оръжие.

Моят учител е мистик с уникално възприемане на света.

Чангпа Ринпоче трябваше да говори в Американския природонаучен музей като част от стартирането на пътуваща изложба на хималайски артефакти. Това съвпадение ми се стори изненадващо, но после се сетих, че Ямашита сигурно бе знаел за събитието, когато ми даде книгата на ламата. Сенсей е пълен с всякакви номера.

Ако имаше нещо интригуващо, то бе настойчивостта на моя учител да се срещна с тибетеца. Прекарах известно време в размишления какво се крие зад това. Имаше някои общи неща. Например двамата бяха на горе-долу еднаква възраст. И двамата бяха своеобразни изгнаници, експерти в странни дисциплини, практикувани

далеч от родината им. Трудеха се в една далечна страна, посветили се на това да отворят очите на хора, които невинаги можеха да ги разберат. Предполагам, че в този начин на живот има елемент на изолация. И самота. Така че може би сенсей бе привлечен към него поради тази причина. Това ме караше да гледам на Ямашита по различен от досегашния начин. От друга страна, те бяха стари приятели.

Измолих няколко ВИП билета от един приятел, който работеше в изследователския отдел. Неговите родители са фермери в Норт Форк — здрави, почернели от слънцето хора, изкарващи все по-трудно насъщния с вадене на картофи и отглеждане на цветя на песъчливата почва на Лонг Айланд. Синът им, археолог, се трудеше на закрито — и той копаеше, макар и по различен начин.

С Ямашита отидохме на лекцията на светия мъж и ако беше дете, сенсей вероятно щеше да подскача от нетърпение. Разбира се, той изглеждаше съвършено спокоен, когато слязохме от метрото на станцията при 81-ва улица, но аз го познавах достатъчно добре, така че не можеше да ме заблуди.

Обичам този музей. Бил съм тук безброй пъти и още не ми е омръзнало. Минахме през мемориалната зала на името на Теодор Рузвелт — той лично е отстрелял и дарил повечето едър дивеч, изложен в нея. Понякога се изкушавам да мисля, че това се обяснява поне частично с някаква вина, но може и да не съм прав. Рузвелт не е бил човек, измъчван от съмнения. Освен това баща му е бил един от основателите на музея — филантроп с широки връзки, който най-вероятно стои зад решението на президента Юлисис Грант да направи първата копка за първата сграда на музея в Уест Сайд.

Беше ми повече от ясно, че Ямашита изобщо не се интересува от фактите около музея, с които го затрупвах. Просто изгаряше от нетърпение да види тибетеца. И това само по себе си възбуди до крайност собственото ми любопитство към Чангпа. Така че минахме през залите на бегот. Когато седнахме в претъпканата аудитория и понечих да го попитам нещо, Ямашита вдигна ръка и ме спря.

— Шшт...

Беше толкова съсредоточен, че според мен даже се наслаждаваше на очакването. Беше като изтегнал се на слънце хищник.

Така че започнах да оглеждам хората.

Беше се събрала обичайната пъстра тълпа: служител на музея и случайна подборка от университетски преподаватели и студенти. Предварително беше пуснат дори слухът, че щял да присъства местен магнат, направил състояние в търговия с имоти и имащ навика щедро да спонсорира подобни начинания. Питам се как ли би се държал един тибетски монах с такъв гангстер. Събитието естествено бе привлякло и много от местните хора, любители на всичко азиатско. Имаше и други, някои дошли да получат просветление, други да се повеселят. Обичайното двойствено състояние на американците.

Седяхме в края на един ред в дъното на залата. Ямашита не бе склонен на по-голям компромис и държеше да е в положение, в което да разполага с известни защитни опции.

Чангпа Ринпоче влезе, както се полага на престижен гост. Неотдавна бе имал поредица медийни изяви, изказваше се за големи свободи в окупирания Тибет и бе участвал в митинги пред сградата на ООН. Предполагам, че китайците не го обичаха много. Така че не бях изненадан да видя униформена охрана, както и ясно различими цивилни детективи, пръснати из залата. Публиката бърбореше и жестикулираше, но аз наблюдавах тълпата не по-малко сериозно от служителите на охраната. Изглежда, бях започнал да прихващам от навиците на сенсей.

Чангпа беше учител, лама, облечен в типичните шафранено жълти и червени одежди на тибетски монах. Титлата му, „Ринпоче“, бе почтително обръщение и означаваше „Скъпоценен камък“. Беше понабит, отколкото си го бях представял, и по-енергичен. Знам, че е предубеденост, но когато си мисля за ефекта на дългата медитация в седяща поза, в главата ми се появяват образи на изпити, бледи тела. Сигурен съм, че не само с мен е така — всички очакваха от него да е клонинг на Далай лама. Но не беше. По-скоро приличаше на борец — як и корав. Но излъчваше същото спокойствие и имаше същия кротък поглед като своя по-знаменит колега.

Качи се на сцената сред бурни овации. Там за него бе сглобена малка тапицирана платформа, на която да седи. До нея бе поставена семпла ваза с цветя, хармонизиращи с жълтото и аленото в робата му. На завесата зад него бе окачен голям плакат с изписана калиграфия.

— Можеш ли да прочетеш това? — попитах Ямашита шепнешком. С извивките, ъглите и диакритичните знаци ми

приличаше на санскритски.

Той поклати глава.

— Не. Според мен е тибетско писмо.

Седящият до мен младеж — с рошава брада — се наклони доверително към рамото ми и каза самодоволно:

— Това е мантра. Ом Мани Падне Хум^[1]. — В очите му блестеше погледът на фанатичен вярващ.

— Аха — отговорих.

Ринпоче остана прав и започна да говори. Говореше с британски акцент, което не бе изненадващо. Повечето от ламите в странство днес са извършили дългото пътуване през Хималаите до Индия, преследвани по петите от китайци, и в английския им съвсем отчетливо се долавят индийските модуляции.

Трябваше да му се признае, че беше завладяващ вниманието оратор. Чувстваше се удобно на сцената и изглежда, обичаше да е пред публика. Бях чел достатъчно за будизма и неговите разновидности — теравада и махаяна — и бях общувал с достатъчен брой свръх информирани ентузиаста, за да знам, че вечерта може да завърши по всякакъв начин. Особено след всички приказки за „способностите“ на Чангпа.

Единственото ми опасение беше да не се отплесне по мистични врели-некипели. Дълбоко в себе си знаех, че повечето от присъстващите жадуват за някаква демонстрация на силата на мистичния Изток. Но смятах, че ги чака разочарование. За мен откровението винаги е било нещо деликатно, неуловимо и като обект на желание е също като да уловиш в ръката си дим. Предполагам, че има и по-добри начини да прекарваш времето си.

С напредването на вечерта опасенията ми се оказаха напразни. Чангпа се оказа до голяма степен такъв, какъвто изглеждаше. Вместо нашумял мистик, пред нас се разкриваше един откровен човек, проповядващ учението на Буда и ползата от това да вярваш и да си състрадателен. Гласът му бе ясен и спокоен. Имах чувството, че усещам физически новото ниво на близост, че стените на залата се стесняват, че нещо внимателно ме притегля към центъра ѝ. Там, където се намираше Чангпа.

Бях изпитвал това с Ямашита, когато той напяваше мантрата на воина и ми показваше начините да извикам един древен източник на

мощ. И ето че пак усещах, че става нещо подобно. На някакво равнище продължавах да съм наблюдател и да гледам отстрани. Но знанието какво точно става по никакъв начин не пречеше то да ми въздейства. Онова, което изпитвахме, беше форма на самохипноза. Всеки истински добър ритуал прибъгва до това. Изумителното беше да съзнавам лекотата, с която Чангпа създаваше хипнотичен ефект върху толкова голяма група хора.

Ламата приключи с изложението си и за момент тълпата остана безмълвна, вкопчена в силата на думите му. И после избухнаха аплодисменти.

Погледнах Ямашита. Той седеше притихнал, но напрегнат, и наблюдаваше Ринпоче с присвити очи.

— Уф! — казах.

Учителят ми кимна.

Дойде времето за въпроси и отговори.

Поизправих се на стола си. Това вече можеше да е интересно. По мое лично мнение натоварването да отговаряш на случайни въпроси, зададени от непознати, може да е разтърсващо. Това е същото като да очакваш атака от много нападатели в тъмна стая. Случвало ми се е, разбира се, но никога не бих пожелал да го изпитам пак.

За щастие повечето желаещи да зададат въпрос бяха крайно почтителни. Подозирам, че това бе организирано от уредниците на музея. Набедени будисти се интересуваха от дарма, сангха и молитвеното колело. Личеше, че дълбоко в себе си всеки се интересува от приписваната на Ринпоче способност за ясновидство. И някои хора в известен смисъл намекнаха за възможната връзка между медитацията и „по-висшите сили“. Но никой не отвори директно дума по този въпрос. И така до момента, в който се надигна седящият до мен младеж с рошавата брада.

Имаше мутиращ напрегнат глас, който съответстваше на външния му вид.

— Чангпа лама — започна той, като подчертано избъгна почтителното обръщение „Ринпоче“. — Дали не бихте могли да коментирате слуховете, че имате силата на екстрасенс? — Каза го, без да се опитва да скрие скептицизма си. — И по какъв начин това има отношение към учението на Буда. — Шепот из залата, издаващ в равна степен очакване и враждебност. Но това не притесни младежа. Той

като че ли черпеше сила от гнева, който бе породил. Стоеше си до мен, агресивно вирнал брадичката си към сцената.

В другия край на залата Чангпа погледна кротко публиката и вдигна ръка, за да поиска тишина. Усмихна се смутено. Стори ми се, че това е най-истинският момент за цялата вечер. Имаше хубава усмивка. Човешко лице. Харесваше ми.

— Знам, че това е предмет на силен интерес у хората. — Той обходи с поглед залата. — Има... дори в Америка, където ролята на науката е толкова голяма... съществува нуждата от тайна.

Кимнах. Когато бях в дожото, и аз изпитвах същия глад. Много трениращи се задържат достатъчно дълго, за да преминат зад пелената от техника, усилия и тренировки, с надеждата да открият там тайна. Разбира се, всеки ученик има своя представа каква може да бъде тази тайна. И онова, което намират повечето, до голяма степен зависи от това какво са очаквали да намерят. Но ако се задържиш достатъчно дълго, смятах аз, онова, което намираш след тежка тренировка и изморителна дисциплина, е пак дисциплина. И може би един тъничък и тихичък глас в ухото, който ти нашепва, че най-голямата тайна е способността на човешкия дух да издържа.

— Тук няма никаква тайна — продължи Ринпоче. — Нито магия. Моля ви. Нямам желание да се появя по кориците на списанията, дето се продават във вашите супермаркети. — Усмихна се на гръмкия смях на публиката. — Освен това аз не знам как да нарека... онова, което от време на време изпитвам. — Чангпа се огледа. — Каквото и да е то, аз не мога да го включа и изключавам по желание. — Нова усмивка. — Така че ще прочета мислите ви веднъж тази нощ и ще ви предупредя, че няма да мога да повтора демонстрацията. — Нов бурен смях и откъслечни ръкопляскания. Чангпа стана сериозен. — Но дълго и задълбочено съм размишлявал над въпрос доста близък до вашия...

Чангпа забива поглед в младежа, който е задал въпроса. Очите му се фокусират. Излъчват сила и чувствителност, които смразяват с точното си насочване. Нещо като онова, което често съм наблюдавал у моя учител: разкриване на способност, която е толкова интригуваща, колкото и плашеща. Човекът до мен да подгъва крака под силата на този поглед. Нямам представа какво се е опитвал да постигне чрез въпроса си, но със сигурност знам, че получава повече, отколкото е очаквал. Той бавно сяда и се отпуска до мен — като спукан балон.

Ламата продължава обяснението си, сякаш не се е случило нищо особено. Но по наклона на главата на Ямашита се досещам, че и той е разбрал какво става.

Думите на светия човек отново приковават вниманието ми.

— Може със сигурност да се каже, че Чензериг, Буда на състраданието, по най-различни начини дава на хората усещане за много неща. Някои чуват красотата на музиката по-ясно от другите. Художниците имат по-фино възприятие за цветовете от останалите. Това понякога са носителите, които ни извеждат до дарма, истината.

Залата притихва, всички напрегнато слушат. За първи път тази вечер Чангпа сядва на предоставената му платформа. Бръква с ръка под диплите на робата си и изважда молитвена броеница. Прави жест с нея.

— Но усещането често може да е и пречка. Всяко мънисто на тази *мала* олицетворява четирите препятствия към истината. Тук има двайсет и седем мъниста, а четири по двайсет и седем прави сто и осем. — Виждам няколко глави, които с кимване потвърждават правилността на простата сметка. Чангпа отново се усмихва. — Ние вярваме, че съществуват сто и осем основни препятствия, които трябва да бъдат отстранени или пречистени, за да стигнем до Верния път. — Пръстите му преместват мънистата почти автоматично. — В ежедневието ни живот безкрайните житейски подробности понякога затъмняват дарма, Вярната пътека. Също като в старата поговорка: „Не можем да видим гората от дърветата“. — Отново оглежда залата. — Моята дарба е, че понякога се издигам достатъчно високо, за да видя гората. И дори да надникна отвъд нея. Не смятам, че в това има някаква тайна. Може би по-скоро става дума за това, че за кратко пътят е по-малко... — пауза, през която той търси дума, а погледът му не вижда никого, — по-малко преграден. — Тъжна усмивка. — Мисля, че Буда иска всички да го постигнем.

С периферното си зрение долавям, че Ямашита се е навел напред, сякаш за да не пропусне нещо от обяснението на Чангпа. Когато ламата свършва, учителят ми се обляга назад и бавно изпуска съдържания в гърдите си дъх. Усещам, че е удовлетворен.

След лекцията има прием. Само за поканените, разбира се, но името на Ямашита и моето са в списъка. Приемът е в една изложбена

галерия, избрана, предполагам, единствено защото в нея няма никакви мебели.

Въпреки това е препълнена. Публиката напуска залата и се оформят потоци от хора със завихрянния на индивидуални разговори. Опитвам се да пробия за двама ни път през тълпата, но скоро се отказвам и повеждам моя учител към задния вход на галерията. Оказва се, че не сме единствените, на които им е хрумнала тази идея, защото когато стигаме там, един едър мъж с бележник отсява дошлите. Не е в униформа на музеен служител. Около него — за тези, които могат да я доловят — витае атмосфера на едва сдържан гняв. Или може би страх.

Приближаваме и вече мога да го видя по-добре. На около двайсет и пет, със стойката на атлет. Към метър и деветдесет. Не е огромен според стандартите на Националната футболна лига, но е достатъчно едър. Определено се извисява над мен. Но не мисля, че Ямашита, който е още по-нисък, е набелязал това. Него подобни съображения не го занимават никога. Размерът за него има значение само като параметър на уравнението на ъглите, разстоянията и линиите на атака. И в никакъв случай не е притесняващ фактор.

Но не е трудно да се усети, че едрият мъжага обича да използва туловището си в тази насока. Облечен е изцяло в черно — предпочитание, което донякъде свързвам с хората на шоубизнеса и света на изкуството. Тъмните дрехи скриват мускулатурата му, но представа за нея дава шията под яката на полото му. Този тип е създаден да се справя с хора. И изглежда малко странен компаньон за човек като Ринпоче.

Идва нашият ред и се изправяме пред него.

— Здравейте — казвам и подавам на мъжагата картичката си. — Аз съм доктор Бърк. С придружителя ми би трябвало да сме в списъка на поканените.

Той взема картичката ми, но не я поглежда. Вместо това забива поглед в бележника и набързо прелиства няколко страници. После чертите на лицето му се втвърдяват.

— Не, съжалявам, няма ви.

Поглеждам Ямашита. Задачата ми като негов ученик е да утъпквам пътя му. В крайна сметка той е моят сенсей. Донякъде е притеснително да се спъвам в подобно препятствие. Но запазвам спокойствие.

— Хм, ясно, разбирам — казвам на мъжа. — Включиха ни в последния момент.

Той поклаща глава.

— Ами... вижте, няма ви в списъка. — Не е трудно да се види, че вече е взел окончателно решение — зад очите му сякаш пада щора. Погледът му се втвърдява още повече.

— Може ли да разговаряме с началника ви? — предлагам. — Сигурен съм, че шефът на охраната може да намери решение на проблема.

Мъжът пристъпва към мен, опитва се да използва тялото си, за да подсили ефекта на думите си. Ямашита гледа отстрани безстрастно, като учен, който наблюдава интересен, но рутинен експеримент, извършван от негов колега. Но си мълчи. И аз си превеждам посланието му: проблемът си е твой, оправяй се сам.

— Казах вече — заявява мъжът с непреклонен глас: — Не сте в списъка. И няма да бъдете включени в него. Изчезвайте!

Ситуацията започваше да загрубява. Усещах го в тона му — бе станал забележимо по-висок. В лекото наместване на краката. Дори ноздрите му леко се разшириха. В дожото на Ямашита Сенсей наричаме това „телеграфиране“. Затова не бях изненадан, когато се опита да ме отмести.

Блъсна ме и видях очите му гневно да се присвиват, когато останах вкопан на мястото си. Това е едно от основните умения — не е никак трудно да се прилага, когато му хванеш цаката. Учителят ми казва, че без баланс не може да бъде постигнато нищо. Наивниците смятат, че той се изразява образно. В действителност той вярва, че бойците трябва да избягват ненужните падания.

— Махай се — изсъсква мъжът в лицето ми. Долавям, че започва да се подготвя за друго. Само че това не е мястото да се бутаме. И започвам да усещам, че моят приятел се готви да придвижи нещата на следващото ниво. Това ме обезпокоява. Не заради физическата страна. Но просто си представям заглавията в утрешните вестници: „Хулиганство в музея: експерт по бойни изкуства проваля прием“.

— Какво има? — разнася се женски глас иззад вратата. Първото ми впечатление е за привлекателна тъмнокоса жена с добри форми. И носи бележник. Но съм фокусирал вниманието си върху типа пред вратата. Той ме гледа гневно, докато ѝ обяснявам. Показвам ѝ

картичката си. Тя поглежда в своя списък и успокоително слага ръка върху ръката на партньора ми в несъстоялото се шоу.

— Всичко е наред. Добавени са по-късно. — Казва го успокоително. Но тонът ѝ е твърд, а не извинителен.

Охранителят ни изглежда с неприязън, но все пак отстъпва. Повече от ясно е, че умира от желание да се пробва още веднъж срещу мен. А и част от мен е достатъчно раздразнена, така че съм склонен да му доставя това съмнително за него удоволствие.

В този момент учителят ми проговаря за първи път.

— Хайде, Бърк. Да влизаме. — Командата е изречена с мек глас, но си остава команда.

— Извинявам се, доктор Бърк — казва жената и ни повежда навътре. — Имаше някои промени в организацията от страна на Чангпа Ринпоче. Нов персонал... — И се усмихва.

Усмихвам ѝ се в отговор и поканвам с жест Ямашита да мине пред мен. Мъжът в черно ни гледа, сякаш сме земноводни.

Изчаквам я да се отдалечи достатъчно.

— Ако си мислиш, че аз съм труден за отместване — прошепвам на охранителя, когато минавам покрай него, — трябваше да опиташ да избуташ японца.

Усмихвам се злорадо и влизам в залата.

[1] Най-древната будистка мантра, изразяваща абстрактно-философската идея на духовността (тибетската версия звучи малко по-различно: „Ом Ман Пеме Хун“); „Ом“ и „Хум“ не се превеждат — те са начална и крайна свещени срички (нещо повече, с „Ом“ започват всички будистки мантри), „Мани“ (санскр.) е „скъпоценност“, а „Падме“ (санскр.) означава „лотос“ в местен падеж. Тази мантра е транслитерация на друга: „Ом Ман Не Пад Ме Хум“ — от една страна, тази фраза има семантичен смисъл („О, съкровище на лотоса“), от друга — всеки звук съответства на определена чакра и на един от шестте свята на самсара (в хиндуизма и будизма — безкрайният цикъл на смърт и прераждане, на който се подчинява животът в материалния свят; йерархичната стълба на превъплъщения, по която се качват или слизат индивидите в зависимост от баланса на заслуги и пороци в предаваните си превъплъщения). — Б.пр. ↑

7. ПОСЛЕДОВАТЕЛИ

Минахме през насъбралите се, предвождани от жената, която ни бе въвела.

— Съжалявам за инцидента — извини се тя още веднъж. Имаше тъмнокестенява, почти черна коса, която танцуваше по раменете ѝ, и бели зъби, които блестяха, когато говореше.

— Той към музея ли е? — поинтересувах се и кимнах към опиталия се да ни изхвърли мъж на вратата.

— О, не! — Ново блясане на зъбите. — Чангпа Ринпоче обича простите решения, но консултантите по охраната му понякога привличат нови хора.

— Аха. — Кимнах, за да покажа, че разбирам. — Това сигурно е вашата област...

— О... съжалявам. — Жената спря и се обърна към нас. — Аз съм Сара Клайн. — Косата ѝ се завъртя и няколко фини кичура погалиха челото ѝ. Тя разсеяно ги отметна с ръка. После се засмя. — Не, не съм част от охраната. Прекарвам известно време в „Дарма център“ в Манхатън и тази вечер дойдох да помогна.

Представихме се на свой ред. Беше весело да гледам как Ямашита предпазливо се здрависва с нея. Не обича да го прави, но е неизменно вежлив с непознати, особено ако ги харесва. Имах чувството, че хареса Сара.

Всичко това ми даде минутка време да я разгледам по-добре. Не беше дребна, но движенията ѝ бяха грациозни, а стойката — гъвкава. Изглеждаше в добра физическа форма. Около трийсет и пет. Лице със сърцевидна форма, изчистена линия на челюстта, кафяви очи. Зряла жена — жена, която знае достатъчно за себе си и за света и се чувства комфортно в него.

— Будистка ли сте, госпожице Клайн? — попита вежливо Ямашита. Прав бях — харесваше я. Иначе никога не би подхванал разговор.

Блясване на усмивката.

— Ммм... не. В центъра изучавам стрелба с лък.

— Тибетска стрелба с лък? — поисках да уточня.

— О, не. — Тя се поколеба за момент. — Всъщност става дума за медитивна форма на стрелбата с лък, дошла от Япония и известна като кюдо. — Сви рамене. — Будистите казват, че в живота има много пътища. Моят, изглежда, включва стрелите.

— Колко интересно — усмихна се моят учител. И аз се усмихнах. Нещо в мен ми казваше, че май харесвам тази жена все повече и повече.

Тогава тя сякаш дойде на себе си.

— Но вие искахте да се видите с Ринпоче, нали така? А аз ви губя времето! — Показа ни с жест да вървим през тълпата и тръгна в друга посока.

— Кюдока, Бърк — каза Ямашита.

— Рядка птица — отбелязах.

— Привлекателна е. — Учителят ме изгледа замислено, но аз не казах нищо. — Има добро излъчване — продължи той, — хареса ми. — И бавно тръгна към Ринпоче, за да мога да го следвам плътно. — Бях чул за тази група, която практикува Пътя на лъка. Би било интересно да ги посетим...

Общо казано, не обичам приеми от този род, така че когато ми се наложи да присъствам, гледам да извлека от тях максималното. Изучавам хората в движение — начините им да се придвижват и концентрират. На подобни мероприятия типично има няколко места, в които хората съсредоточават енергията си. Това ти дава възможност да разбереш кой присъства и какво става. Опитвам се да разбера колко съм добър, като установя същото по пътя на изследване на закономерностите.

Естествено ставащото край бара и масите със закуски се изключва. Това се подразбира. Хората се струпват около тези места като пиявици, като се опитват едновременно да изглеждат изтънчени и да се натъпчат с колкото може повече храна. Тази вечер имаше няколко други зони на активност, които ме интересуваха. Присъстваше господин Имот, спретнат и напет, и едновременно див и груб. Около него неспокойно се навъртаха различни навлеци. На свой ред, явно в чест на госта, той се опитваше да се сдържа. Това не му се удаваше

лесно и ако човек се загледаше в него, долавяше под спокойната повърхност кипяща нестабилност.

Другият голям притегателен център естествено бе около самия Чангпа Ринпоче. Той беше обкръжен от любопитните, от изучаващи будизма и от музейни служители — членове на отдела за връзки с обществеността. Това не го притесняваше ни най-малко. Ринпоче беше голям мъж и имаше неподправено излъчване. Дори хора, неспособни да различат истинската духовност от фалшивата, явно бяха повлияни от него. Той стоеше, усмихваше се и без раздражение разменяше банални приказки, наклонил добродушно глава на една страна, с чаша чай в ръцете.

Беше естественият фокус на вечерта, но аз долових още нещо. Наблизо до него, но излъчваща по-различно усещане, имаше друга група хора.

Лицето в центъра на тази група почитатели бе едър широкоплещест мъж с квадратна челюст и елегантна външност. Имаше светлосини очи и истинска грива кестеняво руса коса. Отне ми цяла минута да го разпозная, но накрая се сетих — Травис Старк. Усмихваше се любезно на хората като актьор пред публика. И разказваше нещо, което очевидно приковаваше вниманието на слушателите му.

Насочих вниманието си другаде. Ямашита умело ме подбутваше с пръст към Чангпа Ринпоче. Сигурен съм, че се опитваше да го прави внимателно, но усещането бе сякаш ме ръчка с желязна тръба.

И точно в този момент стана нещо крайно интересно. Залата беше пълна с хора, повечето струпани около централните, които вече описах, другите — обикалящи по произволни орбити. Всички говореха и вниманието им бе фокусирано само върху прекия събеседник. Из въздуха се носеха стотици разговори. Тук-там избухваше смях, разнасяше се звън на чаши и над всичко това се стелеше фонът на обикновения коктейл. Човешката маса се размесваше като тесто, хората се събираха за момент, за да се разделят и придвижат на друго място. Разказвам това, за да подчертая, че в тази обстановка бе крайно съмнително някой да забележи приближаването на моя учител към почетния гост.

Някой да... но ламата го усети.

Видях главата му да се завърта, незабравимите му очи да поглеждат към нас. Сякаш бе чул нещо недоловимо за останалите — сигнал отвъд прага на възприятие на обикновеното човешко същество. Тялото му леко се помръдна и сега той вече беше с лице към Ямашита. Беше като антена, завъртяла се към източника на сигнала. Вдигна ръка в класически жест *мудра* — поза за медитация, която бях виждал при безбройните статуи на Буда: *не се страхувай*.

Няколко от хората край него също се обърнаха, за да видят какво гледа Чангпа. Едновременно с това долових на няколко дискретни места из залата да се случват различни неща. Започваше да се оформя нещо интересно. Бизнесменът и клакьорите му също тръгнаха към нас. На другото място Старк слушаше навел глава онова, което мъжът, с когото се бяхме сблъскали на вратата, му шепнеше в ухото. Оформилите се сред хаотичното движение из залата потоци започваха да се събират в една точка.

До Чангпа бе приятелят ми Стив от музея и когато ни видя, лицето му светна от приятна изненада. Той леко докосна Ринпоче по ръката, докато се подготвяше да ни представи. Старк и бодигардът му също насочиха вектора на движението си в наша посока, решително стиснали фотогенични челюсти. Господин Имот продължаваше да се приближава, като разцепваше тълпата пред себе си с подсъзнателната инерция на изоставен презокеански лайнер.

Ламата широко се усмихна и каза:

— Сенсей. — И се поклони пред Ямашита. — Колко хубаво е да се видим пак.

Ямашита също се поклони и забелязах, че поклонът му е по-дълбок отвсякога.

— Измина много време, Ринпоче — отговори той. — Нека ти представя доктор Конър Бърк.

Светият мъж откъсна погледа си от Ямашита и се обърна към мен. Силата в погледа му отслабна. След секунда лицето му доволно се отпусна и той ми протегна ръка. Посегнах към нея и в същия миг усетих край себе си застрашителното присъствие на бизнесмена.

— Доктор Бърк — каза ламата, — учителят ви ми е говорил за вас. Радвам се, че най-сетне можем да се запознаем...

Намеси се г-н Важна клечка. Вежливите думи не можеха да скрият нападателния му тон на нюйоркчанин.

— Изключително събитие, сър. Присъствието ви е чест за нас. — Той си проби път с рамо до Чангпа и даде ясен сигнал, че трябва да изчезна.

Но монасите, въпреки цялата им интроспекция, изглежда, са замесени от по-специално тесто. Чангпа ловко се отмести една стъпка наляво, така че отново да е изцяло обърнат към Ямашита и мен. Тогава от двете ни страни застанаха бодигардът и Травис и се опитаха да ни избутат. Чангпа забеляза това, но запази спокойствие.

— Тук е малко претъпкано, доктор Бърк, съжалявам. — Той хвърли само кратък поглед към двамата мъже, но посланието беше ясно. Те леко се отдръпнаха, но си личеше, че го правят крайно неохотно.

В малкото пространство, освободено за миг от чужди тела, Ямашита и Чангпа стояха изправени един срещу друг. Очите им бяха широко отворени и не мигаха — тъмни кладенци, издаващи дълбочини на знанието, които едновременно си приличаха и бяха толкова различни. Нито един от двамата не помръдваше и мускул — просто стояха и жадно попиваха присъствието на другия. Беше невероятно странен момент на пълно спокойствие сред навалищата, която ни обкръжаваше.

Тогава се появи някакъв сътрудник.

— Ринпоче — каза той и посочи с жест събралите се добре облечени хора, които чакаха своя ред да се срещнат с ламата, — много ви моля...

Чангпа ни се усмихна.

— Дори в малките неща сме безвъзвратно завързани за колелото на живота. Моля да ме извините, господа. До скоро... — И се обърна към новодошлите, за да ги дари с, вниманието си.

Стори ми се, че Ринпоче се сбогува много странно. Бях забравил, разбира се, че този човек е способен да вижда неща, които предстои да се случат.

Туловището на бодигарда блокира от погледа ми Чангпа и бизнесмена. Бях малко разочарован, защото нямаше да мога да ги гледам как разговарят. Щеше ли Чангпа да го докосне? В главата ми се въртеше картината на вампир — и как кожата му съска при изгарянето от докосването на светия човек.

— Какво правиш тук? — прекъсна унеса ми груб глас. Погледнах. Беше Старк.

— А ти какво правиш тук? — реагирах: винаги умен събеседник, готов с хаплива реплика.

Той ме изгледа.

— Помагам на охраната.

— Аз пък дойдох да се видя с Ринпоче.

— Анди ми каза, че си му създавал проблеми — обвини ме Старк. Мускулите на челюстта му играеха като пред кинокамера. Подозирам, че често гледаше архивни филми с Чарлтън Хестън.

— Кой Анди?

— Човекът от охраната.

Аха... пазителят на реда.

— Каза, че не могъл да те отмести. — Старк ме изгледа с откровено недоверие. При предишната ни среща го бях хвърлил на пода. Явно смяташе това за недоразумение, още повече че се извисяваше над мен поне с петнайсетина сантиметра. Също както Анди.

— Не исках да бъда отмествен — обясних. — Освен това той не се държеше възпитано.

Старк присви очи. Истински Робърт Редфорд. Част от мен намери това за глупаво. Но габаритите му си оставаха същите. И беше ядосан. Между нас се настани напрежението на недовършения ни сблъсък.

Приближи се Ямашита и Старк изпълни доста убедителен поклон.

— Сенсей — каза почтително. Учителят ми късо кимна — възможно най-икономичното движение, което все още съблюдаваше етикета.

— Какъв е проблемът? — учудих се. — Защо този Анди бе така нервен?

Старк махна с ръка и ми показва идеално равните си ослепително бели зъби.

— Ринпоче нехае, но някой трябва да мисли за проблемите по охраната му. Опитвам се да ги решавам, като изпреварвам възможните неприятности.

— Очаквахте ли нещо по-особено конкретно тази вечер? — попитах. — Искам да кажа, защо все пак се заяде точно с нас?

Той погледна в далечината с все така присвити очи. Човекът на действието, който вижда неща, за които другите са слепи.

— Нека само кажа, че имахме известни индикации... — И остави фразата да виси във въздуха, сякаш мистерията около хипотетичните проблеми е върховното оправдание за повишеното внимание.

Ямашита загуби интерес, отиде при масата и си взе някакъв плод. След това впери в тълпата безстрастен поглед.

Настъпи неловка пауза. Старк кимна към него.

— Хм... майстор на меча от старата школа, а? — Кимнах. Той разкърши пръсти пред мен. Изглеждаха напълно способни да строят кокосов орех. — Винаги съм предпочитал онези изкуства, при които има повече реален спаринг. — Информира ме със задоволство. — Черни пояси в джуджуцу и кендо. — Хвърли имената във въздуха като част от магическо заклинание. Аз какво, трябваше да припадна ли? — Но — продължи той — неотдавна свърших семинар с учител, който смята, че човек може да овладее целия спектър от системи. Много интензивен курс — наблегна той.

„Обзалагам се“, помислих си аз.

— Кой беше учителят?

— Кита Такенобу — отговори ми той. По тона му личеше, че от мен се очаква да съм поразен.

— Ямаджи — казах само. Старк кимна многозначително, видимо задоволен от отговора ми.

Не знаех дали съм впечатлен, но бях чувал за Кита Такенобу. Разказваше се, че напуснал Япония като хлапе и още тогава имал черен пояс. След това прекарал години на кръстосване из Азия в търсене на върховното бойно изкуство. Знаеше се, че останал силно повлиян от наученото на континента. Беше учил при различни майстори в Корея, Китай и Тибет. И в един момент от живота си беше дошъл в Америка, за да преподава наученото.

Кита беше в известен смисъл отхвърлен от обществото на традиционните японски бойни изкуства. Япония е невероятно консервативна страна, а тамошните сенсеи са върховни шовинисти. Неговият синтез на различните азиатски стилове не можеше да бъде

добре приет от тях и от онова, което бях чувал, Кита бе останал инакомислещ, решен да прави нещата така, както ги разбира. Не ме изненадваше, че бе дошъл в тази страна. Така бе постъпил и Ямашита.

Последната информация, с която разполагах, бе, че Кита е създал монашески тренировъчен център някъде из калифорнийските планини, наречен Ямаджи или Планинския храм. Беше в процес на създаване на грамадна организация на бойните изкуства, основаваща се на новата му система, изнасяше семинари и привличаше ученици. Говореше се, че бил много привлекателен за шоубизнеса и разполагал със значителен брой заможни спонсори. Предполагам това обясняваше как можеше да си позволи убежище в планината. Учителят ми даваше своите уроци в складово помещение.

— Как се свърза с него, Старк?

Той помръдна масивните си плещи, сякаш мускулите му бяха прекалено развити и се налагаше от време на време да се освободи от излишната енергия в тях.

— Работех като каскадьор в Ел Ей и се срещнахме там. — Ясно. Външният вид на Старк беше като плакат „Аз съм бъдеща звезда“. — А когато се запознах с него — продължи Старк — и видях част от нещата, на които е способен, бях като пометен. Надявам се да ме приеме като един от своите *учи деши*.

Извих вежди без коментар. *Учи деши* — това означава близък последовател — е човек, който живее в близост до своя учител и се учи непрестанно от него. Чест, запазена за най-перспективните ученици. Само че като погледнех Старк, не виждах в него човек, достатъчно сериозен, за да заслужи тази чест. На мен ми изглеждаше прекалено ангажиран със себе си.

— Какво те доведе в Ню Йорк? — поинтересувах се.

Той сви мощните си рамене и отвърна уклончиво:

— Имам интереси тук. Освен това реших, преди да постъпя при Кита, да науча това-онова от другите. Нали разбираш, да шлифовам уменията си. Смятах, че Аса Сенсей има нещо, което да ми покаже... Сега се питам дали Ямашита не би се позанимавал с мен известно време. Би било забавно.

Вече наистина ме нервираше. Човек не може да излезе на пазар за експерт по бойните изкуства от ранга на Ямашита така, както се

купува костюм например. Предполага се, че трябва да си достатъчно добър, за да те забележат.

— Сенсей има високи изисквания — казах безизразно.

— Моля те. — Той махна пренебрежително с ръка. — Бил съм на доста места. И мога да разпозная истинския майстор, Бърк. Кита е невероятен. Дори Ринпоче би бил впечатлен от него.

Свих рамене. Всеки практикуващ някакво бойно изкуство познава учител, когото смята за връх. Това е част от динамиката на обучението под нечий надзор. Между всеки сенсей и неговите ученици се създава емоционална връзка. Тя включва уважение, възхищение и известна доза страх. Старк чувстваше това по отношение на Кита, но за мен то не означаваше нищо.

Сигурно бе проличало по някакъв начин на лицето ми, защото той усети, че ентусиазмът му не ме впечатлява. Имах усещането, че в собственото си въображение се извисяваше високо и затова се подразни, че не съм впечатлен нито от него, нито от Кита. Гласът му се изостри и усетих, че под красивите му порцеланови коронки има остри зъби.

Той кимна към Ямашита.

— Чувал съм, че и той е майстор, Бърк. Но се обзалагам, че не е на нивото на Кита. Може би е втори клас, а? — Пауза. — Къде е твоето място тогава? — Явно целеше да ме уязви.

— Ученик — отговорих простичко. И се отдалечих.

Старк беше кретен. В неговата област смирението се смяташе за неппростим дефект, а външният вид — за истина от последна инстанция. Предполагам, че за него бях загадка. Притежавам цилиндричното тяло и здравите крака на майстор на бойните изкуства. Мускулите на ръцете и гърба ми са доста развити, но това не е лесно забележимо. Предполагам, че е бил озадачен от постигнатия от мен пат онзи ден на дожото на Аса. Старк може и да се надяваше да постъпи при Кита, но обстановката там със сигурност щеше да се окаже съвсем различна от онова, на което бе свикнал в Ел Ей. Животът в храма със сигурност нямаше да има нищо общо с лъскавите улици на големия град.

Приблжих се до Ямашита. Той държеше клечка за зъби. Единият ѝ край беше завит в червен целофан. Учителят ми я

изучаваше, сякаш преценяваше потенциала ѝ като нападателно оръжие.

— Видя ли достатъчно, сенсей?

Той кимна.

— О, да. Както винаги, професоре, излизанията с теб са безкрайно поучителни.

— Жалко, че нямахме повече време с Чангпа.

Ямашита пак кимна.

— Той е забележителен човек. Беше прекрасно да го видя отново, та дори само за малко. — Примигване. — Познах, разбира се, Старк от дождото на Аса. В него има обещаващ зачатък...

— Не мога да повярвам, че Чангпа използва този клоун за охрана. — И му разказах за връзката с Кита.

— Не ти ли е хрумвало, Бърк, че Ринпоче толерира Старк не защото има нужда от него като охранител, а защото самият Старк трябва да пази нещо? Така че може би става дума за акт на състрадание от страна на ламата. — Любопитен коментар от човека, който ми беше учител. Той е странна комбинация на брутална енергия и деликатна проникновеност. Ямашита остави клечката за зъби на масата. — Вече можем да си тръгваме.

— Знаел си, че мислят, че замисляме нещо против Чангпа — досетих се, докато си пробивахме път през хората.

— Не съм изненадан. От нас струи усещане за опасност — каза той.

Изсумтях. Хуморът на Ямашита е много тънък.

— Доколкото можах да констатирам — казах, — никой от наетите от Старк за охрана няма представа какво правят.

— Вярно е — съгласи се майсторът. — Но това не ги прави по-малко опасни.

— Тези момчета ли? — попитах скептично.

— О, да. Ако се изправиш срещу тях, е много вероятно да загубят равновесие. Но са толкова едри, че ако се стоварят върху теб... могат да те смачкат.

— Е, това ще е лошо — съгласих се.

Музеят не бе отворен за посетители, но имахме късмет, че галерията бе близо до една от любимите ми експозиции — тази на индианците от северозападното крайбрежие. Не знам каква точно е

причината, но за първи път я видях, когато съм бил може би осемгодишен, и никога не забравих впечатлението, което ми направи. Може би се дължеше на масата изкусно гравирани дървени стълбове или на сложното стилизирано изкуство в червено и черно, но това е мястото, където най-силно възприемам наследството, оставено ни от един народ от друго време и място.

Освен това тук беше и кануто — централният експонат.

Огромното дървено кану на племето хайда. Трябва да е поне девет метра и в него са насядали гребци в естествен ръст, хванали сложно издялани гребла, до един застинали във времето, прегърбени над въображаемото море в посока на 77-а улица. На носа стои вождът, загърнат със сламено наметало. Манекените приличат на азиатци, а нещо в набитата самотна фигура, загледана в далечината, ми напомня за Ямашита.

Не може да не се възхитиш на тези хора. Когато се приближиш до лодката, се изумяваш на куража им. Те са излизали с такива черупки сред кипящите води на северозападното крайбрежие на лов за китове. Представям си ги как оглеждат тъмната повърхност на надигащото се море в един мъглив ден, заслушани в полумрака за характерния звук на показалия се да диша кит. Как търсят да зърнат във вълните лъскавата кожа. Да забележат предупредителната дорсална перка на кашалотите. Защото въпреки внушителния си размер лодката е нищожна и крехка пред необятността на морето и криещите се под повърхността му създания. За мен това кану олицетворява същността на човешкия живот: начинание, състоящо се от равни части безстрашие и отчаяние.

Питам се какво ли би си помислил ламата.

Излизаме на улицата с Ямашита през главния вход и оставяме светлината и гълчавата зад нас. Мисля си за отношенията между Ямашита и Чангпа, но не споделям с моя учител нищо, докато го следвам по тротоара. След това мислите ми отново се връщат към вожда на хайда, загледан в тъмните вълни. Това, което виждаме, често не е онова, което съществува. Мисля за Мики и Арт и убийството на Сакура. Понякога нещата са скрити.

Поглеждам към тъмнината на Сентръл Парк и неволно вдигам поглед към небето. Светлината на градовете скрива гледката. Но аз

знам, че някъде там звездите са обсипали нощното небе. И се въртят по начин, който можеш да разбереш само в тъмнина и с търпение.

8. ТЪРСАЧ

Призори в провинциална Джорджия мъглата в долините е сива и студена, лепкавите ѝ валма се промъкват из влажните върхове на дърветата. Бавно, много бавно, облачната покривка се изтегля и гърбиците на хълмовете се показват като проснали се до хоризонта вълни. Чуват се различни тихи звуци. Шумолене на катерици. Вятър между клоните. Отваряне на врата на бунгало... като зейнала от изненада уста. Всичко е притихнало след случилото се. Отвътре се разнася леко изшумоляване, което затихва със затихването на утринния ветрец.

Рано сутрин на тази надморска височина е хладно, защото нощният студ още се крие из падините като спомен за сън. Във въздуха се носи влажната миризма на борови иглички. Кучешкият дрян е цъфнал в призрачно бяло по склоновете.

Ученият обичаше да става рано и да наблюдава идването на деня до своето място за уединение. Но беше възрастен човек, свикнал с удобствата. Беше погледал малко, после се бе върнал в бунгалото, привлечен от аромата на прясно свареното кафе.

С настъпване на развиделяването изключи осветлението. Слънчевите лъчи падаха на старата дървена маса под ъгъл и оставяха златни правоъгълници по разпръснатите на нея документи. Той внимателно избра място за чашата, взе молив и старателно почна да редактира работата си от предната нощ — отначало малко неуверено, после все по-енергично, като атлет след загрявка.

Творческият му отпуск вече изтичаше. Беше използвал това време, за да избяга тук от шумотевницата на университета, от разсейващите го битови проблеми. С единствена цел — да пише. Бунгалото бе задръстено със справочни издания, бележки и ксерокопия на ръкописи и монографии. Напускаше го само, за да зареди с

провизии и да прибере важната служебна поща, която му изпращаше секретарката. Изтеклите месеци се оказаха безценни за него.

Птиците бяха зачуруликали още преди да се съмне. Носено от вятъра, цвърченето им идеше на вълни. Но тук никога не се възцаряваше мъртва тишина. Понякога откъм шосето покрай реката се чуваше далечен вой на двигател на кола или камион — странно успокояващ звук. Но през последните няколко дни ученият беше станал особено чувствителен към уединението си. Въпреки това не чу приближаването на натрапника — килимът нападали борови иглички заглушаваше стъпките му.

Предупредиха го може би птиците. Беше свикнал с монотонността на цвърченето. Затова когато млъкнаха, онемели от нечие присъствие, настъпилата тишина постепенно го озадачи, така че той стана, любопитен да разбере какво е прекъснало утринната им песен.

Вратата не беше заключена, но въпреки това натрапникът я изби с ритник. Върхлетя върху стареца като буря. Със сила, на която нямаше кой да се противопостави.

Натрапникът го събори на пода. След това започна разпитът. Наглед безсмислен. Ученият можеше да разчете ситуацията правилно. Беше играл го години наред и притежаваше онова, на което японците казват „бързо разчитане на дъската“: можеше да види къде са пуловете и интуитивно да прозре какво го очаква. Сега вече телефонното предупреждение добиваше някакъв смисъл: той знаеше за какво е дошъл — този човек. И бе сигурен, че няма да разкрие пред него онова, което той искаше да научи.

Несъмнено обаче не можеше да разбере причината. Целият този гняв за нещо, което опираше само до гордост, едва ли си заслужаваше. Може би с възрастта нещата, които за други бяха контрастни и отчетливи, за него бяха започнали да размиват очертанията си, като гледани през мъгла предмети. В студената утринна светлина, с все още тежките от росата цветове на дърветата отвън, настойчивостта на нападателя изглеждаше съвсем неуместна. За момент ученият се поколеба дали да не му каже онова, което толкова държеше да научи.

Някога той беше войник. И по време на газенето из калта на Нормандия бе научил нещо за упоритата гордост и границите на онова, което може да се издържи. Така че реши да не проговаря.

Нападателят почти го молеше за информацията. Но ученият бе твърд и упорит. Лежеше изплашен, но горд. Вярваше си, че ще устои. Но грешеше.

Учителят го бе тренирал добре и натрапникът се бе научил да вижда нещата с безстрастна яснота. Свляклата се на пода сгърчена фигура на учения — един упорит старец — за него беше изтъкана от слабости.

Нападателят завърза жица около шията на учения, стегна я и го дръпна да се изправи. Изви едната му ръка отзад, докато ставите му не изпукаха, и го избута към печката с горещата кафеварка.

Заговори с интонацията на учител, който вразумява сгрешило дете — спокойно и търпеливо поиска информацията. Толкова просто нещо. Едно място. И след всеки отказ навеждаше ръката на стареца все по-близо до нажежената повърхност на печката.

Когато горещината започна да го изгаря, ученият се дръпна. Но натрапникът беше по-силен и го държеше здраво. И му обещавахе да го пусне, ако получи отговор.

Писък. Дълбоко в себе си ученият осъзна, че не може да признае всичко, което се искаше от него. Някои от отговорите просто не му бяха известни. Въпреки твърдата си решимост да мълчи, той знаеше, че в един момент може да се съгласи да говори. Сега с отчаяние разбра, че дори пълното сътрудничество няма да му донесе милост.

Натрапникът стисна ръката на учения и започна отново. Този път по-бавно. Усещаше, че е близко до отговора. Номерът — той го бе усвоил добре — беше да не се бърза. Изтезанието е гадна работа. Но за да донесе резултат, не бива да се претупва. Ако го направиш, ще получиш само писъци.

Нападателят искаше информация. Така че си казваше да действа бавно. Но бъркаше мълчанието на учения с упоритост и когато за пореден път го притисна с въпросите си, без да знае, постигна обратния ефект. Болката се прехвърли нагоре по ръката на стареца, премина в челюстта, сърцето му задумка; прималя му. Свлече се на пода и нападателят разбра, че нещо наистина не е наред. Изведнъж информацията, с която бе вярвал, че ученият разполага, се оказа недосегаема за него.

Нападателят погледна лежащия на пода старец, сгърчен на топка от агония. Опита се да си представи следващата си стъпка, да измисли

заобиколен начин, за да получи онова, от което се нуждаеше. Но не можа да задържи образа в главата си — той се размиваше в безсилното разочарование, че за пореден път се е провалил във възложената му задача.

Старецът тихо стенеше. За миг нападателят изпита презрение към него — стар, пречупен, унижен. Но след това го обзе необичайно състрадание. Така че се наведе и стегна жицата около шията на учения. Ръцете му бяха силни и старецът изведнъж усети, че въздухът му спира. Тънката жица се впи в омекналата плът и когато прекъсна артерията, мозъкът му престана да се храни с кислород. На пода на бунгалото бавно започна да се разширява локвичка кръв.

Убиецът се изправи, странно спокоен в златната утринна светлина. Погледна навън към хълмовете и скритите под мъглата долини. Както винаги планините предлагаха обещание за мир и тишина. Щеше да почака и да погледа. Старателният търсач, винаги намира път.

9. ТЪМНАТА ДОЛИНА

Има различни видове болка. Моят сенсей ми го е демонстрирал. Има ли полза от такова знание? Понякога се чудя. Помня, преди години, веднъж протестирах, но Ямашита само ме изгледа студено: „А какво очакваше, когато се залови с меча?“, попита ме. Това е нещо, което се старая да си припомням всеки ден. Защото дава правилен поглед върху нещата.

Ямашита ми се обади със загадъчна молба: да се срещнем в града. Даде ми времето и мястото, но не предложи дори намек за обяснение. Свикнал съм с това: в японската култура връзката учител-ученик е ясна и неизменна. Всъщност Ямашита не молеше да се срещнем — нареждаше ми да го направя.

— Имам ли нужда от нещо? — попитах аз. Понякога ме завежда в чуждо дожо и там проверяваме нивото на подготовка на местните. Исках да знам дали се налага да си взема екип. Оръжия.

— Присъствието ти ще е достатъчно — отговори той. После допълни, сякаш едва сега се бе сетил: — Вземи си кредитната карта. Може да вечеряме. — И в слушалката се разнесе сигнал на прекъснат разговор.

Чакаше ме на дадения адрес, но не беше сам. Да видиш Ямашита в обикновено облекло е малко объркващо — аз винаги си го представям в дожото, як, набит, загърнат в ритуалния халат на боец, практикуващ бойни изкуства. Но сега стоеше сред не така трескаво забързаната тълпа, излязла да се наслади на неделния Манхатън, редом с друг азиатец, малко по-едър, облечен в бежов шлифер като защита от валящия на пресекулки дъжд. Беше Чангпа Ринпоче.

— Здравейте, доктор Бърк — каза ламата. Не протегна ръка, само леко наклони напред глава и гърди. Около очите му имаше леки бръчици от усмивката, с която ме даряваше.

— В първия момент не ви познах — признах аз.

Той леко повдигна ръце, демонстрирайки ми шлифера си.

— Робата, която използвам на работа, понякога разсейва хората. Прецених, че това ще е по-добре. — Кимнах. — Освен това — продължи Ринпоче — така е по-лесно да се измъкна от помощниците ми. — И погледна Ямашита. — Също като едно време, сенсей. Доволен съм, че ми го припомни.

Учителят ми кимна и затвори за миг очи в знак на съгласие. Лекият дъждец беше намокрил наболата по бръснатата му глава четина. И по шлифера на Ринпоче се виждаха тъмни петна. Учителят ми посочи вратата на ресторанта и каза:

— Чай?

Последвах ги в абсолютно неведение какво става. Усещането бе познато: времето, прекарано в компанията на моя учител, обикновено бе изпълнено с объркване. Или страх. До момента обаче се оформяше прекрасна вечер.

Ринпоче седеше обхванал с двете си ръце чашата, явно без да се притеснява от мълчанието. Аз просто наблюдавах. Бяха получили чая си, но сервитьорката бе дошла още веднъж да ни попита дали не се нуждаем от нещо допълнително. Видях лицето на Чангпа да потъмнява, сякаш го бе пробола неочаквана болка. Сервитьорката се отдалечи. Той я проследи с тъжен поглед, после забеляза, че го гледам, и сви рамене:

— Дори състраданието на Буда понякога е неадекватно на всичката болка в света.

Обърнах се да изгледам жената, докато обикаляше масите си. Не видях нищо нередно и недоумението ми сигурно си пролича.

— Понякога, доктор Бърк, улавям вътрешното състояние на други хора — каза той. — Когато се случи, винаги е неочаквано.

Ямашита ме погледна и сметна за необходимо да поясни:

— Това е познато на Бърк, Ринпоче. Истината е, че той тепърва развива това сетиво...

Отново харагей. Само че усетеното от Ринпоче изглеждаше съвсем истинско. При мен явлението се проявява доста деликатно, като

вълна от увереност или прозрение, която ме обхваща постепенно. Усещам я като електрическо напрежение по кожата. Обикновено ме спохожда в моменти на голяма опасност. Не изпитвам никакво желание да я усещам.

Чангпа се оживи — изглеждаше заинтригуван от коментара на Ямашита.

— От опита с моите ученици разбрах, че тази способност е изключително трудна за възпитаване. — Моят сенсей кимна, съгласен беше. — А ти как подхождаш?

Ямашита отпи глътка от чая си.

— Тъъ... Ринпоче... за мен е голямо предизвикателство дори само да разбере кой може и кой не може да я развие. — Погледна ме изразително, сякаш за да подчертае объркващите прищевки на съдбата. Ръцете на Ямашита не са така големи като тези на Чангпа, но са мощни. Той обърна едната с длан нагоре и продължи: — Опитвам се чрез тренировки да създам възможности способността да се прояви. Но е трудно. — Отново многозначителен поглед към мен.

Беше странно изживяване, защото присъствах както като зрител, така и като тема на разговор. Чувствах се като дете в компанията на възрастни.

Ринпоче кимна съчувствено.

— Така е. А тази способност интригува толкова много хора. — И пак отпи глътка. — Ползена е несъмнено, но прекалената концентрация върху нея замъглява според мен Вярната пътека.

— От друга страна, понякога именно тя е, която ни движи по Пътя — продължи мисълта Ямашита, — макар това да не е Верният път.

И двамата изглеждаха изключително доволни от размяната на мисли. Беше ми крайно интересно да видя двама души да стигат до една и съща мисъл от диаметрално противоположни позиции. Ако някой ни подслушваше, можеше да си помисли, че разговарят двама писачи на късметчета, от онези, дето ги дават в курабийки в китайските ресторанти.

Чангпа ми се усмихна.

— Звучи точно като загадъчните фрази от китайските ресторанти, нали, доктор Бърк?

Усмигнах му се в отговор, но по кожата ми полазиха тръпки. Нима наистина можеше да четете мислите ми?

Тибетецът остави безкрайно внимателно чашата и ме погледна директно. Чистотата в погледа му беше мълчаливо признание на онова, което току-що бе направил.

— Но аз се държа невежливо — с извинителен тон продължи той. — Спомена ли ви Ямашита за нашия разговор?

— Не, Ринпоче — отвърна моят учител. — Само му казах, че присъствието му се изисква.

Ламата ме изгледа внимателно.

— И това беше достатъчно? — Не казах нищо. — Намирам американците за доста бърбиви — продължи Чангпа. Стори ми се, че долавям в гласа му нотка на учудване. После той леко се поклони на Ямашита. — Заслужаваш поздравления. Толкова е трудно да се намери последовател, който знае стойността на мълчанието. И на подчинението.

Сенсей се поклони в отговор, на свой ред се усмигна и кимна към мен.

— Той е добър ученик. — Коментарът прозвуча скромно. Всъщност беше първият му изречен пред хора коментар, който можеше да се възприеме като похвала.

Чангпа нагласи очилата си. Стъклата уловиха светлината и за момент очите му заприличаха на големи плоски сребърни прорези.

— Учениците... — въздъхна той и пак се обърна към мен. — Те са част от причината, поради която сме се събрали днес. Да си учител, доктор Бърк, не означава само да показваш на хората нови неща. По-скоро е да полагаш многократно грижата да ги отклоняваш от повтарянето на старите грешки.

Бях запознат с тази идея. Японските майстори влагат години в това да те накарат да правиш неща по начин, който противоречи на всичките ти инстинкти. Това, обясняват ти те, е защото ти показват естествения начин да се правят нещата. А причината да ти се струва толкова трудно е, че си развил у себе си лоши навици. Когато моят сенсей извива ставите ти до степен, когато ти се струва, че повече не можеш да издържиш, той казва, че само изчиства праха от тях. Ти кимаш съгласно и после се замисляш над думите му, но си адски щастлив, когато спре.

— Илюзията е враг на природата на Буда — продължи ламата. — А ние я генерираме в такива количества. — Заописва спирали по плота на масата с пръст — рисунката се появи за кратко и след секунди изчезна, — после неочаквано вдигна поглед. — В живота на всеки човек има неща, които сме обречени да повтаряме отново и отново. Това е разбираемо... — Гласът му стана тъжен и някак замечтан. — Бъдещето е толкова несигурно. А познатото е такава утеха...

Помръдна глава и очилата му отново проблеснаха за миг.

— Хората ме питат за моите способности да предсказвам. — Внезапно се усмихна на някаква своя мисъл. — И искат да знаят, разбира се, кой ще спечели следващия мач. Неща от този сорт. Опитвам се да им обясня, че виждането в бъдещето е като да стоиш на върха на висока планина. Можеш да видиш надалеч. Но само върховете. Долините остават в сянка. — Спря да чертае, поигра си с чашата — разклати чая в нея — и пак подхвана: — И пейзажът се движи. Надига се и се променя... предполагам почти като морето. — Отново усмивка. — Но аз идвам от Хималаите. Планините ми се струват по-подходяща метафора.

Опитвам се да си представя какво ли е да изживееш подобен миг на прозрение: образа на нещата, които предстои да се случат, и мъчителното усещане, че видението е непълно и преходно.

— Но някои неща определено знам — продължава след малко Чангца с укрепнал глас: връща се при нас в ресторанта. — Някои върхове са прекалено високи, за да не им обърнеш внимание. И аз трябва да направя нещо по отношение на тях. — Струва ми се, че очаква от нас потвърждение.

— Безполезно е знанието, ако не се предприеме правилното действие — съчувствено се обажда Ямашита. Аз продължавам да мълча.

— От друга страна, не е лесно да се намери правилната реакция на база на това знание — прошепва едва чуто светият мъж. — Можем ли наистина да формираме бъдещето? — Изрича го по-скоро на себе си. След това вдига чашата и започва да пие от нея като човек, който търси здрава опора в добре познатото. Поглежда ни двамата, един след друг:

— Когато гледам в далечното бъдеще... пътят, водещ към дадено събитие, не се вижда ясно. И все пак трябва да опитваме...

— Има ли нещо, което искате да направя за вас, Ринпоче? — тихо питам аз. Това са първите ми думи.

Той се изправя на стола си. Бърка, може би несъзнателно, в джоба на шлифера си и изважда броеницата. Започва да си играе с мънистата, докато говори:

— Задължение на учителя е да посочи Верния път. И да предпази учениците си от това да тръгнат по някои от неверните. Онова, което виждам... още е неясно. Но там има опасност, Бърк. Висок връх. И път, който се спуска в сенките. Аз бих... — Поема си дъх, сякаш самият акт на припомняне на видението му причинява болка. — Аз бих предпазил някой от слизане в тази долина.

До момента Ямашита го е наблюдавал съсредоточено. Сега се навежда напред и проговаря. Имам усещането, че го прави, за да спести на Чангпа по-нататъшната болка.

— Тази способност на Ринпоче, Бърк — започва моят учител, — е напълно реална. Възприятието му може да е непълно — той кимва извинително от името на ламата, — но това е общ за всички ни недостатък. Във всички достатъчно развити дисциплини се говори за тази способност. Прехвърлянето на съзнание на друга равнина...

— Наричаме го *пова* — вметва Чангпа.

— Ползата от него е ограничена — продължава Ямашита. — Нещо като способността да предугадиш атака. Това не те освобождава от нуждата да си готов за всичките вариации, в която тя може да се осъществи. Трябва да действаш, макар да не си абсолютно сигурен. — Кимвам. — Ринпоче потърси нашата помощ по строго конкретен въпрос. Като приятел, аз не мога да не се отзова. — Ямашита се усмихва скромно. — В крайна сметка ние сме специалисти по действието.

Започвам да се чудя за приятелството им.

Чангпа се обляга и ми се усмихва.

— Предполагам, доктор Бърк, че се чудите на нашето приятелство. — Кимвам, че е точно така. — То е старо и бяхме много по-млади, когато...

Учителят ми — нетипично за него — се засмива:

— Дори тогава ти беше сериозен, въпреки че беше млад.

Чангпа присвива очи при спомена.

— Но опасявам се, не толкова мъдър, колкото следваше да бъда.

За момент си мисля, че сме се отплеснали окончателно.

— Но аз се отклоних — казва ми ламата. — Имах късмета да се запозная с вашия учител, когато той все още бе към телохранителите на императорското семейство.

Знаех за работата на Ямашита в Гвардията към императорския двор на Япония. Беше част от миналото му, дошла да ни преследва тук. Изглежда, сега имаше нов аспект от миналото на Ямашита, аспект, който се опитваше да смути нашето настояще.

Сенсей махна с ръка.

— Подробностите не са особено интересни, Бърк. Бях прикрепен към дипломатическа мисия с членове на императорското семейство по време на посещението им в Индия. На север, до Дарамсала, тогава имаше, а и до днес продължава да има различни елементи, които се борят за независимост от правителството. И те са готови да се възползват от всякакви средства, за да привлекат внимание към себе си и към каузата си...

— Човешкото желание за самоопределение е всеобщо — подхвана Чангпа. — Моите сънародници продължават да се борят в името на това дори сега. Но методите, към които прибегват някои групировки, понякога причиняват повече страдание, отколкото се опитват да изличат, доктор Бърк. Точно такъв беше случаят, когато една сепаратистка групировка замисли да отвлече член на императорското семейство.

— Ринпоче научил за заговора чрез своите информатори, Бърк — обясни Ямашита. — Аз бях в състояние да... неутрализирам... заплахата по начин, удовлетворителен за всички замесени. И винаги съм бил признателен за неговото сътрудничество.

Ламата кимна, помисли минутка и каза:

— С учителя ви с течение на времето установихме, че имаме много общо. Такава радост за душата е да откриеш друг съмишленик и търсач в този свят... — Той погледна през витрината на ресторанта към бетона и колите в синкавия здрач над Манхатън. Отново изглеждаше хванат в примката на някаква силна вътрешна емоция. После лицето му просветля. — Както се оказва, и двамата разполагаме с ученик, който търси повече, отколкото можем да му предложим... — Остави изречението да увисне във въздуха и започна отново: — Във всеки от нас идва момент, когато изпитваме необходимостта да

потърсим Буда. В действителност той е винаги у нас, но илюзията маскира присъствието му. Сякаш... — тонът му стана като на учител, който говори за неща едновременно познати и далечни — сякаш всеки от нас се намира пред стените на красив град. Изгаряме от желание да влезем, но стените... илюзиите... ни задържат отвън. Затова правим стълби. Стълбата на всеки отделен човек е с уникална конструкция. — Мънистата на малата леко подрънкват, докато той продължава да говори. — На практика външният вид на стълбата не е важен. Важна е способността ни да преодолеем стената.

Кима мъдро, но не съм сигурен накъде бие. Отново получавам проницателния поглед от страна на ламата. Не е заплашителен, но оставаш с усещането, че си му напълно ясен.

Чангпа се усмихва. Спомням си за начина, по който бе поздравил Ямашита на срещата: жест, означаващ „Не се страхувай“. Усмивката му имаше същия ефект.

— Но аз май се изразявам неясно. Хората се привързват към своите стълби, доктор Бърк. Измерват изкаторването на стената само с броя на стъпалата на стълбата, която са изработили. — Усмихва се с горчивина. — Изкаторването е достатъчно трудно и без да се премахва тази слаба утеха.

Намесва се моят сенсей:

— Заплашен е поклонник, Бърк. Експерт по бойни изкуства — обяснява ми: явно е усетил, че бавно загрявам. — Чангпа Ринпоче поиска нашата помощ. Аз му я обещах.

— Кой е той? — попитах. И когато чух името на Травис Старк, не се изненадах. Макар да бях ангажиран с убийството на Сакура, изглежда, бях стигнал до някои изводи на подсъзнателно ниво. Ямашита ме бе завел на две места, на които бе присъствал и Старк. Той рядко прави нещо без определена цел, но невинаги ти съобщава каква е. Така че сега седях и чаках обяснение.

— Наш събрат лама е работил със Старк в Калифорния върху методите за медитация. А Старк дойде при мен с желание да усвои някои висши техники. Има и лични причини, довели го тук... — Той прави пауза: обмисля дали да каже още, после се отказва да уточнява. — Опитах се да го насочвам, докато той междувременно работи над бойните си умения. Като ученик Старк създава някои проблеми. Но аз мисля, че в сърцето си е добър.

— Тренирал е при Аса Сенсей — коментира Ямашита.

Ламата кимва.

— И сега търси ново предизвикателство.

— Ямаджи. — Ямашита издиша шумно.

— Знам нещо за новия интерес на Старк към Кита — потвърждава Чангпа.

— Защо имате нужда от нас? — настоявам да науча.

Ламата вдига чайника и налива на всички ни. Лявата му ръка придържа китката на дясната отдолу. Това е навик у хората, свикнали да носят роби с широки ръкави.

— Спомнете си за стълбата, за която говорих, доктор Бърк. Старк се е съсредоточил върху бойните изкуства. Опитвах се да го поведя по... — той ми се усмихва с ясните си очи — по-деликатна пътека. Но душата му копнее за активния подход. За известно време намери успокоение в кендо. — Чангпа въздъхва. — Изяви желание да работи в охраната, но в действителност... — той ни поглежда един след друг, после пак въздъхва — създава повече проблеми, отколкото помага да се решат.

Ямашита седи съвсем спокойно и гледа Чангпа с търпеливо очакване. Ламата проследява погледа ми и на свой ред забелязва израза на своя стар приятел. Учителят ми е на ти с мълчанието. Използва го като средство. Или като оръжие.

— След срещата ни онази вечер... — започва ламата, но някак нетипично за него не може да намери точната дума и спира.

— Какво те притеснява, Ринпоче? — тихо пита моят учител.

Монахът се оглежда, сякаш се опасява от нещо.

— Напоследък в „Дарма център“ започнаха да се случват обезпокоителни неща. Имаше проникване с взлом в офиса ни. Хора от персонала са под наблюдение. Има заплашителни обаждания по телефона...

— И какво казаха полицаите? — питам. Прекъсването ми може да е грубо, но ми писва да седя като неодушевен предмет.

Ламата свива рамене.

— Бяха отзивчиви, както можеше да се очаква, но не ни дадоха големи надежди. По-скоро се надявам вие, с вашия опит и вашите контакти в полицията, да ни помогнете да разрешим случая. — Надеждата на Чангпа в онова, на което съм способен, изглежда малко

странно на фона на способностите му. Защото аз съм си само един свръх образован майстор по бойни изкуства, който се е забъркал в няколко неприятности. Полицай е брат ми. Но този факт не е онова, което би следвало да внушава увереност в повечето хора.

Поглеждам смаяно Ямашита, но той отвърща на погледа ми напълно сериозно.

— Ами... добре — отговарям бавно. — Ще направя каквото мога, но това ли е всичко, което желаете от мен?

Отново онова проблясване на очилата.

— Не, доктор Бърк. Става дума за много повече. Това е причината, поради която се обърнах точно към вас двамата. — Ямашита замръзва. — Търсенето на знание понякога носи със себе си проблема за силата. — Чангпа ни поглежда, за да подчертае важността на думите си. — Вашият Път е рискован... той притегля със силата и насилието. — Гласът му отново става замечтан. — Изкушението е голямо. — Отново идва на себе си и се обляга на стола. — Познавам вашия учител от години. Приемам за даденост, че като негов ученик вие можете да вървите по тънкия като острие на бръснач Път, без да се поддавате на изкушението — твърдо заявява той. — Познавате отблизо опасността, страха и борбата, но въпреки това не долавям у вас тъмната сянка на илюзията.

Седим така известно време. Чангпа прочиства гърлото си.

— „Дарма център“ е заобиколен от тъмни сенки. Те обкръжават и Старк. Притеглят го към определен Път и аз се страхувам за него. Както и за онези, до които се докосва. Реших да ви помоля да се опитате да го ръководите, защото аз съм безсилен да му въздействам.

Имаше нещо повече, бях готов да се обзаложа. Може би моят учител искаше да науча някои неща от Старк и бе склонен да помогне. Но в гласа на Чангпа се долавяше мрачна настойчивост. Може би ударението, което моят учител поставяше върху харагей, си казваше думата, но реших да притисна ламата да ни каже повече.

— И все пак защо ние? — бавно и отчетливо попитах, като ехо на предишния ми въпрос, което показваше, че не съм удовлетворен. — Защо решихте да потърсите стария си приятел? Точно сега?

Чангпа въздъхва, затваря очи и отговаря:

— Казах ви за моето видение... за високите върхове и долините на... опасността.

Клепачите му потрепват и той отваря очи.
Кимвам, за да го окуража.
— В това видение видях и вас и вашия учител.

10. ПЪТЕКИ

Трябваше да съм на работа, но измолих от декана няколко дни отпуск. Строи ми се, че ме пусна с облекчение. Той е административната версия на онези циркаджийски номера, когато въртят чинии на дълги пръчки. Отсъствието ми му даваше възможност да се безпокои за един нестабилен обект по-малко. Така че вместо да отида в университета, отидох в дожото на Ямашита, седнах с кръстосани крака и зачаках. Пред нас с Ямашита в редица бяха насядали перспективни ученици, които се надяваха да бъдат приети за обучение. В залата бе тихо, но чувах през стените да проникват вибрациите на сутрешния уличен трафик. Сградата е голяма — ремонтиран склад встрани от отгъпканите маршрути в района Ред Хук на Бруклин. Самото стигане дотук е едно малко приключение, и то е само началото.

На учениците бе наредено да заемат *сейза*, официалната седяща стойка, използвана за медитация в бойните изкуства, и те се бяха подчинили с лекота и облекчение от това, че ги карат да направят нещо добре познато. Сега учителят ми и аз чакахме. Всеки, който е посещавал дожо достатъчно дълго, може да поседи така известно време. Но двайсетина минути неподвижно седене на твърдия под побеждават дори най-коравите. И Ямашита сега гледаше за малките издайнически гримаси, леките премествания на центъра на тежестта — всичко, което издава дискомфорта.

Постъпването в дожото на Ямашита може да е всичко, но едно не е — не е предопределено. Той винаги анализира и подлага на изпитание. Момчетата пред нас идваха с препоръката на опитни японски учители, но Ямашита е роден скептик. Неохотно прекарва кандидатите през първата фаза на тренировки, но го прави с неизреченото, но и неприкрито очакване, че те няма да издържат. И за да ги провери, прави всичко, за да ги извади от равновесие — както психически, така и физически. Знам това отлично — нали постъпва

така с мен от години. Изобщо не съм сигурен какво доказва фактът, че още съм тук: дали е доказателство за моите умения, или само на упоритостта ми. Но ето ме откъм другия край на процеса — редом с Ямашита при проверката на новациите.

Така... значи те щяха да поседят така и да се притесняват. Командите щяха да идват нарядко. Или точно обратното — щяха да се издават една след друга. Но първата работа на сенсей щеше да е, да им покаже, че нищо не знаят и нищо не могат да правят както трябва.

Степента им на подготовка щеше да е различна. Тук имаше каратисти с черни пояси. Познах един — беше спечелил степента си в школа, където веднъж видях как пострада непредпазлив курсист: един от пръстите на ръката му бе буквално откъснат от фронтален камшичен удар. Основното правило в боя: дръж юмруците си свити. И си пази пръстите.

Имаше няколко набити джудисти с релефна мускулатура и широки рамене. Ушите на един приличаха на карфиол от грубите схватки по разни турнири. В самия край на редицата седеше Травис Старк. Въздъгнах наум, когато го видях, но се опитах да не се разсейвам. Интересуваше ме целият клас.

Бойната система на Ямашита залага на някогашната концепция, изискваща бойците да бъдат компетентни с различни оръжия. При модерните стилове е по-скоро обратното — те стесняват специализацията. В резултат едно от първите неща, което предприемаме с новите постъпления, са смесените тренировки. Никой не може да влезе през вратата на това дожо, ако няма няколко черни пояса. Кандидатите по правило са в добро физическо състояние и знаят това-онова, поне колкото да се предпазят от сериозни травми. Но постъпващите по правило имат предпочитания към даден стил или определена техника. И Ямашита иска да избие лошите им навици още в самото начало.

Така че всички каратисти минават през тренировки на захвати. Джудистите се научават да блокират и да удрят. Онези, които смятат, че владеят дървения меч, известен като бокен, се запознават с основните принципи на системата на Ямашита за бой с меч. После се прави ротация.

Учителят ми приема, че всички имат минимално ниво на компетентност в изкуствата без оръжие. При уменията с оръжие има

по-големи индивидуални вариации. Повечето бойци започват с класическите стилове и постепенно преминават към меча. Но и там има голямо разнообразие и повечето никога не са виждали нищо подобно на Ямашита Сенсей. Истината е, че през следващите няколко седмици всички тези хора ще бъдат подложени на изпитания по начини, за които дори не са предполагали.

Но за момента в дожото цари спокойствие и тишина. Активните тренировки още не са започнали.

Сенсей леко извива издължената си като куршум глава към мен. Накланям се напред, за да доловя шепота му:

— Какво мислиш, Бърк?

Оглеждам двойната редица кандидати. Повечето седят с притворени очи — използват медитацията, за да се справят с чакането. Трудно е да се каже нещо определено само като гледам лицата им. Възможно ли е да разбереш нещо за нечий характер толкова лесно?

— Ще знам, когато ги видя да тренират — отговорих.

— Опитай се да видиш, без да си ги видял — настоява Ямашита.

„Господи, започва се!“ Но вече съм започнал да забавям дишането си и отварям сетивата си към вибрациите, които са някъде там. И долавям във въздуха леко напрежение — напрежението на очакването. Което в никакъв случай не може да се нарече шокиращо прозрение. Разглеждам ги изпитателно през полузатворените си очи. Това обида ли е? В края на краищата всички те са каймакът на другите дожо. Може би се засягат от това, че ги караме да чакат така?

Поглеждам Старк, който за мен е човешко тяло в добре износен тренировъчен екип. Той е снажен, загорял, добре изглеждащ — момче от плаката, канещо да се запишеш в курс по бойни изкуства. Но нещо около него не е наред. Въпросът е усещам ли наистина това, или е резултат от личната ми антипатия към него.

— Някои от тях няма да издържат — казвам на Ямашита. И се отпускам назад доволен от себе си. Колко загадъчно се изразих. Готвя се да се усмихна, но учителят ме поглежда и размислям.

Ямашита изсумтява неопределено и става.

— *Хаджиме* — казва той. „Започвайте“.

След два часа съм плувнал в пот. Обхождам с поглед залата и преценявам кандидатите наново. И те изглеждат изтощени. Няколко разтриват местата, където съм ги цапнал (леко!) с моя бокен. Но се държат съвсем прилично.

Има и още нещо.

Има разлика в отношението им към Ямашита. Усецам я. Проявява се отчасти в това как следят движенията му из залата, в напрегнатото очакване, в начина, по който го наблюдават. И да са имали някакви съмнения в Ямашита Сенсей, вече са ги забравили. Всякакви съмнения са изгорели в жегата на елементарното въведение в света на Ямашита Рин-суке.

Той се приближава с плъзгащата си се походка до мен. Лицето му е леко влажно, което сигурно има някакво отношение към физическите усилия, но екипът му е безукорен, а дишането му не е учестено. Поне един от трениращите се е превил в ъгъла на две от мускулно схващане.

Ямашита доволно оглежда групата и ми казва:

— Сега вече сме готови да потренираме сериозно.

Леко се усмихвам.

— С какво да продължа?

— Днес те чакат други задачи, професоре. Брат ти иска да му се обадиш. А и да не забравяме нуждите на Ринпоче. Поемам класа от тук нататък. Можеш да тръгваш.

В известен смисъл изпитвам някакво облекчение. Мики се нуждае от мен. Но съм раздвоен. Ямашита не пропуска да усети, това и вдига ръка:

— Нужен си ми тук, Бърк. Но в този момент други хора се нуждаят от теб повече. Върни се утре сутринта. Те имат много да учат. — И без да чака моето потвърждение, мнение или съгласие, се отдалечава, сигурен, че ще се подчиня.

Преобличам се, обаждам се по телефона на брат ми и излизам от дожото. Отсечените команди на Ямашита се чуват чак на улицата. Минувачите предпазливо поглеждат стените на сградата — предполагам, се опасяват, че отвътре могат да изскочат на воля диви

зверове. Намествам ремъка на сака на рамото си и тръгвам за срещата с Мики.

Може и да сме тръгнали по различни пътища в живота, но имаме и доста общи неща. Едно от тях е, че и двамата живеем в свят, потънал в хартия. Когато Арт ме въвежда в заседателната зала, Мики се залавя да вади папки и да ги подрежда на дългата маса.

— Поинтересувахме се от името и адреса, на който Сакура е изпратил пакета. Не сме били единствените.

Изважда снимките.

И друг път съм разглеждал снимки от местопрестъпления и никога не ми е било приятно. Тези са запечатали тялото на възрастен мъж на пода, гъстата черна кръв под него. Пръснатите навсякъде листа — на масата, до която е издъхнал, по пода. Един дори е на лицето му — залепнал за кръвта.

Мики взе един лист и започна да чете.

— Камерън Ходингтън или „Капи“ за приятелите си. На седемдесет и шест. Професор по изтокознание в Университета Джорджия. Чувал ли си за него?

— Си Джи Ходингтън, разбира се — казах. — Държах изпити по негови учебници в колежа. — Имах смътен спомен за стари статии в „Monumenta Nipponica“. — Мислех, че е починал.

— Вече е. — Мики прави гримаса. — Бил е в творчески отпуск, за да напише книга. От години е имал бунгало в планината. Намерили са го там.

— Намерили?

— Обадохме се на служебния му номер — обясни Арт. — Оставихме на запис молба да се свърже с нас. Накрая говорихме със секретарката на катедрата. Тя ни обясни къде бил и спомена, че не отговарял на телефона си там. Така че се свързах с местните полицаи.

Посочих снимките.

— Какво е станало? Обир?

Той мрачно поклати глава.

— Не. Там не е имало нищо ценно. Освен колата, но не са я пипнали.

Погледнах снимките по-внимателно.

— Всичката тази хартия...

Мики сви рамене.

— Вратата на бунгалото е била оставена отворена. Това е резултат отчасти на вятъра в планините. Но предполагам и че някой е търсил нещо.

Отново погледнах снимките.

— Рана от нож?

Двамата детективи се спогледаха. Арт изви изразително вежди.

— Добро предположение, но не — изглежда, е гарота. С някаква жица. Каквото и да е било, още не е открито.

— Нещо друго?

— Нищо. Няма отпечатащи, които да може да се използват. Мястото е доста усамотено. Никой не е забелязал нищо. Убиецът е дошъл и си е отишъл с кола, без някой да го види. Щатската полиция продължава да разследва.

— И как ни помага всичко това? — попитах.

Арт сви рамене.

— Убитият е бил експерт по древни японски ръкописи. Не ми стана много ясно какви точно. Сертификати... нещо подобно.

— Аха — потвърдих аз. — Виждал съм много такива. В бойните изкуства се наричат *инка*. — Взрях се отблизо в снимките от бунгалото. Можеше да се види, че на много от тях има японски йероглифи.

— Така... — обади се Мики. — Значи събрахме две и две. Сакура е правил нещо с някакъв ръкопис. Онзи, дето му е бил ядосан, го е търсил. Доказателство — „Федекс“. — Той посочи тялото на Ходингтън, залепнало за пода със собствената си кръв. — Някой търси нещо. И му трябва толкова много, че не се колебае да убие, за да го намери.

— Какво е открила полицията на Джорджия на местопрестъплението? — Не ми бе за пръв път да използвам тази терминология, поне знам достатъчно, за да задавам смислени въпроси.

Мики направи гримаса.

— Събрали са документи и всякакви неща, които никой не може да разчете — те са на китайски, японски или на бог знае какъв език. Нещата пак опират до теб, приятел.

— Не може ли да ни ги изпратят тук? — попитах с надежда.

Недоволството на лицето му се засили.

— Направих искане за копия, но между нас казано, не вярвам да се разтичат да ни услужат.

— Яд ги е, че „Янкис“^[1] ги бие — казах.

— Да. Отговориха ми, че в момента изпитвали недостиг на административен персонал, а висенето пред ксерокса според тях не било сред приоритетите на правоохраняването.

— Похвално отношение — коментирах.

— Успокоително е все пак човек да установи, че разпределението на задниците из великата ни страна е равномерно — обади се Арт.

— Лейтенантът обмисля изпращането на човек там. Щяло да ускори нещата, нали разбираш. — Мики не криеше скептицизма си.

— И кой заминава? — поинтересувах се.

Мики посочи Арт. Арт посочи Мики. И двамата едновременно отговориха:

— Той.

Сара Клайн се хранеше деликатно, но с решителност, на която се възхищавах. Бях събрал куража да я поканя на вечеря и за моя голяма изненада тя прие.

В салона се разнасяше тиха музика на пиано, а приглушените разговори на другите вечерящи и дрънкането на прибори създаваха прекрасен фон. Бяхме в заведение по избор на Сара, близо до мястото, където работеше — тя ръководеше изследователския отдел на една търговска издателска къща и често се срещаше с клиенти там. Ресторантът беше добър.

Обект на моя ентузиазъм, разбира се, бе не заведението, а самата тя. Но ресторантите винаги възбуждат радостно всички Бъркови. Не мога да кажа, че като малки сме ходили много по заведения — бяхме шест деца. Опреше ли до забавления, правеха се у дома и когато това се случеше, всички деца отиваха на заточение в сутерена или в задния двор с абсолютната забрана да припарват в територията на възрастните. В редките случаи, когато излизахме, всички млади Бъркови се прибирахме у дома с претъпкани с пликчета захар джобове — колко можеш да изядеш наведнъж, а ги давахме безплатно.

Така че като се изключеше истинското удоволствие от компанията на интересна жена, малкият Бърк в мен изпитваше чувствено удоволствие от самия акт на отваряне на менюто.

Бяхме се спрели на бяло вино и аз виждах белите зъби на Сара, когато поднасяше чашата до устата си. Умирах за бира, но отпивах деликатно от шардонето с цялата изтънченост, която можех да изстискам от себе си.

— И как попадна в изследователската работа? — попитах. — Изглеждаш ми... — замислих се как да го кажа до красив начин — като човек, който не обича да е затворен.

Тя наклони глава на една страна и се усмихна.

— Дипломирах се като филолог, но родителите ми настояха да получа и втора специалност — маркетинг. Прекарах няколко години в опитване на едно друго, поживях на Западния бряг, но това беше по-скоро за да съм наблизо до човека, с когото бях тогава... — Тя махна с ръка, за да покаже, че това вече е минало.

— О... — обадох се, като истински майстор в поддържането на разговор.

Сара ме погледна внимателно. Очите ѝ бяха отворени по-широко, отколкото допреди малко.

— Когато това приключи, трябваше да започна живота си отначало. От самото начало — поясни тя.

— Трудна задача — коментирах.

Тя сви рамене и отпи.

— Да.

— Повечето неща, които си струва да се правят, са трудни — доразвих мисълта си.

Тя ми се усмихна. Имаше високи скули, остра брадичка и лице със сърцевидна форма, създадено да се усмихва.

— Личен опит ли е това, Бърк?

Усмигнах се в знак на потвърждение, без да уточнявам, после я попитах:

— Тогава ли започна да се занимаваш с кюдо?

Бях откровено любопитен. Бойните изкуства може и да не са чисто мъжка работа, но все пак тренират основно мъже. Вярно, в някои изкуства като айкидо, а напоследък и кендо, има все повече жени, но като цяло опитните и посветили живота си на това жени са

рядкост. А е жалко, защото от тях стават чудесни курсистки, а и учат по-бързо от мъжете. Най-опасният ми противник в джудото, срещу когото съм излизал, беше жена. Още помня мрачното удоволствие в очите ѝ, когато едва не ме удуши — тогава още бях новак. Ямашита полага специални усилия да окуражи жените, с които се занимава, но те се броят на пръсти. И ето че пред очите ми беше една от малкото.

Макар да унищожаваше салатата си с цялото си усърдие, тя все пак успя да ми отговори:

— Мисля, че за жените е истинско предизвикателство да можеш да се самоопределиш така, както го искаш. Не знам дали можеш да ме разбереш... Прекарах години, като мислех за себе си като партньор на друг. И когато останах сама, трябваше някак да запълня тази голяма дупка.

— А той как го понесе? Говоря за мъжа, с когото... — Замълчах, понеже не можах да измисля как да формулирам въпроса си.

— С когото съм живяла ли? — довърши вместо мен тя. — Той не е лош човек. Малко е погълнат от себе си. И не бих казала, че е напълно излекуван от напускането ми.

— А ти?

— Поредната трудност в живота, Бърк. — Тя вирна брадичка.

— Аха... — казах и превключих на салатата си.

Мълчанието можеше да се затегне, но Сара реши да продължи:

— Окей, може би за теб не би било проблем. Но за мен... Бях съвсем сама... — Тя се усмихна замислено. — Знаеш ли, Бърк, трудно ми е да си представя, че работиш в колеж.

Замислих се за работата си в университета и колко все по-отдалечена от важните неща в живота ми ми се струва.

— Ти не си сама — казах.

— Не съм, разбира се... Травис ми разказа за дожото на Ямашита и как то е най-доброто за елитните курсисти...

— Травис? Старк? Виждате се в „Дарма център“ ли?

Тя сведе поглед за момент.

— Той прекарва доста време там. Отседнал е на етажа за гости. Понякога слиза да погледа кюдо.

Беше с блузка с отворена яка. Имаше елегантна шия и забелязах кожата ѝ леко да поруменява. Сметнах, че може да е от виното. Но

нямах никакво желание да обсъждам Старк, а тя като че ли нямаше нищо против да сменим темата.

— Говорехме за теб — напомних.

Сервитьорът донесе поръчката ни и известно време — докато си сервирахме и си подавахме това-онова — мълчахме. В един момент пръстите ни се докоснаха и се усмигнах в кафявите ѝ очи. Тя отговори на усмивката ми, но продължи да се старее над пържолата.

— Както и да е — продължи, — работата не е лоша, но не е нищо повече от работа.

— Ако ти доставяше удоволствие — отбелязах, — едва ли щяха да ти плащат.

— Но знаеш ли, не ми е сърцето там. Искам да кажа, че... че в живота трябва да има нещо повече... трябва да получаваш повече от просто... това.

Кимнах. Всеки ден, когато вземах меча, си казвах същото. И това ме кара да се връщам в дожото на Ямашита.

— Там, в Калифорния, може да се занимаваш и с най-екзотичните дисциплини. Известно време посветих на йога и медитация. След като се прибрах тук, чух от един приятел на приятел за стрелбата с лък. Някой си изучавал хореография в Нюйоркския университет и покрай това се заинтересувал от азиатски изпълнителски изкуства. Така че един ден отидох да погледам. И... и ми хареса.

— Какво ти хареса?

Тя вдигна поглед към тавана.

— Амии... хареса ми ритъмът. — Каза го бавно и замислено. — Усещането за спокойствие и усамотеност. В това изкуство има грациозност. Опитвал ли си да стреляш с лък? — Поклатих глава отрицателно. — Наистина не е леко. А това е следващото, което ми харесва. Когато се вгълбиш в нещо, то постепенно се превръща в част от теб.

Усмигнах се одобрително — това беше ехо на нещата, за които си мислех от години.

Сара изглеждаше изненадана, че е казала толкова много, и ловко насочи разговора към мен. Разказах ѝ малко за Ямашита и за работата ми в университета. Тя си поръча десерт, разбира се, а аз я наблюдавах

и се питах кой от двамата ни се наслаждава на яденето повече. Без да навлизам в подробности, ѝ казах и за случая, с който се занимавах.

— Странна смесица, Бърк. Мислил ли си, че някога ще се занимаваш с всичко това? — Погледна ме заинтригувано и подпря брадичката си с ръце. Очите ѝ бяха ясни и големи.

Замислих се за онова, което си бях представял: живот, свързан с науката, заобиколен от книги. Преподавателска работа. Но в главата ми постоянно изникваше образът на Ходингтън и неподвижното му тяло в пълната с книги стая.

— Не — признах със съжаление, — не мисля, че някога съм си представял всичко това.

Тя се пресегна и докосна ръката ми. Нейната беше малка и нежна, и топла.

— Животът е пълен с изненади, нали, Конър?

Поседяхме още малко, за кафето. Наблюдавах я как отпива и изведнъж се усмигнах доволно.

— Обзалагам се, че знам какво ти харесва в кюдо!

— Така ли? — каза тя и косата ѝ се плъзна от едната ѝ страна, когато наклони глава в очакване.

— Разбира се — уверих я. — Обзалагам се, че ти харесва, когато стрелата попадне в мишената.

Сара Клайн повдигна вежди.

— Може би.

И се усмигна.

Изпратих я до апартамента ѝ в Челси, Не ме покани да се кача. И аз не намекнах. Но ѝ казах, че бих искал да се видим пак и че според мен ни свързват много общи неща.

— Е, тепърва ще видим — отговори тя и тъгълчетата на устата ѝ развеселено потрепнаха. — Белите ѝ зъби блеснаха в нощта и тя ми махна за сбогом.

Усмихвах се по целия път до Бруклин.

[1] Бейзболният отбор „Ню Йорк Янкис“. — Б.пр. ↑

11. БОРБА

На следващата сутрин отидох да видя тибетския приятел на Ямашита. Смяната на ритъма ми дойде добре. Бях спал лошо и бях сънувал някакви объркани сънища за калиграфията. След това прекарах ранните утринни часове в ролята на чучело за Ямашита, който демонстрираше ефектни хвърляния на дъсчения под. На рамото ми имаше ожулено от шева на екипировката ми място в резултат на безбройните кълбета напред. Но понеже същата сутрин бях видял няколко от новите момчета да разтриват раменете си с гримаса, стиснах зъби и се престорих, че не се е случило нищо особено. За ирландеца най-доброто обезболяващо е гордостта.

Вървах през гъстите потоци градски труженици. С отработена безгрижност те се движеха с решителни бързи крачки по отъпканите маршрути, свели проблема за пътуването между центъра и предградията до простото уравнение за изминатото за определено време и с определена скорост разстояние. Вървах по тротоара разпуснат и изключил за останалия свят, а хората ме заобикаляха като вода. И въздухът беше влажен — облачната покривка се бе наместила в пространството между небостъргачите и горните етажи на града бяха погълнати от мъглата.

„Дарма център“ се помещава в триетажна тухлена сграда в Манхатън, дарена от ексцентричен почитател и превърната в културен ресурс на будизма. На няколко преки от нея има зала за бойни изкуства от същия тип. Вътрешното ѝ разпределение е същото и в нея се разполага едно от най-престижните дожо за кендо в цял Ню Йорк. Но фокусът в ДЦ, както го наричаха хората, беше основно върху тибетския будизъм и медитация.

Във фоайето ме посрещна висок млад мъж с коса, вързана на дълга опашка — явно отговаряше за вратата. Човек можеше да си помисли, че очакват всеки момент да се появи Буда. Интересът на младежа обаче очевидно бе ориентиран по-практично. Беше вежлив,

но не ме изпусна от поглед, докато се обаждаше на някого по телефона.

Както и да е, когато съмненията от мен отпаднаха, ме съпроводи по един коридор до някакъв офис. Минах покрай стени, покрити с тибетски репрезентации на Големия град. От дискретно разположени високоговорители се разнасяше монотонен гъгвив тибетски припев. На плакат на стената имаше калиграфия с прословутото „Ом Мани Падне Ом“. До вратата на офиса бе монтирано молитвено колело^[1]. Всеки влизащ можеше да го завърти.

Беше странно да видя монах с роба, седнал в офис зад компютър, но точно така изглеждаше секретарят на Чангпа. Погледна ме късогледо иззад очила с тежки тъмни рамки. Огледах се — очаквах Травис Старк и армия телохранители да ме притиснат до стената и да ме обискират, — но в офиса цареше мир и спокойствие. И обезпокоително безгрижие от гледна точка на мерките за сигурност. Тогава се сетих, че Старк в момента тренира с Ямашита. Признах пред себе си, че учителят ми премисля нещата с ходове напред, но едновременно с това съжалявах, че не ме бе посветил в подробностите на плана си: той беше организиран посещението ми при Чангпа по време на отсъствието на Травис, с което и двамата ученици можеха да се възползват от двама различни учители с минимум напрежение помежду им.

Представих се. Ринпоче чу гласа ми и излезе от вътрешния офис широко усмихнат.

— Доктор Бърк — каза той и стисна топло ръката ми. — Много се радвам да ви видя. — Покани ме в кабинета си с добре отработен жест: в края на краищата все пак бе човек, свикнал да се занимава с хора. — Чай? — предложи ми и помощникът му кимна и изчезна, вероятно да надзирава кипването на водата в чайника.

Когато останахме сами, гласът на ламата стана по-тих и по-доверителен.

— Благодаря ви, че се отзовахте.

— Това е най-малкото, което мога да направя за Ямашита. Сенсей много ви обича.

Думите ми го накараха да се поусмихне.

— Вашият учител е добър човек. Но мисля, че уроците му понякога са сурови... по много начини.

Пак ли четеше мислите ми?

— Споменахте, че имате някои проблеми... — Не довърших. Чангпа кимна, седна на стола си и се съсредоточи. Стените бяха скрити под снимки на ламасерии, храмовите комплекси на някогашен Тибет: издигаха се от планинските склонове, затиснати от необятното небе и безкрайния пейзаж от надвиснали скали.

— Намирам се в особена ситуация, доктор Бърк — започна ламата. — Очаквах да се отдам на спокоен живот, посветен на размисъл. — Той плъзна поглед по кабинета си: голямо писалище, стара дървена лавица, отрупана със странно оформени томове, надписани със златни букви от тибетското писмо, стар кафяв телефон с няколко линии за разговор и бутон на интеркома. Усмихна ми се тъжно. — Оказва се, че съм много, много далеч от манастира.

Кимнах, за да покажа, че го разбирам.

— Животът е онова, което ни случва, докато правим други планове.^[2]

Той се наведе напред:

— Струва ми се, че бях изтикан пред погледа на обществеността заради подкрепата ми на моите сънародници и протеста ми срещу китайската окупация на родината ми. — На писалището му имаше вестникарски изрезки и аз ги обърнах към себе си, за да ги разгледам: Чангпа с блестящи очила пред гора от микрофони, Чангпа, открояващ се в робата си, сред тълпа от протестиращи пред китайското посолство на 12-о авеню. — Предполагам това донякъде обяснява нещата... — Той въздъхна.

— Нещата? — повторих с обиграността на опитен следовател.

Чангпа придърпа изрезките към себе си и заговори с точно формулирани фрази, сякаш контактът с печатното слово му помагаше да намери най-точните думи:

— Неотдавна имаше влизане с взлом в центъра и кабинетът ми беше претърсен. Понеже тук не държим нищо ценно, полицията смята, че не става дума за обикновен опит за кражба.

— Защо?

— Изглежда, охранителната система на сградата е била умело заобиколена. Не е взето нищо, което би могло да се продаде на улицата.

— Оставили са компютрите и документацията?

— Да. Макар да са прегледали файловете в компютъра, не са изнесли машините.

Трябваше да се съглася с полицията, че случаят е нетипичен.

— Нещо друго?

— Следят помощника ми Догям всеки път, когато отива и се връща от пощата. — Видя недоумението ми и добави: — Използваме пощенска кутия. Така е по-сигурно, когато става дума за набиране на дарения. По този начин няма опасност да задържим пари тук за през нощта. — И Чангпа ми описа занимаващата се с благотворителност агенция, която създаде, за да подпомогне тибетската култура и религия, и ми разказа как набират средства.

— Значи следят помощника ви? Но само по маршрута до пощата? И никога не са го спирали? — Ламата кимна. — А той прави ли и банкови депозити от ваше име? — Ново кимване. — Но не е бил следен до там? До банката, искам да кажа? — Направих гримаса. Изглежда, възприемах привичките на Мики. Бях се надявал, че ще е възможно да се разследва най-лесният мотив — парите.

— Не. Веднага след взлома сменихме банката като предпазна мярка срещу възможни злоупотреби. Но нищо не се случи.

— Вашият помощник, как беше...

— Догям — услужливо ми напомни той.

— Продължават ли да следят Догям? И онези, които го правят, не опитват ли някой път нещо? Какво мисли полицията по въпроса?

В същия момент се появи помощникът, сякаш в отговор на нашата дискусия. Носеше чая. Преместихме се на една малка масичка. Чангпа усмихнато направи знак на помощника си да се присъедини към нас и наля чай. Усещах, че използва тези дребни домакински задължения, за да избегне незабавния отговор на въпроса ми. После взе чашата си и се облегна. Парата замъгляваше очилата му и ми пречеше да виждам очите му.

— Полицията не е информирана за тази ситуация... — започна той.

— Какво?! — изненадах се.

Чангпа кимна.

— Трябва да разберете, доктор Бърк, че те не бяха сигурни дали ще могат да заловят хората, влезли с взлом...

— Хиляда истории от „Голия град^[3]“ — казах, но той явно не ме разбра.

— По-късно бяхме... информирани... че забъркването на полицията по въпроси, отнасящи се до Тибет, няма да помогне...

— Нещо не схващам — признах си.

Ринпоче въздъхна, сякаш изпитваше болка, че му се налага да мисли за тези неща. Помощникът му проговори за пръв път. Имаше по-подчертан акцент от шефа си, а гласът му бе мек и неуверен.

— Чангпа Ринпоче е гласът на нашите тикнати по затворите братя в родината, доктор Бърк — започна той. — Докато успява да занимава обществеността с проблемите ни, той е от полза за каузата на свободен Тибет...

— Но аз съм изправен пред дилема — допълни Чангпа. — Искam едновременно свобода за моя народ и милост за моите братя монаси, които гният в затворите. А публичността понякога може да помогне на едната кауза и да навреди на другата. — Той се усмихна горчиво. — Или поне така ни беше казано.

Кимнах. Това беше най-старата и най-истинска форма на оказване на натиск: открий на кого най-много държи някой и започни да го заплашваш.

— Някаква идея кой стои зад заплашите?

За миг ламата изглеждаше някак безпомощен, като риба на сухо.

— Подозирам, че става дума за елементи на китайското правителство...

— *Гуоанбу* — прошепна Догям.

Погледнах Чангпа.

— Това е китайското Министерство на държавната сигурност, доктор Бърк. *Гуоджия Анкуан Бу*.

— Заплашва ви китайската тайна полиция? — попитах недоверчиво.

Монахът ме погледна и близо минута не проговори.

— Скептицизмът ви се споделя от вашата полиция. Който и да е, заплашиха ме, че ако протестите ми продължат, на моите хора ще се случи нещо лошо. И да си призная, не знам как да действам.

Догям погледна учителя си със смесица от дълбока обич и абсолютно разбиране. Беше по-млад от Ринпоче и макар погледът му

още да не притежаваше онази изваждаща от равновесие пронизваща сила, нещо в очите му ми подсказа, че след време ще прилича на него.

— Всички водим борба с противоречието между милост и мъдрост. — Каза го тихо и неуверено. Беше мъж, посветен на яснотата на мълчанието, който се опасява, че звукът на гласа му може да пръсне света на парчета.

Ламата се облегна и ни изгледа спокойно. После печално поклати глава.

— Единствено илюзорността на този свят ни помага да видим неговата дуалност, разликата между две неща...

Двамата удовлетворено кимнаха. Разбирах философския подтекст, но това не ни помагаше с нищо. Оставих чашата чай на масичката и внимателно погледнах ламата.

— Какво искате да направя за вас, Ринпоче?

Телефонът иззвъня и Долям ни остави, за да отговори.

Чангпа го проследи с поглед да се отдалечава и каза:

— Официалните начини на действие се изключват, доктор Бърк, но много бих желал да науча кой ни наблюдава. И кой заплашва моите братя монаси.

„Дарма център“ разполагаше с приемна, чиито големи прозорци гледаха към улицата. Сядах там и слушах капките дъжд по стъклото. От време на време иззвъняваше телефонът. Стоях, наблюдавах улицата и сравнявах всеки минувач с неясното описание, което ми беше дал Долям — определено най-скупната работа в живота ми.

Бях говорил с Долям и бях научил от него каквото можах. Зрението му не беше възможно най-доброто, а от друга страна, следящият винаги се бе държал на дистанция, за да затрудни евентуалната идентификация. Но се бе появявал често и се бе влачил след Долям по пътя му до и от пощата. Сигурен съм, че не е било никакъв проблем да го прави. Помощникът на Ринпоче вземаше пощата всяка сутрин в единайсет, а в три следобед отиваше да пусне кореспонденцията за деня. Маршрутът му беше един и същ: на запад по улицата до Осмо авеню, след това на север до пощата. На всичко отгоре се открояваше — Ню Йорк е гъмжило, но колко будистки монаси в роби с лоши очила има по улиците?

Тръгнах малко преди единайсет и заобиколих квартала откъм дългата страна, за да изляза на Осмо авеню. Спрях недалеч от пощата

и зачаках. Не след дълго се появи Догям — криеше се под голям черен чадър — и влезе в пощата. Повъртях се безцелно, без да изпускам от поглед тълпата, като се стараех да не се набивам на очи. В това си има номер: опитваш се да почувстваш потока от хора и следиш дали нещо няма да се открие.

Само че Ню Йорк си е Ню Йорк. Тук на квадратна миля се падат повече чудаци, отколкото на всяко място по света. А огромният пешеходен и моторизиран трафик затруднява още повече забелязването на каквото и да било. Прецених, че ще ми трябват няколко излизания, за да усетя атмосферата на това място. От друга страна... човек никога не знае.

Догям ми бе казал, че според него „опашката“ му бил азиатец, при това доста едър. Но не беше съвсем сигурен. Мъжът май бил чернокос.

— И това ли е всичко? — попитах безпомощно. — Едър може би чернокос азиатец? — Само че монасите не разбират от сарказъм. Той само кимна и примигна в знак на съгласие. Така че въздъгнах и излязох да си опитам късмета. Без и сам да знам какво точно търся. Може би ако след Догям тръгнаше на пръсти гигант с кървясали очи, щях да го забележа. В противен случай сигурно щях само да постоя под дъжда в очакване куркането на червата ми да оповести, че е станало време за обяд.

Не забелязах нищо особено. Проследих Догям по обратния път, взех си за вкъщи обяд от един китайски ресторант и като се надявах, че това няма да обиди никого, отново се настаних в приемната на „Дарма център“. Замислих се за Сакура и смисъла на последното му послание. Беше следа, но оставена по такъв начин, че да не буди подозрение. Но чие подозрение? На убиеца? Какво означаваше това? Вече не ме свърташе да седя, исках да правя нещо.

Мускулите на краката ми вече се сковаваха от цялото това бездействие, така че станах и неспокойно закрачих. Минах по коридора и спрях да чета бележките на таблото за обяви. Имаше плакат за курсовете по кюдо и това съвсем естествено насочи мислите ми към Сара Клайн. Не ми беше за първи път този ден. Запитах се дали и тя се сеща за мен. Много странно. Сигурно бе реакция на натриевия глутамат^[4] в китайската храна.

Времето не вървеше към подобряване, но не се и влошаваше — лек, но постоянен ръмеж, от който изглеждаше по-късно, отколкото беше. Наместих се на стола и се облегнах, като периодично отварях очи, за да погледна какво става на улицата. Не ставаше нищо. Наближаваше три.

Появи се Догям и ми предложи чай. Станах и го последвах в кухнята. Тибетците слагат в чая си масло, а аз исках моя без нищо. Върнах се на стола и отпих от горещата горчива напитка. Огледах улицата. Нищо.

Оставих чая на масата до мен и пак се облегнах. Очите ми се затвориха.

Телефонът иззвъня и се стреснах. Отпих от чая — беше успял да изстине. Погледнах към улицата.

На ъгъла, точно пред прозореца, някакъв човек стоеше до телефонната будка. Погледнах си часовника. Беше почти три.

Станах и се приближих до прозореца, но отстрани — не ми се искаше да ме виждат отвън. Мъжът стоеше до телефона, но не го използваше. Беше с анцуг с качулка и лицето му не се виждаше. Тъмни дрехи. Изглеждаше едър.

Казах на Догям да тръгва и че ще го следвам. Исках да видя с очите си какво ще направи мъжът до будката. Допусках, че всичко може да е случайност, но това допускане го правеше мозъкът ми. Ямашита искаше от мен по-сложни неща и точно в този момент имах чувството, че нещо се пече.

Монахът слезе по стълбището на „Дарма център“. Държеше под мишница пакета с пощата, а с другата си ръка се бореше да се справи с чадъра. Щом тръгна по улицата, мъжът от телефонната будка тръгна след него. Наблюдавах внимателно, но дъждът влизаше в очите ми и единственото, в което бях сигурен, бе, че онзи, който вървеше след монаха, е много силен, много уверен и много съсредоточен.

Хубавото, когато следиш някого в града, е, че вечният шум поглъща звука от крачките ти и не можеш да се издадеш. Освен това се надявах, че околните пешеходци ще ми осигурят и нужното прикритие. Истината бе, че си бях аматьор и по някакъв начин той ме бе усетил.

Осъзнах това едва когато бе станало много късно, разбира се.

Вървахме по булеварда в разтеглена нишка. Напред в тълпата се виждаше светлата роба на Догям и аз се стараех да не го изпускам от

поглед. Зад него беше закачуленият му широкоплещест преследвач, който гъвкаво се плъзгаше между хората и колите. Опитах се да се държа близо до него, но не прекалено.

Забелязах, че „опашката“ говори по мобилния си телефон. След това тръгна по-бързо, приближаваше се до монаха. Усетих, че изоставам, и също ускорих крачка. Двамата вече бяха на цяла пряка пред мен и това ме обезпокои. Когато видях закачуления внезапно да свива в странична уличка, реших, че Догям е в безопасност, и се затичах, за да прихвана „опашката“.

На ъгъла завих и тръгнах по улицата. От непознатия нямаше и следа. Възможно ли бе да ми е избягал толкова? Вървах по тротоара и се оглеждах за някакви следи от него — и в този момент огромна лапа ме сграбчи и ме дръпна в някакъв тесен проход.

Силата на ръката, която ме държеше за яката на сакото, беше огромна. Непознатият ме завъртя в дъга, която имаше за цел да ме натресе в тухлената стена на сградата. Така и стана, но ударът не се получи с желаната от него сила. Бих искал да мога да кажа, че ме спасиха котешките ми рефлексии. Че са си казали думата годините, посветени на шлифоване на бойните ми умения.

Всъщност... скъса се яката. Спаси ме калпав шев. Това неутрализира част от силата, с която ме бяха запратили в стената. Общо взето ударих се доста силно. За миг ми се стори, че усещам в устата си вкуса на хоросан. Бях успял да вдигна ръка, за да смекча удара, но това не бе достатъчно. А другата ръка ми трябваше свободна, за да посрещна другото, което щеше да последва.

Той ме удари силно няколко пъти — целеше се в бърбреците ми. Само че аз не бях готов да играя ролята на боксов чувал. Не можех да го разгледам добре, но от това, което се виждаше, беше ясно, че е грамаден. Ако успееше да ме блъсне още веднъж в стената, сигурно щях да плюя кръв цяла седмица. Така че се плъзнах по стената и положих всички усилия да се освободя от захвата му.

Следващият му ход беше да ме подсече и аз паднах. Но не по начина, по който сигурно му се искаше. Имам голям опит в паданията. Останах на земята и изритах рязко. Не беше кой знае какво, но понякога, ако улучиш, където трябва, можеш да повредиш ахилесовото сухожилие.

Сигурно го заболя, защото за момент се разколеба. Ударът не можеше да го свали, но бе достатъчно усложнение на обстановката, за да го накара да прекъсне атаката си. Нещата се бяха проточили прекалено много. Беше искал да ме повали. Най-добрият начин да го постигне бе с максимум сила и възможно най-бързо. Но аз не се бях оказал толкова лесен, колкото бе очаквал. Затова той реши да не рискува. Изглежда ме тежко — млад азиатец, плоско безизразно лице под качулката, само погледът му гореше — после забърза към булеварда.

— Мамка му — изпъшках, изправих се и разкърших рамене, за да разбера какво ми се е случило. Бях без поражения.

Върнах се на улицата, но там нямаше и следа от него. Хората ме поглеждаха странно и разбрах, че лицето ми сигурно е изподраскано от стената. Лявото ми око отичаше и го затворих с напразната надежда, че това ще ми помогне да се чувствам по-добре.

— И ти ли пострада? — чух глас.

Все още гледах глупаво към улицата и не бях видял велокуриера. Той си изтупваше дрехите и проверяваше колелото си за повреди.

— А?

Куриерът посочи булеварда.

— Онзи грамаден задник. Изскочи от уличката и направо ме помете. — Беше по къси гащета и с каска, която изглеждаше като черупката на извънземна свръхинтелигентна форма на живот. На шията му висеше окачена на връв свирка. Беше висок и жилест, с рунтава брада и гневни очи.

— Едър азиатец? — попитах накрая, след като схванах какво е станало. — По анцуг с качулка? Видяхте ли къде отиде?

Куриерът намести ремъка на износената си чанта и пак възседна велосипеда си.

— Взе го кола.

— Номерът?

Той извади от джоба на чантата си химикалка и написа номера на дланта ми.

— Действай, пич. Но не вярвам да постигнеш нещо.

— Благодаря — казах.

Той само кимна, подкара и се включи в трафика, стиснал свирката между зъбите си. Въртящите се колела бяха оставили следи

от изстреляни по гърба му пръски. Чувах свирката му дълго след като се скри сред колите по улицата.

[1] Тибетските молитвени колела са устройства за разпространяване на духовно блаженство. Слоевете тънка хартия, върху които на санскрит или тибетско писмо са напечатани много копия на мантрата „Ом Мани Падме Хум“, са поставени в защитен контейнер и навити около ос, около която могат свободно да се въртят; по външната повърхност на контейнера също са гравирани думите на мантрата. Тибетските будисти вярват, че произнасянето на тази мантра на глас или наум извиква мощното благосклонно внимание и благословиите на Чензериг — олицетворението на състраданието. — Б.пр. ↑

[2] От песента Beautiful Boy на Джон Ленън, посветена на сина му Шон. — Б.пр. ↑

[3] Телевизионен сериал, заснет изцяло по улиците на Ню Йорк. — Б.пр. ↑

[4] Известен още като „сос от стриди“. Характерна за китайската кухня подправка, за която се смята, че подсилва естествения вкус на храните. — Б.пр. ↑

12. „ДАРМА ЦЕНТЪР“

Някога мислех, че майсторството може да се разкрие само в движение. Постепенно обаче осъзнах, че то може да се види и в неподвижността.

В „Дарма център“ беше тихо и спокойно, точно както подхожда на място за медитация. Нямаше намек за интриги, а отчетът, който дадох на Ринпоче, бе приет с мълчание. Беше вечер и във въздуха се носеше ароматът на благовония. Димът, разбира се, се издигаше към небесата. Дватама с Ямашита тръгнахме към сутерена, където се провеждаха занятията по кюдо. Надявах се да видя Сара Клайн.

Бях помолил Мики да направи справка за регистрационния номер на колата и бях разказал на Ямашита как е протекъл денят ми. И той бе приел представянето ми с мълчание. След това бе подхвърлил, че макар да ръми, вечерта е добра, за да погледаме малко стрелба с лък.

Типичното дожо за тренировки по стрелба с лък разполага със стрелбище на открито. Мишените за кюдо се разполагат на трийсетина метра и са забити в купчини пясък. Тук, в сърцето на града, стрелбищата на открито са немислими. Трениращите са намерили други начини за усъвършенстване. В ДЦ бяха намерили решение чрез превръщането на едно голямо мазе в стрелбище. За да се спрат стрелите, зад мишените бяха сложени покрити с тъмна тъкан бали сено. Самият стрелкови рубеж представляваше правоъгълна шперплатова платформа, голяма колкото да предостави условия за едновременна стрелба на трима души. Малките мишени бяха в другия край на помещението и ни гледаха с безизразно очакване.

Кюдо е интересно с това, че ударението се поставя върху начина на стрелба. Всеки кюдока би се радвал да порази мишената, но целта е това да се направи по възможно най-естетичния начин.

Докато слизах по стълбите, чух някакъв шум, отначало заглушен от група ококорени будистки монаси, които пееха монотонно в

голямата зала на първия етаж. Колкото по-надолу слизахме, толкова по-слабо се чуваше песнопението и толкова по-ясно долавях познатите ми звуци от удар на нещо в нещо. Някъде там долу оръжия попадаха в целта си.

Японските стрелци често тренират, като стрелят по мишени с човешки ръст, отстоящи на около два метра. Тъпите звуци се дължаха на забиването на стрелите от упор в балите.

Колкото са хората, толкова са и пътищата.

Докато пътувахме в метрото от Бруклин, бях попитал Ямашита какво мисли за това. Аз например бях прекарал години, следвайки онова, което японците наричат до — път, начин. И пред погледа ми бе Ямашита, който бе вървял по собствен път още по-дълго и по-целестремено. Но познавах и други хора, които се придържаха към своя път с не по-малка решителност. Кой беше прав?

Сенсей ме погледна спокойно, отворил очи малко по-широко от обикновено. Изражението му бе наистина особено, защото той обикновено гледа света през полузатворени клепачи, което, изглежда, му помага да се съсредоточава.

— Отличен въпрос, професоре. И ще отговоря, но не сега.

— А кога, сенсей?

Той ме погледна.

— Когато умра, естествено. — Поусмихна се и продължи: — Ти ме питаш нещо, което би попитал всеки интелигентен и честен човек: „Как да избира Пътя в този необятен свят?“ Всички ние правим избор с надеждата, че не бъркаме. Само че не е възможно да сме сигурни. Лично аз подозирам, че всички верни пътища водят до едно и също място. — Изглежда, видя разочарованието върху лицето ми, защото ме докосна по ръката. — Някои Пътища са по-преки от други. Някои те водят през непознат терен. В различни моменти ние сме различно чувствителни към възможностите на различните пътища. Точно това се надявам да ти се случи с Ринпоче. — Скептицизмът на лицето ми го накара да вдигне предупредително пръст. — Не се затваряй за нещата. Този път, онзи път... Аз мисля, че е важна целта.

В думите му безспорно имаше мъдрост, но аз имах по-практичен подход към нещата. Попитах го за кюдо. Той ми отговори, като направи сравнение с нашата дисциплина, и в тона му имаше несъмнена пристрастност. В крайна сметка и той беше човек. Бойните

изкуства имат общ произход, но са се развили до съвременните си форми по различен начин. Школата на Ямашита имаше корени във времена, когато естетиката и функционалността не са били смятани за неразделни. Философията на кюдо бе различна. Ямашита ценеше не само формата на своето изкуство, а и неговата приложимост.

— Номерът, Бърк, в крайна сметка — прошепна ми той — не е да изглеждаш като воин. А да си воин. Ще се убедиш, че кюдо е... по-различно.

Посрещна ни Сара Клайн.

— Здравсти — казах. За човек с моята начетеност способностите ми да водя разговор са отчайващи.

Но тя не обърна внимание на това.

— И на теб „здравсти“. — И леко докосна одрасканата ми буза. Загрижеността ѝ бе искрена. — Какво е станало?

Махнах с ръка, обясних с две думи, че съм се блъснал във велосипедист, и дори се засмях, за да покажа, че не се е случило нищо сериозно. После спряхме да говорим, просто се гледахме.

Сара беше много спретната в екипа си — черна хакама с бяло тренировъчно горнище. Красивата ѝ черна коса танцуваше по раменете ѝ и в един момент тя виновно се усмихна, осъзнала със закъснение, че стоим, без да говорим, а Ямашита ни чака. Поклони му се и ни представи на старшия инструктор.

— Здравейте — поздрави ни той и ни се поклони. — Сара каза, че може да се отбиете. Винаги е удоволствие, когато идват да гледат хора от другите изкуства. — Намигнах на Сара и се съсредоточих върху думите на сенсея по кюдо. — Учителят на Сара посочи онова, което ставаше зад гърба му.

— В момента няколко ученици загряват и проверяват оборудването. Нищо особено. „Дарма център“ ни спонсорира, а аз залагам на медитативните аспекти на стрелбата с лък. Тази вечер очакваме да ни посети Чангпа Ринпоче — той направи много, за да наложи в Центъра обучението по кюдо. Освен обичайните неща ще можете да видите и стрелба по мишена на голямо разстояние.

Огледах се.

— Нали чакаме Ринпоче?

— О, той ще дойде — обеща Сара. — Просто в момента има среща в другия край на града, в друг будистки център. Е... аз трябва да

се приготвя. — Усмихна ни се и помахна за довиждане с пръсти, след което двамата с инструктора се обърнаха и тръгнаха към стрелбището. Проследих я с поглед — беше ми приятно да я гледам. Беше заразително жизнена. Беше жена и несъмнено ми въздействаше именно като жена, но имаше и нещо повече от тази проста алхимия. Когато гледах Сара Клайн, виждах пред себе си човек, постигнал хармонията. А това бе толкова рядко. Част от онова, което искаме от Пътя, е да постигнем по-истински израз на вътрешната ни същност. Удоволствие е да видиш човек, който го е постигнал.

Не проговорих по време на тренировката. Само гледах стрелците и се опитвах да преценя степента на уменията им. Най-интересната част бе да наблюдавам отиването и връщането на стрелеца от позицията за стрелба. Неподвижността казва много, но аз тренирам дисциплина, в която основната концепция е движението. Движението довежда мишената до теб, и теб до мишената. Начинът, по който се движиш, определя колко ефективно боравиш с оръжието. Движенията на противника ти издават намеренията му. Разкриват слабостите му.

Нито един кюдока не приличаше по нищо на облечените в сини екипи ученици в дожото на Ямашита. Разбирах, че подобно очакване е неуместно. Но ми се струваше, че те не се движат като хора, които се бият. Нямахме го усещането за равновесие, не долавях и излъчване на физическа сила. Вместо това стрелците изглеждаха съсредоточени върху боравенето с оръжието си и като че ли намираха опорна точка едва когато се изправяха на стрелковата линия.

Но от този момент движенията им ставаха елегантни. Японският лък е асиметричен — долната му част е по-къса, а горната описва дълга плавна дъга над главата на стрелеца. И стрелите са дълги. Това прави стрелбата много сложна. Стрелците застават перпендикулярно на мишената: лъкът е наведен към пода, а в дясната си ръка стискат две стрели. После настъпва моментът на равновесието и те започват така наречената *хасецу* — последователността от осемте основни фази на стрелбата.

Това отнема по-малко от минута. Седях и наблюдавах как опитните стрелци плавно и грациозно изпълняват тази последователност. Вдига се лъкът. Главата се завърта наляво към мишената, а ръката разполага лъка и стрелата на нивото на главата. Следва плавно опъване на тетивата към гръдния кош. Момент на

прицелване — и пускане на стрелата. Разнася се „Кияй!“ и ехото се слива с удара на стрелата в мишената. Лъкът се сваля и започва следващият цикъл.

Всичко това става в хипнотизиращ ритъм. Усеща се същото отделяне на психическа енергия, което съпровожда всяка дейност с висока степен на сливане между душа и тяло. Има някои фини различия в качеството, които зависят от това какво бойно изкуство наблюдаваш. Но аз съм посещавал много различни дожо и познавам това усещане в повечето му проявления. Несъмнено Ямашита също го долавяше. Видях отстрани да седи възрастен японец със сбръчкано от годините лице и да наблюдава съсредоточено. Беше застинал, като човек, наслаждаващ се на топлината на огъня в камината.

Дойде редът на Сара Клайн. В интерес на истината, гледах я не заради любопитството ми към стрелбата с лък. Предполагам и, тя усещаше присъствието ми, макар да не го издаде по никакъв начин, и това ми хареса. Сара беше изцяло съсредоточена. Застана на освободеното място и хвана лъка според изискванията за тази фаза на подготовка. Дясната ѝ ръка беше в кафява велурена ръкавица с дълга, широка два-три сантиметра тъмночервена каишка, пристегнатата около китката ѝ. В синхрон с другите двама стрелци на рубежа тя бавно започна да изпълнява стъпките на хасецу.

Стрелата се заби в мишената. Сара плавно пристъпи напред във все същия забавен ритъм и я хвана. Завъртя я в три отмерени извивания и я издърпа. После пак се изтегли на стрелкова позиция.

Продължих да наблюдавам. Имаше несъмнена грациозност — нещо особено важно в действията на стрелеца. Но беше ли това бойно изкуство? И не се ли дължеше това съмнение на заслепението ми от моя личен опит в бойните изкуства?

След малко се появи Чангпа и пристигането му предизвика тихи коментари и усмивки от страна на кюдоките. Най-добрият стрелец изпълни церемониална серия от изстрели по мишени на по-далечно разстояние. От етажа над нас идваха различни звуци — стъпки, гласове, песнопения и несекващият шум на уличния трафик. Но когато инструкторът измъкна ръката си от горницето на екипа и разголи лявото си рамо така, както изискваше ритуалът, магията на движенията му бе така запленаваща, че всичко останало изглеждаше нереално и несъществуващо.

Чангпа проследи демонстрацията с жив интерес и когато тя приключи, стана и размени по няколко думи с всеки от стрелците. Гласът му бе тих и той докосваше всеки човек, с когото говореше.

След това ламата се обърна към нас, наблюдаващите.

— Знаем, че пътят към просветлението се състои от осем елемента. Той включва правилен поглед, правилна мисъл, правилна реч, правилни действия, правилен живот, правилно усърдие, правилно отношение и правилна концентрация. Не е ли интересно — усмихна се той, — че и методът на кюдо включва осем основни стъпки? Има много пътища, но целта най-често е една и съща. — Гледаше право в мен и бях сигурен, че много добре знае мислите ми.

Приблужи се Сара. Носеше лъка си.

— Сложна екипировка, която изисква много внимание — казах. — От какво е изработен лъкът?

— Най-добрите са от бамбук — отговори тя. — Но те са много темпераментни. Моят е от фибростъкло и е малко по-издръжлив. — Тя сви рамене. — Подходящ за начинаеща като мен.

— Това, което видях, ми достави удоволствие — отбелязах. — Естетичността на движенията. — В главата ми се появи нейният образ: напрегната и съсредоточена, опъваща тетивата.

Тя наклони глава, явно благодарна за оценката ми.

— Но е съвсем различно от това, което правиш ти, нали? — Погледнах я и тя се усмихна. — Видях те как ни наблюдаваш. Изражението ти ми каза много.

— Така ли? И какво по-точно?

— Ти наблюдаваш много... съсредоточено.

— Само когато изпитвам истински интерес.

Ямашита също беше в настроение да говори. Разказваше на няколко от заобиколилите го стрелци за различните подходи при бойните изкуства. Бях така ангажиран в разговора със Сара, че не чух първата част на коментара му.

— Помислете върху следното... — каза той, но долови с периферното си зрение приближаването ни към групата и се обърна към нас. Усмихна се на Сара Клайн. Тя му се поклони.

— Бих искал да помоля госпожица Клайн да ви демонстрирам нещо.

Тя го погледна изненадано, после се обърна към мен.

Направих успокоителен жест с ръка и казах:

— Всичко ще е наред.

Сара се приближи до учителя ми и отново се поклони. Ямашита отвърна на поклона ѝ и внимателно взе стрелата от ръката ѝ.

— Вижте тази стрела. — Той я вдигна, за да я огледаме. — Обърнете внимание колко е тънка. Въпреки това тя е страховитото оръжие. Но не заради силата, която притежава сама за себе си, а заради съчетаването си с лъка. Съчетанието на силата с техническото усъвършенстване е предпоставка за добро оръжие. Но вижте...

Размени няколко думи шепнешком със Сара и ѝ посочи да заеме място на стрелкова позиция. Тя като че ли се поколеба, но се подчини. Сенсей ни накара да застанем отстрани, а сам отиде в другия край на залата. Между двамата имаше трийсетина метра.

— Такова е оптималното разстояние за това оръжие — обясни той. Гласът му с лекота долетя до нас. — Но дори при това положение... — Той се приготви с няколко дълбоки вдишвания и застана като вкопан в пода. Обърнала лявата си страна към Ямашита, Сара на свой ред започна подготвителната фаза на хасецу. Вдигна лъка, постави стрела, насочи лъка право към моя учител и опъна тетивата. Очите ѝ леко се разшириха, сякаш не вярваше, че го прави. Върхът на стрелата леко потрепваше.

Ямашита кимна и с вик Сара изстреля стрелата. Тя литна към Ямашита със скорост, която я правеше почти невъзможна за проследяване. Ямашита се извърна с непостижима бързина и протегна ръка. Неволно тръгнах напред, но нямаше нужда. Учителят ми бе хванал стрелата. Зад мен някой ахна.

Бях виждал снимки на блокиране на стрели, но стрелите бяха учебни, с предпазител на върха. Такова нещо не бях виждал никога.

Ямашита изглеждаше невъзмутим.

— Дори доброто оръжие може да бъде контрирано — каза той. — Даже когато се използва както трябва. — Поклони се към Сара. — И когато това се случи, оръжието се превръща в пречка... ето така... — И направи знак на Сара да се подготви за следващ изстрел.

Но този път не я изчака, а се понесе към нея. Тя го видя да се приближава и сложи стрела на тетивата с цялата бързина, на която бе способна. Само че нямаше никаква полза. Преди да успее да опъне тетивата, той вече я бе връхлетял. Не последва сблъсък — Ямашита

само докосна с ръка стрелата. Сара отпусна лъка. На лицето ѝ се изписа съжаление.

— Оръжието, така опасно в една ситуация, е безполезно в друга. — Той се усмихна и ѝ се поклони. Тя му се поклони в отговор.

Той се приближи до групата. Тялото му излъчваше енергия, тъмните му очи блестяха.

— Всички ние се обучаваме при различни майстори. И ги уважаваме. Така е редно. Но трябва да гледаме без предубеждение на новите неща. Новите пътища. Всички вие притежавате физическите качества да бъдете добри ученици — продължи моят учител. — Но се изисква още нещо... — Сенсей говореше на групата, но за момент се обърна към мен и ме изгледа внимателно. — Тук има нужда от *нюнанин*. Знаете ли какво е това?

Слушателите му поклатиха отрицателно глави.

Ямашита ме погледна.

— Професоре?...

— Меко сърце — отговорих и въздъгнах наум. — Възприемчивост на съзнанието и душата към инструкциите.

— Именно — потвърди Ямашита. — Да си ученик не означава само да можеш да учиш. Означава и да имаш желание да го правиш. И да прилагаш урока, колкото и да е труден.

— Хай — съгласих се.

Когато се прибрах, на телефона беше записано съобщение от брат ми.

Обадих му се и попитах:

— Какво има? Разбра ли се кой е онзи великан и научи ли нещо за колата, с която е избягал?

Чувах като фон крясъците на децата му. Беше късно и несъмнено в момента се водеше задължителната борба по вкарването им в леглата.

— Работа по въпроса — изсумтя той. — Какво ще правиш утре?

— Ами... ще работя — отговорих аз. Краткият ми отпуск беше свършил.

— Кажу им, че си болен. И без това е петък. Напипахме нещо.

Див детски вой заглуши думите му. После воят позатихна и по звуците в слушалката разбрах, че жена му Дирдри се е впуснала в преследване.

— Проверихме всичко в работата на Сакура — възползва се от краткото затишие Мики, за да ми обясни. — Проследихме всяка възможност да открием някаква връзка между калиграфията и убийството.

— Аха! — казах. — И все още смяташ, че такава връзка няма?

— Ще се разбере с времето — каза той, без да се обвързва с конкретен отговор. — Но се опитахме да проучим последните контакти на Сакура, за видим дали около тях няма да изскочи нещо интересно...

— И? — подканих го аз.

— Имало е няколко телефонни обаждания от студент в Нюйоркския университет. Кореец от Куинс, казва се Ким. Стори ни се малко нетипичен за клиентелата на Сакура. Заловихме се с него, макар да ни отне известно време... — Той подсмръкна.

— Студентите са трудно уловими — коментирах.

— Както и да е. Та той решава, че е голям разследващ репортер. Според приятелите му имал някакъв таен проект. Разследва и... нали се сещаш: досажда до смърт на хората.

— И какво е искал от Сакура?

— Когато научихме името му и някои подробности, секретарките си спомниха това-онова. Искал е Сакура да погледне като специалист нещо, което притежавал. По време нещата съвпадат.

— Любопитно — казах. — И каза ли ви хлапакът какво е искал да погледне Сакура? И защо?

— Малко е трудно да разберем това — изхъмка Мики. — Хлапето не е от разговорливите.

— Така ли? И защо?

— Защото е в моргата.

13.

ВЗИРАНЕ

Има култури, които вярват, че очите могат да излъчват невидима сила. Това отива по-далеч от идеята, че те са прозорец към душата. Очите са един вид врати: те пускат нещата вътре, но и позволяват някои неща да излязат навън.

Полицайте са особено чувствителни към изразенията, движенията на очите и играта на мускулите около челюстта. Наблюдават ви, докато говорите. Вие, разбира се, контролирате думите си, но понякога друг вид енергия се измъква навън по друг начин и запълва мълчанието между думите със смисъл.

Очите, които видях на снимката, която ми показва Мики, бяха скрити зад плоска матова повърхност, която отразяваше светкавицата на фотоапарата. Два кладенеца тъмнина, вкопани в плътта на жертвата. Човек изпитваше желание да свали онова, което покриваше главата на мъжа, макар това да бе само снимка. Само че страхът какво ще намери от другата страна бе съвсем реален.

Това малко приключение щеше да остане за патолога.

На следващата сутрин се видях с Мики и Арт. Денят бе започнал с обичайните гледки и звуци. Бях взел метрото до болницата „Ямайка“ за срещата с тях, понеже студентът от Нюйоркския университет бе намерен в Куинс.

Изпитвах сюрреалистично чувство да вървя из метростанцията в Лонг Айланд — беше като ежедневното ми пътуване от Бруклин до университета в Лонг Айланд, но този път отивах на съвсем друго място. Чувах познатите ми гъгниви съобщения от високоговорителите по пероните и наблюдавах как пътуващите се вмъкват в последната частица от секундата през вече затварящите се врати на вагоните. Усещах във въздуха мириса на мръсотия и метални стружки, озона на електричеството и тежката тъмна, задушшаваща миризма на грес.

Излязохме в депото. Това е голямо заградено място, насечено от железопътни релси и нацъкано с малки безпорядъчно разхвърляни

бараки, ниски тухлени постройки с почернели прозорци и нахвърляни метални отломки. Купчини ръждясаи релси сред бурените. Стари вагони, отбити за вечни времена в глухи коловози. Кабели, хаотично пръснати заедно с траверси. Паянтов кухненски стол с пукната пластмасова седалка и изтърбушена облегалка, от която стърчат късове дунапрен. Лъскава кутия от кока–кола, оставена до него.

Нашата цел бе един стар склад на северната страна на вагонното депо. Сградата беше порутена, счупените ѝ стъкла стърчаха като болни зъби. Сцената на местопрестъплението отдавна бе изоставена от екипа на криминологите, но Мики и Арт бяха настояли да я видим с очите си. Брат ми би се изсмял на клишетото, че мястото ти дава някакво усещане за случилото се. По принцип съм съгласен с него. Според мен с Арт ходят на тези места, за да усетят реалността на престъплението. Защото не искат жертвата да е ред от статистиката, доклад или дори снимка. Имат нужда да видят мястото, където всичко се е случило реално. Защото понякога нещата, които разследват, са трудни за вярване.

Първо обиколихме периметъра на сградата, без да говорим много. Арт и Мики споделиха накратко онова, което им бе известно от докладите. Това ми даде възможност да гледам и попивам обстановката. В тези места обикновено мирише на ръжда и мръсна вода. Това сега е комбинация, която свързвам с други неща.

Когато са се захванали с Ким, писъците му сигурно са се лутали из празното пространство като подплашени птици, отчаяно търсеци пролука да се изтръгнат на свобода.

Най-сетне се промушихме под лентите на заграждението и тръгнахме из склада, като мълчаливо възприемахме обкръжението и го съпоставяхме с видяното от снимките.

Някой го беше завързал върху плота на стар дървен тезгях, поставен в центъра на стаята. Когато нещата бяха задебелили, Ким бе започнал да се дърпа с отчаяния ужас на хванато в капан животно. На снимките се виждаха следите, където жицата се бе впила в глезените и китките му, докато той конвулсивно се е гърчел след онова, което му бяха направили.

Навсякъде имаше тъмни следи от съсирена кръв. От доклада на патолога Мики бе заключил, че е бил използван нож. Някой бе рязал и мушкал Ким и това бе продължило доста дълго. Под ноктите му бяха

изчовъркали дървени трески, забили се там от силата, с която бе драскал по дъската на плота.

По цялото му тяло имаше малки рани. Не беше трудно да се възпроизведе последователността на събитията — по кръвта, текла и пръскала от него в ритъма на престъплението. Не бях присъствал, когато полицаите го бяха открили, и никак не съжалявах. Миризмата полепва по теб и трябва да мине много време, докато се разсее. А още повече време трябва да изтече, докато забравиш.

Извършителят, който и да бе той, беше запазил очите за финал. Не може да не потръпнеш, когато се опиташ да си го представиш. Бяха капали течен калаен припой в очите на Ким... капка по капка. Припоят бе съскал и се бе впивал в плътта. Докато той се бе извивал, бе крещял и се беше опитвал да избяга, капките бяха очертали методично орбитите, а клепачите бяха подпухнали от мехури. Малко по малко очите на Ким били запечатани завинаги.

Достатъчно бе само да погледнеш снимките, за да разбереш, че е било жестоко. От пръв поглед. Разбираш и нещо друго — онзи, който го е правил, е изпитвал удоволствие.

— Господи! — прошепнах.

— Господ няма нищо общо с това, момчето ми — коментира брат ми.

— Онзи, който го е направил — обади се Арт, — е много, много извратен нещастник.

— Това има ли нещо общо със Сакура? — попитах.

— Подобни неща имат своята собствена ненормална логика — въздъхна Арт. — Би могло да има пряка връзка...

— А може да е и съвпадение — намеси се брат ми. Но в гласа му липсваше убеденост.

— Измъчвали са го — казах.

Мики кимна.

— Но не е било ей така, за кеф — допълни Арт. Погледнах го въпросително. — Не са отрязали езика му, Конър.

— Те?

Той махна с ръка.

— Нямам предвид нищо конкретно — той, тя, те.

— То — каза Мики.

— Който и да е, искал е Ким да може да говори — заключи Арт.
— Бил е измъчван, за да изтръгнат от него информация.

Огледах отново склада. Неприветлив и празен... жълтата полицейска лента — сюрреалистично цветно петно сред сивия пейзаж.

— Не вярвам, че бих могъл да си представя нещо по-лошо от това — казах. Миризмата бе горчива и ми се повдигаше.

— Аз мога — каза Мики. Изгледах го с присвити очи и изчаках да се изясни. — По-лошо може да е, когато те обработват по този начин, а ти не знаеш онова, което искат да научат.

Спогледахме се мълчаливо.

— Да се махаме от тук — предложи Арт.

Изтезаването и убийството на Ким не бяха добре пазена тайна. Престъплението бе на повече от седмица и вече бе плъзнал слухът, че делото е на група, известна като Уличните призраци. Мики и Арт се свързаха със своя колежка, Рот — тя работеше в участъка към Северен Куинс и се опитваше да следи развитието и проявите на групи като Призраците.

Задачата ѝ бе да събира и съпоставя всякаква информация, постъпваща в полицията от патрулните полицаи, малкото, което идваше от отдел Разследване на организираната престъпност, да сортира и пресява докладни, досиета и съобщения от информатори, и най-сетне — да поддържа потискащата статистика. Не излизаше на улицата — това не бе нейната стихия. Изживяваше нещата от разстояние. И може би така беше най-добре. По-късно Арт каза, че да научаваш нови неща за бандите е като да вдигнеш камък и да видиш под него гадните твари, които се извиват и се мъчат да се скрият.

От работата зад бюро Рот бе натежала в кръста. И имаше къса, фиксирана с лак сериозна прическа. Освен това знаеше отлично как да не си губи времето с глупости. Бюрото ѝ бе скрито под папки, събрани грижливо на купчинки и подредени по система, известна само на нея. В единия му ъгъл се мъдреше стар компютър — рамката на монитора бе облепена с жълти листчета за бележки. Кантонерките бяха натъпкани с други папки, а чекмеджетата буквално провисваха от съхраняваната в тях хартия, когато ги дръпнеш, за да потърси нещо.

— Уличните призраци... разбира се. — И продължи да попълва някакъв формуляр, докато разговаряше с брат ми. — К'во те интересува?

Арт и Мики я запознаха със случая. Описаха й убийството на Сакура. Разказаха й за хлапето от университета. Подхвърлиха, че според информатор зад случаите стояла бандата. Рот дори не мигна.

— Четох за случая Ким. Може да е една от бандите. Те могат да убият всеки. По всяко време. По всякаква причина.

— Хубаво мото — каза Мики на Арт.

— Малко късо, но изчерпателно — съгласи се той.

Рот ги погледна подозрително, стана и със сила дръпна някакво чекмедже. Извади от него дебела папка и черен класьор и ги стовари върху бюрото.

— Но не ми е известно нищо, което да има някакво отношение към вашия Сакура. — Отвори класьора и направи няколко справки. — Улицата мълчи за него. Наистина ли не разполагате с нищо повече, което да свързва двата случая?

Мики и Арт кимнаха едновременно.

Рот изкриви лице, сякаш дъвчеше нещо, което никак не й допадаше.

— Слаба работа... Призраците... напоследък не са се проявявали. Освен това, решат ли да се проявят, обикновено го правят по още по-гаден начин.

— Възможно ли е това? — недоумяващо попита Мики.

— Това в по-голямата си част са деца. — Рот изсумтя насмешливо. — Да, страшно е да се каже, но така стоят нещата. Значи, когато ударят, правят го с много възбуда. С други думи — много рязане и мушкане, килограми куршуми. По принцип биха убили някого, ако има причина, но за тях винаги е важна и само тръпката от убиването.

— Нищо изненадващо. — Мики сви рамене. — Дори повечето професионалисти дълбоко в душата си изпитват удоволствие при убийство.

Рот кимна и това подчерта двойната й гуша.

— Уличните призраци имат предпочитания към хладните оръжия. Не че са против това понякога да се пострелят с друга банда, но загубеят ли нещата, използват къси китайски мечове. — Тя

направи пауза, за да намери бележка в друг класьор, който измъкна с усилие изпод бюрото. — Да — потвърди, — наричат се „пеперуда“.

— При Сакура няма ножове — отбеляза Арт. — Но при студента имаше много кръв...

— Ако беше преди няколко години, щяха да са първите ми кандидати — каза Рот. Очите ѝ бяха кафяви. Тя сви рамене. — Водачът им се казва Хан. Местен, от корейската общност. Сбъркан. Прекарал доста години в изправителни домове. Сексуални нападения. Нападения при утежняващи обстоятелства. Нападения със смъртоносно оръжие. Изнудване. Заподозрян в няколко убийства, но така и не успяхме да му лепнем нищо.

Детективите не бяха впечатлени. Бяха виждали и по-дебели досиета, тъжни списъци на дребни провинения, а между редовете — подозрения в тежки престъпления.

— Той е с габаритите на фризер — продължи Рот, разрови се из някакво чекмедже и извади албум със снимки. — Маниак на тема кунгфу и... а, ето го и него... — И тя обърна албума към нас, така че да го видим по-добре. От снимката гневно ни гледаше с тесните си очи Хан: останалата част от лицето му беше като застинала маска. Разграфената за измерване на височината стена зад гърба му показваше, че е около метър и деветдесет. Нямах нужда от това — бях го видял да ме гледа, докато лежах по гръб под дъжда в глухата уличка.

Мики забеляза изражението ми.

— Какво има?

— Това е същият тип, който ме нападна край „Дарма център“.

— Сигурен ли си, Конър?

— О, да — същият е.

— Едър пич — тихо констатира Арт.

— Защо ли е напуснал територията си? — замислено каза Мики.

— Защо следи тибетските монаси из града? — разширих въпроса му.

Рот изглеждаше объркана.

— Бяха го прибрали на север — каза тя. — Излежа известно време, после пак се покри... е, на улицата де. От доста време не можем да го обвиним в нищо. — Погледна лицето ми. — Той ли ти направи това? — Кимнах. — Носи се слухът, че вече се занимава с по-големи и по-добре платени неща. Наемат го заради физиката му.

— Да де. — Арт кимна мъдро. — Бияч с амбиции.

— И преследва американската мечта наред с Ню Йорк — уточни Мики.

Но Рот не допусна да бъде отклонена от темата. Продължаваше да ме гледа.

— Измъкнал си му се? Благодарил се на съдбата. Защото той обича онова, с което се занимава. — Тя с неудоволствие погледна купчината документация пред себе си. — Вижте, момчета, дадох ви онова, с което разполагам. Хан е животно и никак не ми е приятно, че отново шета по улиците. Но на пръв поглед убийството на Сакура не изглежда като работа на Призраците. Що се отнася до онова момче в депото... — Тя пак сви рамене и от това блузката ѝ се раздвижи по необичаен начин, защото значката опъваше материята надолу.

— Бихме искали да приберем Хан за разпит — замечтано призна Арт. — Може да го накараме да плати лейкопласта на Конър. Някаква идея как да стане? Ще ни свърши работа дори стар адрес.

Рот ги изгледа с тъжния си и въпреки това твърд поглед.

— Говорим за хлапета. Вие двамата имате ли деца? — Те кимнаха. — Тийнейджъри? — Отрицателно завъртане на глави. — Аз пък имам три. И дори аз самата не мога да знам винаги къде са и какво правят. Добавете към проблема и колко популярно е напоследък да си член на банда. Това е като тайно общество, създадено да държи тези като нас настрана, колкото може по-далеч. А Хан, ако се е върнал, бъдете сигурни, не иска да го намерят. Ще трябва да раздрусате някои дървета доста силно, за да изпадне нещо.

— Последните ѝ думи прозвучаха някак вяло, сякаш говореше по задължение. После въздъхна и написа нещо на едно малко жълто листче. — Това е последният известен адрес на Хан.

— Благодаря, Рот.

— Не възлагайте големи надежди. Всяка банда е затворен свят. Много специален и много особен. А азиатските са още по-лоши. Много е възможно изобщо да не го надушите.

Беше ред на Мики да свие рамене.

— Е, все пак длъжни сме да опитаме.

— Познаваш ли в местния участък човек, към когото да се обърнем? — попита Арт.

Познаваше. И дори се съгласи да им изпрати копия на материалите, с които разполагаше за Уличните призраци и Хан. Накрая Мики и Арт я оставиха на мира — полузатрупана с документация възпълна жена.

Когато седнахме в колата, Арт веднага позвъни по мобилния си телефон на местния детектив в участъка:

— Кюзик, продължаваш ли да измъчваш секретарките на Сакура с разглеждане на снимки на страшни типове, които евентуално да разпознаят?

Изслуша отговора и кимна.

— Кажу ми за Хан — прошепна Мики.

Арт отдалечи телефона от ухото си и изръмжа:

— Ще ме оставиш ли най-после на мира? — И отново залепи телефона до ухото си. — Кюзик? Запиши си сигнатурата на този фотоалбум... — И му я продиктува. — Покажи им тази снимка и да видим какво ще кажат.

Натисна бутона и прекъсна разговора. Двамата се изгледаха.

— Интересно — каза Мики.

— Животът е пълен с изненади — отговори партньорът му.

Открихме препоръчания ни от Рот полицаи — казваше се Уейлн, работеше в 109-и участък и патрулираше по улиците на Куинс в издирване на Хан. Части от парковия център Флашинг постепенно се бяха превърнали в кипящо от живот средоточие на японската и корейската общност. Улиците бяха осеяни с малки магазинчета, чиито надписи с японски йероглифи или на по-ъгловатото фонетично корейско писмо, известно като хан-гул, недвусмислено подсказваха, че си пришълец в друг свят.

Не че се чувствахме по-различно. Полицаяте съвестно започнаха по процедурата. Проверихме последния адрес на Хан и ни посрещнаха безизразните лица на хора, които не знаеха нищо. После двамата разпитаха случайни хора за Призраците. Местните дребни търговци като наговорили се въртяха глави отрицателно и ни се усмихваха. Мики призна, че не може да прецени дали са изплашени, или им е забавно. А може би и двете.

Истината беше, че това е стандартният отговор, който получават „кръглоочковците“. Можех да им го кажа предварително и да им спестя маса време. Години наред бях гледал плоското затворено лице

на японски сенсей все пак. В края на краищата ти казват само онова, което искат да знаеш. Нужно е много време, за да спечелиш доверието им. Беше немислимо двама манхатънски детективи без никакви контакти сред местната общност да бъдат обсипани с тайни.

Така че Мики и Арт използваха стандартните методи за натиск. Във всички общества, навсякъде по света, има хора, които знаят какво става. Доста често тези хора са уязвими — или са наркомани, или се укриват. Нуждаят се от пари. И от място, където да се скрият. От лекарства. Понякога са хора, които използват онова, което знаят, за да придобият скрита власт. Ако успееш да намериш слабите им места и ако ги притиснеш достатъчно силно, тези хора могат да ти кажат доста неща. Е, не е хубаво да се постъпва така. Нито е приятно да се гледа. Но Мики е над тези дреболии.

— Светът си е гаден по принцип, Конър — казва ми брат ми.

— Да не бъдем придирчиви — обажда се Арт. — Ако можеш, трябва да намериш начин да превърнеш това в свое предимство. Все пак в края на деня се прибираш у дома и можеш да вземеш душ.

Това ми напомня за безмилостния свят, който обитават двамата. Всичките им майтапи и заяждания са техният начин да скрият това обстоятелство. Но зад майтапите има едва сдържан гняв. Мики и Арт никога не биха си го признали, но те се занимават с убийства, защото за тях всеки отделен случай е като лична обида и биха направили всичко, за да я облекчат.

— Трябва да извадим голям късмет, за да научим нещо тук — казва Арт след дълга пауза. Мики се мръщи. Личи, че никак не му се иска да се предава.

— Дали да не опитаме друг подход? — предлагам.

— Охо, експертът се притича на помощ — саркастично се обажда брат ми.

Наблюдавам от известно време какво става по улиците, но в мозъка ми не престават да се въртят картините от снимките на Ким. Ужасът винаги те атакува с пронизващата прямота на посланието си.

— Да помислим... — казвам. — Какъв е Ким?

— Студент — отговаря брат ми.

— Студент по журналистика — поправям го. — Работил е върху дипломната си работа. — Това не е въпрос, но поглеждам Арт въпросително. — Той проверява в бележника си и кимва. — Мечтаел, е

да стане разследващ репортер — продължавам — и можем да предположим, че е изровил нещо. И понеже не му е било ясно докрай какво, е започнал да търси помощ.

Брат ми бавно кима; обмисля какво може да следва от това.

— Окей, обръща се към Сакура. Значи... значи по някакъв начин е замесена калиграфия... така ли, Конър?

— Естествено. И някой... може би този тип — Хан...

— Или онзи, за когото работи — допълва Арт.

— ... е разтревожен, че Ким се е докопал до нещо.

Арт върти глава от мен към Мики и обмисля нещата.

— Но ако Ким е притежавал информацията, която иска Хан, защо се е занимавал със Сакура? — питам аз.

Мики примижава и макар да гледа през стъклото навън, предполагам, че вижда нещо в своя свят.

— Две последователности от събития — започва той бавно и постепенно набира скорост. — Ким се е криел и не е било лесно да бъде открит. Междувременно се е свързал със Сакура. И тогава убиецът издебва Ким. — Потръпвам при спомена за снимките, запечатали края на Ким. Не си представям как един студент по журналистика може да издържи дълго на подобно изтезание. По-скоро съм склонен да предположа, че се е предал веднага.

— Значи убиецът научава за Сакура и го открива...

— Но е закъснял — допълва Арт, — понеже онова, което му е трябвало, вече е било изпратено за Джорджия.

— И убиецът е тръгнал по следите му — казвам аз.

— Възможно е — съгласява се Арт.

— Кое е второто, Мики? — напомням на брат ми.

Той ме поглежда лукаво, после поглежда Арт.

— Искаш ли да му кажеш?

— Той ти е брат.

— Сигурен ли си? Искам да кажа, не бих възразил, ако ти...

— Момчета! — спирам ги.

Мики свива рамене.

— Много е просто. В известен смисъл. Ако нашият човек е Хан и ако секретарките в офиса на Сакура го идентифицират, тогава защо ще се навърта около тибетците? Защото се интересува от нещо повече

от информацията, която е имал Сакура. Той иска тази информация, няма спор... Но тя е само част от загадката.

— Не схващам — казвам аз.

— Не се притеснявай, Конър — съчувствено ми казва Арт. — Ако тази работа беше лесна, всеки щеше да може да я върши.

14. ЗАГАДКАТА

Секретарките на Сакура идентифицираха Хан на снимката, която ни бе показала Рот, в резултат на което полицаите започнаха да го издирват официално. Имаше някакви надежди, че от мястото на престъплението са снети някакви полезни пръстови отпечатьци, но брат ми не беше особено оптимистичен. В основата на скептицизма му беше професионалният му опит. Все пак в събота сутринта той ми се обади, за да ми съобщи, че онова, което чакахме от Джорджия, е пристигнало и че може би трябва да се опитаме да открием нещо в него.

Седях на стълбището пред апартамента си и чаках брат ми да мине и да ме вземе. Небето просветляваше и през тънката облачна покривка се опитваше да пробие слаба синева. По някое време можеше да видим дори и слънце, но толкова рано сутринта улицата все още беше в сенки, а стъпалата бяха студени и влажни след нощта. От време на време пред мен минаваше по някой съсед в компанията на куче. Спокойно начало на поредния ден. Не се изненадах, когато брат ми закова със скърцане на спирачки пред мен — бях го чул да ускорява още на завоя към моята улица. Мисля, че е жертва на прекалено много гледани епизоди на „Коджак“ като дете.

Дрехите на Мики бяха смачкани като на човек, който не си е лягал. Настроението му хармонираше на външния му вид. Той потегли, преди да успее да затворя вратата.

— Добро утро — казах.

Отговорът бе неопределено изсумтяване. Профучахме до първата пряка и излязохме на булеварда. Мики паркира до една кола пред първата срещната закусвалня и изскочи без обяснения, като остави двигателя да работи, а вратата — отворена. Върна се с две високи пластмасови чаши кафе.

— Ха! — направих се на изненадан. — Без задължителните за всяко ченге понички?

Мики ме изгледа гневно. Лявото му око беше кървясало.

Понесохме се по улицата и дори успяхме да пресечем повечето кръстовища на зелено. Накрая излязохме на магистралата. Трафикът беше точно като за уикенд. Седях отпуснат и отпивах от кафето си, като наблюдавах градския пейзаж, през който се носехме, и четях рекламните табла. На моста за Манхатън погледнах надолу към коритото на Ист Ривър. Водата беше тъмна и изглеждаше гъста. Първата работа на въображението ми бе да извика в съзнанието ми образа на... „неща“, които се носеха по течението под повърхността. Номерът в общуването с брат ми е, че трябва да знаеш кога да го разпитваш и кога не. Прецених, че сам ще проговори, когато е готов и в настроение за това.

Бяха разбили живота на Ходингтън на грижливо подредени фрагменти, сякаш подредеността бе някаква реакция на хаоса на неговия край. Заседателната маса в залата, в която ме въведе Мики, бе изцяло скрита под ксерокопия на различни документи. Арт вече беше дошъл и за разлика от брат ми, изглеждаше свежо розов и съвсем буден. Хвърли къс поглед на Мики и без подкана започна да ми обяснява:

— Понеже не бяхме сигурни какво точно ни е необходимо, поискахме копия на всичко от работата му и сцената на местопрестъплението. По-добре да се презастраховаме, отколкото...

Кимнах, че разбирам, но си помислих, че лейтенантът им ще позеленее, като види сметката от „Федекс“. Това не беше мой проблем, разбира се, така че се залових за работа.

Събирането в едно на документацията по тежки престъпления създава привиден порядък. Докладите грижливо се подреждат в папки. Съставят се списъци и каталози, картотекира се снимков материал. Но колкото повече се вглеждаш, толкова по-очевиден става хаосът на събитието. Внезапността на смъртта нахлува като мощна буря и разпръсва парчетата на човека по четирите посоки на света. Остават само пепелта и мъртвите фрагменти на един живот.

Естествено, че не беше всичко. Полицията на Джорджия беше направила копия на доклади и документи, но оригиналните доказателства просто не можеха да напуснат тамошната юрисдикция. Така че за някои неща трябваше да се досещаме. Прегледах набързо отчета на криминалозите. Разгледах отново снимките на Ходингтън от

бунгалото. И след това се залових с личната документация на жертвата. Мики не говореше, но седеше при мен и ме наблюдаваше. Ясно ми беше, че мислите му са съвсем другаде.

Знаех, че Ходингтън е бил в полагаемия се на хората в академичните среди творчески отпуск и е работил над монография, озаглавена „Военните истории на големите династии“. Най-много ме интересуваше какво бе получавал през последния месец да кажем, но знаех как работи умът на академичния плъх: нещо можеше да бъде завряно буквално навсякъде.

Имаше подробни бележки, изписани с леко неуверена ръка, ако можеше да се съди по къдравия почерк, и многобройни ксерокопия на ръкописи на японски и английски. В събрана и завързана купчина, маркирана като „Кореспонденция“, намерих писмата от Сакура, който бе търсил мнението на Ходингтън относно най-разнообразни калиграфски ръкописи. Но нищо от последно време.

Повечето японски документи, върху които бе работил покойният учен, бяха фотокопия. Много от източниците, с които бе правил справки, се намираха в университетските библиотеки или в различни музейни колекции, в резултат на което той беше събирал копия в продължение на години.

Полицайте не бяха направили дори опит да подредят тези документи по какъвто и да било начин — те представляваха нахвърляни на едно място източници, ръкописни бележки и отпечатани листове. Всичко намерено в бунгалото, което би могло да представлява някакъв интерес за разрешаване на случая, бе събрано накуп без ред и система. Отне ми известно време да прегледам всичко и да се ориентирам за какво изобщо става дума. След това започнах да сортирам документите по вид. Подредих страниците на научния му труд и ги прочетох, за да видя има ли в тях нещо необичайно. Нямахте.

Прегледах ксерокопията на първоизточниците, из които се бе ровил. Като цяло те съответстваха на изследването му и сред тях имаше маса бележки, свързващи различните документи с неговия ръкопис. Отново нищо полезно.

И тогава попаднах на бележка, прибрана в папка. Беше написана от треперещата ръка на Ходингтън и хваната с кламер за горния ръб на лист със списък на отпратките, които покойният учен бе смятал да

цитира. На нея пишеше „Е. С. — справка с док. Проблем?“, като последната дума беше подчертана.

Избутах останалата документация встрани. Оскъдна информация, но това вече беше следа.

Бележката беше без дата, но бе намерена в бунгалото. Станах и пак започнах да преглеждам папките. Накрая казах:

— Повечето неща тук са копия на копия. Знаете ли дали са намерили там някакви оригинални документи на японски?

Арт поклати глава.

— Не. Нищо.

Задънена улица.

— От описанието на сцената на местопрестъплението — търпеливо опитах отново — изглежда, като че ли е имало поне опит за претърсване по време на убийството.

Мики се размърда, изтегли папката с доклада от местопрестъплението и я прелисти.

— Да... изглежда сякаш някой наистина е ровил из поне част от нещата. Има и отпечатък от обувка. — Той посочи снимките, на които се виждаше, че убиецът е размазал кръвта на пода. — Ще се опитаме да го сравним с отпечатъка от дома на Сакура.

— Ясно де — казах примирено. — Има ли други следи? В смисъл на по-обстойно претърсване от това, което е отразено в доклада?

Арт присви очи, сякаш преглеждаше наум купчината документи пред нас. Мики прелисти доклада.

— Имало ли е лавица с книги? — подсказах им. — Премествано ли е нещо?

— Не — отговори брат ми, докато четеше и поглеждаше разпръснатите пред нас снимки. — Книгите си изглеждат на мястото.

— Чекмеджета? Папки? — Отново отрицателно поклатих на глава. — Значи претърсването е било съвсем повърхностно — заключих.

— Не може да се каже, че е било подробно, така е. — Той изхъмка. — Някак си не оставам с впечатлението, че това е работа на професионалист. — Погледна Арт за потвърждение и партньорът му кимна.

— Защо?

— Струва ми се прекалено... и аз не знам... през куп за грош.

— Изглежда ли убийството като дело на човек, който действа безсистемно? — попитах.

Арт погледна снимките на Ходингтън.

— О... онзи, който го е направил, е дошъл, за да убие, това е несъмнено. Но започвам да си мисля, че нещата не са се развили, както ги е планирал.

— Защо мислиш така?

Мики затвори кървясалото си око и ме изгледа примижал с другото. После ме дари с гримаса на удовлетворение и каза:

— Прочети доклада на съдебния лекар...

Прочетох го, но не научих много. Устните на брат ми се опънаха още повече и той сложи пръст върху документа.

— Виж: ръката на жертвата е изгорена, китката му е охлузена. Някой го е изтезавал.

— Започва да ми звучи познато — отбеляза Арт.

— За информация? — попитах. Прозвуча глупаво и съжалих още в мига, в който думите се отрониха от устата ми.

— Естествено, че за информация — изсумтя Мики. — Също като при жертвата в Куинс. Но токсикологичният анализ на кръвта при Ходингтън показва, че нещата са приключили внезапно. — Той посочи в доклада съответния ред, който не ми говореше нищо. — За бога, Конър! — нетърпеливо каза брат ми с глас, в който звучеше нарастваща възбуда. — Ходингтън е получил сърдечна криза! Вероятно в резултат от изтезанието. Значи планът на убиеца е останал неосъществен.

— С други думи, има шанс той да не е получил онова, за което е отишъл?

— Може би — потвърди Мики, без да отмества поглед от мен.

Намеси се и Арт:

— Големият въпрос е какво е онова изпратено до жертвата нещо, което е накарало някой да му причини това? — И обхвана с жест снимките на Ходингтън.

— Не знам — трябваше да призная. — Но вижте. — Показах им документа с прикрепената към него написана на ръка бележка: — Струва ми се, че вече стъпваме на по-твърда почва. Знаем, че Ходингтън е получил нещо от Сакура...

Арт продължи вместо мен:

— Знаем и че Сакура му го е изпратил в деня, преди да го убият. И че Ходингтън е разполагал с него четири дни, преди да дойде неговият ред.

Мики ме погледна с нов блясък в здравето си око.

— Има един начин да се провери съществува ли наистина някаква връзка.

— Това звучи обнадеждаващо.

— Естествено — подсмихна се той. — Намери пратката и ще видим дали някой ще се опита да убие и теб.

При брат ми е трудно да се определи дали става дума за сарказъм, за някакво генетично увреждане или просто е неизбежен резултат от обучението в полицейската академия.

Това си беше план, разбира се, но не такъв, който да ме заинтригува сериозно. Отново се заровихме в доказателствения материал. Имаше плик, пълен с копия на снимки, намерени заедно с другите документи в планинското бунгало. Една от тях бе запечатала Ходингтън, усмихнат с благожелателството, което идва с възрастта, в компанията на по-млади хора. Компанията вдигаше наздравица с вино. Фонът бе достатъчен, за да се види, че не са в бунгалото, в което бе убит Ходингтън.

Имаше и други снимки на Ходингтън със същата компания. Този път стояха отвън. Край тях се виждаха цъфнали дървета. На една от снимките Ходингтън прегръщаше през раменете мъж и жена. Стояха пред някаква постройка с висок покрив, поддържан от каменни колони. Под покрива се виждаше мишена за стрелба с лък, втрещена в камерата като око.

Обърнах снимките. Бяха направени в деня преди убийството.

— Някаква идея кои са тези хора? — попитах.

— Местните са се захванали да ги идентифицират — каза Арт. — Но не са негови близки роднини. Може би са колеги от университета. Изглеждат на подходяща възраст да са бивши негови студенти.

Реших да не задълбочавам.

През цялото време Мики ме бе наблюдавал, сякаш чакаше да види дали ще забележа нещо. Досега беше търпял, но вродената му припряност най-сетне го подтикна към действие.

— Искаш някаква по-солидна връзка, така ли? Окей... ето извлечение с телефонните разговори на Ходингтън. — И ми подаде един лист.

Не се забелязваше някаква по-особена активност. Ходингтън бе отишъл в бунгалото си, за да избяга от живота, и това си личеше. Прегледах списъка до края.

— Това, предполагам, са разговори в Джорджия?

— Разбира се — отговори ми Арт. — 770 и 404 са кодове за избиране в Джорджия, проверих го.

— Да — потвърди Мики, — но виж и това. — И дръпна листа. — Ето обаждане с код 718 вечерта преди доставката на „Федекс“. Това е домът на Сакура. — В гласа му прозвуча възбуда. — А тук, в деня, когато е бил убит Сакура, Ходингтън се обажда на номер в Ню Йорк. В работата на Сакура.

Арт погледна списъка през рамото му.

— Опитал е да се свърже с номера, започващ с код 212, — няколко пъти, след което идва около ден без никакви разговори. И след това е убит. — Разрових купчината хартия пред мен и извадих нещо.

— Интервалът отговаря на дните, преди тези снимки да бъдат проявени — казах.

— Сега разбираш ли? — попита Мики.

— Разбира се. Ходингтън е получил нещо, изпратено му от Сакура. В пратката може да е имало нещо необичайно. Това обяснява първото обаждане. После виждаме няколко трескави опита да се свърже със Сакура.

— Който обаче вече е бил мъртъв — вметна брат ми.

— Тогава Ходингтън предприема пътуване за няколко дни. Връща се... — Нямахме смисъл да продължавам.

— И идва ред на най-голямото му пътуване — завърши Арт. Изглежда ме с извити вежди. — Така мисля аз. Някои от тези неща могат да се проверят. Да видим дали ще разберем къде е отишъл, преди да го убият.

— Не е зле — съгласих се. — Остава ни само да свържем всичко това с Хан, нали? — Погледнах брат ми, който мрачно местеше доклади по плота на масата, но той не ми отговори.

— Така ли е? — настоях.

— Значи не си говорил с него по пътя, Мик — каза Арт.

Погледнах единия, после другия.

— Какво?

Мики въздъхна.

— Има усложнение.

С брат ми имахме един съученик, Чарли Уилкокс. Беше жилав, с непокорен рус перчем и избухлив нрав. Чарли бе във всички списъци на кварталните полицаи и те не пропускаха повод да го задържат за разпит, смяташе се за проклятието на монахините от католическото основно училище и представляваше още по-сериозна заплаха в гимназията. Семейството му бе известно на всички, заради простичкия факт, че бе наредило четиринайсет деца. Леглата в дома им обаче бяха тринайсет, което на свой ред означаваше, че времето за лягане през детството на Чарли е било нагледно обучение по дарвинизъм.

Той бе постигнал мимолетна слава и в действителност дори бе предизвикал у някои съчувствие през едно лято, когато катастрофа с кола го бе изхвърлила през предното стъкло на един форд, в резултат на което двете му уши бяха отрязани. Няколко операции и доста месеци по-късно Чарли се бе появил с леко променен външен вид и съвсем различно поведение.

Аз бях загубил следите му, но не и брат ми. Чарли беше успял да завърши колеж и колкото и да бе невероятно, беше започнал кариера във ФБР.

Засмях се:

— Сигурно си правиш майтап.

Брат ми обаче поклати глава. Вече пътувахме обратно към Бруклин.

— Без майтап. В действителност работи в отдела за контраразузнаване, тук в града.

Самата мисъл, че не кой да е, а точно Чарли, е въоръжен и има нещо общо с разузнаването, беше обезпокоителна. Но не изразих тревогите си на глас.

— И какво общо има той с нашия малък проблем?

— Пуснахме в системата регистрационния номер, който ни даде. Нали се сещаш, когато те е нападнал Хан — каза Арт. — И получихме интересен резултат.

— „Интересен“?! Да ти имам начина на изразяване — избухна Мики.

— Номерът е дипломатически — побърза да продължи Арт. Усещаше, че партньорът му започва да кипва, и побърза да изпревари експлозията.

— Дипломатически имунитет — сетих се и разбрах защо Мики е ядосан. Но грешах.

Арт махна с ръка.

— По-деликатно е и от това, Конър. Федералните ни посъветваха да не си пъхаме носа в тази работа.

Десният завой на Мики се получи доста остър. С Арт вече му бяхме свикнали на номерата и се наклонихме накъдето трябва, докато гумите свиреха.

— Шибаните федерални — изсумтя Мики.

— И какво означава това? — настоях да разбера.

Брат ми въздъхна. Прозвуча като изпускане на въздух от вентил под високо налягане.

— Някъде някой върти някаква игра и в нея е замесен онзи, който е карал колата.

— Установихте ли кой е бил?

— Не — отговори Арт, — но разполагаме със следващото най-добро нещо.

— По-точно?

— Кой би могъл да е — каза Мики и за пръв път през деня изглеждаше удовлетворен.

Накрая паркирахме на Пето авеню във Форт Хамилтън. Там е доста луксозно, къщите гледат към водата, а малките ресторанчета са толкова много, че се чудиш в кое да влезеш. Денят се развиваше в посока на слънчев и дърветата по тротоарите се бяха раззеленили с нови листа. Уикендът беше изкарал на улиците юпита със съпругите им — бутаха безумно скъпи детски колички. Белокос мъж с много помлада от него жена буташе своята и на лицето му бе застинала усмивка, която не можеше да скрие собственото му смайване.

Мики ни откара в малко китайско ресторантче. Погледнах за справка менюто, залепено с тиксо на витрината, и изпитах пристъп на облекчение, понеже установих, че сметката за обяда няма да срине бюджета ми. Мики ми напомни, че Арт много си пада по

зеленчуковите пирожки. Натикахме се в едно от сепаретата. Арт по навик седна до мен, сякаш бях задържан.

— Защо тук? — попитах.

— Чакаме едно лице — обясни ми Арт.

Погледнах Мики. Той наблюдаваше улицата. Обърна глава към мен, погледна ме многозначително и продължихме да чакаме.

— О, не! — казах.

— И още как — отговори ми Арт.

— Чарли Уилкокс — допълни брат ми с дълбоко задоволство. — Живее на Стейтън Айланд. Не мина без извиване на ръце, но в крайна сметка го принудих да дойде и да се види с нас.

След няколко минути се появи и Чарли Уилкокс. Изглеждаше поостарял, но си беше все така слаб. И много, много загрижен. Усмихна се, докато се ръкувахме — бяхме съученици все пак, — но израженията му се сменяха като мускулни тикове. Отнякъде към нас се стрелна сервитьор и поръчахме. Арт си избра зеленчукови пирожки с яйце.

Чарли Уилкокс изчака сервитьора да се отдалечи, плъзна на масата голям жълт плик и каза:

— Това не ми харесва много, Бърк.

Мики му се закани с пръст.

— Длъжник си ми, Чарли.

Уилкокс кимна, но изглеждаше като човек, който се е натъпкал с голямо количество развалена храна.

После извади няколко снимки от наблюдение на кола, които показваха различни хора да се качват и слизат от нея. Регистрационният номер беше същият като този на колата, с която ми бе избягал Хан. Мики ги разгледа внимателно, после бутна една към мен и попита:

— Познаваш ли го?

Снимката изглеждаше като направена в Батъри Парк, но за мен по-интересен бе фактът, че бе запечатала Хан, който говореше с много по-дребен от него азиатец. Имаше и други снимки на колата и на по-дребния мъж, който разговаряше с различни хора и влизаше или излизаше от различни сгради.

— И какво имаме тук, Чарли? — попита Мики. С периферното си зрение Уилкокс забеляза приближаващия се сервитьор и бързо скри

снимките от погледа му. Храната пристигна и я поляхме обилно с патешки бульон. Но Чарли нещо нямаше апетит.

— По-дребният е на служба в консулската секция на посолството на Китайската народна република — каза той едва чуто. — Културен аташе. — Кимнахме, за да покажем, че разбираме значението на този факт. Това беше стандартната длъжност за агенти на разузнаването. — Ву Тиан. Офицер от китайската разузнавателна служба.

— Гуоанбу — казах мъдро. Но никой не се впечатли от невероятните ми познания.

Уилкокс кимна.

— Работил е в Западните китайски провинции. Прекарал пет години в Тибет и сега е командирован тук.

При споменаването на Тибет Мики и Арт се спогледаха. Арт повдигна вежди.

— Това може да има нещо общо с някои неща — обадох се.

— Виж какво — започна Мики, — може да е свързано с убийствата, но може и да не е...

— Това й е хубавото на нашата работа — отсъди дълбокомислено Арт. — Стават какви ли не интересни неща — някои свързани, други — не.

— Което докарва доста хора до лудост — допълни Мики.

Партньорът му огледа ресторанчето с поглед, в който имаше нескрито задоволство.

— Не и нас. Защото пасва на еkleктичната ни натура.

Чарли — нямаше представа за какво си бърим — продължи да говори тихо. Животът покрай ФБР го бе направил крайно сериозен.

— Ву е ловък тип. Подозираме, че върти страничен бизнес и от години се занимава с контрабанда на азиатско изкуство. В Тибет има много възможности за плячкосване. Естествено не разполагаме с нищо конкретно, но за нас той се е компрометирал по няколко линии. Не че това е необичайно при военните и разузнавачите в КНР. Едрия още не сме успели да идентифицираме, но двамата са се срещали доста пъти.

— И какво замислят? — попитах.

Чарли Уилкокс поклати глава.

— Аз просто отговарям за проследяването. Събирам снимките. Материалите отиват нагоре и нямам никаква представа кой какво прави с тях. — Мики изхъмка скептично и това накара Уилкокс да

поясни: — Наистина, Бърк. Над тази история има пелена — тежка и черна. — Той го погледна извинително. — Съжалявам, но това е всичко, с което разполагам.

Мики го изгледа с присвити очи, после бавно кимна.

— Окей, Чарли. Можем ли да задържим снимките? — Уилкокс неуверено кимна. Мики плъзна едно листче към агента. — Ето ти информация за големия пич. И имай предвид, че го издирваме, ако пак се появи, окей?

Уилкокс кимна, надигна се, погледна неспокойно към вратата и каза:

— Е, аз изчезвам. И тези снимки не сте ги получили от мен, ясно?

— Извадихме ги от курабийка с късмети — увери го Арт, но Чарли не изглеждаше успокоен. Само каза:

— Радвам се, че се видяхме, Конър.

Но не го мислеше.

Заловихме се по-сериозно с яденето.

— Трудно ми е да сглобя всичко това — признах си. — Изглежда, че Хан е забъркан в три убийства, но все още не знаем защо. Ясно е само, че работи за китайците.

— Хан се продава, на който му плати — каза Арт. — И е напълно възможно да работи за най-различни хора. А китайците може да нямат нищо общо с убийствата. Освен това трябва да помислиш и върху възможността всяко отделно убийство да е с различен мотив.

— Само че връзките между убийствата изглеждат доста силни, Арт — възрази Мики. — Сакура получава нещо от Ким. Хан го иска, но Сакура го е пратил някъде...

— Но защо да убива Сакура? — попитах.

— Може би онова, което му е пратил Ким, е нещо, което никой не е трябвало да вижда — предположи Арт.

— Добре, значи Ходингтън го получава и също е убит — допълних картината аз. — Само че е измъчван, което ми казва, че убиецът е правил две неща: опитвал се е да намери липсващото нещо и е елиминирал хората, които са го видели. Работата с Ким е същата.

Двамата детективи кимнаха.

— Но какъв е интересът на Хан към Чангпа? — напомних аз. — И каква е ролята на китайците?

Брат ми сви рамене.

— Арт може и да е прав. Хан се предлага за пари. Той е като престъпна вълна, зад която стои един човек, но не всичко в действията му задължително е свързано едно с друго. Не бива да прегръщаш една теория прекалено рано — назидателно добави той.

— Не сме съвсем сигурни дали Хан има отношение към убийството на Ходингтън — каза Арт. — Може да става дума за случайно съвпадение във времето.

— Това исках да кажа и аз — съгласи се Мики с пълна уста. — Може да има връзка. От друга страна, може и да е съвпадение.

— Я оставете! — възкликнах аз. — Не ми казвайте, че наистина вярвате в това!

— Убийства стават всеки ден, брат ми. Навсякъде.

— Дори в дълбоката провинция — дълбокомислено изрече Арт.

— Да, Конър — допълни брат ми. — Гледал ли си „Избавлението“?

— Момчета, вие не сте сериозни.

— Не сме — отговори Мики. Беше приключил с храната: брат ми яде методично — за него това е като зареждане с гориво. Повечето блюда гълта като пилот-изтребител, бързащ за излитане. — Но — продължи той — чакаме да видим какво са открили криминолозите в онова бунгало. Ще е чудесно, ако получим ДНК анализи, които да можем да съпоставим със снетото от местопрестъпленията тук, при нас. Аз обаче не бих разчитал много на това.

— Да, трудничка ни е професията — каза Арт.

— И тежичка — допълни брат ми. — И неблагодарна.

— Момчета, престанете — помолих ги.

Арт лапна една пирожка и замислено я задъвка. Брат ми ме изгледа преценяващо.

— Как върви твоето изследване на Голямата улика от дома на Сакура? — И се ухили зловничко.

Увесих глава и му разказах как се бях опитвал да издиря смислени интерпретации в японските източници на фразата „пролетен вятър“. Бях прелистил купища книги в различни читални и бях проследил маса препратки. Японците са големи любители на природата и както можеше да се очаква, имаше маса фалшиви следи, които трябваше да отсея. Преди няколко дни бях поискал съвет от

Ямашита и той ми бе дал няколко насоки на размисъл. Четох различна поезия — танка, хайку. Пулих се над произведенията на поети като Башо. Попаднах дори на няколко дожо за бойни изкуства, наречени „Шумпукан“ — „Зала на пролетния вятър“.

— Хм... — проточи Арт.

— Знаеш ли с какво разполагаш? — попита ме Мики. Поклатих глава. — С пишката си — заключи той с перверзно задоволство.

В този момент извъня телефонът му. Той сумтя известно време в него и накрая погледна Арт и каза:

— Трябва да вървим.

Арт за миг застина, после натърти многозначително:

— Да вървим сега?

Мики простена и посегна на шега да го удари през ръката. Видях, че спира в последната част от секундата, после осъзнах, че това е ранената ръка на Арт.

Дори Арт да го бе забелязал, не го показа. Просто събра остатъците от обяда си и двамата се надигнаха. Сметката остана неуредена — написана с китайски йероглифи на зелен фиш, а сумата в долари бе подчертана. Въздъхнах и я взех. Добре че поне Чарли Уилкокс не беше ял.

— Ако можеш да разбереш върху какво са работили Сакура и Ходингтън, може би връзката ще се изясни — каза ми Мики на излизане. — Междувременно ние ще продължим да движим нещата откъм нашия край. И, Конър...

Погледнах го. Светлите очи на Мики ме гледаха строго. Беше видял много неща.

— Какво?

— И внимавай. Ако между убийствата има връзка, онзи, който ги е извършил, може да...

— Хан ли?

Брат ми махна с ръка.

— Хан или друг, каква е разликата? Убиецът е едър мъж. — И кимна на Арт. — Не го е страх да си изцапа ръцете. Нещо повече — обича да ги използва.

— Усетиш ли, че се приближаваш до нещо, обади ни се — предупреди ме Арт.

— Без майтап — каза брат ми.

После излязоха.

15. СТРЕЛА

В дожото цареше тишина — можеше да се чуе шепотът на тъканта, докато Ямашита развързваше панделката на своята инка. Разви я и с благоговение я постави върху квадрат от коприна, толкова тъмносин, че изглеждаше черен на фона на дървото на ниската масичка, изнесена за случая в центъра на зоната за тренировки.

Бях виждал това и преди. За всяка Нова година моят сенсей провежда традиционната церемония на дожото, като засвидетелства по този начин уважението си към бойното изкуство, на което служи, и на паметта на майсторите преди него, помогнали да бъде изкована веригата, свързваща настояще и минало.

Свитькът е покрит с калиграфия, описваща в подробности историята на Ямашита-ха Ито Рю — стила на моя учител. И моя стил естествено. Инката е дълга и стара. Когато стигнеш дадено ниво на умения в изкуството на Ямашита, получаваш сертификат, удостоверяващ факта, че си тренирал при него, който носи неговия печат и отпечатъка от ръката му като форма на удостоверяване. Рю е стил в дадено бойно изкуство и в буквалния си смисъл думата се отнася до потока на традицията през времето. Когато овладял във висша степен рю, Ямашита получил историческия документ, изписан с калиграфия и носещ печати и отпечатъци от ръце, отиващи поколения назад в миналото. И не става дума само за един свитьк, а за много, като всеки отразява фаза в разпространението на изкуството.

Бяхме сами в подобната на пещера зала. Бяхме дискутирали опитите ми да разгада мистерията на последното послание на Сакура и се бяхме съгласили да забравим за момент досадния проблем за смисъла на *шумпу*. Бях разказал на моя учител за убийствата в Джорджия и Куинс и бях споделил затвърждаващото се в мен убеждение, че изпратената от Сакура инка е по някакъв начин ключът към разгадаване на убийствата. И все пак оставаше въпросът: какво би могло да се съдържа в документа? Той едва ли беше особено ценен,

обективно погледнато, но от друга страна, бе станал повод за три убийства.

Сенсей беше въздъхнал, след което ми бе направил знак да го последвам. И ето сега седяхме в официалната поза *сейза* и гледахме свитъка. Беше приятно да съм бос и в дожото. Дори усещането на дървения под беше познато и добре дошло. Твърди се, че по-младото поколение японци е загубило способността да седи на пода така — това е анахронизъм в свят, в който хората използват столове. Но аз се отпусках, за да седна на пода по този начин, вече много години и ми харесваше.

Гледахме свитъка, без да говорим. После Ямашита попита:

— Защо хората записват разни неща, професоре?

Погледнах го, но очите му не ми подсказваха накъде бие.

— По много причини — отговорих. — Това прави нещата... конкретни. Видими. Когато записват нещо, то остава фиксирано върху хартията.

Учителят ми кимна.

— Така е. Документ като този например — той вдигна ръка, обърната с дланта нагоре, и направи плавен жест към масичката, — е начин да се осигури линия на приемствеността. Написването дава публичност на нещата. И ги прави неизменни.

— Но също казва някои неща за нас — допълних аз. — Историческите документи показват откъде сме дошли. И подсказват накъде бихме могли да отидем.

Очите му се присвиха от удоволствие.

— Това ми хареса, Бърк. Това е като хасецу при стрелбата с лък. Стилизирани действия, които влияят на полета на стрелата. Нещо с корени в миналото, което обаче също подсказва за онова, което може да се случи в бъдеще. — Замълча за момент. — Твоите сънародници са заплени от историята и едновременно с това търсят начин да се освободят от нея. Чудя се дали го съзнават.

Усмяхнах се. Бях написал статия за американската култура и нейния интерес към бойните изкуства, в която анализирах точно този проблем. Беше публикувана в малко известно, но реномирано списание и Ямашита никога не я бе споменавал, но ми стана приятно да науча, че все пак някой следи нещата. Американците, твърдях аз, копнеят за традицията на бойните изкуства и едновременно с това

жадуват да се освободят от техните ограничения. Това е причината, поради която американците харесват идеята за черния пояс — отличителен белег за притежаването на тайно и древно познание, — докато в същото време са привлечени да започнат новите системи, преподавани от трийсетгодишни майстори.

— За да се чувстваш спокоен с подобен свитък — казах, — трябва да си удовлетворен от това кой си и накъде отиваш.

— Това е истина — отговори учителят ми.

— И — напомних — притежанието на такова нещо ти дава определена власт. — Забелязах, че ме гледа недоумяващо, и опитах да изразя мисълта си по-ясно: — Искам да кажа, че ти дава авторитет.

— Разбрах какво искаш да кажеш, професоре, но в действителност авторитетът, който имам, е създаден тук — на пода на това дожо. Тази инка няма силата да удостои някого с нещо. — Видя скептицизма ми и продължи: — Ценя свитъците заради това, че символизируют връзката ми с моите учители. И толкова.

— Искаш да кажеш... — започнах аз, но той ме прекъсна. По време на двубой Ямашита можеше да предугади намеренията на противника си. Често правеше същото и по време на разговор.

— Ако не притежавах тази инка, професоре, щяха ли уменията ми да бъдат по-малки? Ти нямаше ли пак да бъдеш мой ученик?

— Щях, сенсей. — Сведох поглед.

— И защо? — тихо ме попита той.

Отново го погледнах.

— С теб съм от твърде дълго... и съм видял прекалено много, за да имам някакви съмнения. — Трудно ми беше да резюмирам с малко думи. Неудовлетвореността, която понякога ме караше да изпитвам, нетърпението. Но също така и моментите на кристална яснота, спохождащото ме усещане за прозрение, от което едновременно изтръпвах и се стоплях. Накрая просто свих рамене. — Ти си мой учител.

Той се отпусна на пети и кимна, продължаваше да ме наблюдава внимателно.

— Разбира се — каза моят учител след къса пауза и постави двете си големи ръце върху свитъка. — Това е символ на връзката между майстор и ученик. Нищо повече. Нищо по-малко. Без чисто

човешката връзка е само туш върху хартия. Само глупак ще го сбърка с нещо повече. Или много неопитен човек.

— Но е възможно някой да си мисли, че документът е ценен — настоях аз.

Ямашита направи гримаса на съмнение и кимна. При японците подобно кимване изобщо не означава, че са съгласни. Те просто са прекалено вежливи, за да кажат направо „не“.

— Ценността — каза сенсей — се изчислява по много начини. Различни хора поставят стойност на различни предмети по различни причини. Казвал съм ти го достатъчно често, Бърк. Всеки човек е удивителен със своята сложност. И човек невинаги е такъв, какъвто изглежда. В него има различни променящи се надежди и идеи. Неща, които не можем дори да заподозрем, докато не се проявят по някакъв начин...

Стана и като че ли приключи темата. Отиде при етажерката, където на стойка от еленови рога лежах мечовете му. Бяха положени с дръжките надясно и режещия ръб нагоре, както подобава на воин. Ямашита леко докосна черните лакирани ножници.

— Установих, че ми е интересно да наблюдавам кюдока, Бърк — прошепна той. — Тяхното изкуство е толкова различно от нашето...

— Интервалите обаче са големи — отговорих. — Далечната мишена като че ли създава различна... динамика. — Едва когато го казах, се усетих, че подсъзнателно съм имитирал неговия начин на говорене.

Ямашита ме погледна остро.

— Така е. Те копнеят да заличат дистанцията между стрелец и цел. Това е много интересно упражнение в проектирането на ки.

— Могат ли да го правят? — попитах.

— Някои... след време. Други — не. Всъщност трудно е да се разбере. — Той се върна на мястото си до мен. — Мисля, че Клайн дава надежди.

Погледнах го.

— И аз мисля същото.

Той пак се отпусна в сейза.

— Приех поканата на Кита-сан да отида с учениците му на семинар в планината. Госпожица Клайн ще присъства. Предполагам, че и Ринпоче също.

Това беше изненада, но не казах нищо. Разговарянето с моя учител беше като спаринг: опитваш се да не реагираш на всяко лъжливо движение. Но дълбоко в мен се зароди безпокойство.

— Ще отида да наблюдавам учениците на Кита. За да видя с очите си дали изкуството, с което Старк толкова се гордее, заслужава някакво внимание. — Но го каза уклончиво, сякаш криеше истинските си мотиви.

Погледнах го. Всеки друг би навел глава под силата на скептичния му поглед. Накрая той затвори очи.

— Може би изкуството им е само дим. Но там има нещо, което трябва да се види. Не бива да сме предубедени, професоре.

— Не мен ми се струва загуба на време — казах тихо.

— Онова, което очакваме да видим, и онова, което е пред очите ни, са две различни неща — сгълча ме Ямашита. — Така е с хората, така е и с другите неща. Помисли върху това, Бърк.

Както винаги в общуването с Ямашита, коментарът му не изясни веднага нищо.

Подмавих Сара Клайн да напуснем Манхатън и тази вечер да се запилеем из пустошта на Бруклин. Имаше едно японско заведение, което пазех само за специални случаи — кедрови колони и варосани стени. Сервитьорките често бяха филипинки в кимона, но готвачът си беше истински японец и сервираха убийствено големи бутилки бира „Кирин“. Добавиш ли и Сара в комбинацията, тя ставаше наистина превъзходна.

Сигурен съм, че я впечатлих с уменията си по време на вечерята. Взех без колебание дървените пръчици, известни като хаши, ловко подбрах една гъза от платото и я сложих в чинията ѝ. Естетиката на японската вечеря включва обкръжаващата среда, чашите и чиниите, дори приборите за хранене. Като отстъпка пред кръглоочковците се предлагаша вилици и ножове. Но традиционният японец се отвращава от тях. Той предпочита дървени хаши. За японеца металните „инструменти“ на западняка са връх на недодялаността — той гледа на тях по-скоро като на инвентар за операция, отколкото като на нещо подходящо за цивилизовано хранене.

Когато оставих кнедлата в чинията ѝ, тя повдигна вежда.

— Виждам, че си го правил и преди.

Бях натопил моята кнедла в соса и я бях лапнал, така че ми трябваше известно време, преди да мога да отговоря. Кимнах и преглътнах.

— Едно от страничните предимства да прекараш младостта си покрай бойните изкуства е, че често ядеш японска храна.

Сара извади своите хаши от салфетката, в която бяха сложени като в джоб, и поекспериментира с тях. Справяше се доста прилично.

— И какви са другите? — попита ме.

— Ами... — започнах, — те са добре известните: отекли колена, мазоли по краката...

— Което май не те е изплашило — усмихна се тя.

Усмихнах се в отговор с известна горчивина. Хвърлих крадешком поглед към платото, за да преценя колко гъоза бих могъл да изям, без да изглеждам като прасе.

— Това е характерна черта на американците от ирландски произход — казах й. — Упорити сме. Заловим ли се за нещо, нямаме спиране.

Сара отпи от виното си и ме погледна. Ръцете й бяха тънки и грациозни, а ноктите — грижливо оформени. Беше елегантна жена.

— Обзалагам се, че има нещо повече от това — каза тя. — Ти пишеш за бойните изкуства. Изучаваш ги. Те заемат съществена част от живота ти... — Остави изречението недовършено. Явно очакваше да кажа нещо по-конкретно.

— Различните хора намират в бойните изкуства различни неща — казах накрая. — Компетентност. Контрол. Баланс. Принадлежност...

— Нещо като специализиран клуб — каза Сара и поклати удивено глава. — Или семейство...

— Така е — отговорих. — Хората, които се задържат, вероятно са привлечени от цяло съзвездие причини. Физическият аспект е важен...

— По-скоро пристрастяващ — поправи ме тя. — По себе си знам, че пропусна ли тренировка по кюдо, след това съм извън релси поне няколко дни.

— Разбрах, че съм се хванал с тренировките сериозно, когато се улових, че отивам на тях дори когато съм болен. И нещо повече — когато установих, че от тях се оправям. — Видях, че ме гледа

объркано. — Е — довърших, — най-малкото се чувствам прекрасно, когато свърша.

— Но не е само физическата страна, нали, Бърк? — с надежда ме попита тя.

— Не — трябваше да призная, — не е само това. Ти може би почти позна, когато спомена за семейството и принадлежността.

— Това важно ли е за теб?

Свих рамене.

— Аз идвам от голямо семейство, така че принадлежността към нещо такова при мен е вродена.

— Принадлежност и одобрение — подчерта тя.

Погледнах я. Лицето ѝ бе открито и спокойно. Дори да бе почувствала колко нежна струнка е докоснала, тя с нищо не го показа.

— В голямото семейство — пак свих рамене, — човек се научава да постъпва така, че да го забележат.

— Обзалагам се, че същото е и в колежа — отбеляза тя. Опря лакът на масата и сложи брадичка на ръката си. Очите ѝ бяха широко отворени и ясни. Чакаше.

Донесоха ни супа мисо и докато се хранехме, ѝ разказах колко странен може да е животът в един университет. Колко трудно е да бъдеш приет в него. Външните хора често са изненадани. Те, предполагам, си фантазират, че зад тухлените стени и бръшляна обитават очилати зубъри, които ходят на групи, потънали в дълбоки мисли.

Много от колегите ми наистина са сбъркани хора, но в по-дълбок смисъл. В някои моменти ми е минавало през ума, че висшето образование може да е лошо нещо. При много хора ефектът от това да знаеш много неща за различни страни на живота се свежда до това, че те са безпомощни да изберат с някаква увереност житейски път за себе си. Това ги прави разсеяни и чешити. Така че моят образ за академично заведение е място, пълно с невероятно умни и неуверени хора. Да, те носят очила с дебели рамки. И са неспособни на нормална комуникация. Разсеяни са и се озлобяват, когато нещо ги възбуди. В „Дориан“ зубърите са с изпилени зъби, като канибалите.

Сара ме слушаше, отворила очи още по-широко.

— Това сигурно те кара да отиваш в дожото с облекчение.

— Да, има нещо такова. Но продължава до момента, в който с теб се залавя Ямашита.

Щом споменах името му лицето ѝ засия.

— Мисля, че за първи път срещам човек като него. — Поспря за миг и побърза да добави: — Окей, може би с изключение на Чангпа Ринпоче. Интересно е, че се познават отпреди да дойдат в Ню Йорк.

— Сенсей е забележителен мъж — казах аз. — Неизчерпаем извор на изненади. — Изглежда, и на моето лице се бе появило нещо, макар да нямах представа какво точно.

— Ти си със смесени чувства — констатира тя. — Държиш на него във висша степен, но има също и напрежение, нали?

Бутнах супата си встрани.

— Дватамата с него сме преживели... много.

— Предполагам. Чангпа Ринпоче има възможно най-високо мнение за твоя учител. Освен това казва, че самопознанието не се постига леко.

Беше истина, но на мен ми бе втръснало да я чувам. Сара, изглежда, почувства това и отпи от виното си във внезапно настъпилата неловка тишина. Остави чашата си, посегна с нейните хаши и деликатно постави последната гъза в моята чиния. Направи го с върховна концентрация и дори показа връхчето на розовия си език. После каза:

— Добрите неща отиват при онзи, който умее да чака.

Усмихнах се и тя също ми се усмихна.

— Харесва ли ти да работиш за Ямашита? — попитах, за да отклоня разговора от мен. Знаех, че моят сенсей я бе взел под крилото си и работеше върху идеята да въведе елементи от стрелбата с лък в изпълнената с повече настървеност работа с меч.

Донесоха ни аперитивите. Паузата ѝ даде възможност да помисли.

— Той е забележителен — каза тя накрая. — Мислиш си, че най-сетне си овладял нещо както следва, но той „обелва кората“ и ти показва нещо друго. Нещо съвсем различно...

Усмихнах се печално и кимнах.

— При Ямашита винаги има нещо ново за научаване. Но — продължих, — той има склонността да разкрива нещата по свой график, не по твоя.

— Така че се научаваш да си търпелив?

Замислих се и за момент сякаш се озовах отново в дожото с моя учител, когато гледахме свитъците.

— Понякога ме подлудява — признах. — Но понякога... понякога зърваш нещо и... — Млъкнах. Сара се усмихна и ме потупа по ръката.

В един момент заговорихме за разследването на убийствата.

— И какво мислиш става? — попита тя. — Искам да кажа... ако имаш право да споделиш нещо с мен.

Махнах с ръка на деликатността ѝ.

— Имам нужда да говоря с някой за това. Непрестанно се оказвам в задънена улица, когато се замисля за мотива. Брат ми, нали е детектив, има склонност да отдава предпочитание на по-очевидните неща. Според него става дума за лично отмъщение или по някакъв начин са намесени пари...

— Коренът на всяко зло — вметна Сара.

— Нечестната печалба — съгласих се аз. — Но досега не са намерили никакво потвърждение.

— Възможно ли е да е ценно?

— Не мислим така. Сакура, изглежда, го е изпратил за второ мнение на Ходингтън...

— Втората жертва?

Кимнах.

— Да. Но пратката не е била застрахована, както би постъпил човек, ако ставаше дума за нещо ценно.

— Ценността е относително понятие — каза Сара. — Наистина. Виж например какво правите с Ямашита. От чисто финансова гледна точка това си е прахосване на време. — Поех въздух, за да възразя, но тя вдигна ръка, за да ме спре. — Знам, знам, просто се опитвам да подчертая същността. — Отпуснах се и тя продължи: — Това е ценно за теб по различни причини. — Кимнах. — Може би същото е валидно и с калиграфията, която е била у Сакура.

— Точно това се опитвам да разбера — казах. — Знам, че в азиатската култура написаното слово има огромно значение. Това отчасти е резултат от усилието, което се изисква, за да се овладее нефонетичната система. Трябва да запомниш двайсетина хиляди

йероглифа, за да си грамотен. Да не говорим за естетическото измерение, което се приписва на ръкописните документи.

— Но не е това, нали? — Сара явно бе умен човек.

— Не е — признах. — Сакура се е натъкнал на нещо в онова, което е изследвал — нещо, което не му се е сторило наред, и е потърсил съвета на Ходингтън. От извлечението за проведените телефонни разговори поне за мен е очевидно, че двамата са говорили. Но нямам представа какво е било пред очите им и защо то е важно за някой. Бедата е, че няма много хора, разговаряли с Ходингтън точно преди да бъде убит.

Разказах ѝ за пресяването на документите. За снимките, направени през последните му дни.

— От онова, което ми разказа за фона на снимките, изглежда, става дума за някакъв стрелкови рубеж. Бих искала да ги видя, ако е възможно — предложи тя.

Което стана повод да се озовем в апартамента ми.

Мики ми бе дал някои копия, изпратени от Джорджия, които исках да изуча по-подробно. Бях ги разпръснал върху голямата си изподраскана маса, с която се бях снабдил, когато в „Дориан“ бяха решили да преобзаведат читалните. Бях започнал с изброяването им в списък, но не бях стигнал доникъде. Мики бе отказал да ми копира доклада от огледа на местопрестъплението, но бе получил негативите от снимките на Ходингтън и се бе съгласил да извадят копия и за мен.

— Ето. — Подадох ги на Сара.

Тя бързо ги прегледа, кимаше уверено.

— Това е матоба — стрелбище за кюдо.

— Не можех да съм сигурен — казах.

Сара поклати глава.

— Така е. Добрите дожо имат такива стрелбища на открито. Виж... — Тя ми сочеше с тънкия си показалец важните места. — Зад мишената се вижда азучи — глиненият насип за спиране на стрелите. И погледни мишената на снимката... — Мишената беше кръгла и бяла и единственото нещо на нея бе червената точка в центъра. — Това е класическа *хоши мато*.

— Мишена-звезда?

— Да, така им казват. Другият вид, който се използва, е *касуми мато* — стандартната мишена с концентрични кръгове. Както и да е —

върна се тя на темата, — тази снимка е направена под навеса на едно доста добро дожо за стрелба.

— Едва ли има много такива на юг — осмелих се да предположа.

— Не са много в цялата страна — каза тя. — Това би стеснило доста кръга, нали? — Отбелязах си това в бележника, докато тя разместваше снимките. — Всъщност поне един от тези хора ми изглежда познат... — Тя помисли малко. — Ох, защо книгата ми не е с мен...

— Каква книга?

Тя се усмихна.

— „Основи на кюдо“. Всеки ученик я има.

Отидох до лавицата и я извадих.

— Ето. — Подадох ѝ я смутено.

Сара ме погледна изненадано.

— Да не обмисляш прехвърляне при нас, Бърк?

Свих рамене.

— Ами... видях колко важно е за теб и си помислих, че не е зле да науча нещо повече.

Сара взе книгата и ми се усмихна лукаво.

— Колко приятно.

Но вече бе съсредоточила вниманието си върху това, което ни вълнуваше. Изглежда, за стрелец като нея отклоняването от целта бе нещо недопустимо. Избра една от снимките, после започна да прелиства книгата.

— Ха! — възкликна след малко. — Не съм се заблудила, че това лице наистина ми е познато. — Обърна книгата към мен и видях снимка на стрелец, бял, трениращ под надзора на по-възрастен японец. — Ходингтън е познавал автора на тази книга.

— Робърт Маринаро? Не може да бъде — казах озадачено.

— Обществото на кюдоките е доста малко. Благодарение на тази книга Маринаро е добре известен. — Тя отгърна на вътрешната страна на задната обложка, където накратко се разказваше за автора. — Виждаш ли?

Бележката казваше, че в допълнение към уменията си в боравене с японски лък Маринаро има диплома и като изтоковед. Получена в университета на Джорджия.

— Ти си върхът! — казах искрено. Тя се усмихна лъчезарно. Бяхме съвсем близко един до друг, така че се наведох и леко я целунах по устните.

Сара помръдна, забърса масата с ръка и снимките се разпиляха на пода. Тя бързо се наведе да ги събере — движенията ѝ бяха грациозни, като ехо на изпълнението на кюдо. Подаде ми ги, без да каже дума, но бузите ѝ бяха поруменели.

Между нас се настани топло напрежение, в което се долавяха вибрациите на недовършени неща.

— Сара... — започнах аз.

Тя преглътна и прошепна:

— Зная... — В гласа ѝ се долавяше странно колебание. — Но нека не бързаме, окей?

После леко, едва доловимо ме докосна по гърдите и погледна многозначително снимките в ръката ми. Въздъгнах и посегнах към телефона. Трябваше да се свържа с Мики и Арт, преди някой друг да направеше същата връзка, която току-що бе направила Сара.

16.

КИРИ

Не е необичайно за едно дожо новопостъпил ученик да потърси за ръководител някой по-напреднал в дисциплината. *Семпай* — старшият — би трябвало да се грижи за новия ученик — *къобай*. Връзката е от онези, които в типичния случай възникват спонтанно. Много рядко е учителят да направи крачка към създаването на такива взаимоотношения. Но Ямашита бе обещал на Чангпа да помогне в тренировките на Старк. На свой ред ламата щеше да работи с мен в свободното ми време между опитите ми да разреша някоя мистерия и усилията ми да оцелея при нападение на улицата. Но учителят ми беше дал да се разбере пределно ясно, че за Старк ще отговарям аз. И именно това бе обещанието, дадено пред Ринпоче. Мое задължение бе то да бъде спазено.

А трябваше да призная, че Старк беше добър. Усещаше нещата, имаше великолепно кинестетично чувство на роден атлет. Аз бях вложил маса години в убийствени тренировки, за да стигна там, където се намирах. Старк притежаваше лесноосъществима връзка с тялото си, която правеше усвояването на отделните техники да изглежда съвсем леснопостижимо. Обикновено при първите тренировки основното внимание се насочва към потенциала на новите ученици. Но от стила му на движение дори на тази относително начална фаза на тренировките ставаше ясно, че потенциалът на Старк е огромен.

Старк ми беше казал, че има дан в кендо и джуджуцу и че се надявал да се учи при загадъчния Кита. И онова, което виждах, докато Старк тренираше с нас, бе индивид, чийто вътрешен потенциал му бе позволил да напредне много бързо. Но там, където професионалистът вижда обещание, околото му забелязва и несъвършенства. Във формата на Старк отсъстваха някои фини моменти, които бях свикнал да очаквам от работата ми с Ямашита. Старк бе лесно възбудим и мощен физически и буквално излъчваше кипяща необузdana енергия. Това бе едновременно впечатляващо и смътно обезпокоително.

Освен това му липсваше смиреност.

Държеше се съвсем прилично и пред Ямашита бе сдържан и отстъпчив, но с мен не се церемонеше много.

— Виж, Бърк — прошепна ми веднъж по време на неделната тренировка. — Нали се сещаш, че съм бил тук-там? Ямашита има добра репутация, но... — Дори не правеше опит да скрие скептицизма си. — Истинската причина да съм тук е да поддържам формата си, докато чакам повикване от Кита.

„Истинската причина да си тук е, че Ринпоче ходатайства за теб“, помислих си. Отношението му обещавахе търкания между нас. От мен се очакваше да го напътствам по време на тренировките, но не бях сигурен дали той изобщо ще може да научи нещо. Бе толкова егоцентричен, че със сигурност щеше да остане глух към онова, което му показваха учителите. Освен това част от мен добре съзнаваше някои фини паралели между нас двамата в това отношение. „Не можеш да правиш директни сравнения“, уверявах се сам. После преглътнах раздразнението си. Погледнах Старк, след като бе направил коментара си, и му казах:

— Добре, навъртай се тук в такъв случай. Може и да научиш нещо от Ямашита Сенсей.

Старк се подсмихна.

— Ще видим. До момента вие, момчета, не успявате да ме впечатлите с истински бой. — Той разкърши яките си рамене. — А мен ме интересува само това.

Погледнах ръцете си и леко ги изпънах. Ако се напрегнах както трябва, мускулите ме заболяваха със спомена за стари рани.

— Чувал ли си някога какво означава смиреност, Старк? — попитах. — Тук може да научиш нещо в това отношение.

— О, Бърк, я стига — тихо каза той. — Погледни на нещата малко по-критично, пич. Държиш се като онзи, дето вървял по вода. — Той се изхили. — Трябва да се видиш как следваш Ямашита като кученце и правиш каквото ти нареди...

— Старк, ти дори нямаш представа за какво говориш — казах.

— Мисли каквото ти е угодно, пич. Но аз ще стана *учи деши* на Кита. Докато ти си повече... — той ме погледна многозначително и направи пауза, сякаш наистина търсеше подходящото определение — домашният роб на Ямашита.

Сдържах се. Дори не отворих уста. Но думите му не можеха лесно да се забравят.

По-късно при мен дойде учителят ми.

— Ринпоче беше прав. Вече започвам да го виждам. — И кимна с глава към Старк, който работеше сам в ъгъла: неуморно повтаряше основните движения на кири, посичане с меч. Някога и аз бях стоял на това място в залата, в спояване на връзка с моя учител, връзка, която малко иронично беше създадена чрез упражняване на изкуството да разсечеш.

— Той се бори с нещо — каза Ямашита, — и търси... — Гласът му беше печален и тих. После ме погледна и лицето му просветля. — Но дори и така, професоре, потенциалът му е голям.

— Ще видим. — Свих рамене.

— Тренира и в друго училище в центъра на града. Поиска разрешение да те вземе със себе си. Съгласих се.

— Ами ако аз не искам да отида с него? — Мислите ми бяха другаде, защото се опитвах да измисля възможна връзка между трите убийства. Интересът на Хан към Ринпоче. Китайците. Работата със Старк, за да може той да усъвършенства личните си умения, ми се струваше малко странична.

— Бърк, поехме ангажимент пред Ринпоче — спря възраженията ми Ямашита. — Освен това ще обогатиш личния си опит.

Макар да не ми харесваше, се съгласих.

Старк изглеждаше някак нетърпелив да ме заведе в другото дожо. Дори само това трябваше да ми подсказе какво ме очаква там. Но мисля, че бях съсредоточен върху други неща. И бях толкова отнесен, че не забелязах голямата картина, която вече бе започнала да се оформя.

Школата беше завряна на приземния етаж в една сграда до Вашингтон Скуеър. Слязохме по четири мръсни стъпала и спряхме пред очукана желязна врата. Беше боядисана в сиво, металът около ключалката изглеждаше като надраскан от някакво животинче. Старк ми се ухили и бутна вратата. Приличаше на човек, който споделя своя съкровена тайна.

Дожото представляваше дълъг правоъгълник, подът бе покрит с износени рогозки. Колоните, които поддържаха етажите над нас, бяха обвити с дунапрен и пристегнати с изолирбанд. Таванът бе плетеница от тръбопроводи и висящи на вериги флуоресцентни панели. Миришеше на влажен бетон, дезинфектант и пот.

Бях посещавал и преди подобни места. Школите за бойни изкуства по света не са еднакви, като започнеш от тези в пазарните комплекси, където легиони местни хлапета ритат и крещят оглушително всеки следобед, за да изразходват част от енергията си, и стигнеш до по-традиционните места, където сериозни зрели хора в скъпи екипи съсредоточено загряват и имитират, че удрят, защото на другия ден имат важна делова среща и се безпокоят да не се контузят. Това място по нищо не приличаше на другите. Представляваше наполовина клетка и наполовина класна стая, варварска комбинация на дожо с рокерски бар.

Старк се бе пробвал във вселената на бойните изкуства в Ню Йорк. И макар че може би нищо не би могло да се сравни с Кита, довери ми той, го интересували различните възможности, предлагани тук.

— Трябва да усвоиш онова, което е полезно, Бърк — подметна той, докато слизахме, като се постара да не го каже проташки.

— Господи, къде ли съм чувал това? — отговорих язвително. Беше от принципите на Брус Ли.

— Е, няма значение — каза той, прекалено самовглъбен, за да усети тона ми. — Формата е важна, но функцията стои над всичко.

Не му казах, че моят сенсей вярва в същото. Или че по-скоро не вижда разлика между двете. Ямашита определено ценеше полезното, но не даваше на учениците си да дефинират тази категория. На Запад ученикът е изследовател, натоварен с откриването на истини. На Изток ученикът е съд, който ще бъде запълнен от учителя.

Обаче в интереса на Старк към различните бойни стилове имаше нещо повече от изтъркана философия. Подозирах, че въпреки привидното му послушание в присъствието на Ямашита, той намира метода на моя учител за трудно поносим. Можех донякъде да разбера това чувство.

Само че японците ценят предаността. Те гледат с неодобрение на ученици, които скачат от стил на стил в търсене на... „нещо“. Старите

майстори вярват, че онова, което липсва, недостига на търсещите, а не на системата. Старк не разбираше тази сантименталност. Това му личеше дори в стойката. Стори ми се, че това е ефектът от освобождаването от Ямашита, та макар и само за един ден.

В залата заварихме няколко страховито изглеждащи мъжаги, които загреваха на рогозките. Старк ме заведе при един и го представи като учителя.

Мъжът беше облечен в черна, вече избеляла до сиво ги и беше обут с чорапи с разделени пръсти, като ръкавици. Отпред екипът му беше избродиран с нещо, което приличаше на корабен рул. В действителност оцветяването в червено и златно издаваше, че е мандала — священото колело на езотеричния будизъм. Забелязах, че има осем спици. И останалите ученици бяха облечени по същия начин. Това беше моментът, в който разбрах, че ще си имам неприятности.

Бях подмамен в леговицето на нинджи.

Те твърдят, че изучават древните бойни умения на прокрадването — нинджуцу. В добрите школи се практикува ефективна смесица от невъоръжени и въоръжени системи, в лошите се занимават с много превъртания през глава и рамо, падане през кълбо и изпадане в мистичен пристъп на ярост. Не бих казал, че нинджуцу не е свързано с реалните техники. Но практикуващите по-акробатичните му варианти, които спират дъха на наблюдателя, ме дразнят с твърденията си, че това е единственото бойно изкуство, стоящо над всички останали. Освен това има и „по-твърди“ версии на изкуството. Черните системи. Предположих най-лошото и допуснах, че съм попаднал на такова място. Но не бях изненадан, че Старк ме бе довел точно тук.

Водачът им изглеждаше много корав. Ръцете му бяха квадратни, а по кокалчетата на пръстите му имаше мазоли. Гръдният му кош беше широк, тялото му бе масивно и на всичко отгоре имаше големи увиснали мустаци. Вероятно идваше в дожото, яхнал „Харли“.

Старк ме представи като старши ученик на Ямашита и всички до един ме изгледаха откровено подозрително. Ако бяха кучета, козината на врата им сигурно щеше да настръхне. Не можеше да има съмнение, че са чували за Ямашита. Като членове на повечето групи за нетрадиционни бойни изкуства, те осъзнаваха идентичността си и търсеха начин да докажат превъзходството си.

Така че бях поканен да се присъединя към тренировката им. Не беше жест на великодушие. Означаваше просто, че ще ме наблюдават през цялото време и ще търсят пропуски в движенията ми. Двамата със Старк се преоблякохме. Той продължаваше да поглежда към мен, сякаш се наслаждаваше на някаква тайна шега, която няма желание да споделя. Но ние и без това не си говорехме много.

Истината бе, че не се чувствах в свои води — бях взел тъмносиния екип на моето дожо, в това число плетената хакама на традиционните изкуства. Но бях решил да се придържам към моите условия, не към техните.

Стиловете на отделните бойни изкуства се различават — в стойките и техниките има голямо разнообразие, — но всички те се основават на сходни принципи. В резултат няха особени затруднения да следвам това, което правеха — ставаше дума за загривка, удари с ръце и крака, претъркулвания.

След малко учителят извика: „В кръг!“ и учениците се подредиха в кръг, а той остана в центъра. Последва упражнение в защита срещу много нападатели. Един от учениците заставаше в кръга и неколцина бойци го атакуваха. Идеята е да се научиш да следваш потока на атаката, да демонстрираш разнообразие от технически прийоми и да се защитиш. Това по принцип си е трудна задача, а тук беше почти непосилна.

Защото тези момчета действаха като за последно. Виждаше се по потните им лица и си личеше по действията на човека в центъра на кръга. Чуваше се в тежките им удари в кости и плът, виждаше се в решителното, граничещо с отчаяние противодействие на „жертвата“. От време на време добре насочен удар просваше някой на пода и той оставаше да лежи там замаян поне за минута.

Стоях и мълчаливо наблюдавах това известно време. Накрая пред мен застана Мустака. Усмихна ми се мрачно.

— Разбра ли сега с какво се занимаваме тук?

Не бях сигурен, че това е истински въпрос.

— Много впечатляващо — отговорих. Постарах се да го кажа тихо и спокойно. Усещах нещо... някакъв невидим емоционален заряд, който се натрупваше като статично електричество. Знаех, че се отива към определена ситуация, и исках да направя възможното да предотвратя това.

Той ме огледа критично.

— Какво мислиш за една демонстрация, мъжки? — Кимна към Старк. — Този пич вече цяла седмица говори с пяна на устата за Ямашита и какво става там. Дай да видим на какво си способен.

Погледнах въпросително Старк. Това ли беше човекът, който се изказваше скептично за моя сенсей? Каква бе тази промяна в него? Искаше да покаже на тези момчета, че при Ямашита е по-истинско? Старк сви рамене и се престори на невинен.

— Те изглеждат доста добри, Бърк. — И обхвана с жест наблюдаващата ни група. После присви очи и нещата започнаха да ми се изясняват. — А ти изглеждаш много уверен в своя стил. Защо не изпробваме кое какво е, а?

Изгледах го мълчаливо. Лицето му се беше втвърдило и в чертите му се бе настанила студенина, която виждах за пръв път. За част от секундата се запитах дали преценката на ламата за този човек е правилна. После се съсредоточих върху конкретния си проблем.

Няколко мисли се стрелнаха в главата ми. Едната бе, че би трябвало да предугадя това развитие. „Никога няма да мога да се оправдая пред него“. Но след тази мисъл веднага последва нова: „Обзалагам се, че е знаел. И въпреки това ме изпрати тук“.

Само че това ме накара да се зачудя. Какъв бе смисълът моят учител да иска да ме постави в ситуация, която е трябвало да усетя, че се развива? Какво беше това? Поредното завоалирано упражнение в реални условия? Или просто искаше да види как ще се представя пред тези хора? Или само искаше да държа Старк под око?

Прекалено много възможности. Истината бе, че не изпитвах никакво желание да се противопоставям на тези хора. Не ставаше въпрос за неувереност. Бях ги наблюдавал достатъчно и няхах колебания, че ще се представя достойно, каквото и да извадят срещу мен. Работата бе там, че бях свикнал да мисля, че съм подминал този етап. Че вече не се налага да се доказвам. Освен това от бой до бой има разлика. Тези момчета тренираха жестоко, в това нямаше съмнение. Но аз знаех какво е да се търкаляш по пода заедно с някой, който наистина се опитва да те убие. Знаех какво е да вдъхваш с носа си потната миризма на озверелия съперник, способен на абсолютно всичко, стига да му го позволиш. И знаех какво е да се изправиш залитайки, като го

оставиш сгърчен безжизнено на пода. Всичко това те кара да мислиш, че другото е игра и че е разумно да запазиш силата си за истинското.

Така че въздъгнах и обясних на нинджата, че съм само гост и че вероятно не си струва да ми обръщат особено внимание. Пуснах в ход цялото си смирение, но това се оказа недостатъчно. Той огледа момчетата си и каза:

— Нали ви казвах, че не им стиска... — И посочи хакамата ми. — Затова се обличат в рокли.

Другите се закискаха.

„О, боже — казах си. — Започва се“. Хакамата е стандартна част от тренировъчния екип в голям брой от традиционните изкуства. Всъщност тя представлява изплетена пола-панталон и смятаме, че придава достойнство и елегантност по време на тренировките ни. Нинджите явно бяха безчувствени към силата на естетиката.

Изглежда, не издържах на арогантната усмивка на лицето на нинджата. Може би в мен имаше нещо от избухливата ярост на Мики, резултат от безсилието му при разследване на неразкриваеми престъпления. За миг се запитах дали не искам да докажа на Старк, че мога да се справя с всичко, което той и неговите приятели могат да ми предложат. Дори помислих, че това може да се превърне в полезен за него урок. Само че не беше истина. Защото дълбоко в себе си изпитвах неподправен гняв. Към ситуацията. Към неспособността ми да разбера последното послание на Сакура. Каквото и да бе, му позволих да замъгли разсъдъка ми.

Огледах събрания клас. Лицата им бяха безизразни, но тук-там долавях злорадство от онова, което според тях предстоеше да се случи.

— Ами... — казах тихо и поканих с показалец учителя им да се приближи до мен. Той отново се ухили насмешливо. Погледнах го в лицето. Носът му изглеждаше чупен неведнъж. — Ако наистина се интересуващ, може би ще мога да ти покажа някои техники.

На което той ми се усмихна като хищник, наблюдаващ задаващата се в далечината жертва.

Излязохме на рогозката и предложих да използваме оръжия. Бо е дълъг към метър и осемдесет и вероятно е един от най-често използваните в много изкуства дървен прът. Опитвах се да бъда добър с нинджата. Поне за момента.

Той сграбчи един от ъгъла и го завъртя пред себе си в свистящи дъги, докато вървеше към центъра. Дадоха един и на мен. Класът се събра около нас в жив пръстен от плът в напрегнато очакване. Застанах, опрял върха на бо в пода, хванал дръжката му с дясната ръка. Оръжието бе по-високо от мен.

Нинджата зае стойка на готовност, но аз вдигнах ръка и казах:
— Ние обикновено започваме с поклон от седнало положение.

Той хвърли пренебрежителен поглед към учениците си, но коленичи и сложи своя бо до себе си. Отпуснах се на лявото си коляно, стъпил с десния си крак здраво на пода, но държах моя бо вертикално. Ситуацията изискваше да мога да се изправа максимално бързо. Поклонихме се вдървено един на друг и с последна насмешлива усмивка към хората си той се надигна да стане.

Няма да твърдя, че начинът, по който постъпих, беше честен. В боя подобно понятие рядко съществува. Ямашита обича да ни напомня, че онова, на което ни учи, е *хейхо* — стратегия. Може да звучи елегантно, но понякога хейхо опира до брутална ефективност. Точно от това имах нужда в момента.

Бях го оставил да коленичи пръв, за да контролирам точно разделящото ни разстояние, разбира се. Когато започна да се изправа, моят съперник повдигна десния си крак и сложи стъпало на пода пред себе си. Точно това ми трябваше.

Все още коленичил, замахнах с моя бо с всичката сила и скорост, на които бях способен. Върхът му описа дъга и се стовари върху чупливите кости от горната страна на ходилото му.

Той изпъшка.

Това не беше краят, разбира се. Той явно бе повече от компетентен и вероятно щеше да блокира болката.

Така и стана, защото видях, че продължава да се надига и вдига своя бо за ответен удар. Хванах оръжието в ръката си като копие и го забих с всичка сила в слънчевия му сплит. Вдигнах го нагоре и усетих как върхът спира в гръдната му кост.

Очите му се изцъклиха и той отстъпи малко, но виждах, че не е загубил желание за бой. Завъртях пръта и стоварих дръжката върху главата му. Разнесе се плътен удовлетворяващ звук от удара на дърво в кост.

Това вече му беше достатъчно, макар за мое удивление още да не бе паднал. Пуснах оръжието си на пода, натиснах дясната му ръка надолу и улових неговия бо. Дръпнах го и той го пусна почти без съпротива. Ритнах го зад коляното с широк замах и този път той падна като чувал с картофи.

Насочих върха на бо срещу шията му, понеже се опитваше да се съвземе. Натиснах. Беше почти в несвяст, но гълтателният му рефлекс все още работеше.

Когато действаш бързо, нямаш време за дишане, преди да си приключил. Едва сега погледнах обкръжилите ни.

— Урокът... — казах и едва сега си поех дъх — приключи.

Изгледах ги. Всички бяха ядосани. Опитах се да концентрирам максимум енергия, като стегнах коремните си мускули. Твърди се, че това е начинът да излъчиш своята ки — вътрешната си енергия. Не бях съвсем сигурен дали е така, но се постарях, надявах се да сработи. Това беше основният ми план за бягство. Но най-гневния си поглед бях запазил за Старк. Никой не каза нито дума. И никой не помръдна. Пуснах пръта на рогозката и отидох да се преоблека.

Когато се прибрах в дожото, Ямашита само ме погледна. Не можах да преценя дали в погледа му има одобрение, или разочарование.

— Как мина посещението? — попита той. — Научи ли нещо?

Изгледах го с възмущение. Не ми беше минало.

— Беше загуба на време.

— Разкажи — каза учителят.

Направих го. Описах пътуването натам и загадъчната възбуда на Старк. Разказах за внезапното осъзнаване, че всичко е било нагласено. И за ролята на Старк. Описах накратко как бе протекъл самият двубой, като използвах икономичната техническа японска терминология, представляваща нещо като стенографски запис на нашата система.

Учителят ми ме гледаше с тъмните си очи.

— Съвсем доскоро, Бърк, щеше да говориш повече и да правиш по-малко.

Не виждах какво мога да отговоря. Това положителна оценка ли беше, или отрицателна? Той не ми подсказваше с нищо как да я

интерпретирам, а продължаваше да ме гледа изпитателно.

— Значи използва атаката срещу крака?

Кимнах напрегнато.

— Да.

— Добре — каза той. — Тогава в случилото се все пак е имало и елемент на тренировка. — След това допълни повече за себе си: — Жалко, че двубоят ти не е бил със Старк.

И тогава разбрах. Не Старк ме бе вкарал в капана. Идеята бе на самия Ямашита. Бях смаян.

Но ако се замислех, не би следвало да съм смаян. Светът на бойните изкуства е пълен с истории от едно време, когато един майстор е трябвало да избира измежду двама обещаващи ученици. Методът на избор неизменно е бил нехуманен. В крайна сметка аз сам бях изявил желание да се подложа на изпитанието. Но срещу Старк? Самата мисъл за това бе оскърбителна.

— Това ли било, сенсей? — поисках да разбера. — Номер? Поредното изпитание? — Лицето на Ямашита се бе затворило, очите му бяха присвити в цепки. — Пак? — Усещах, че се разпалвам.

Ямашита се извърна, но аз не бях свършил. Застанах пред него и той рязко спря, почти изненадан. За него това бе равнозначно на оскърбление.

— Нямам повече време за тези игрички, сенсей — казах му. — Занимаваме се с това прекалено дълго. — Сетих се за Сакура, за Ходингтън и за Ким. За Хан, който дебнеше из града. За хилядата и едно неща в живота ми, на които следваше да обърна внимание, и за начина, по който ги бях загърбил, за да следвам този човек.

Ямашита ме гледаше и мълчеше.

— Писна ми! — заявих. — Омръзна ми да си играя на харагей. Не желая да трябва да се досещам какво си наумил. Щом искаш да се изправя срещу Старк, кажи ми го направо. Дай ми причина...

— Аз съм сенсейт — с каменен глас ми отговори той — и аз решавам защо. — Колкото повече се разгорещях, толкова по-спокоен изглеждаше.

— Това... — спрях ругатнята, макар че едва се сдържах — това просто не е достатъчно добро за мен!

Но той беше непоклатим. И неотстъпчив.

Стояхме и се гледахме в очите. При японците не се случва често да погледнеш в очите по-висшестоящ от теб — благоприличието изисква отклонен поглед. Но аз го гледах твърдо и се надявах да получа поне някакъв знак, че ме е разбрал.

След известно време отместих поглед.

— Добре. — Отидох до стелажа на стената и взех от там моя бокен — очукания от безкрайните тренировки с него дървен меч. И тръгнах към вратата.

— Кога ще се върнеш? — тихо попита той. Но аз продължих да вървя. Когато стигнах до вратата, той отново проговори. Думите му прозвучаха напрегнато, сякаш изпитваше болка да ги каже:

— Ще се върнеш ли?

Минах през вратата, без да отговоря. Зърнах го на излизане за последен път — нисък, набит и самотен. Стоеше в мълчанието, погълнало останалия му без отговор въпрос, както приливът залива камък на брега.

17. ПРОБЛЯСЪК

Стаята бе тъмна, атмосферата — тържествена. По стените висяха гоблени, изобразяващи неясни фигури, които танцуваха или бяха отнесени от примката на карма. В една ниша светеше правоъгълник от свещи и под трепкащата им светлина човек можеше да различи за миг аленочервените и златни нишки в гоблените. Горяха благовония — във въздуха, като току-що забравен спомен, се стелеше слаба, почти несъществуваща миризма. Учениците на ламата пееха монотонно.

Беше ми се искало да поговоря с някого. Първата ми мисъл бе за Сара Клайн, но се оказа, че тя е в командировка за няколко дни, след което заминавала направо за семинара на Кита. Представях си как въпреки това ѝ се обаждам с надеждата да се прибере у дома по-скоро. Не, не се обаждам, а изплаквам болката си. После си помислих за чистите ѝ очи, за начина, по който тя разбираше нещата, и разбрах, че тя би очаквала от мен по-достойно поведение.

Затова седнах в дъното на стаята за медитация и зачаках да разговарям с ламата. Всички в прохладната тъмна стая бяха потънали в ритмичното напяване на мантрата. Аз обаче горях отвътре.

Учениците на Чангпа един по един коленичеха пред него и той грижливо поставяше с големите си ръце тънки като паяжина бели шалчета на враговете им — символ на благословията му. Цареше спокойствие, в което се плискаше гневът ми, макар и да се борех срещу него.

Накрая ламата вдигна поглед към мен. Светлината трепкаше в очилата му. Изглеждаше спокоен, но и загрижен.

— Ето че най-сетне се появи и ти — прошепна той. После като че ли огледа стаята. — Къде е учителят ти?

Понечих да кажа нещо, да обясня, че се е наложило да напусна дожото. Но думите просто не можеха да излязат от гърлото ми. Ринпоче ме изгледа с тъжни широко отворени очи, докато се опитвах

да проговоря. После посегна и сложи на раменете ми молитвено шалче. То изпърха, леко като перце. Очите ми пламтяха от чувства.

— Ела — каза той и ме изведе от стаята за медитация.

В „Дарма център“ има библиотека и читалня — високо помещение, в което мирише на лак за дърво и стара хартия. Сред книгите се почувствах малко по-уютно. По стените висяха малки портрети на монаси. Чангпа вървеше бавно, водеше ме след себе си и спираше пред всеки портрет.

— Учители — обясни ми той. — Последователи на Буда в моята родина.

— Сигурно ви липсват — казах.

— Някой от моите братя ламы вече са заминали във Великата празнота. И сега, след като са едно цяло с всички неща, те са тук с нас. — Той помълча за малко. — Но за други знаем единствено, че са арестувани от властите. Споменът за тях е съхранен тук. Търся информация за хвърлените в затворите. Застъпвам се пред правителства по целия свят. — Дори само изброяването на поменика от дейности като че ли го изморяваше. Той се отпусна за момент, после отново се стегна. — Но основната ми надежда е резонансът на нашите молитви да стигне до тях.

Кимнах. След сблъсъка си с Хан бях попрочел това-онова. Китайското правителство от десетилетия водеше борба за контрол над тибетските будисти. И не ставаше дума за комунистическата пропаганда, че религията е „опиум за народа“. В китайския поход към установяване на хегемония в цяла Азия уникалната доминация на будизма в Тибет трябваше да се разчупи, за да може да бъде унищожена културната идентичност на тибетския народ.

Протестният поход из Запада привличаше някакво внимание, но китайците имат опит и с това — тоталитарните режими са усвоили своеобразна неукротима, целенасочена и несекваща бруталност. Ринпоче се бори срещу нея, но ние най-вероятно сме неспособни да я спрем. Повечето протестиращи имат благородни намерения. Само че те мислят, че е достатъчно да се хванем за ръце и светът ще се промени. Проблемът е, че китайците не желаят да държат тибетците за ръце, а искат да им сложат окови.

Разбира се, известните ламы олицетворяват устоите на будизма там и следователно са обект на репресии от китайска страна.

Взривяват се манастири. Убиват се монаси. И бавно, мъчително бавно китайските окупатори на Тибет поставят оставащите религиозни лидери под свой контрол. А тези, които устояват на натиска, изчезват и повече никой не ги вижда.

— Познавам много от тях — каза ламата и посочи с широк жест портретите. — Изключително състрадателни и мъдри хора. А някои бяха надарени със сила, на която би ви било трудно да повярвате, доктор Бърк.

Той естествено знаеше за напрежението между мен и Ямашита. В момента нямаше значение колко му е казано и за колко може да се досети.

— Но може би най-великият дар и най-тежкото бреме е да си учител — каза той с тон, който имаше за цел да подчертае важността на това твърдение.

След това ми направи знак да седна на един от столовете и седна срещу мен. Нагласи машинално полите на робата си и извади молитвената си броеница.

Пръстите му започнаха да местят мънистата и те едва чуто затракаха, като придаваха ритъм на думите му.

— И двамата търсим Пътя, доктор Бърк, макар и по-различни начини. И докато вървим по своите пътеки, се изправяме пред различни предизвикателства. Част от това, разбира се, ви е известно. Работата на учителя е да подготви учениците си за тези изпитания. И да ви изправи пред тях. — Гласът му бе ясен и успокояващ, както първия път, когато го бях чул. Част от напрежението в мен започна да ме напуска. — Това създава връзка между учител и ученик, нали така, доктор Бърк? — настоя той. — Постигат се много неща. Борбата е голяма. И винаги има още борба. — Той въздъхна. — Пътят се простира пред нас и краят му не се вижда. Поддържа ни единствено състраданието на великия Буда... Дуалността на нашата природа, физическа и духовна, разбира се, е илюзия. Учителят се опитва да разруши тази илюзия, като ви помага да постигнете онази физическа готовност, която ви позволява да преодолеете нейните ограничения. — Погледна ме с изваждащите си от равновесие очи. — Това, предполагам, е било трудно за вас.

Кимнах.

Чангпа затвори за миг очи — приемаше потвърждението ми, — след което продължи:

— Вие сте човек на книгата. Напечатаната дума означава известен контрол, нали? — Пауза. — Не е ли интересно да казваме за една книга, че е „с твърди корици“? Това подсказва нещо, нали така?

— В много от бойните изкуства основната цел е осъществяването на контрол — отговорих. — Как да се справим с хаоса на насилието.

— Разбира се. — Той се усмихна. — Това е нещото, от което се страхуваме най-много — хаосът. Той заплашва нашата... същност.

Слушах отмерения спокоен ритъм на речта му. Тракането на мънистата. Думите му сякаш запълваха празното пространство на стаята.

Той продължи още по-проникновено:

— Но и по моя Път, и по вашия, ни се налага да предприемем нещо отвъд дисциплината на тялото. Да израснем в нова насока. И това създава... предизвикателства в самите нас. Не става дума за физическия страх, а за нещо много по-дълбоко.

— Какво е то? — Гласът ми беше прегракнал.

Той се усмихна, но не отговори на въпроса ми.

— Страхът е първичен и силен, нали? Ние не можем да го изразим с думи, но той съществува някъде вътре в нас. — Стана и отново тръгна покрай портретите на учителите по стените. — И помислете за това: след като се справи със страха, ученикът се издига на нова равнина. Той е променен завинаги. Какво означава това за учителя? Когато години наред връзката между майстор и последовател се основава на... какво? — И ме погледна изпитателно.

— Неравенство? — осмелих се да предположа.

— О, Бърк — въздъхна той, — толкова сте несправедлив. Майсторът познава своя ученик. Знае слабостите му. Знае силата му. — Разбрах, че говори за нещо, което му е много добре познато. — Нашите последователи са наши деца. Ние ги насочваме, защитаваме ги. И когато те са достатъчно силни, ги принуждаваме да надраснат себе си... — Последвах Чангпа през залата към стаята за медитация и затова едва не пропуснах следващия му коментар. Той го изрече тихо, спокойно, и думите изпърхаха като молитвеното шалче на врата ми. —

Ние им помагаме да надраснат... самите нас. Не само учениците трябва да се борят със себе си.

Но гневът в мен не беше угаснал. Лекция върху тибетската обич ли ми изнасяше?

Той се обърна към мен и в очите му проблесна студеният огън на знанието.

— Не става въпрос за обич, Бърк, а за онази искрена състрадателност, която е така трудно постижима. Защото тя изисква много от нас. Да събудиш това осъзнаване у ученика е най-великата задача пред учителя и най-трудната и за двамата.

Посочи ми пода. Седнах по японски, а той се отпусна в лотос.

— Вие сте ядосан — каза ми. — И се страхувате... — Поусмихна се, когато понечих да възразя. — Искам да изтъкна, че нашите емоции, нашите страхове, нашата неувереност често замъгляват чистотата на възприятието ни. Трябва да се научим да виждаме през тази мъгла на илюзията, ако искаме да следваме Верния път.

— Какво е илюзията, Ринпоче? — попитах тихо.

Но отговорът му бе уклончив.

— През целия си живот се борим като индивидуални участници, като отделни капки вода. Нашата съдба е да намерим единение с великото море на неизвестността. Когато се слеем с този океан, какво става с капките? С индивидуалната същност? Ставаме едно цяло с нещо по-голямо и се движим с неговите приливи и отливи... Съмнявате се в другите, защото изпитвате съмнение в себе си, Бърк. И се страхувате от онова, което ще ви се случи, когато разчупите бариерата на осезанието и се озовете в място, където нещата невинаги са под ваш контрол. Където самата идея за „мен“ става размита. — Думите му бяха прости, пряки и изречени с абсолютно убеждение. Усетих в гърдите си студена буца. — И — завърши той, — понеже ви е страх толкова много, вие мразите онзи, който ви буца да се изправите срещу страха си.

Гневът ми не беше напълно изчезнал. Усещах го да се размърдва като раздухвано въгленче. Ламата вдигна успокоително ръка.

— Спокойно, Бърк. Сега трябва да научиш нещо за човешката способност за възприемане на неочакваното.

— Не разбирам, Ринпоче.

— Шшшт... Припявай с мен.

И седнали в осветената от свещи стая, полугласно започнахме да произнасяме думите и бавно навлязохме в ритъма на дишане, който ни изведе до онова място, където едновременно потъваш и се възнасяш.

Клепачите ми потрепнаха. Изведнъж ми призля и се размърдах притеснено.

— Лошо ми е — прошепнах.

Чангпа се усмихна.

— Не ти е лошо. Съзнанието се съпротивлява срещу освобождаването си. Силата в теб се бори за освобождаване. А съзнанието ти се опитва да я потисне. — Той вдигна ръка в добре познатата ми мудра, жеста с отворена ръка, който казва: „Не се страхувай“. Съсредоточих се отново върху дишането си.

Очите ти леко започват да се затварят. Сенките започват да се надигат и спускат. Монотонният припев започва да изпълва стаята. Образът на ламата започва да се размива. И бавно, недоловимо бавно, по начин, по който случилото се започва да изглежда като едва ли не очаквано, вдигнатата ръка на Чангпа започна да излъчва сияние. Изглеждаше като че ли линиите по дланта му изпускат топлина и светлина и въздухът между нас се изпълва с топла жълто-червена енергия.

Тогава той леко стана и без да спира напева, докосна челото ми със светещата си длан. В точката на третото око. После бавно докосна другите чакри — центровете на сила в тялото. Гърлото, слънчевия сплит, мястото под пъпа, което японците наричат *сайка танден*. Основата на гръбнака. Седях, без да помръдвам, и усещах да ме обгръща топла вълна, която се бореше с другия огън, който все още пламтеше дълбоко в мен.

След малко усещането изчезна. Станах. Бях странно изморен и някак замаян. Чангпа протегна ръцете си в благословия — предлагаше ми мир, който все още не можех да приема.

— Да отстъпиш не означава поражение, Бърк — каза той, докато минавах през прага. В гласа му имаше тих резонанс, който остана в мен и след като излязох от сградата.

— Трябва да престанем да се срещаме по този начин — чух, докато излизах на улицата. И видях Мики и Арт.

— Това е по-силно от всички ни — каза Арт с гласа на Йода. С Мики го изгледахме ядосано, но това не го смути.

— Момчета, вие следите ли ме? — попитах.

Брат ми ме привика с ръка и каза:

— Проучвахме някои неща за жертвата на изтезанието...

— Ким — уточни Арт.

— Някой е искал нещо от него. Дали е същото, което е изпратил на Сакура? Възможно е, но трябва да сме сигурни. — Мики ме изгледа с присвити очи, сякаш печелеше време, докато реши какво да ми разкрие и какво да премълчи.

— Проверихме апартамента му — продължи Арт, правеше справки с бележника си. — Студент, живеел е в кампуса на Нюйоркския университет. — Подсмръкна. — Но се оказа, че някой ни е изпреварил.

— Беше наистина доста разхвърляно — допълни Мики. — Говорихме с охраната. Някой не бил виждал Ким от седмици.

— Криел се е? — предположих.

Брат ми кимна.

— Възможно е. Според преподавателите му работел върху самостоятелен проект.

— Прегледахте ли за отпечатъци от пръсти в апартамента му... за нещо, което да го свърже с убийството на Сакура?

Мики махна с ръка.

— Гледаш много телевизия, Конър. Криминалистиката е полезна за потвърждаване на връзка, но е трудно да създаваш теории на нейна база. Променливите са прекалено много.

— Освен това — поясни Арт, — ако отпечатъците не могат да бъдат идентифицирани в местната полиция, ще се наложи да ги изпратим във ФБР, а те напоследък са малко претоварени...

— След падането на кулите — близнаци — каза Мики дори рутинните проверки стават адски бавно.

— Федералните имат други грижи напоследък, Конър. А по улиците бъка от подозрителни типове...

— Шофьори на таксите от Бангладеш... — напомни Мики.

— Продавачи на тютюневи изделия от Йемен — замислено допълни Арт. — Общо взето, става дума за деветдесет процента от собствениците на денонощни магазинчета в Ню Йорк.

— Ясно, ясно, схващам... — казах.

— Така че предпочетохме да чукаме на вратите — продължи Арт. — Това ни е работата. Да говорим с хора. Не е кой знае какво, но понякога довежда до резултати.

— И?

— И в крайна сметка се натъкнахме на приятел на Ким. Каза ни, че Ким се отбил за малко и... — Арт погледна към Мики, който довърши:

— Бил развълнуван и помолил приятеля си да му пази нещо.

— Какво? — настоях да науча.

— Компютърни файлове — каза Арт. — Намекнал, че били част от някакъв голям изследователски проект, върху който работел...

— Студентите по журналистика в Нюйоркския университет понякога се вземат много на сериозно — неодобрително вметна Мики.

— Какво има във файловете? — Чудех се накъде води всичко това.

— Трудно е да се каже, Конър. Файловете са защитени с парола — отговори Мики. — Дяволски досадно. Намерихме в централното един колега, който може да се справи с проблема...

— Само че това ще отнеме ден-два — дълбокомислено каза Арт.

— Трябва да има и друго копие, ако Ким е използвал университетската мрежа, за да съхранява файлове — казах. — То може и да не е зашифровано, защото университетът се придържа към някои свои правила за защита на информацията.

Мики се замисли.

— Какво ще кажеш, Арт?

Партньорът му сбърчи лице.

— Ще ни трябва друга заповед от съда. Което също ще отнеме известно време.

— Мамка му — промърмори брат ми. — Добре де, ще го задействаме все пак. Благодаря за идеята, хлапе. — И ми се усмихна. — Междувременно ще се опитаме да поработим по някоя от другите следи.

Погледнах го очаквателно.

— Ким може много да си е падал по компютрите, но дори той си е записвал някои неща. Адреси и други подобни, нали разбираш. Там е

и адресът на Сакура. Както и — той кимна към стълбището на „Дарма център“ — ей това място.

— Каква е връзката?

Брат ми сви рамене.

— Убий ме, но нямам представа. Това е причината да сме тук.

— Знаеш как е — чуване по вратите — напомни ми Арт. — И надаване на въпроси.

— Но дали получавате отговори? — усъмних се. Бях излязъл от стаята за медитация объркан. В мига, в който се бях разделил с ламата, усещането за спокойствие бе започнало да ме напуска. Бях се върнал в шумната нюйоркская нощ, в света на несекваща хаотична активност. Край мен минаваха пешеходци. Някъде бумтеше стереоуредба на кола. Клаксони разкъсваха слуха. Блясваха и избледняваха светлини. Двама полицаи разплитаха объркано кълбо от намеци и възможности, които водеха в десетки посоки. Бях като вцепенен от всичко това.

Оставих ги на разследването им и тръгнах без посока в манхатънската нощ. В тъмнината се стрелкаха коли. От време на време от тъмната им вътрешност към мен надничаха бледи лица, осветени за миг от уличните лампи, като намек на някакъв смисъл в свят, изтъкан от въпроси.

18. БЛЯСЪК

Минах покрай цяла върволица отвратени лица на различни полицаи — на сержанта на пропуска, на изморени патрулиращи, на цивилни в измачкани костюми — докато стигна до работното място на Мики. Лицата им съответстваха на настроението ми. В марша си към съвременността Нюйоркското полицейско управление бе модифицирало общата стая на полицаите от задръстено с бюра помещение в ярко осветена зала, разделена на работни клетки чрез подобрани с вкус подвижни бежови разделителни прегради. Само че като послушаш малко разговорите или като погледаш хартията, която се изписва, естетическият ефект доста избледнява.

В клетката на брат ми нямаше никого. Не можеше да се каже, че е празна, понеже бе задръстена с документация. По бюрото му бяха пръснати листове и оръфани папки. Стара пишеща машина „Ай Би Ем Селектрик“ стоеше на малка метална зелена масичка с колелца. В нея бе пъхнат формуляр, по който се виждаха бели петна от коректор. Личеше си, че тук е работил член на клана Бърк.

Един минаващ детектив ме забеляза, провери пропуска ми и ме отведе до заседателната зала, където Мики и Арт преглеждаха безчислени документи с мъченическото изражение на махмурлии. Когато отворих вратата, брат ми вдигна поглед и измуча:

— Аха. — И ми посочи един стол да седна.

Партньорът му бе малко по-разговорлив.

— Компютърджиите успяха да отворят някои от файловете на Ким — каза той. — Цяла сутрин преглеждаме разпечатки.

— И с какво разполагате?

— С повече дивотии, отколкото знаем какво да правим с тях — изръмжа Мики и посочи документите. — Част от всичко това са студентски неща — курсови работи, бележки. Има цифрови копия на снимки.

— Има и материал на китайски — подчерта многозначително Арт.

— Калиграфия? — попитах с надежда. Може би имаше нещо свързано с онова, което бе изпратил на Сакура. Каквото и да бе то.

— Не-е... — започна Мики, после се поправи: — Защо не ми кажеш ти? Аз как да разбера дали е печатно, или калиграфия?

Проблемът беше реален. Наистина имаше някакви официално изглеждащи писма и документи. Антетката определено ми бе непозната, но не беше трудно да разчета символите: *Жонг-гуо Рен-мин* или Китайска народна република.

— Е, какво мислите? — попитах. — Че Ким е снимал тези документи по някаква причина? Че са част от онова, което се е заловил да разследва? — Бях объркан. Все още не се бях отърсил от въздействието на изживяното при Чангпа, а и изпитвах нерационалното усещане за надигаща се опасност. Бях дошъл в участъка с надеждата да науча повече за връзката между Ким и „Дарма център“. Вместо това объркването ми се бе засилило.

— Изяснихме си връзката на Ким с тибетеца — отговори Арт. — Поне това вече не е загадка. — Погледнах го. — Да — продължи той, — Ким е използвал библиотеката в „Дарма център“, за да проучва тибетските лами.

Кимнах, защото си спомних портретите на стената, които ми бе показал Ринпоче.

— Както го виждам аз — намеси се Мики, — Ким е съставял доклад за съдбата на тези хора...

Не можах да скрия скептицизма си.

— И наричате това връх на журналистическото разследване? За ваше сведение китайците затварят тези хора от години.

Мики сви рамене.

— Не съм казал, че всичко вече ми е ясно. Просто констатирам докъде сме стигнали...

— Дали да не погледнеш и ти, Конър — предложи Арт.

Поколебах се.

— Това не е точно моята област, ако се сещате. Идеята с шодо е съвсем хипотетична...

Арт обаче прекъсна възраженията ми:

— Хайде сега. Всички знаем, че твоята специалност е Азия.

— Разрови се, момче — каза Мики с мрачна решителност. И бутна към мен купчина документи.

Седнах и ги зачетох. След известно време разтрих очи и казах:

— Вижте, за да се оправя с всичко това, ми трябва справочен материал. Тази тибетска връзка е доста объркваща. Предлагам да взема каквото мога в „Дарма център“. Там вероятно се намира най-добрата колекция от литературни източници на тази тема в този край на света. Да не говорим, че има и хора, които да попитам, ако имам проблем.

Те се спогледаха.

— Какво ще кажеш? — попита брат ми партньора си.

Арт сви рамене.

— Защо не? При всички положения ще е по-добре от това, което правим сега...

— Което е все едно нищо — заключи Мики.

Те се наведоха като магьосници над големия ксерокс до стената, после събраха копията в голям оранжев плик, връчиха ми го и дори ме съпроводиха до вратата, за да не ми хрумне да размисля и да спра.

— Технически погледнато — промърмори Арт, — това не би трябвало да го правим.

— Именно по тази причина е толкова забавно — увери го брат ми.

Прекарах деня в ровене и сортиране на файловете на Ким, и в правене на справки в търсене на някаква схема. На ключ. Привечер разполагах с тъжен списък на група тибетски монаси, признати учители и учени. Може и още да бяха такива, но това бе трудно да се каже, понеже съдбата им бе мистерия: след дълъг живот в сянка те по някакъв начин бяха влезли в конфликт с китайските власти. Представих си разредения студен въздух на Тибет. Китайските затвори там едва ли бяха приятно място.

Поисках среща с Ринпоче, но ми отговориха, че в момента пътувал. Спомних си думите на Ямашита, че двамата щели да посетят Кита. Обзе ме някаква смътна тревога, но реших, че е резултат от комбинацията на остатъчен гняв, объркване и безсилие. Обичайното ми вътрешно състояние. В един момент се появи кльоцавият с плитката и ми каза, че ме търсели по телефона.

— Намериха го — бяха първите думи на Арт. Не правеше никакви опити да скрие възбудата си.

— Кое? — Бях чел цял ден и мозъкът ми още бе затънал в света на книгите.

— Свитька на Сакура! — обясни той. — Ти излезе прав. Ходингтън го скрил при свои бивши студенти. Стрелците от снимката.

Знаех, че след като Сара бе направила връзката между Ходингтън и неговия студент, се бяха обаждали в Джорджия, но този факт бе потънал някъде в другото, което се бе случило след това. Изведнъж се заражих от възбудата на Арт.

— И какво се казва в него? — попитах.

— Проклет да съм, ако знам — призна си Арт. — Изпратиха ни цифрово копие. Но е калиграфия. Японска, мисля. Искаме да ни я преведеш. Веднага. — В слушалката нещо изшумоля и в ухото ми се разнесе гласът на брат ми:

— Стой там и не мърдай никъде. Тръгваме към теб.

Бях толкова нетърпелив, че по-нататъшното четене бе немислимо. Разхождах се известно време из стаята, после слязох долу да погледам стрелците с лък. И Старк беше там, навърташе се край Анди — същия, с когото се бях запознал на вратата на музея. Когато Старк ме видя, лицето му потъмня, което не бе изненадващо. Зачудих се дали Ямашита е говорил с него. Не знаех и дали продължава да тренира в дождо. Не му обърнах внимание, поклоних се на учителя и се загледах.

Сенсеят по кюдо работеше със стрелците, но не върху техниката им, а върху духовната проекция, необходима, за да използваш оръжие, на практика всякакво оръжие. Сара Клайн я нямаше, но си я представях как стои тук, широко разтворила очи, заслушана в захлас. Харесваше ми това в нея: способността тотално да се концентрира, желанието да извлича поука от житейските уроци. Изглеждаше човек, способен да се възползва от възможностите, които предлага животът. И достатъчно зрял, за да бъде благодарен за това.

След малко се качих горе да чакам — краят на тренировката на стрелците приближаваше, а и всеки момент очаквах да пристигнат Мики и Арт. Поразходих се из приемната: разглеждах експонатите на тибетското изкуство, за да убия някак времето.

Погледнах си часовника, върнах се в читалнята, събрах разпръснатите документи в папка и слязох по петте гранитни стъпала пред входа на „Дарма център“. Беше тъмно. Уличните лампи

изцеждаха цветовете на света и хвърляха лепкави сенки между паркиралите коли.

Едва сдържах нетърпението си най-сетне да видя какво са намерили в Джорджия. Но очакването, с което бях излязъл навън, бе по-различно. Чувах зад гърба си шума на готвещите се да си тръгнат хора. Но съзнавах това с периферията на съзнанието си, понеже той бе заглушен от усещането за нещо друго, нещо намиращо се на прага на възприятието.

Усещането за харагей.

Тръгнах напред като в сън, поставях единия си крак пред другия, без да обръщам внимание на какво стъпвам — цялото ми внимание бе съсредоточено напред към тъмнината на улицата.

Там, където се криеше нещо.

По тротоара между пресечките имаше минувачи. Чувах шума на колите откъм Седмо авеню. Затръшна се врата на кола. Обичайните звуци и гледки на нощния град. Но около „Дарма център“ се долавяше напрежението на някакво очакване.

Вратата на сградата се отвори и излязоха Старк и още неколцина души. Той ме погледна неспокойно. Не си бяхме говорили от инцидента с нинджите. Старк спря като вкаменен на крачка пред учениците.

— Какво става? — Попита съвсем тихо. От него можеше да се очаква да усети, че нещо не е наред. За пръв път го виждах да реагира естествено и без превземки. Прогоних тази мисъл от главата си и се съсредоточих върху времето и мястото. Вдигнах ръка. Поклатих глава.

На входа се скупчиха още хора. Междувременно дочух шума на гуми по асфалта, погледнах и видях тъмна кола с изгасени фарове бавно да се приближава към нас.

Наоколо се разнасяше смях и приятелски разговори на хора, тръгнали да се прибират по домовете си. Беше ми трудно да се съсредоточа.

Изведнъж помислих за видението на ламата — тъмни долини, в които дебне опасност.

— Вкарай ги вътре — казах на Старк. Той също гледаше към колата и се опитваше да разбере какво е привлякло вниманието ми. — Бързо! — изсъсках.

Старк скочи нагоре по стълбите. Зърнах недоумението върху лицето на една от жените, докато я буташе през вратата заедно с другите.

След миг Старк и Анди застанаха до мен. Може и да не бяха много умни, но не им липсваше желание.

Наблизо се разнесе вой на форсиран двигател. Звукът изпрати през тялото ми тревожна тръпка — невинен звук, превърнат в зловец от усещането за страх. Тъмната кола продължаваше бавно да пълзи към нас и когато ни наближи, прозорецът откъм страната на шофьора се спусна. Отвътре надникна бледо лице с тъмни сенки вместо очи. Анди плъзна ръка под сакото си.

— Недей! — изсумтях.

В дупката на прозореца се показа цевта на пушка и се насочи към нас. Отдалечих се леко от другите двама, надявах се да разделя мишената и да намаля последиците от изстрела. Защото бях сигурен, че той всеки миг ще последва.

Чувах с периферното си съзнание приближаването и на другата кола, но вниманието ми бе приковано върху цевта, която леко се поклащаше и се насочваше към всеки от нас, като змия, колебаеща се какво да атакува. Повечето хора обикновено се целят прекалено високо, когато стрелят. Правилото е да се хвърлиш на земята и вляво. Идеята е или да избегнеш попадението, или да спасиш лявата половина на тялото си, където е сърцето.

Само че тази техника разчита на предположението, че си по-бърз от куршума.

Знаех, че Анди се бори с почти неконтролируемото желание да бръкне за пистолета си, но беше вкаменен от мисълта, че това ще го направи първата цел. Какво мислеше Старк, не бях сигурен.

Мъжът с пушката каза нещо високо и бързо и в следващия миг оръжието в ръцете му изгърмя. Хвърлих се и се претърколих поправилата, заслепен от блясъка. В същия момент се разнесе вой на сирена, свистене на гуми и канонада от изстрели — и на пистолети, и на пушката. Чух звън на разбито стъкло, вика на брат ми и изсвистяването на гуми на потегляща кола.

Старк и Анди също се бяха хвърлили на паважа и сега бавно се надигаха. Мики и Арт се бяха скрили зад вратите на колата си. Предната ѝ решетка бе като сдъвкана и от нея излизаше пара. Арт

говореше по радиостанцията, а в далечината вече се чуваше воят на приближаващи се сирени. Една от паркираните наблизо коли също беше обезобразена от куршумите. Алармената ѝ система се бе включила и клаксонът виеше ритмично в нощта, като ранено животно.

Много различни звуци се бяха компресирали в интервал от няколко секунди и мозъкът ми продължаваше да се опитва да обработи натрупаната информация. Самият аз все още бях замаян от блясъка и гърма на огнестрелните оръжия. Станах, изтупах си дрехите и се огледах, за да преценя степента на пораженията. Лицето на Старк беше бледо, въпреки скъпия му слънчев загар, а устата му продължаваше да зее. Анди стоеше и трепереше, забил поглед в тротоара.

Мики вече бе излязъл на средата на улицата с изваден пистолет — целеше се в отдалечаващата се кола. Изглежда, продължаваше да се надява на успешен изстрел.

— Мамка му! — изкрещя той и свали пистолета, когато колата зави с поднасяне на първата пресечка.

Дадохме писмени показания пред полицията. Опитвах се да мисля свързано, но в главата ми се преплитаха образи: на дулото на пушката, на безстрастния избор на жертвата, на електрическата тръпка на страха, пробола ме едновременно с блясъка на изстрела, на миризмата на изхвърлените гилзи и уличния прах.

Опитах се да се съсредоточа върху съществените неща. На мен човекът с пушката ми бе заприличал на азиатец. Може и да беше Хан, но в полумрака не бях могъл да видя със сигурност. Но посланието беше пределно ясно: Искаме си нашето.

Въздъгнах. Всички си искаме нашето.

Бяхме в участъка и нощта бавно се източваше.

— Виж сега какво имам за теб — каза Мики, след като най-сетне остави слушалката.

— Всъщност аз въртях телефоните — уточни Арт, — но брат ти иска да обере цялата слава.

— Имаше ли слава? — попитах.

— Хм... не съвсем — призна той. — Но борбата с престъпността е неблагоприятна работа. Така че дори малките радости са добре дошли.

— Окей, ние не бяхме толкова близко до стрелците като вас, момчета — каза Мики. — Старк и неговият човек, как беше... Анди, не можах да ни помогнат много. Стъклата на колата били тъмни и било невъзможно да се види стрелецът.

— Помня — казах.

— Добре де, ти също не каза нищо полезно — възрази Мики. — От онова, което чух, си бил прекалено зает да търсиш прикритие, за да видиш нещо полезно.

— Вярно е — съгласих се. — Какво се разбра за колата?

Брат ми въздъхна.

— Средна големина, нов модел с четири врати. Цветът би могъл да е тъмносин, тъмнозелен или черен. С тази информация наникъде, Конър.

— Отзад ми се стори вносна — казах.

— Може би. Намерена е изоставена „Хонда Акорд“, тъмносиня. Била открадната от паркинг.

— Е, това поне е нещо.

Мики изпръхтя в подобие на смях.

— Момче, това е най-често крадената кола в Америка. Няма начин да се разбере дали има някакво отношение към нашия случай.

Но Арт вдигна ръка и каза:

— Открита е на Единайсето авеню. — Изглежда ме. — Уестсайд, близо до...

— Китайското посолство — довърших.

— Пак тия шибани китайци — натърти брат ми. — В момента я обработват, за да видят има ли следи от барут.

— А пушката?

— В интерес на истината е карабина — измърмори той.

— Охо! — казах. — Вие, момчета, сте били много печени. — И понеже той не реагира на сарказма ми, продължих: — Не може ли да се каже нещо за модела?

— Няма начин — отговори Мики. — Куршумите са сдъвкали двете коли доста лошо, но единственото заключение, което може да се направи, е за калибъра. Изобщо не можем да се надяваме на балистична експертиза. Знаем обаче, че нашият човек е имал съвсем

сериозни намерения — стрелял е с деветмилиметрови куршуми. Това си е бойно оръжие.

— Чудесно.

— Можеше да е и по-лошо. Повечето модели разполагат с пет до девет патрона. Ако е искал наистина да те ликвидира, от теб щеше да е останало само мазно петно на тротоара. Добре е, че се появихме и ние. Сигурно сме го изплашили.

Смлях тази информация, докато Мики продължаваше да философства:

— С други думи, стрелецът може да е използвал всякакво оръжие — „Бенели“, „Мосберг“...

— Забеляза ли случайно какъв е пълнителят? — намеси се Арт. — Изглеждаше ли като на автомат? Или беше обикновената конфигурация?

— Момчета — казах примирено, — единственото, което виждах, бе, че е насочена към мен. И цевта изглеждаше широка като тунел.

— Добре де, добре... само попитах. Напоследък се появиха „Сайга-12“, не че са много. Приличат на „Калашников“.

— Виж — обясних уморено, — беше черна и каза „бум“.

Брат ми въздъхна. Зададе ми още няколко въпроса, но единственото, което се изясни, бе точното време на произшествието, звукът и яркото блясване на изстрела.

Сънувах, че тренирам, и знаех, че потрепвам от реалността на съня.

Денят угасваше и диханието на земята беше студено и влажно. В дупката на чайната всичко бе окъпано в синя светлина. Малката селска японска къща бе изоставена. Отвън от широка бамбукова тръба изтичаше водна струя и се изливаше в каменен умивалник. По дъното му бяха подредени малки камъчета, така че падащата вода да се разбива и да бълбука. Острието на меча ми беше единственото сребристо присъствие, разсичащо арките, оставени от отдавна умрели майстори. Лек ветрец шумолеше в листата на дърветата като шепота на поколения учители, наблюдаващи ме от разстояние.

Мечът на самурая има острие като бръснач и изключителен баланс на изработката. Дръжката му е обвита с плътна коприна,

стегната с копринен конец. Ножницата е лакирана в черно, така че да може да улови светлината на изгряващите звезди. По дължината на острието минава вълнообразната следа от коването и закаляването — *хамон* — и като че ли излъчва сияние.

Работех усърдно. Бях сам на поляната до хижата. Баланс. Дишане. Техника. Съсредоточаване. Номерът е на само да овладее тези елементи — предизвикателството е да се слее с меч с елегантност, достойна за оръжието, и да демонстрирам смъртоносната естетичност, която изисква моят учител.

Когато спрях, луната вече беше високо. Бях потен. Изплакнах се в каменния умивалник — наслаждавах се на стичащата се по гърба ми леденостудена вода. Усещах тежестта на меч и галенето на нощния въздух по мократа ми кожа.

Запарих си ментов чай на малкия мангал с дървени въглища, държан в къщата именно за тази цел. Седнах, взех чашата чай и загледах как тлеещите въгленчета в *хибачи* бавно се покриват с пепел. Вслушвах се в нощните звуци откъм гората. От време на време край ушите ми звънваше комар. Чувствах се изтощен и жадувах за сън.

Затворих очи в съня си и когато ги отворих, слънцето залязваше, а сенките в долчинката се издължаваха. Върховете на дърветата бяха осветени в цвета на кръвта. Вървах с меч в ръка към полянката, където трябваше да тренирам. А там стоеше баща ми.

Моят баща. Отново жив. И беше онзи баща, който помнех от детските си години, а не какъвто беше към края си. Баща ми се бе борил с рака стъпка по стъпка. Беше онзи бой с отстъпление, който му бе познат от годините на морски пехотинец в Корея, и той предаваше всеки сантиметър територия с упорита неотстъпчивост, даваше ни време да се подготвим за неизбежността на поражението.

Но ето че беше пред мен, приклепнал на поляната, взрян в мен с присвитите си очи, и ми идеше едновременно да се засмея и да заплача.

„Татко! Ти си тук! — започнах радостно и внезапно спрях. — Но ти си мъртъв!“

Той ми се усмихна и кимна, сякаш бях казал някаква шега. „Защо, не може ли?“

Исках да се засмея: само човек като баща ми можеше да представи връщането от света на мъртвите като дреболия.

Посегнах да го докосна с желание, натрупано през годините, но той вдигна ръка и спрях. Посочи ми към върха на хълма, към линията дървета там, и безмълвно привлече вниманието ми към това място.

Поляната горе беше добре осветена, но по края ѝ, където започваха храстите и дърветата, сенките ставаха все по-тъмни. И от тъмната зеленина на листата излезе Чангпа. Погледна към нас и слънцето блесна в очилата му. Той вдигна ръка и ги свали. Очите му нямаха зеници. Той бавно затвори клепачи и в центъра на челото му започна да свети точка. Чангпа бавно се плъзна назад, сля се със сенките, светлината на челото му се сви в малка точка, която единствена остана да свети слабо в мрака.

Изведнъж там се появи Ямашита — взираше се в посоката, където бе изчезнал ламата. Спря за миг, за да погледне надолу по склона към мен. В мига, в който обърна гръб на мрака, нещо невидимо за мен бавно го извлече към мастилената чернота, погълнала преди това ламата. От сърцето на сенките се разнесоха крясъци и светлата точка изгасна.

Почувствах порив да се притека на помощ на моя учител. Но ме задържах желанието да остана при баща си. Започнах да плача от безсилие, отново бях малко момче, изплашено от тъмнината и огромния свят.

Погледнах татко — търсех утеха, нуждаех се от посока — и му зададох мълчалив въпрос. Той тъжно ми се усмихна и светлината около нас започна да угасва, така че след малко вече ми беше трудно да различавам лицето му. Остана единствено старият познат звук на гласа му.

„Време е да се събудиш, тигре.“

Дойдох в съзнание, разтърсван от ридания. Колкото повече се събуждах, толкова повече се успокоявах, но емоционалната сила на съня ми не ме напускаше. Тигър. Така ме нарече той, когато като дундесто хлапе веднъж го съборих на пода на дневната. Не се бях сещал за това от години.

Сънищата се нещо, което бързо забравяме като несъществуващо, спокойни и уверени под светлината на деня и заобиколени от хиляди неща, които ни носят удобства и ни разсейват. Но когато отстраните

тези разсейващи ни неща, животът се разкрива по-сложен и по-тайнствен, отколкото се преструваме, че е. И тогава посланията от сънищата се задържат, ярки и настойчиви.

Зазорява се. Птиците започват да пеят. Надигам се и тръгвам през утринните сенки, жаден за светлина.

19. ВРЪЗКИ

Лятото се стовари върху града внезапно като удар с чук. Паркираните коли се пържеха под нажеженото до бяло слънце. От хромираните им повърхности се отразяваше ослепителна светлина, от тротоара струеше напълно осезаема жегга. Търговците разумно се криеха зад витрините на магазините си и ме наблюдаваха безстрастно, докато газех из топлинните вълни към „Дарма център“.

Но из въздуха се носеше нещо повече от топлина. Около мен танцуваше и заплахата от някаква опасност. Това беше резултат и от логическо заключение — в края на краищата снощи някой се бе опитал да ме застреля на улицата. И все пак не можех да пренебрегна и витаещото усещане за харагей. Имаше някаква дълбока увереност, която отиваше много по-далеч от резултатите, които ние, западняците, очакваме от чистата логика.

Убийствата, документите, хората. Бях сигурен, че всичко това е взаимосвързано по някакъв начин. Но колкото повече се опитвах да свържа всичко, толкова повече ми се изплъзваха отделните компоненти, сякаш самото усилие да наложи някакъв ред довеждаше до допълнителен хаос. Обърнах се към познатия ми свят на писаното слово с надеждата да намеря ключ.

Към застрашително нарастващия куп разпечатки от файловете на Ким се добавиха копия на намерената в Джорджия инка. Бях прегледал старателно изследванията му върху преследването на тибетските монаси, но единственото, до което успях да стигна, бе засилваща се потиснатост. Не се занимавах с официалните документи на китайски — предполагам, че те са източникът на наблюденията на Ким. Вместо това насочих вниманието си към инката, като изхождах от предположението, че ще имам успех при превода. Бях си поиграл предната нощ, но след престрелката съвсем обяснимо бе да не мога да се съсредоточа. Надеждата ми беше, че сутринта ще донесе повече яснота.

Инката представляваше дълъг документ — всъщност поредица свитъци. Бях прегледал файла набързо и днес се бях събудил със засилващото се чувство, че в него се съдържа някакъв ключ. Някой бе търсил тази инка с нарастваща ожесточеност и настойчивост. Където и да попаднеше тя, умираха хора. Нямаше начин някъде из редовете на тази калиграфия да не се крие нещо важно.

Инката бе сертификат, свързан с бойните изкуства. Грижливо изписаните йероглифи покриваха страниците в стандартния ред от горе на долу, а колоните се четяха отдясно наляво. Когато започнеш да четеш такъв документ, те заболява главата, понеже трябва да се бориш с рефлекс да четеш страницата като документ на английски. Но аз се бях занимавал достатъчно дълго с тези неща, за да знам, че най-разумният начин е да се оставиш на диктата на майсторите — ако не друго, Ямашита се бе постарал да ме научи поне на това.

Започнах с предпоставката, че каквото и да се съдържа в документа, то е достатъчно заплетено и че само човек с достатъчен опит ще може да го разпознае. Някой като Сакура би преценил качеството на калиграфията, сигурността на ръката на калиграфа, автентичността на туша и пергаментата и всички технически аспекти на инката. Но той я бе изпратил на друг експерт. Защо?

Ходингтън вероятно бе прочел бог знае колко свитъци, но не беше експерт по въпросите на потеклото. Беше историк. Замислих се за книгата, над която бе работил — трактат върху военните истории на самураите. Беше човек, който познава този раздел от историята до най-малките подробности. Което ме караше да подозирам, както винаги, че проблемът с тази инка е в детайлите.

Беше дълъг труд. Подобен свитък не е само свидетелство за уменията, притежавано от неговия собственик, но също и хроника на преподаването, изброяваща имена и дати на майстори, като всичко представляваше звено във веригата. Имаше и стандартни оценки, но те като че ли бяха копие една от друга.

Така че игнорирах повторенията и се съсредоточих върху имената. След няколко часа труд разполагах с хронологичен списък, съдържащ съответните подробности и дати. Станах, за да се разтъпча, и реших да направя почивка.

По някаква причина се сетих за Ямашита. А може би никога не го бях изваждал от мислите си. Бях затънал в проблема и се опитвах да

разбера за какво изобщо става дума. Не беше много по-различно от онова, което правехме със сенсей. Той беше работил с мен години наред върху методите да се вижда по-ясно, да се разсича мъглата на емоциите и да се разбира животът. Спомних си думите на Чангпа за илюзията и предизвикателствата, срещу които се изправяме в живота. А какъв бе моят живот? Бях се обадил в университета, че съм болен, за да отделя повече време на разследването. „Дориан“ бе част от живота ми, но аз все по-силно започвах да усещам, че не е най-важната част. Ямашита и Чангпа ме бяха призовали в свят, където проблемите бяха едновременно по-ярки и по-съществени — където честта или безчестието, животът и смъртта, победата и поражението са въпроси от първостепенна важност. И разликата между едното и другото е въпрос не само на сантиметри или частица от секундата, а се състои във фундаменталната реакция спрямо кризата.

Замислих се за Сакура, Ходингтън и Ким. За един сенсей и един лама. Не можах да стигна до някакви реални заключения, така че се отървах от мислите си с една любима японска сентенция.

— *Шигата на гай* — прошепнах. „Нищо не може да се направи“. После поех дълбоко дъх и отново се съсредоточих върху инката.

Разказваната в свитъка история бе сложна. Предаването на традиционните бойни изкуства се извършва чрез унаследяване в рамките на системите, така че идентифицирането на участниците в този процес е важно. Но това не е никак просто. Японците силно вярвали в семейната наследственост, но естествено невинаги се раждали подходящи наследници. При това положение се стигало до осиновяване на подходящи лица. Това е предпоставка за обърквания, в основата на които е смесване на фамилни имена и титли. В допълнение, по време на феодалната епоха, не било необичайно самураите да сменят имената си в определени периоди от живота си. Можели да добавят към името си част от име, дадено им в знак на уважение от господаря на една или друга провинция. Най-сетне, старите майстори на меча понякога се оттегляли в разцвета на своите умения и често сменяли старите си имена с будистки.

След това идваше методът на датиране. Историческите ери се датират по така наречената система *генго*. По нея годините се наричат например „дванайсета година от управлението на Хикс“, по името на императора, седял на трона по онова време.

Инката пред мен бе документ за приемственост в бойно рю. В нея се твърдеше, че е разклонение на Ягю Шинкаге Рю — една от най-славните японски школи на меча. Това бе изненада, понеже официално се признават две разклонения на Ягю — школите Овари и Едо, — и аз никога не бях чувал за трета такава. По-скорошните подробности в линейното унаследяване бяха тайна за мен — дори днес в Япония има буквално стотици от тези стари рю. Но аз се интересувах как тази рю, при тези славни наследници, се бе изплъзнала от общественото внимание.

Свитькът разказваше историята на Ягю Мицуйоши, основателя на Ягю Рю, и как той издал сертификат за майсторство на обещаващ воин. Прочетох го с интерес, уверен, че тук има някаква несъгласуваност. Имах големи надежди, че това ще се окаже името. Ягю Мицуйоши е добре известна историческа фигура. Но в залеза на живота си бе приел будисткото име Секишусаи. Ако инката, която четях, бе фалшива, това можеше да се прояви в несъгласуваност на имената. В зависимост от датата, на която се твърдеше, че бе станало основаването на новата рю, старият майстор би могъл да използва името Мицуйоши или Секишусаи. Но аз знаех, че повечето исторически документи в традицията на Ягю използват и двете, когато споменават за него — той беше наречен Ягю Секишусаи Мицуйоши. Всичко друго щеше да подсказе намесата на писател, непознат с традицията на тази рю.

Това сложи край на надеждите ми. Свитькът ясно казваше, че сертификатът за майсторство е бил връчен на Ягю Секишусаи Мицуйоши през 23-тата година от управлението на император Го-Йозеи. Наименованието на ерата бе достоверно и минах нататък.

Продължих да работя по веригата, но постепенно разбрах, че се съм се захванал с нещо, което излиза далеч извън кръга на познанията ми. За да се провери всичко, човек трябваше да има достъп до японските архиви. Започвах да мисля, че съм попаднал в задънена улица. И въпреки това тук трябваше да има нещо...

Обиколих квартала, за да прочистя мислите си. След климатика на читалнята задушавашата горещина навън бе едва ли не добре дошла. Потърсих с поглед дали някой не наблюдава сградата, или дали Хан не се навърта наоколо, но нямаше нищо такова. Чангпа бе заминал с Ямашита и Сара в онова усамотено място в планината. Не вярвах

Хан да се интересува от нас в този момент. Всъщност улиците бяха почти безлюдни, така че разходката ми мина без премеждия, без да мисля за нещо конкретно, просто давах на мозъка ми възможност да си почине.

Светът танцуваше под лятната жегга, блещукаше като мираж, сякаш всичко бе ефимерно и нереално. Също като документите, осъзнах аз, които ме чакаха в „Дарма център“. Защото документите лъжат.

И когато отново залегнах над инката, отново прегледах датите. Последователността на унаследяването, отразена в нея, разказваше за история, чиито корени се намираха в седемнайсети век и която започваше с един от най-славните воители на Япония. И стигаха до 23-тата година от възкачването на престола на Го-Йозеи. Пресметнах наум — това означаваше 1609 година.

Повъртях тази идея в главата си известно време и изведнъж се сетих. Това означаваше много внушително потекло. Само че Ягю Мицуйоши бе умрял през 1606 година и следователно не би могъл да връчи инката.

Изтичах да се обадя по телефона. Защото онзи, който представляваше тази инка като сертификат за майсторство, бе измамник. А това лице бе указано в самия край на документа.

Казваше се Кита Такенобу.

— Кита е мошеник — казах на Мики с отровен глас. Помислих с мрачно задоволство за ентузиазма на Старк по отношение на Кита. За това как омаловажаваше Ямашита. — Усецах го през цялото време. А и Старк вероятно е замесен по някакъв начин.

Брат ми обаче не беше убеден.

— От къде на къде?

— Я остави това — ядосах се аз. — Помисли за връзката. Той е ученик на Кита. Появява се в Ню Йорк по същото време, когато е убит Сакура. След това почва да се увърта около Ямашита. И не изпуска от око Чангпа. — На мен ми се струваше очевидно.

— Може би — каза Мики. — Но по твоя Старк стреляха онази нощ, нали? Как се връзва това с теорията ти?

Помислих за момент.

— Ами... — запънах се. — Почакай, нали не го раниха?

— Така е — съгласи се Мики, — но предполагам, че е изживял най-голямата тръпка в живота си.

— А какво ще кажеш за това — казах аз, защото мозъкът ми се бе включил на скорост. — Ами ако стрелбата е била нагласена, за да отклони подозренията от Старк? А? — Бях едва ли не горд от себе си.

— Не знам, Конър — отговори Мики, — но честно да ти кажа, струва ми се ненужно сложно.

— Това е в негов стил — настоях аз.

— Знам, че не го понасяш. Почакай малко... — Мики сложи ръка върху слушалката и чувах само глух разговор. След това гласът му се върна: — Окей, инстинктите ти са добри...

— Но? — попитах, защото усещах какво следва.

— Но има някои неща... — Чаках мълчаливо и Мики нямаше избор, освен да продължи: — Нямаме доказателства, които го свързват по някакъв начин с престъпленията. Размерът на обувките му не отговаря на сметите както при Сакура, така и при Ходингтън отпечатъци. И знаем, че има алиби за времето, когато е бил убит както Ходингтън, така и Ким.

— Откъде знаете? — попитах. Усещах, че губя почва под краката си.

— Ние проверяваме всичко, глупако — отговори Мики. — Да не мислиш, че сме с дървени глави?

— Както и да е — казах разочаровано, — продължавам да мисля, че е замесен по някакъв начин.

Намеси се Арт:

— Конър, трябва да се опиташ да разсъждаваш трезво по този случай.

— Това пък какво означава?

— Означава, че има нещо, което не ти дава мира по отношение на Старк. Не знам, може да е подлец. Но това не го прави замесен в убийствата. Повярвай ми: градът е пълен с извратени типове. Някои от тях са и убийци. Но повечето са само абсолютни досадници. — Каза го уморено, сякаш споделяше истина, до която се бе добрал само благодарение на житейския си опит.

— Окей, Арт. Разбрах те. — Опитах се да изчистя скептицизма от гласа си. — От друга страна — благодушно продължи Арт, — ние постигнахме забележителен прогрес в обвързването на Хан с нещата.

— Например?

Мики пое от другата слушалка:

— Открихме съответствие между отпечатъците на Хан и частичните отпечатъци, снети от хондата...

— Става дума за частично съответствие — подчерта Арт.

— Което не е достатъчно за съда... — обади се брат ми.

— ... но е повече от достатъчно за нас да го задържим за разпит — завърши Арт.

— Все още не виждам мотива — напомних им.

Брат ми изсумтя.

— Не е нужно да има мотив. Хан е психар под наем и от онова, което виждам...

— Щом е под наем, кой го е наел? — настоях. — Има ли някакво развитие с китайската връзка?

Мики се изхили доволно:

— Обадох се пак на Чарли Уилкокс. Оплака се, че ако ми кажел още една дума, щели да го пратят чак в Аляска.

— Малко по малко натрупваме косвен материал, достатъчен да свържем всички убийства с Хан — замислено каза Арт. — Може би като започнем да го разпитваме, ще изчовъркаме нещо и за мотивите.

— Знаем, че е летял до Атланта, Джорджия в деня, преди Ходингтън да бъде убит — съобщи Мики. — Има слухове, че точно той е измъчвал Ким. Все някой ще проговори.

— А Сакура? — не се сдържа аз.

Арт изреди фактите един по един. Представях си го как брои на пръсти, докато говори.

— Знаем, че Хан е бил в работата на Сакура да търси инката. Имаме отпечатък на обувка от местопрестъплението, която съответства на друг отпечатък, снет в бунгалото на Ходингтън. Най-сетне, където и да попадне изследването на Ким, Хан също се появява. — Той замълча, после пак се обади: — И освен това...

— Сакура го е познавал — не се сдържа Мики.

— Какво?

— Натъкнал се е на него преди години — потвърди Арт; в гласа му се долавяше разочарование, че някой му е отнел изненадата. — В някаква гражданска асоциация за подпомагане на младежи, кривнали от правия път.

— Нали знаеш как става — продължи Мики. — Богати хора жертват от времето си, за да не се чувстват толкова гузни, че са богати.

— Аз не бих се чувствал гузен — обади се Арт.

— Аз също — каза Мики.

— Това е защото и двамата сте с чиста съвест — коментирах саркастично. Което не им направи никакво впечатление.

— Както и да е, доколкото ни е известно, Хан е бил лошо момче от ранна възраст, а по-късно е започнал да се занимава с бойни изкуства. И не е загубвал този си интерес.

Нещо в мозъка ми прещрака.

— Има габаритите на фризер — допълни Мики. — А прякорът му е Монголеца.

Ново прещракване.

Понечих да кажа нещо, замълчах, помислих, подредих наум нещата, които вече ми бяха известни, свързах ги с фактите, които научавах в момента. Винаги ми е било трудно да правя това, особено по телефона. Но в крайна сметка се справих. С едно изключение.

— Много бих искал да разполагаме с някакви мотиви — говореше междувременно Мики. — За всичко, разбира се. Това ще допадне на окръжния прокурор. Нещо, което обяснява убийствата. И което свързва Хан с тях не само косвено.

И тогава всичко започва да си идва на мястото и отговорът блесна в главата ми с изумителна яснота.

— Мисля, че имаш всичко това — казах.

Репликата ми предизвика едновременната реакция и на двамата. Единият каза: „Ъ?“, вторият — „К’во?“.

— Нещо солидно — потвърдих аз. Беше дошъл моят ред да ги смая.

— Конър — оплака се Мики, — какви ги дрънкаш, по дяволите?

— Няколко неща. — И им разказах онова, което бях научил от дадените ми файлове. За фалшифицираната инка. И за ключа в последната калиграфия на Сакура.

— Трябваше да се сетя за това много по-рано — завърших.

Мики пое дълбоко дъх и попита много бавно:

— Какво искаш да кажеш, Конър?

— Последната калиграфия на Сакура — повторих аз.

— Поемата за смъртта? — попита Арт.

— Това е повече от поема — казах. — Той е идентифицирал и
убиеца.

И им обясних.

20.

КИМОН

При старите японски стопански постройките вграждали в стряхата — на мястото, където носещите греди на покрива се събират в центъра — стрела. Тя била мистично заредена със защитни сили, за да отблъсква злото, и сочела на север, към кимон — посоката на дявола. Докато колата ми се носеше по магистралата към един от планинските храмове във веригата на Кита, забелязах, че също пътувам на север.

— Колко подходящо — промърморих под нос.

Мики и Арт искаха да потърсят за последно Монголеца в Ню Йорк.

— Повечето от тези типове са тъпанари, Конър — каза брат ми. — Няма да повярваш колко често ги намираме да спят при приятелките си.

Но пък признавах, че е изчезнал. Щом чух това, хвърлих екипа в колата си и потеглих. Имах чувството, че различните линии се събират, че Сара, Ямашита, Чангпа и Монголеца се тръгнали към точка на голяма опасност. Мики и Арт работеха по две от следите и се надявах да намерят Монголеца, а междувремевно бяха поискали разрешение от лейтенанта да ме последват.

Не споделих с тях какво чувствах. Не беше нужен голям полет на въображението да се досетиш в каква посока сочат всички заплахи. Ямаджи — Изток — последният тренировъчен център на Кита, спонсорираше семинара, в който Ямашита бе поканен и бе приел да участва. И не беше сам. В мига, в който си представех Чангпа и Сара Клайн в ръцете на Кита и може би Хан Монголеца, стрелката на скоростомера започваше да пълзи надясно.

Колите никога не ме бяха интересували особено, така че след като вибрациите на високата скорост започнеха да раздрусват рамата застрашително, отпусках крак от педала на газта, макар това да не отпускахе и свитите на топка мускули на корема ми.

През лятото из цялата страна се появяват тренировъчните лагери за бойни изкуства, известни като *гасшуко*. Те обикновено дават възможност на различни хора да се включат в активни продължителни тренировки под ръководството на нови инструктори и да се разтоварят психически чрез физическо натоварване. Повечето практикуващи някое бойно изкуство не устояват на изкушението да поставят физическите си граници на изпитание, а и перспективата да получат черен пояс е съблазнителна.

Не е необичайно подобно спортно мероприятие да бъде удостоено със семинар, проведен от виден сенсей. Хората изпитват неутолим глад за нови стилове и техники. Нинджата, с който се бях бил, представляваше по-тъмната страна на все същия импулс. Повечето хора не намират това за зловещо. Смятат го за смес от ентузиазъм и донякъде американски комерсиализъм. Повечето ми познати от кръговете на бойните изкуства също като мен бяха тренирали повече от една система. За някои от нас това е обикновен еволюционен процес на развитие. За други е упражнение в безсмислена самозаблуда — като се сблъскаш със стената на непреодолимо тежките за теб тренировки, превключваш на друг стил. Това е като търсенето на Светия Граал. И не става дума, че подобно търсене понякога не е напълно безкористно. То просто е безпредметно.

Ямашита бързо надушва подобни хора. Сетих се за най-последната група, дошла при него с надеждата всички да бъдат приети в дожото. Само че той имаше известни само нему критерии за приемане. Необходимото условие бе да си тренирал упорито, преди да се явиш пред него. Необходимо — да, но не и достатъчно.

Преди известно време бях забелязал един кандидат да му се покланя. Сенсей седна и го изгледа. Очите му бяха тъмни прорези, а лицето му не изразяваше нищо. Понякога, макар „просто“ да седи така, от него се излъчва енергия и винаги е интересно да се види дали кандидатът я усеща, или не. Друг път задава въпроси. Има случаи, когато оставя в залата да се възцари тишина. И след малко взема решение.

Ако новият ученик се надява на нови техники и някакви разкрития на дълго пазени тайни, той остава разочарован.

Както и да е, той стоеше в очакване и държеше дървен меч. Ямашита се плъзна към него и просто му каза: „Субури“.

Новопостъпилият беше озадачен, така че Ямашита допълни: *Шомен-учи*. Надяваше се ученикът да е схватлив и да започне да упражнява серия посичащи удари в главата, както сенсей току-що му бе наредил.

Новият разбра командата да започне, но се поколеба и попита: „Колко пъти?“

Ямашита го прониза с поглед, който можеше да го закове за стената, после изръмжа: „Докато не стане перфектно“. И се отдалечи.

Подобна практика бързо изцелява слабите духом.

Навътре в Бъркширс^[1] денят се оказа точно толкова горещ, колкото беше в Ню Йорк, но небето бе по-синьо и по-чисто. Дърветата покрай щатската магистрала след Норт Ейдамс изглеждаха малко повехнали, но отстрани имаше игрив поток, който наемкваше за наличието на по-прохладни места из сенките. Цялото това очарование не ми правеше никакво впечатление.

Ямаджи — Изток се намираше на площадката на фалирал санаториум — над хиляда декара земя, осяяна със захарен клен и борови дървета. Някога тази част от Североизтока била едва ли не изцяло оголена от дървета, заради дървесината им — каменните хълмове не ставали за нищо друго. Днес човек никога не би се досетил за това, като гледа гористите хълмове, които окото не може да обхване, и плътната зеленина, която става по-тъмна и по-синкава към хоризонта. Мястото е просто идеално за летен тренировъчен лагер за спортове като айкидо, иайдо^[2] и кюдо.

Мислех си за Кита — за нещата, които бях чул, и онези, които бях научил неотдавна. Той имаше славата на инакомислещ учител, на отцепник, макар че най-вероятно бе надарен майстор на бойните изкуства. В масовите специализирани списания често се появяваха материали за него и той предпочиташе да бъде показван в екшън снимки, запечатали го да размахва меч или копие, развял дългата си черна коса, уловен в момент на разиграна свирепост. В интервюта наемкваше за лична история, свързана с езотерично обучение в различни дисциплини, както и за намерение да създаде синтез между различните азиатски бойни системи и техниките за медитация. Прекарваше много време с тибетски майстори от всякакъв вид. Името

му често се появяваше в бележките на мъртвия студент по журналистика.

Кита бе много популярен на Западния бряг, където никога не бе имало недостиг на откачалки на тема бойни изкуства, където знаменитости жадуваха да се „закичат“ с черен колан и където изгубени души търсеха екзотично спасение. Сигурен бях, че така го бе открил и Старк. Дори холивудски звезди бяха привлечени от енигматичната му личност. Заедно с парите си естествено. В резултат за десетина години Кита бавно, но последователно бе изградил своята малка империя на бойните изкуства. Сега това вече беше национална организация с верига от школи, а на уебсайта ѝ се предлагаха изкушаващи, но непълни илюстрации на тайните техники в системата му, рекламни снимки на великия мъж и подробна разбивка на сумата за записване.

Ямаджи — Изток бе последната перла във веригата му. „Планинският храм“ в действителност бе разпръснат из няколко места. Едно имаше в изгорените от слънцето хълмове край Ел Ей, друго — в разредения въздух на Боулдър, Колорадо, трето — в самата Флорида. Как бе намерил планина там, никой не можеше да си представи. А може да беше в „Дисниленд“ — на мен поне ми се струваше особено подходящо.

Последната му придобивка обаче бе Ямаджи — Изток — тук, в Масачузетс. Кита бе нов за тази част от страната и бе решил да организира поредица летни семинари, като начин да затвърди присъствието на Ямаджи, да спечели уважението на тукашните и да стартира маркетингова кампания, която да го „продаде“ по най-изгодния начин на местните любители на бойните изкуства. В началото се бях чудил какво бе накарало Ямашита да приеме поканата да присъства, после събитията ме бяха накарали да забравя този въпрос. Но сега той отново се появи в главата ми.

Може би, въпреки целия ми скептицизъм, се разиграваше много по-сложен харагей, отколкото можех да си представя. Играта бе пътека от обикновената „електрическа“ тръпка да се приближиш до опасността. Ако — за Чангпа — потокът на времето бе като гигантско надигащо се море от бъдещи върхове, далечно и неразгадаемо, нима и Ямашита притежаваше в някаква степен същата способност? И ако

беше така, дали не бе усетил по някакъв начин, че се изисква присъствието му тук и сега?

Беше прав, разбира се. Не бе виждал инката, но инстинктът му се бе оказал безпогрешен. Свитъкът се бе оказал измама, опит да се обрисова бойното потекло на Кита като по-престижно, отколкото беше. И изглежда онези, които се натъкваха на истината, просто биваха убивани. А Ямашита, големият майстор на смъртоносния близък бой, характерен за старите японски майстори, отлично знаеше, че понякога най-добрият начин да победиш съперник е да се приближиш максимално до него, а не да бягаш.

И аз го знаех. Но знаех и повече. Само че онова, което в началото бе интелектуално знание, сега придобиваше все по-заstraшителен аспект. Стомахът ми бе останал свит на топка през целия път. Насочвах колата в последните завои на пътя, гумите свистяха. Вече няха обяснение на импулса, който ме бе накарал да дойда в Ямаджи. Част от мен не желаше да мисли за неизбежната среща с моя сенсей. Само знаех, че трябва да дойда. Не че се безпокоях за безопасността на Чангпа. Или дори за Сара Клайн. Тук ме привличаше невидима сила, чието обяснение можеше да се открие само в годините тренировки в дождото. Замислих се с горчивина за това — да, можех да се боря с тези неща, но нямаше смисъл. Имаше и друго, за което носех лична отговорност.

И освен това... деши, ученикът, винаги следва своя учител.

На рецепцията дежуреше доста красива млада жена. Русата ѝ коса бе събрана в съвременна версия на самурайски кок. Облечена бе в черна блузка с кръста на Ямаджи отпред. Имаше светли очи и ме поздрави мило, когато влязох. Рецепцията бе уютно място, сравнено с нажежения паркинг отвън, където бях оставил колата, макар да не си представях как ще изстине двигателят ѝ.

— Добър ден — каза тя. — Добре дошли в Ямаджи. За гасшуко ли сте тук? — Вече ми подаваше формуляр за регистрация. — Доста хора дойдоха тук през уикенда, но мисля, че все още разполагаме с места за закъснелите. — Усмихна се, за да ми покаже, че е склонна да не обръща внимание на неудачния момент на пристигането ми. Встрани се виждаше рекламен плакат за семинара със списък на

вълнуващите неща, които бяхме в правото си да очакваме. Имаше и няколко подбрани с вкус репродукции на старо японско изкуство, разпръснати из помещението.

Залепен на разделителното стъкло стикер на „Виза / Мастър“ доуточняваше нещата.

— Всъщност — казах — аз съм помощник на един от поканените на семинара сенсеи.

Лицето ѝ просветна — бе погледнала с известно съмнение колата ми отвън. Предполагам се питаше дали кредитната ми карта няма да се окаже блокирана или с превишен лимит. Дадох ѝ името на Ямашита и тя прелисти вече попълнените формуляри за регистрация. После леко се намръщи.

— Съжалявам, господин Бърк, но не виждам тук ВИП регистрация на ваше име. — В гласа ѝ не се долавяше съжаление, но на мен ми беше все едно. Бъркови обикновено не се радваха на ВИП прием никъде.

— Няма проблем — успокоих я. — Някакъв пропуск, предполагам. Нека се регистрирам за семинара, а после ще оправим недоразумението.

Това вече я направи щастлива, особено в комбинация с факта, че кредитната ми карта не ме посрами. Получих информационен пакет с програмата на семинара, карта на комплекса, промоционални материали за много от участващите в семинара учители. Тя ми връчи ключа на стаята ми и ме инструктира как да я намеря.

— И не пропускайте да се отбиете в сувенирния магазин на Ямаджи — напомни ми накрая.

— Не бих го пропуснал за нищо на света — уверих я.

Това ми спечели изкуствената ѝ усмивка. Младите не разбират от закачка.

Комплексът бе изграден на билото на залесен хълм. Рецепцията се намираше в по-ниската част на имението. Имаше голям паркинг, пълен с коли, украсени със стикери на тема бойни изкуства и доста притеснителни индивидуални табели с регистрационни номера от рода на „SAMUR-I“^[3].

Широка метър и половина асфалтирана пътека водеше нагоре по склона към заседателните зали и бунгалата за гости. Бетонни стълбчета в началото на пътеката пречеха на навлизането на коли по нея. В брошурата изрично се отбелязваше, че минаването на коли понагоре от рецепцията е забранено, „за да се съхрани атмосферата на размисъл в Ямаджи“. Няколко местни хлапета по къси панталони и в тениски на Ямаджи се навъртаха наоколо, готови да предложат на послабохарактерните изкачване с електромобили или голф бъгита, но аз им махнах с ръка да не се занимават с мен.

От дадената ми програма можах да видя местата, където през седмицата щяха да се провеждат различните семинари. Знаех, че Ямашита ще е зает, и понеже все още се колебаех дали искам да се срещна с него, реших първо да се поразходя из комплекса и да се ориентирам.

Главната пътека се извиваше нагоре по склона, а отбивките от нея водеха към площадки със застроени на групи бунгала. Теренът бе добре залесен, но можеше да се забележи, че дърветата са били прередени, за да се подсили впечатлението за парк. По-навътре се виждаха покрити с мъх канари. Чуруликаха птички, лек ветрец шумолеше в листата на декоративните брези, засадени на места, където новите пътеки се разклоняваха от основната. Стаята ми бе функционална — една от четирите в обща дървена постройка. Както можеше да се очаква, оставяше впечатление за нещо, намиращо се далеч от цивилизацията. Когато отворих прозореца, ме лъхна влажната миризма на гора.

На билото на хълма имаше отделна сграда за провеждане на заседания. В нея бе и ресторантът. Закритият басейн отразяваше слънчевите лъчи, но в него нямаше много къпещи се. На много места под дърветата, в отворени за планинския въздух павилиони с керемидени покриви, можеха да се наблюдават сцени на интензивни тренировки с участието на различни по големина и състав запотени групи в ги-екипи.

Направих справка в програмата, която ми бяха дали. В действителност трябваше да има значителна активност по време на гасшуко — „Десет дни, които ще променят живота ви“, — но не можех

да я видя. Комплексът бе застроен по такъв начин, че зоните бяха отделени една от друга от гънките на терена и естествените горски заслони. В допълнение към това различните стилове и сесии трябваше да редуват местата на провеждане на тренировките си. Единственото изключение беше за системи като джуджуцу и айкидо, които се нуждаеха от рогозки, и кюдо — където се изискваше трийсетметрово стрелбище.

Минах край мястото за стрелба. Подредени в редица жени се движеха синхронно в подготовка за стрелбата. Наклониха надолу лъковете си и с концентрация и сериозност, в които имаше нещо магическо, бавно се отпуснаха в седяща поза. Не им въздействаха нито силната светлина и горещина, нито цвъртящите в далечината насекоми. Гледах стрелите си напълно съсредоточено и събираха енергия за опъване на тетивата, отпускане на Стрелата и освобождаването, когато стрелите им щяха да полетят в пространството, гладни да поразят мишената.

Видях от разстояние Сара, в бяло, почти ослепително под слънцето горнище и тъмна като сенките в гората коса. Усмихнах се с облекчение. Още помнех съня си и затова се зарадвах да видя, че при нея всичко е наред. Постарах се да не ме зърне — струваше ми се, че само виделите инката са в опасност. Това включваше и мен, затова не исках да я замесвам по никакъв начин.

Накрая видях и Ямашита да работи с група хора от различни стилове в айкидо и джуджуцу. Бяха облечени в сини и черни хаками с бели горнища. Доста често може да се разбере какъв стил практикува някой само по вида на възела на колана, с който е пристегнатата хакамата. Някои иайдо школи използват сложни системи на завързване. Моят сенсей се придържа към простия квадратен възел — неговата основна грижа е възелът да е на мястото си и да не може да се саморазвърже. Трудно е да представляваш смъртоносна заплаха, ако панталонът ти падне около глезените.

Когато го зърнах, в мен се събуди старият гняв, към който обаче имаше примесено и още нещо. Спомних си съвета на Чангпа. Съзнателно се бях опитвал да не мисля за някои от нещата, които ми бе казал, но изглежда, подсъзнанието ми бе работило върху тях. Така че сега, докато гледах Ямашита, изпитвах и облекчение, че пред очите ми е и това, което се бе превърнало в толкова важна част от моя живот.

Дали наистина раздялата изглажда ръбовете в хората? И да беше така, не можех да го почувствам. Урокът, който протичаше пред очите ми, ме караше да се чувствам, сякаш не си бях тръгвал.

Ямашита упражняваше с учениците варианти на *учи-дори*, процеса на отнемане на меча на съперника. Айкидоките тренират с голяма част от оръжията, които използва и Ямашита, но аз отдавна бях прозрял разликата. На каквото и ниво да се развива една тренировка, в повечето други бойни изкуства работата с оръжие е спомагателна за същността на системата и това се проявява в техниката.

Тихо се промъкнах до периферията на зоната за тренировка и се скрих в една малка борова горичка. Дървената платформа имаше покрив, висок колкото да позволи използването на мечове. Трениращите се бяха подредили по периферията на платформата, а моят учител с твърд глас обясняваше:

— Не. Трябва да се концентрирате!

Беше наредил на обучавания — той изглеждаше достатъчно компетентен — да го обезоръжи. Но Ямашита бе невъзмутим. Мъжът му влезе и направи своя ход, само че учителят ми се стегна, съсредоточи енергията си и отказа да бъде поместен. Беше вариант на същата техника, която бях използвал срещу Анди вечерта в музея, където за пръв път видях Ринпоче.

— Какво правиш? — възмути се учителят ми.

— Опитвам се да установя контрол над центъра ви — отговори партньорът му. Няколко глави по периферията кимнаха в съгласие.

— Над центъра ми? — Учителят ми изглеждаше озадачен. Погледна ръката на мъжа, която стискаше дясната му китка, и попита: — Къде е опасността в случая?

Въпросът озадачи партньора му.

— Ами... мечът, разбира се.

— Мечът — скептично повтори учителят ми. — Тогава защо атакуваш китката ми? Казваш, че опасността е в меча, но не го възприемаш сериозно. Хващаш... ето — Ямашита погледна хваната си китка, — но опасността се е преместила. — Той пусна бокена, изтегли го в лявата си ръка и опря върха му в гърлото на мъжа. — Мечът ли е опасността, или човекът, който го държи? — риторично попита Ямашита. — *Кен, ки, тай* — напомни на групата. — Енергия, меч и тяло, обединени в едно. — Беше мой ред да кимна на познатото ми до

втръсване напомняне. — Всички тези неща се събират в едно, когато се бием, ясно ли е? — Видях на лицата на наблюдателите да се появява уважение. — Така че, когато атакувате, трябва да надделеете и над трите неща едновременно. За да победите съперника си, трябва да разкъсате връзката между тях. Центърът... — В тона му се появи намек за насмешка. — Лесно е да се говори за центъра. Но е и лесно вниманието ви да бъде отклонено от него. Уверете се, че знаете къде е центърът, преди да атакувате. — Той се отдръпна от противника си и вдигна бокена в средна позиция на готовност. — Моля — подкани го.

Партньорът му вдигна своя меч и нападна. Върховете на оръжията се допряха, кръстосаха се. Двамата започнаха да се обикалят, като се наблюдаваха внимателно. Междувременно Ямашита се оказа с лице към мен. Погледът му дори не трепна, но аз знаех, че ме е видял. Противникът му отстъпи крачка назад и вдигна бокена си — сега мечът беше високо над главата му. Реакцията на Ямашита последва мигновено и бе много фина — той повдигна своя едва забележимо и го изви така, че острието да сочи към лявата ръка на човека срещу него. Ако бяха с истински мечове, това щеше да позволи на Ямашита да отсеке китката му, стига да нанесеше макар и лек удар.

С изключение на това едва уловимо за окото движение, Ямашита не бе помръднал. Противникът му усети това и удари меча си надолу, като едновременно с това отстъпи с изнесеното си ляво си стъпало, за да увеличи дистанцията между двамата. Въздъгнах — знаех, че това е краят.

Ямашита се стрелна напред, извика „Кияй!“ — изкрещяване, което като че ли се изтръгна изпод пъпа му. Векторът на атаката му бе по тангента, която трябваше да му позволи да съсече цялата дясна половина на противника, но вместо това той атакува бокена в ръцете му. Дървените оръжия се срещнаха със сух звук, внезапността на атаката бе толкова голяма, че оръжието на противника изхвърча от ръцете му, превъртя се във въздуха и падна сред наблюдателите.

Разнесе се одобрителен шепот. Но аз се питах колко от присъстващите наистина бяха видели онова, което се опитваше да им демонстрира сенсей. Бях общувал с него години наред, но дори сега откривах нови страни на старите техники.

Ямашита тръгна към мен и аз помислих за всички неща, които исках да му кажа — в мен кипеше водовъртеж от емоции, който

търсеше откъде да излезе. Само че японците не постъпват така. Пристъпих напред и коленичих на ръба на платформата, както би постъпил всеки закъснял, за да поиска официално разрешение да се включи в тренировката. Бях правил това хиляди пъти. Движенията ми бяха толкова познати, че ги изпълнявах почти автоматично — колениченето, усещането при поставянето на ръцете върху пода — стари и съвсем обикновени подробности. Въпреки това в тях имаше смисъл и детайли, които, макар да оставаха незабелязани от присъстващите, бяха съвсем реални за нас двамата.

В типичния случай, когато ученик иска разрешение да се включи във вече започнала тренировка, Ямашита щеше да остане прав и нетърпеливо щеше да кимне рязко на ученика да се присъедини към групата. Днес стана нещо по-различно. Той се плъзна към мен, като държеше оръжието в дясната си ръка, с върха надолу и острието обърнато назад, към него. Това бе необичайно. В повечето случаи държеше бокена в лявата си ръка — позиция, от която можеше да го използва моментално, без забавяне. Позата бе на недвусмислен поздрав. Знак на уважение.

Ямашита коленичи пред мен с подсъзнателно удаващата му се грациозност на стар майстор. Лицето му беше безстрастно. Поклоних се дълбоко. Отвърна ми със същото. Изправихме се и за един къс миг се погледнахме внимателно. И тогава той се усмихна.

— Тук си — каза простичко. А аз почувствах да ме обзема познатото ми успокоение. Има много начин да обезоръжиш един човек.

— Видях инката — казах му. — Има и друго...

— Да?

— Мисля, че има опасност, сенсей — прошепнах. Не исках никой да ни чуе, но и съзнавах известната мелодраматичност в думите си.

— Мислиш? Аз пък вярвам, че има нещо повече от това, Бърк. — Беше доволен, необяснимо защо. После продължи: — Опасност, да. В това няма никакво съмнение. — Пак ме погледна и ми се стори, че забелязвам в погледа му нещо като одобрение. После замислено погледна наобиколилите ни ученици. — Можеше да си ми полезен по-рано, Бърк — каза вече високо. — Тук има голяма опасност... — и

развеселено присви очи, — защото сме заобиколени от стотици воители. Никой от които май не знае как да удържи оръжието в ръката си.

Разбрах, че мястото не е подходящо за разговор, и кимнах на скритото послание, което ми изпращаше.

— Нека се видим тук след вечеря — тихо предложи той. — Тогава ще поговорим и ще послушаме нощните звуци на гората.

— Как е храната? — попитах го; придържах се към привидно небрежния тон на разговора.

— Храната не е зле. Кафето обаче не струва. — Думите му бяха тъжни, но очите му блещукаха.

[1] Голям курорт в щата Масачузетс (с много музеи, исторически места, ски писти и т.н.), разположен северно от Ню Йорк и западно от Бостън. — Б.пр. ↑

[2] Иайдо (съчетание от японските дими „и“ — да бъдеш, „ай“ — хармония, и „до“ — път: „Начинът да намериш хармонията в действието“) — едно от традиционните японски будо (бойни изкуства), типичната форма на което е изтегляне на меча с преминаване в сечене, завършващ посичащ удар, почистване на острието и вкарването му в ножницата без сваляне на погледа от въображаемия противник. Практикува се основно с ваза (стандартни упражнения), понякога с истински меч и (за разлика от кендо) без защитно облекло. — Б.пр. ↑

[3] Игра на думи — четете се „самур-ай“. — Б.пр. ↑

21. ИСТИНСКИ ВЯРВАЩИ

Същия ден пристигнаха Мики и Арт, следвани от местни полицаи. Брат ми още беше бесен на мудността, с която бе реагирала на искането му нюйоркската полиция, и на бюрократичните хватки, нужни, за да се прехвърли едно разследване от един щат в друг. Местните полицаи вежливо разпитаха хората на Кита, показаха им снимките на Монголеца и получиха очакваното отрицателно поклащане на глава. Никой не го бе виждал. Самият Кита пътувал за насам от Ел Ей, така че полицаите обещаха да се върнат.

След разпитите тръгнах с тях надолу към мястото, където бяха паркирали.

— Това е дивотия — изръмжа брат ми. — Някой знае нещо, но не го казва.

Един от местните полицаи сложи на носа си авиаторски очила и кимна без никакъв ентузиазъм. Беше широкоплещест, но достатъчно млад и все още тесен в кръста.

— Сигурно си прав. — Имаше медночервена коса, ниска подстрижка и светлосиви очи. Значката на грижливо изгладената му риза казваше „Уолас“.

— И какво ще правим сега? — поинтересува се Арт. Разтриваше машинално белега на китката си. Това беше нов навик.

Брат ми го изгледа и отмести поглед.

Отговори му местният полицай:

— Ще покажем насам-натам снимката на вашия заподозрян. Местните обикновено имат представа кой се отбива в малките им градчета.

— Какво ще кажеш? — попита брат ми партньора си. — Да се позадържим ли?

— Разбира се. Защо не? — каза Арт. После погледна Уолас. — Вие, момчета, ще ни съдействате ли?

Полицаят кимна.

— Не знам дали да не слезеш при местните в града — поколеба се Мики. — Нали разбираш, Хан може да се появи на друго място. А аз ще поема нещата тук.

Дори за мен оправданието беше зле скалъпено.

Арт се ядоса.

— Какво ми казваш, Мик? — Брат ми вдигна ръце, за да го успокои, но Арт продължи: — Какво!? Мислиш, че не мога да се справя, нали? — И се обърна към пътя с ръце на кръста. — Мамка му!

— Добре де, стига. — Мики погледна виновно местния полицай. — Ще дебнем тук, на входа. И ще чакаме да се появи Кита.

Уолас погледна единия, после другия. Не каза нищо, помисли около минута, после кимна, макар да бе ясно, че не е съвсем сигурен дали постъпва правилно.

— Окей. Имаме ли човек вътре, който може да ни информира, ако онзи се появи там?

Мики кимна към мен и каза:

— Той.

— Става. Когато се появи заподозреният, господин Бърк, надявам се знаете какво да правите?

— Ще ви се обадя — отговорих послушно.

— И после побягваш, накъдето ти видят очите — допълни брат ми.

С приближаването на нощта намерих Ямашита. Седнахме на една пейка до ручей, с лице към гората. Исках да му разкажа какво бях научил и той, предполагам, усещаше нетърпението ми. Беше така типично за него да ме накара да се успокоя насила. Но може би го правеше не само заради мен. След разговора ми с Чангпа бях опитал да премисля нещата от много ъгли. Ямашита несъмнено усещаше възбудата ми, но с изненада установих — по реакцията му на случайно минаващите покрай нас, — че и той не е спокоен. Изглежда, връзката учител — ученик действаше двупосочно: той винаги можеше да разчете мислите ми, но и аз все по-често бях в състояние да разчета неговото душевно състояние. В резултат тишината между нас изглеждаше изпълнена с неизречени неща. Лекото напрежение във въздуха бе просто осезаемо — излъчваше се от него като бръмченето

на мощен трансформатор. Ямашита заговори, като внимателно подбираше думите си и се стараеше да не повишава глас.

— Значи полицията най-сетне намери инката? — Кимнах и той продължи: — И какво ни казва тя? Даде ли ти онова, на което се надяваше?

— Тя е измама — отговорих. — Потеклото на Кита е изфабрикувано.

Не мога да кажа, че думите ми го изненадаха. „Нима си знаел нещо през цялото време?“, попитах го наум. Но не зададох въпроса си на глас.

Ямашита вдигна ръка да говоря по-тихо. Беше се преоблякъл и сега беше със стари панталони и безукорно бяла тениска. Не беше висок и както бе седнал, можеше да клати крака, сандалите му зори леко разравяха праха под седалката. Той се огледа небрежно, за да провери има ли около нас някой, после заби поглед в горичката — канарите и дърветата бавно се размиваха в сумрака.

— Значи така — каза накрая сенсей. — Построил е света си върху лъжа. Но нека това не те заблуждава. Този човек е много изкусен. — Учителят ми ме погледна. — Трябва да отделиш малко време, за да понаблюдаваш учениците му, професоре. Има нещо, което може да се научи.

Кимнах, но знаех, че той се опитва да изгради по някакъв начин старата връзка помежду ни с разговор на банална тема като тренировките. Зарязах тази мисъл заради нещо по-неотложно.

— Кита, Хан и... Старк. Замислили са нещо.

— Да... Старк — каза Ямашита и кимна. — В него долавям объркване... а не зли мисли. — Усмихна се на себе си. — Но всеки ученик е различен вид проблем.

— Ринпоче мисли, че Старк ще се забърка в някаква опасност — напомних на учителя си. — Смятам, че не е видял нещата ясно. Според мен Старк е част от опасността.

— Може би — каза Ямашита и беше ясно, че не желае да обсъжда това повече. Стана и слезе до ручея. Мина леко по разпръснатите камъни и навлезе в притъмняващата горичка. Последвах го и мракът започна да ни обгръща като мъгла.

— Днес, когато инструктирах учениците... — започна Ямашита, — запомни ли предупреждението ми?

— Разбира се. Нуждата от концентрация. Контролирането на центъра.

— Едновременно с това ги посъветвах да не отклоняват вниманието си — напомни ми той. Чу ме да поемам дъх, но предпочете да заговори, преди да мога да реагирам. — И аз съм разтревожен, Бърк. Но мисля, че има по-важни неща от Старк, за които да се безпокоя. Полицията смята, че този... Хан, е убил трима души, нали? Но от това, което знаем за него, трябва да приемем, че го е направил като... наемник.

— Така мисли Мики — казах му.

— Добре. Мисля, че трябва да уважим интуицията му в тези неща. Такаа... значи Хан е оръжие. Но то сече само там, където бъде насочено. Кой обаче го насочва?

— Кита — подсказах аз.

— Възможно е — отговори Ямашита. — Знам, че за човек като Кита е изключително важно да се запази тайната на инката. Изисква го неговата гордост. И гордостта на неговите последователи...

— Но достатъчно ли е това, за да ги накара да убият, за да се запази тайната? — попитах. Трябваше да съм честен. Дори в този момент още не бях сигурен. Знаех, че съмнението се усеща в гласа ми.

— Не знам. Емоция като гордостта е силна, това е несъмнено — тихо каза Ямашита, докато бавно вървеше през гората по никаква едва различима пътечка. — Говорим за горди хора. — Той ме погледна. Очите му се губеха в сенките. — Ти знаеш нещо по въпроса. За последователите на Кита такава гордост е незряла, но въпреки това достатъчно силна.

— Като у Старк например — не се сдържах.

Той не обърна внимание на коментара ми.

— Гордостта може да ни заслепи и да не видим истината — напомни ми Ямашита. — Или да ни накара да не искаме да я признаем. Емоцията е като тъмнината, която ни пречи да следваме пътеката.

Направих погрешна стъпка и две камъчета под краката ми изчаткаха едно в друго. Ямашита спря и ме изчака. Силуетът му се очертаваше като призрачна сянка.

— Тук може да има нещо повече, отколкото можем да разберем засега — продължи учителят ми. — На пръв поглед като че ли

насилието следва онези, които са прочели инката, но определено онзи журналист, който е бил убит...

— Ким — помогнах му аз.

— Да. Ким е работил над нещо повече от това, нали?

Може би се дължеше на илюзията от анонимност в мрака, но ми беше леко да разговарям с него.

— Да, не бива да забравяме и китайците. Но какво работи Хан за тях?

— Аха — натърти той. — Китайците... Знаеш ли, че в последния момент тук е поканена да направи демонстрация група изпълнители на *ву-шу*!

Ву-шу е съвременно, изключително акробатично изкуство с корени в континентален Китай. Знае се, че се радва на солидно субсидиране от централното правителство. Но аз не виждах каква е връзката с онова, което ни вълнуваше.

Учителят ми въздъхна в мрака.

— На мен ми се струва, че сред изпълнителите има... пазачи. Хора, които не се вълнуват от възможността да тренират тук.

— Това започва да става все по-заплетено — признах аз. После осъзнах нещо. — Значи ние сме тук и всичко необяснено до момента сочи насам. Кита, Ринпоче, китайците... Липсва единствено Хан! — Видях в полумрака усмивката му. — Ти си знаел, че има връзка. Затова си и дошъл. За да разбереш какво става. — Изпитвах в равни части облекчение и раздразнение. Ямашита бе доловил опасността, но не бе по-близо от мен до неясния ѝ източник. — Трябваше да ми кажеш, преди да тръгнеш.

Ямашита почти се бе скрил пред мен.

— Бърк, идването тук е опасно. Може да се окаже дори някаква клопка. Усетих го смътно, но не бях сигурен. Дори Ринпоче не можеше да види точно срещу какво се изправяме...

— Той има ли някакви предположения какво става?

— Пристигна вчера и засега се въздържа от контакти. Не успях да се видя с него.

За момент се запитах дали Ринпоче се крие, или хората на Кита не искат да се срещне с Ямашита. Но все още не можех да забравя нежеланието на Ямашита да сподели с мен.

— Трябваше да ми кажеш — настоях отново. — Заслужил съм доверието ти. — Не му напомнях това за пръв път и двамата го знаехме.

Учителят ми отговори с напрегнат и твърд глас. Думите долетяха до мен през мрака и въздействието им се подсилваше от нощта и тишината около нас.

— Бърк, аз правя каквото правя по основателни причини. Не можеш да ми търсиш сметка. — Сгълчаването му сякаш сгъсти напрежението в тъмнината. — Аз съм твоят сенсей. През всички тези години си се борил. И струва ми се най-трудно ти е да проумееш точно това.

Почувствах се глупак. Ушите ми пламнаха. Понечих да кажа нещо, но той естествено ме изпревари:

— Мисли! Гледай! Не съди за нещата по това, което е на повърхността.

След това го чух леко да въздиша.

— Ако ти бях казал онова, което подозирах — каза той с много по-мек, почти нежен глас, — ти щеше да ме последваш тук, без да се замислиш, нали?

— Да, сенсей — отговорих прегракнало.

— И така щеше да се изложиш на опасност — тихо каза той. — Знаем как реагират хората на подобно искане... Знаем как ти сам го прие преди време — допълни все така тихо. — Не е лесно да предприемеш подобен ход.

— Но аз все пак съм тук — напомних му; изисквах някакво признание от него.

— Дааа... — проточи той и продължително въздъхна. — Но постъпваш така по своя воля. Не съм ти го наложил. Това е път, избран от теб самия. Както следва да бъде. Като ученик, правото ти на избор е ограничено. Като воин ти трябва да се научиш сам да избираш. — Нова въздишка, тих звук в тъмнината. — Трудно е...

Кимнах, макар че не ми беше съвсем ясно. Коремът ми гореше и някак се чувствах изваден от равновесие. Учителят ми владее това до съвършенство: всеки път, когато дръзнеш да помислиш, че ти е ясен или че ти е показал всичко, каквото има за показване, той те изненадва. И това те кара да погледнеш отново на нещата, вече с друг поглед. Дори в тъмнината.

Бавно поех въздух и се вслушах в звуците на нощта. Чувах шумоленето на вятъра в клоните. Шепотът на листата над главите ни. Свиренето на комар около главата ми. Някъде пред нас, нагоре по склона, нещо тежко глухо се удари в камък. Сърцето ми подскочи.

— Излезли са елени — обади се моят учител. — Крият се от опасността през деня и се движат само когато преценят, че е безопасно.

— Но за нас не е безопасно, сенсей — осмелих се да кажа с увереност, която ме изплаши.

— Вярно, не е. Но трябва да чакаме и да наблюдаваме. Кита ще пристигне утре. Доколкото ми е известно, още не се е появил и онзи, когото наричате Монголеца. Видя ли как постъпих днес по време на урока по тачи-дори?

— Комбинация от *рипон-ме* и *кендо-но-ката* — отговорих. Това бяха основни техники.

— Хай. Изчаках и използвах семе, натиск, за да го принудя да предприеме нещо. Ние ще направим същото. — Усетих тялото му да се промушва покрай мен, на път в обратна посока.

Ние. Вървах по стъпките му към слабите далечни светлини на Ямаджи — блестяха като лъч на фалшива надежда в гората.

В планината утрото не настъпва бързо. Денят се просмуква малко по малко със светлина и минават часове, преди слънцето да надникне над върховете и да стопли света. А в гората се стеле хладна пара и всичко е мокро от роса. Сякаш природата не желае да се раздели с покривката на мрака. Или може би така е само с мен. Имах чувството, че този ден ще е изпълнен с трудни откровения.

Но човек трябва да нрави каквото е нужно, а не каквото иска.

В едно бях напълно съгласен с Ямашита — кафето беше скапано. Бях отишъл в заведението още преди наоколо да закипи живот. Приключих набързо с изхвърлянето на съдържанието на чашата си в храстите. Не че нямаше да мога да го издържа, просто бе време за тичане.

Гасшуко предвиждаше крос всяка сутрин. Срещата беше в заседателния център, където хората идваха по двама и по трима и подскачаха в опит да загреят. Личеше си, че някои от тях имат

мускулна треска в резултат на заниманията през последните няколко дни. Видях поне няколко души да пият хапчета, докато закусвах.

В духа на основополагащата тема на целия семинар повечето хора бяха дошли с поне част от спортните си екипи. Панталоните ги се радваха на най-голяма популярност, заедно с тениските с лого на най-различни дожо. Аз бях облякъл тениска, подарена ми от Мики преди няколко години. На гърба ѝ бе щампована голяма халба тъмна пенлива бира, под която се мъдреха думите „Вече не само за закуска“. Предполагам всички ние имаме нещо, което искаме да кажем на околните.

Планината, на която се намираще Ямаджи, бе насечена от пътеки през горите във всички посоки. Наблизо минаваше Апалачката пътека^[1], а горите бяха осеяни със стари пътища за свличане на трупи. Групата ни мина по някои от тях. Още след първия половин километър бях загреял и започнах да дишам в синхрон с движенията, напипвайки познатия стар ритъм. Това ми даваше възможност да мисля за случилото се и за всички компоненти на играта.

След кроса, когато хората се пръснаха по различните групи, тръгнах да обикалям без посока. Забелязах мястото за групата ву-шу и минах покрай тях. Сториха ми се жилави и здрави. Някои използваша мечове, други — копия. Бяха невероятно гъвкави и скачаха и правеха къмба в най-добрите традиции на китайската опера, адаптирани за нуждите на бойните изкуства. Наоколо имаше тренъори — по-възрастни мъже по анцузи, които наблюдаваха изпълненията със стоически изражения. Но не всички наблюдатели се интересуваха от ставащото на терена. Забелязах един мъж да ме наблюдава, докато се приближавах. Не можах да го видя ясно, но реших, че е безсмислено да събуждам подозренията му, така че се престорих, че не се интересувам, и минах набързо покрай тях.

Тръгнах да търся ламата. Не беше трудно — Ринпоче винаги се движеше с антураж от монаси и оранжевите им роби ги правеха лесно забележими. Повъртях се край едно от местата за медитация и проследих един от тях до мястото, където ги бяха настанили.

Тибетците заемаха цял комплекс от бунгала-апартаменти, сгушен в края на една пътека. Минах с небрежна походка оттам, като се стараех да остана на по-голямо разстояние, и видях поне няколко служители на Ямаджи на стратегически места по пътеката. Вече бях

забелязал, че в Ямаджи работят два типа хора: привлекателни и стегнати млади жени, които се занимаваха с всичко имащо отношение към гостите, и „други“ — мъже, които отговаряха за техническите аспекти на мероприятияето. Някои изглеждаха азиатци, но имаше и много от бялата раса. И не изглеждаха особено дружелюбни. Определено предпочитях жените.

За нещастие край тибетците имаше постове точно от недружелюбните — едри мускулести мъже, които очевидно не се навъртаха насам с надеждата да научат повече за колелото на кармата. Бях свикнал да разпознавам охранителите от пръв поглед.

Така че се мушнах обратно в гората и заобиколих. Към най-голямото от бунгалата имаше голям вътрешен двор. Плъзгащи се врати извеждаха на дъсчена веранда. Оттам нататък следваше грижливо поддържана ливада — топло слънчево петно сред утринната прохлада на гората. Бързо минах през дърветата, благодарен на килима от борови иглички, който ми помагаше да се движа абсолютно безшумно, и зачаках. Ясновидската дарба на Чангпа често го караше да надзърта в мрака. Но аз се надявах, че дори такъв като него ще има нужда от малко слънце.

Спомних си предупреждението на Ямашита да чакам и търпеливо зачаках, подпрян на един бор. В далечината се обаждаха птици. Усещах сладкия аромат на борова смола. Слънцето бавно се издигаше в небето и виждах в лъчите му над полянката да се стрелкат различни насекоми.

Стъклената врата на бунгалото се плъзна и Ринпоче излезе. Беше облечен в жълто-червените си роби — избухнаха в цветно петно под слънцето. Държеше чашка и чинийка и бавно тръгна по верандата. Като че ли беше сам.

Стигна до края на дъсчената платформа. Напрегнатото му изражение — лице на загрижен човек — постепенно се отпусна. Остави чашата на масата, свали си очилата и без да помръдва, се загледа в далечината.

Излязох иззад дърветата и заставах пред него. Не казах нищо, оставих го сам да ме забележи. Погледът му изглеждаше нефокусиран и той леко въздъхна. После очите му започнаха да се обръщат нагоре в орбитите. Затвори клепачи за момент, а когато ги отвори, аз се бях преместил по поляната, за да се изправя точно пред него.

Ринпоче бавно се фокусира върху мен, като човек, чието внимание се връща от много далеч.

— Това наистина сте вие — каза той. Стори ми се, че гласът му прозвуча изплашено.

— От плът и кръв — отговорих.

Чангпа бързо се огледа и ме покани в апартамента си. Затвори вратата и няколко секунди напрегнато се вслушва.

— Доктор Бърк... — започна той и като че ли не можа да продължи.

— Ринпоче, вие сте в опасност — предупредих го.

Разказах му за материала, който бе събирал Ким — историята на преследваните монаси. За Кита Такенобу. За фалшифицираната инка.

— Все още нямам всички фрагменти от мозайката — завърших, — но връзките са ясни. Тук има тайни, които Кита държи да останат скрити. А някой му върши мръсната работа. — Разказах му каквото ми беше известно за Хан, после го попитах направо дали според него Старк може да е замесен.

Чангпа примижа болезнено.

— Той е един объркан млад човек, доктор Бърк. Но дори при това положение не мога да допусна такова нещо за него...

— Може да се наложи да го допуснете — казах. — Помислете сам: той пристига тук и започва да си вре носа в проблемите на вашата охрана. Занимава се с това кой да има достъп до вас и кой не. — Ламата кимна. — Опитва се да попречи на хората да ви досаждат.

Монахът се отпусна на стола си.

— Доктор Бърк... аз усещам в него... душевен смут. Нищо повече. И все още имам надежда, че главата му един ден ще се изчисти.

„Да се изчисти главата му би било прекрасно“, помислих си. Но някаква нотка в гласа на ламата ми подсказваше, че има още нещо.

— Ринпоче — започнах умолително; мъчех се да измисля начин да го накарам да ми каже някои неща. — Тъмнината, която видяхте... долината. Нашето приближаване към нея. Казахте, че сте видели там и Старк.

Той тъжно ми се усмихна.

— Моите видения... Има много начини да се знае, Бърк. Аз съм убеден, че някой, може би китайското правителство, би искало да ми

запуши устата. И че някой е запушил устата на бедните хора, които бяха убити. Но свързани ли са тези неща? Не виждам как. И ако са, защо тогава и аз не съм мъртъв? — Поклатих глава, неспособен да отговоря. — Всъщност мен нищо не ме свързва с Кита. Защо той ще се интересува от мен? Няма логика.

Седнах по-напред, защото исках да подчертая нещо.

— Но вие сам казахте, че има много начини да се знае. Мисля, че вече започвам да разбирам това. — Той ме погледна с обич, като се гледа способен ученик. Тук нещо се готви, Ринпоче — казах настойчиво. — Не мога да повярвам, че не го усещате. Какво вижда вътрешното ви око?

Той въздъхна.

— Аз не виждам всичко, доктор Бърк. Има опасност, да. Но опасност винаги има. Реших да потърся помощ от стар приятел и неговия ученик, но в моите видения никога не съм виждал ролите, който ще играете. — Спря за секунда и погледна към ярко осветената поляна отвън. — Дори сега нещата са замъглени.

— Но какво виждате? — тихо и все още с надежда попитах аз.

Той рязко затвори очи. Не можех да преценя дали това бе опит да види по-добре, или да блокира видението. Седеше на стола, отпуснал изморено големите си ръце в скута си. Не каза нищо.

— Трябва да се махнете от тук — казах.

Но той поклати глава.

— Ако можех. Те ме наблюдават, нали разбирате. — После, изглежда, събра вътрешните си сили и изправи рамене. — Няма да си тръгна. Все още имам надежда за Старк... — Погледна ме и се усмихна тъжно. — Буда знае, че способностите ни да разбираме са немощни, но иска поне състраданието ни да е безгранично като океана.

Какво можеш да отговориш на това? Оставих го и се измъкнах през плъзгащата се стъклена врата и в гората. Ламата седеше абсолютно неподвижно на стола си, загледан в неща, които само той можеше да види.

Ямашита Сенсей чакаше. Искаше от мен да ръководя практическо занятие на група амбициозни ученици — мъже и жени, — които определено не изгаряха от ентузиазъм с тях да се занимавам аз, а

не Ямашита. Учителят не бе сметнал за нужно да ме осведоми какво точно мисли да прави, докато вода тренировката, но безизразното му лице ми казваше много неща. Той щеше да направи обиколка из Ямаджи. Щеше да открие слабите места. Щеше да потърси опасност. В този човек имаше една неспокойна бдителност дори когато привидно нямаше никакъв повод за тревога. Това обаче е отличителната черта на онези, които винаги оцеляват.

Застанах пред класа на слънчевата поляна. Тревата беше гъста и старателно окосена, но дори при това положение се усещаха достатъчно неравности, така че имаше допълнително предизвикателство за всички босоноги. Довечера много хора щяха да имат проблеми с пръстите на краката.

Избрах за тема на занятието дистанцията. Идеята е, че човек трябва да се старее да поддържа оптимално разстоянието между двамата сражаващи се. Практически погледнато, опитах се да накарам двойките ученици да могат да поддържат бокените си в постоянен контакт, като остриетата им се докосват кръстосани на пет до седем сантиметра под върховете. Когато Ямашита кръстоса меч с твоя, в оръжието му сякаш има магнит и той те следва като залепен, каквото и да направиш. Звучи лесно, но когато двама души се обикалят взаимно, опитвайки се да постигнат някакво превъзходство, съвсем не е така. Номерът е да се отпуснеш и едновременно да си постоянно концентриран, но както е с повечето неща в живота: лесно е да се каже, трудно — да се направи. Аз мога да го правя, но и за мен е напрежение, дори след толкова години тренировки.

Приближи се Старк, облечен в черната униформа на системата на Кита. Носеше дървен меч. Обявих почивка и отидох при него. Ако изобщо между нас бе имало дори минимална дружелюбност, усетих, че напълно се е изпарила. Лицето на Старк изглеждаше вдървено.

— Значи си тук — каза той. — Не трябваше да идваш.

— Знам какво става, Старк — отвърнах тихо, но настойчиво.

За момент той се изненада, после се обърка.

— Само че аз не знам за какво говориш.

Но прочете му го издаваха, че крие нещо.

— Защо дойде в Ню Йорк? — настоях аз.

— Да уча при другите майстори — без замисляне отговори той.

— Да се срещна с Ринпоче.

Почти му повярвах, но казах:

— Чангпа Ринпоче не преподава онова, което те интересува.

Той отмести леко поглед и се уверих, че крие нещо.

— Кита Шихан уважава ламите. — Той сви рамене.

Забих изпитателно поглед в лицето му, но не успях да пробия бронята му на невинна искреност. Можеше и да казва истината. Или поне част от нея. Старк усети скептицизма ми, изгледа ме с присвити очи, после направи жест с меча си.

— Помислих дали да не ти помогна да дадеш на хората онова, за което са си платили.

Смяната на темата окончателно ми доказа, че тук под повърхността става нещо нередно.

— Благодаря — отвърнах. — Напоследък вършиш само добри дела. Как е Сара Клайн?

Отново неспокойно поместване на погледа и уклончив отговор.

— Прекарваме известно време заедно.

Идеше ми да го удуша. Толкова ли не можеше да долови, че по този начин я излага на опасност? За себе си бях убеден, че всякакъв контакт с хора, имащи нещо общо с Кита, е опасен. Нима Старк бе сляп? Искаше ми се да обмисля това на спокойствие, но учениците ни гледаха и аз им казах да се строят.

Повечето бяха присъствали на вчерашната тренировка и бяха видели Ямашита да обезоръжава противника си. Поискаха да им го демонстрирам отново. Това отчасти се дължеше на ентузиазма им към конкретната техника, но имаше и друга, по-завоалирана причина. Във всеки практикуващ бойни изкуства има някакъв кръвожаден подтик. След време, при съвестни тренировки, той сублимира, но част от него е неизкоренима. И винаги остава желанието да му се поддадеш. Улових израженията на някои — искаха да видят дали старшият ученик на Ямашита е на нивото на своя учител.

Потърсих неуверено с поглед партньор и тогава се обади Старк.

— Да започваме — тихо предложи той, зае позиция пред мен и вдигна меча си.

Кръстосахме остриетата и веднага почувствах тока на напрежението му. Не можех да го разбера. Дали знаеше нещо и бе дошъл тук, за да ме държи под око? Или ставаше дума за нещо по-първично, като обикновено съперничество? С периферното си зрение

видях няколко от приятелите му — все в черни екипи — да се приближават, за да гледат. На лицето на Старк се изписа удовлетворение и се запитах дали той не е под въздействието на няколко мотива.

Започнахме да се обикаляме един друг и да търсим *цуки* — пробив в концентрацията, който може да позволи атака. Беше ранен следобед и слънцето все още бе високо. Това бе добре. Класическата стратегия предполага да маневрираш така, че слънцето да е в очите на съперника ти. Това беше неприложимо, но малко ме безпокояха неравностите по земята. Старк беше по сандали, аз бях бос. Достатъчно е малко камъче, за да си нараниш петата, а колкото и бързо да блокираш болката, в защитата макар и за миг се образува пробив.

Безпокоях се прекалено много и изглежда, ми пролича. Той използва разсеяността ми и ме удари през дясната китка с отсечено движение. Винаги бе разполагал с голям потенциал, а през краткото време на работа с Ямашита бе успял да го реализира. Отпуснах ръката си, за да избегна удара, извъртях се встрани, но дори при това положение той ме засегна над китката и за миг усетих пареща болка. Възстанових се веднага и се опитах да натисна острието му надолу, но той леко се изтегли и прибра меча зад себе си. Техниката не е лоша, но подготовката за удара в главата, с която продължи, малко се разтяга във времето.

Парирах с лекота и контрирах, използвайки силата на удара му, за да завъртя меча си. Насочих го надолу към дясната му ключица. Той отстъпи, а аз възстанових равновесието си и моментално мушнах напред, с надеждата върхът на меча ми да го отхвърли назад. Но той бе тренирал в моето дожо и познаваше тази техника. Реагира на нея с леко движение с таза и аз само се завъртях около него.

Слънцето започваше да напича. Видях по лицата на наблюдателите, че преценяват представянето ми. А когато той започна следващата си атака, по яростта ѝ разбрах, че това е нещо повече от тренировка. Бях го наблюдавал да тренира близо три седмици. Тренировките обикновено се провеждат доста интензивно, но не така напрегнато, както е в реален бой. А Старк бе стъпил на педала на газта до дупка, търсеше развръзката, за която бе жадувал през цялото време след първия ни сблъсък.

Случващото се изискваше веднага да се пренастроя. В края на краищата има бой, има и... бой. Именно това винаги се бях опитвал да втълпя на хората в дождо на Ямашита. Те не могат да го разберат и е напълно обяснимо — това е нещо, което трябва да изживееш. Но не го препоръчвам никому.

През следващите минути той ме удари няколко пъти — вечерта сигурно щях да имам синини, — но и аз имах няколко добри попадения. Само че бях прекалено бавен в пренастройката си към сериозен сблъсък, а двубоят продължаваше прекалено дълго. Времето е най-големият враг на биещия се. То изцежда силите ти и разкрива слабостите ти. Най-добрата стратегия е светкавичната атака, но трябва да си много добър. Или голям късметлия.

Има дни, когато не съм нито едното, нито другото. Тайната ми загриженост да заловим убиеца ми бе попречила да възприема това гасшуко с нужната сериозност. А може и да не приемах достатъчно сериозно Старк. И сега трябваше да се форсирам към усилието, което изискваше този двубой.

Докато в главата ми се въртяха подобни мисли, Старк ме препъна и установих, че падам. Инстинктът ти е да се противопоставиш, но има по-дълбока и по-вярна последователност от рефлекс и Ямашита ми бе помогнал да я събудя у себе си. Така че се оставих да падна и с превъртане се измъкнах част от секундата преди последвалия удар на противника ми. Озовах се на колене и моментално се извъртях, за да съм с лице към него. Държах бокена напречно, за да блокирам удара в главата ми.

— Спрете! — прогърмя като гръмотевица глас до нас. Беше Ямашита, извън себе си от възмущение.

Изправих се, дишах тежко. Старк неохотно отстъпи, енергията му бавно се разреждаше. Ямашита освободи класа. Учениците не говореха много, но се отдалечиха на групички, като коментираха шепнешком.

Ямашита заговори със стиснати устни:

— Какво означава това? Бърк, разчитах да проявиш отговорност. Трябваше да обучаваш тези хора. А не да се занимаваш с... акробатика. — Неизреченото послание в очите му беше, че не е трябвало да допускам моментното разсейване. В неговите очи се бях провалил.

Тогава проговори Старк. На мен:

— Ако мислиш, че това беше нещо, изчакай да дойде Кита с най-добрите си хора. — И той дишаше тежко, но се бе овладял. След това добави с глас, в който имаше и предупреждение, и желание да ме обиди: — Не трябваше да идваш, Бърк.

— Идиот — излая моят учител и се обърна към него. — Ти не знаеш какъв е залогът. — Старк пребледня пред гнева на Ямашита, но беше достатъчно съобразителен да не проговаря. — Ти гледаш нещата, но не ги виждаш — изсъска сенсей. — Върви. И се замисли дълбоко. Времето ти приближава.

— Време за какво? — осмели се да попита Старк.

— За решения — каза Ямашита и ни заряза, където бяхме.

[1] Туристически маршрут, започващ от Кейтадин в щата Мейн и стигащ до Спрингър Маунтън в Джорджия с обща дължина от почти 3500 километра. — Б.пр. ↑

22.

ТАНРЕН

Пристигането на Кита бе ознаменувано с тържествени фанфари. Сред персонала на Ямаджи изведнъж настъпи оживление и макар никой да не го бе видял, плъзна слухът, че е тук. Слязох бързо долу, за да кажа на Мики, но това, което говорят за полицаите, се оказа вярно — те никога не са налице, когато ти трябват. После опитах да му се обадя, но в планината клетъчният му телефон беше извън обхват. Накрая позвъних в участъка му и помолих да му предадат съобщението по някакъв начин.

По-късно следобед в сградата за заседания имаше прием. В единия край на подиума се подредиха старшите инструктори, Ямашита бе сред тях. Коленичих зад него. От двете ми страни имаше други старши ученици, всеки зад своя сенсей. Срещу нас бяха последователите на Кита — група сериозно изглеждащи и все пак развълнувани мъже в черно. Участниците в гасшуко бяха публика вдясно от нас; възбуденият им шепот изпълваше залата. Докато чакахме, влязоха Чангпа и неговият кортеж и заеха почетното място на подиума.

Зърнах Сара Клайн и се измъкнах, за да се видя с нея. Заедно с другите кюдоки тя чакаше появата на Кита и ме забеляза едва когато заставах до нея. Сериозното ѝ лице разцъфна в усмивка.

— Бърк! — И протегна ръка да ме докосне.

— Да излезем навън — казах. Беше опасно връзката ни да придобива публичност и се надявах срещата ни да остане незабелязана в общата възбуда. Сара се разтревожи, но кимна и ме последва през тълпата. Не беше трудно — повечето хора търсеха начин да влязат в залата, а не да излязат от нея.

Заведох я зад ъгъла, встрани от оживлението край главния вход.

— Не очаквах, че... — започна тя, но аз я прекъснах.

— Виж, Сара. Искам да внимаваш. Тук стават опасни неща.

Очите ѝ се разшириха.

— Свързани с убийствата?

Кимнах.

— Кита е замесен по някакъв начин.

— Кита?

— По-тихо — настоях аз и хвърлих бърз поглед да се уверя, че никой не ни наблюдава. Дотук добре. — Не съм сигурен какво точно става, но мистериозната инка доказва, че Кита е измамник. — Сара вече се бе убедила от настойчивия ми шепот, че не бива да ме прекъсва. Изслуша ме внимателно, докато набързо ѝ описвах Хан и вероятното му участие в убийствата. — Видиш ли този човек, махни се бързо и веднага съобщи на брат ми Мики. Той ще е някъде наблизо.

Тя леко ме докосна по ръката.

— Никога не съм виждала брат ти, Конър. — Гласът ѝ беше тих и спокоен.

— Прилича на мен, но е по-висок и по-слаб. Има мустаци. Бял кичур в косата. Ще го намериш някъде около рецепцията.

Тя се усмихна и видях в очите ѝ какво си мисли, докато чуваше описанието.

— Не искам никой да ни вижда заедно — обясних ѝ. — Това може да се окаже много опасно за теб.

— Но какво знам аз? — попита тя.

— Познаваш ме. Това може да се окаже предостатъчно. — Тя още не бе отдръпнала ръката си и сега я плъзна надолу и хвана моята.

— Толкова ли е опасно, Бърк? — Преглътна и видях мускулите на шията ѝ да се напрягат.

— Не се набивай на очи и си отваряй очите на четири. И, Сара... — Притеглих я близо до мен и усетих сладко стягане в стомаха от близостта ѝ. — Не изпускай от поглед Ринпоче. Той също може да е застрашен.

— Но защо точно аз? — попита тя. Класическата реакция, когато хората се озоват в подобни ситуации. След известна практика, ако искаш да оцелееш, преставаш да си задаваш такива въпроси и просто действаш както се налага.

— Имам ти доверие — казах ѝ.

Нещо в погледа ѝ трепна.

— О, Конър — каза тя с леко треперещ глас. — Трябва да ти кажа нещо. — И облиза устни, сякаш събираше смелост. — За

Травис... и за мен.

Усмихнах ѝ се. През последните няколко часа бях успял да помисля за някои неща.

— Не е нужно да ми обясняваш нищо.

Но тя го направи. Разказа как се запознали в Калифорния и как живели заедно. После се разделили и тя дошла в Ню Йорк.

— И един ден той пак се появи. Никога не съм го окуражавала по никакъв начин...

Сложих пръст на устните ѝ и пак се усмихнах. Наистина нямаше нужда от обяснения. Старк наистина бе имал по-наложителна причина да дойде в „Дарма център“. Бе искал да си върне любимото момиче — това поне бях успял да го съобразя. Май започвах да се превръщам в нещо като детектив.

— Всичко е наред — опитах се да я успокоя. — Ще говорим за това по-нататък. Засега искам от теб Ринпоче да е в безопасност. Ако имаме късмет, ти още не би трябвало да си на радарните им екрани. Наблюдавах ги внимателно. Те не са склонни да свързват жените и компетентността. Всички постове с реална власт при тях се доминират от мъже. — Тя присви очи, докато мислеше по въпроса. — Не знаят за теб — обясних — и това ни дава предимство. Можеш да го направиш.

— Защо просто не изчакаме да се появят полицаите?

— Опасявам се, че от един момент нещата ще започнат да се развиват със светкавична скорост. А има и толкова много неизвестни...

— Ти какво ще правиш?

— Ще действам, както ми подсказже Ямашита. — *Проста игра. Вършиш се наоколо, като правиш грешка след грешка, докато някой не предприеме нещо, и тогава нанасяш удар. Но не ѝ го казах.*

Тя обаче го видя в очите ми. И стисна леко ръката ми.

— По-добре вече да влизаме — казах, макар гласът ми да бе пресипнал от желанието дай кажа съвсем други неща. Изпратих я да върви пред мен, а сам се вмъкнах малко по-късно през една странична врата.

И после ни понесе вихрушката на събитията. Пристигна Кита.

Появи се като дим. Само минутка преди това подиумът беше празен. И изведнъж той се озова на него.

Имаше дълга до раменете черна коса, напръскана тук-там със сиво, вчесана назад от високо чело. Очите му бяха тъмни и блестяха

под светлината. Устата му бе свита в тънка линия и той гледаше публиката с драматична напрегнатост. Вдигна ръце в традиционен поздрав и с уважение се поклони на Ринпоче и съпровождащите го монаси. Те му отговориха. После Кита бавно се обърна към насядалите сенсеи.

Възможно е да се излъчи енергия дори без физическо движение. Това обикновено се свързва с остър вик — прословутото „Кияй!“. По принцип излъчването на ки е трудна работа и е много рядко да се осъществи в неподвижна поза и мъртва тишина. Но от Кита се изливаше енергия с необичайна и направо поразителна сила.

Ямашита седеше като каменна статуя. Нямаше начин да не я бе почувствал, но не го показва с нищо. Видях обаче няколко от другите сенсеи да се споглеждат многозначително — и те бяха усетили нещо. Кита продължаваше да гледа учителите с пронизващ хищнически поглед. После бавно се поклони на останалите инструктори. Те му се поклониха в отговор със същата прецизност, като внимаваха да го направят с точно толкова учтивост, колкото им бе засвидетелствана. Само толкова. Бяха горди мъже.

Церемонията бе внимателно режисирана. Кита поздрави официално всички участници, изказа благодарност за присъствието на майсторите сенсеи и лъчезарно се усмихна на Ринпоче и другите ламии. Чудех се защо е толкова щастлив. Беше странно да го виждам как се усмихва, защото даже когато се държеше любезно, усещах тревожното излъчване на сила срещу всички.

— За нас е чест да ни посетят всички тези свети мъже — каза Кита, като обхвана с жест монасите. — Толкова често пътят на боеца се разглежда само като път на силата... — В гласа му звучеше съжаление. — Ние трябва да помним, че сме слуги на по-висша цел и че на ожесточеността на нашите тренировки трябва да отговаря равна мяра прилежание в преследването на духовни цели. Тези търсачи на духовния идеал ни напомнят, че макар Пътят често да е труден и да ни изправя пред предизвикателства, ние не бива да изоставяме вратата, че служим на нещо повече от себе си.

Звучеше чудесно, но аз бях видял фалшивата инка на Кита. Така че слушах, без да помръдвам нито мускулче на лицето си. Може да звучи странно, но се безпокоях, че този човек, също като Чангпа, може да долови нещо от най-съкровените ми мисли.

Кита продължи с описание на времето, което бе прекарал в Тибет, и на ламите, с които бе учил там. Разказа за тяхното забележително проникновение и още по-забележителните им способности. Звучеше ми смътно познато и в един момент със сепване се досетих, че същите фрази бях срещал в бележките на Ким. Дори списъкът на ламите ми бе познат по начин, който не можех да идентифицирам веднага. Това човъркаше съзнанието ми, но проблемът беше, че имах много грижи. Една от тях бе Хан. Така че другите неща бледнееха.

Запомнил съм откъслечни фрагменти от останала част на речта му. Тя всъщност бе изградена по схема и в нея се осъществяваше плавен преход от ежедневното и баналното към екзотичното и възвишеното, което очевидно имаше за цел да държи публиката му като хипнотизирана.

— Пътувал съм из много земи в търсене на тайни начини да се отключи човешкият потенциал. Поколения майстори са предавали в усамотени манастири тези умения на избрани ученици... — Английският му беше шлифован, а в произнасянето на речта беше търсена напевност. Последователите му седяха със светнали очи и с приковано внимание. — Аз се изправям пред вас като звено във верига, която има корени в славно минало... — Той вдигна ръце и фините копринени ръкави на черното му кимоно се спуснаха и се видяха мускулести ръце. — Аз съм проводникът на мъдрост, която може да отведе достойните до по-висше познание...

Изсмях се наум. Този човек се изкарваше едва ли не равен на Буда. Или поне негов пръв ученик. Погледнах групата ламы. Лицето на Чангпа бе като застинало, а погледът му — невъзможен да се прочете. Но сред другите монаси определено имаше обезпокоени от въздействието на твърденията на Кита. Общата публика обаче приемаше всичко за едва ли не чиста монета.

В този момент един от учениците на Кита започна леко да удря малка ръчна камбана. Звънът на камбаната се преплиташе с думите на Кита. Ритъмът им усилваше смисъла им, вкарваше ги като пирони направо в главата, където те се въртяха и резонираха, натрупваха енергия и се усилваха в амплитуда.

Тогава той заговори за *танрен*. Закаляването на духа, което е в сърцето на използваното от всеки воин бойно изкуство. Разказа, че

приближените му били подлагани на ритуал: изпитание чрез болка и върховно усилие, което ги извеждало на нови височини. До духовния дом на върха на планината. До Ямаджи...

Накрая попита има ли сред присъстващите смелчаци, готови да минат през изпитанието. Думите му прозвучаха едновременно като призив и предизвикателство — покана за присъединяване към неговия мистичен кръг приближени. Помислих си, че това силно ще въздейства на аудиторията, защото гладът за езотеричното е дълбоко заровен в сърцето на много майстори на бойните изкуства. И изведнъж се сетих с абсолютна увереност какво предстои.

Ямашита съобщи името ми като на човек, готов да се подложи на изпитанието. Погледът му прихвана този на Кита и нямаше никаква нужда от думи. Обадиха се неколцина от другите сенсеи и назоваха свои ученици. Видях облекчение по лицата на някои от тези, на които им се бе разминало. Има голяма мъдрост в това да знаеш кога да пасуваш.

Ямашита получи покана да разговаря с Кита лично. Това не означаваше „насаме“ — двамата седнаха заедно на подиума, но беше невъзможно да се разбере какво точно става. Говореха си тихо и въпреки че излъчваха енергия, се бяха постарали да екранират мислите и емоциите си от света. Но моето впечатление беше, че се разбират един друг прекрасно.

Когато церемонията приключи, двамата със сенсей тръгнахме да излизаме заедно с тълпата. Дните, когато можех да седя и няма да му се подчинявам, бяха отминали. Попитах го направо защо ме е предложил. Той ме насочи извън залата с желязната си ръка, след което тръгнахме по тревата под лъчите на залязващото слънце.

— Бърк — тихо каза той, — по някаква причина Кита се страхува от нас. А опасността се засилва. И все пак досега не сме видели другия...

— Хан. Монголеца — подказах му.

— Да. Неговото оръжие. — Половината му лице беше огряно от слънцето и той леко бе присвил лявото си око. Гледаше на север към сините хълмове, които се простираха до хоризонта. — Брат ти още ли не се е върнал? — Поклатих отрицателно глава. — Тогава — с неудоволствие заключи учителят ми — трябва да чакаме и да видим какво ще се случи. И да сме готови.

— С други думи, опитваме се да го провокираме по някакъв начин с това... нещо? — попитах аз. Не исках да прозвучи като че ли се дърпам, но вече бях преживял едно-две изпитания. При това съвсем истински. И не изпитвах никаква нужда ненужно да се подлагам на следващо. Човек няма неограничен капацитет за тези неща.

— Остави това на мен, професоре — каза учителят ми. Вървахме към дърветата, към сенките им и по-далеч от хората, тълпящи се около центъра. — Сигурен съм — продължи той, — че без проблем ще се справиш с този танрен. Кита, разбира се, не вярва в това и имам голямо желание да го видя унижен.

— Не сме длъжни да доказваме нищо на никого — позволих си да отбележа. Беше ми отнело доста време да стигна до това заключение. И това бе разликата, усещах го, между хора като Старк и мен.

Ямашита бавно кимна.

— Хонто. — „Вярно е“. — Но има смисъл да го покажем пред другите тук. Опитай се за момент да мислиш като учител, Бърк. Често вършим неща заради другите.

За миг ми се стори, че долавям в гласа му тъга.

Ямашита продължи покрай дърветата. Сложи широката си длан върху хартиено тънката кора на една сребърна бреза и спря така за момент, сякаш заслушан във вибрации, които идваха от дървото.

— Скоро нещо ще се случи, Бърк. Откакто съм тук, ме наблюдават изкъсо. Твоят сблъсък със Старк... може и наистина да е само съперничество, но е възможно и донякъде да е бил манипулиран. Ако е така, това би означавало, че се опитват да те извадят от строя, а мен — да изолират. Страхуват се от нас.

— Заради онова, което знаем за инката?

— Да. И не. Не става дума само за фалшификацията или онова, което тя разкрива... Има нещо повече от това, което разбираме.

— Виж, въпрос на време е Мики и полицаите да се появят тук... — започнах аз, но Ямашита ме спря с жест.

— Те няма да намерят нищо. Освен това са ограничени... от закона, нали? По-добре да останем и да позволим на хората на Кита да разкрият картите си. Защото имам усещането, че скоро ще атакуват. И тогава ще знаем...

Когато чуя Ямашита да говори за атака, започвам да се безпокоя сериозно. Той не използва тази дума току-така.

— Можем да влезем право в капана — отбелязах.

— Професоре — въздъхна той, — ние сме тук. В планината. В комплекс, достъпът до който строго се контролира. Заобиколени сме от тренирани последователи на човек, когото подозираме в големи престъпления. Бих казал, че вече сме в клопка.

И загледа доволно поляната, която се простираше зад заседателния център. По краищата тревата беше избуяла, изгоряла от слънцето, и стръковете ѝ се полюшваха под лекия вятър като войници пред бой. Високо над главите ни, в потъмняващата синева на отиващия си летен ден, се разнесе пронизителният писък на ястреб. Ямашита изглеждаше удовлетворен.

— Клопката е ефективна само когато жертвата е изненадана, Бърк. Учил съм те на това — голямата дистанция е най-безопасна. Но когато те атакуват... — Той ме погледна очаквателно.

— Скъси я — довърших аз.

Бръчиците край очите му означаваха, че е доволен.

— Добре... Кита иска да вземем участие в изпитанието. Значи ще го направим.

Единственото, което не разбирах, бе защо използва множествено число.

Монотонното пеене се носеше на вълни из стаята; дишането ми също се подчиняваше на ритъма, задаван от глухия тътен на дървената камбана, пулсиращ сред танцуващите пламъчета на свещите и извиващия се дим на благовонията. Изживяването бе автохипнотично.

Аз обаче бях правил това и преди и знаех, че трябва бързо да се оставя на притегателната сила на медитацията. В противен случай болката в ставите е прекалено силна. Разбира се, очаква се да не мислиш за нищо. Очите ти са полузатворени, погледът — нефокусиран. Дишането ти се контролира. Мислите трябва да идват и да си отиват, мехурчетата им да се издигат нагоре, докато повърхността на мозъка остане несмущавана от съзнателна мисъл. Но моето съзнание има непокорен собственик. Древните са оприличавали процеса на опитомяване на мислите с подкарването на голям упорит

вол. Изисква се много, за да подкараш звяра на съзнанието в желаната посока. А аз не исках да тръгвам в посоката, в която ме водеше Кита.

Включвах се и се изключвах от състоянието на медитация. В главата ми се възпроизвеждаха фрагменти от разговори, после настъпи затишие. След това още разговори. Беше като поредицата сънища по време на дълъг и тревожен сън. Но аз бях буден по един любопитен начин. Рециталът на Кита за преживяванията му в Тибет отекваше в главата ми и усещах нещо важно, но всеки път, когато правех опит да се съсредоточа, усещането за важност избледняваше.

Монотонното пеене продължаваше и сигурно съм се унесъл. Клепачите ми леко потрепнаха.

Свещите в залата за медитация догаряха. Лек ветрец смеси миризмата на горящи благовония със съзнанието ми. Като при всички усещания по време на медитация, не трябва да се съсредоточаваш върху нещо, а просто да го приемеш. Най-важни изглеждат образите, генерирани от мозъка.

Макар и през полузатворени очи, можах да усетя зазоряването. Тялото ми беше полузатъгнало в отлива, който настъпва преди изгрев. Скоро светлината на свещите щеше да избледнее съвсем и да бъде измита от сивотата на деня. Бях уловен във водовъртежа на танрен. Утрото щеше да донесе кулминацията на ритуала.

Когато след дългата нощ на медитация се изправихме, усетих болка. Беше тъмно, но птиците във високите корони на дърветата вече се обаждаха. Движенията ми бяха вдървени. Полагах всички усилия да възстановя ритъма на сърцето си и циркулацията на кръвта си. Това щеше да ми трябва.

Вяха ни обяснили за танрен. Преди самата медитация поработихме няколко часа с дървените *яри*^[1] на хората на Кита. Всяко ново оръжие изморява мускулите по нов начин — не знаеш как да боравиш с него и компенсираш това с ненужно много сила. След дългата тренировка раменете, китките и ръцете ми горяха. После дойде ред на медитацията. И ето сега, в тъмнината пред изгрев, трябваше да започне самото изпитание.

Казвало се Пътят на воина. *Мичи но буши*. Когато ни описаха за какво става дума, едва сдържах усмивката си. Но момчетата на Кита не виждаха нищо смешно. Имах впечатлението, че са склонни към мелодраматизъм.

Всеки кандидат трябваше да тича нагоре по различна пътека из планините в околностите на Ямаджи. По пътя всеки щеше да бъде подложен на изпитания. Това щеше да продължи до върха. Пристигането там щеше да представлява успешно издържане на изпитанието.

Докато слушаха това, другите жертви кимаха мъдро. Огледах се и ми направи впечатление, че са прекалено покорни.

— Каква е дължината, която трябва да се преодолее? — попитах онзи, който ни разказваше всичко това.

— Различни склонове. Различни пътеки — уклончиво отговори той. — Отнема известно време, уверявам ви. И все нагоре. — Беше изключително сериозен. Започвах да се настройвам на същата вълна.

Сенсеите, които представяхме, дойдоха да ни видят. Дадоха ни купички с храна. Ямашита погледна в моята и каза:

— Зеленчуците са мариновани, Бърк. Солени са. Остави ги и пий само чай.

Зеленият чай беше горчив и вече бе изстинал в студената утрин. Но течността щеше да ми трябва, затова го послушах.

Беше ми донесъл *ги* и я облякох. Беше от тежък брезент. Хакамата е най-удобният екип, когато трябва да тичаш нагоре по планински склон. Ги е много по-практична дреха и освен това щеше да ми гарантира доста по-добра защита.

Когато ми даде вързопа дрехи, усетих нещо твърдо, скрито в гънките. Ямашита ме погледна многозначително, но не каза нищо. Преоблякох се и скрито сложих ножа отзад под колана си. Дългите поли на ги и черният колан скриха оръжието надеждно. Изпитвах поравно увереност и безпокойство. С оръжие бях по-спокоен, но ме тревожеше, че според Ямашита може да ми потрябва оръжие.

Всеки индивидуален маршрут бе обозначен с цветни ленти, завързани за дървета и храсти. Моят цвят бе червен. Разклатих глава, за да раздвижи мускулите на врата си. Дървената дръжка на даденото ми яри беше гладка. Усещах влажната миризма откъм гората. Ямашита се приближи до мен и ми прошепна:

— През нощта полицията е разпитала Кита. Не им е казал нищо полезно, но сега хората му вече са предупредени. Внимавай много, Бърк. Те пак ще опитат срещу теб нещо специално. Трябва да удържиш и да стигнеш на върха. Аз ще те чакам там. И Кита също.

— И после? — попитах. Част от съзнанието ми още беше замаяна от продължилото цяла нощ пеене. Възприемах света около мен донякъде като в сън. Да, усещах някаква заплаха, но тя ми се струваше далечна.

Ямашита хвана ръцете ми и започна да обработва нервните ми окончания. След това се прехвърли на предмишниците ми, после на краката. Натискът беше силен и продължителен. И болезнен. След известно време ме погледна и кимна удовлетворено.

— Добре. Сега вече си изцяло при нас. — И наистина, чувствах се много по-жив и на себе си. Прехвърлих тежестта си няколко пъти от единия крак на другия. По-голямата част от мъглата в главата ми се бе разсеяла.

— Когато стигнем на върха... — почнах.

— Струва ми се, че Кита има вкус към драматичното. Целият този ритуал... Ще се изненадам, ако се окажем сами с Кита на върха. Може да си доведе помощници. — Учителят ми ме погледна сериозно. — Това ще е кулминацията на ритуала, професоре. Ще взема мерки с нас да има и други хора.

След малко ни взеха сандалите и всеки кандидат се приготви да стартира по своята пътека. Посъветваха ни да се движим максимално бързо. Да се състезаваме със слънцето. Да докажем качествата си.

Сетих се за ножа, скрит на гърба ми. Ямашита ме погледна, но очите му не издаваха нищо.

— *Гамбате* — каза той и се извърна.

„Дръж се“.

Започнах последната фаза на танрен, закаляването. Замислих се за смисъла на думата. Японците казват, че духът се закалява, като тренираш бойно изкуство. Използва се образът на ковач, който създава острието на меч. Металът се кове и оформя продължително, докато не се превърне в острие със страховита чистота.

Бях виждал крайния резултат, но също бях виждал и самото закаляване. Колкото и да е красив продуктът, той се получава по пътя на един брутален процес, по време на който чукът се стоварва върху необработения метал.

[1] Яри — т.н. японско копие, дълго от един до шест метра и завършващо с дълго режещо или пробождащо острие, изработено от

същата висококачествена стомана, от която се правят и мечовете на самураите. Бойното изкуство да се борави с него се нарича соджуцу. —
Б.пр. ↑

23.

ПЪТЯТ НА ВОИНА

Вслушвах се с изострен от напрежение слух. Вятърът почти беше стихнал. Някъде ромолеше поток. Чуруликаха птички. Опитвах се да овладя неравномерното си дишане, защото колкото по-малко шум издавах, толкова по-големи шансове щях да имам.

Първият, който ме нападна, го направи само минути след като се бях затичал нагоре, още преди да бях намерил верния ритъм на дишане. Атаката не беше нищо особено — лишен от всякакво въображение, но тежък фронтален карате удар с крак *мей-гери*, насочен към бедрото ми, който едва успях да избегна.

Маркираната пътека беше тясна. Освен това беше осеяна с камъни, а нападалите клони бяха насечени грубо, за да се обозначи някакво подобие на път, и по-скоро изглеждаха ката „жертви“ на развилнял се касапин. Самата пътека бе хладна в малкото места, където ходилата ми стъпваха на чиста почва. Заради облачната покривка изглеждаше сякаш още не се е развиделило, а въздухът в гората бе просмукан с влага и неподвижен. Достатъчен бе един поглед към небето, за да се види, че се задава буря.

Но аз се стараех да гледам повече в краката си. Да тичаш бос из гора е трудна работа. Не исках да си счупя някой пръст само защото съм тичал, за да стигна колкото може по-бързо. Не че нямах опит в чупенето на пръсти на краката — хубавото е, че можеш и сам да се справиш с енергично дръпване и стягане с лейкопласт. Но знаех, че през този ден е жизненоважно да действам с пълна мощ, необременяван от нелепи контузии. Защото само бог можеше да ми помогне, ако не бях във върхова форма.

Скоро разбрах, че ситуацията изисква да не тичам забил поглед в земята. Такова, разбира се, бе тяхното желание. В концентрацията си да оставя зад гърба си това изпитание бях забравил старата истина, че самото пътуване е също толкова критично важно, както и крайната му цел. Така че когато ме нападна първият ми противник — бърз като

светкавица, — ме свари напълно неподготвен. Спасиха ме само рефлексите ми. Отдръпнах се, за да лиша удара от пълната му сила, и моментално се обърнах към него, очаквах развитие на атаката. Нищо подобно — нападателят се скри без следа в храсталака. Бавно отстъпих назад и отново се затичах. Поглеждах от време на време през рамо, но той не ме преследваше. Продължих напред.

Но вече внимавах. Те ме чакаха стаени като призраци в сенките, но ударите им бяха съвсем реални. Бяха избрали места, които изискваха повишеното ми внимание — завой на пътеката, стръмнина, всякакво място с намалена видимост. Скачаха от засада. Действаха необичайно — един опит, вярно, направен с максимална сила и старание, но никакви намерения да развият атаката. Тежък удар, силно блъсване и толкова — след това бях свободен да продължа.

Идеята на тази тактика, разбрах го, беше да не ми дават да се успокоя, да нарушат ритъма на дишането ми. Защото дишането ни помага да се съсредоточим и ни дава сила. А те държаха да ме изтощят.

Ударите бяха насочени основно към ръцете и краката ми. Изглежда, искаха не само да ме забавят, но и да повредят и мускулите ми. За да съм по-лесно уязвим. Така че знаех какво да очаквам от всяка следваща атака. А след време дори започнах да се досещам кога и къде ще е поредната.

Това в крайна сметка беше ритуал. Напомняше ми нещо, за което бях чел: за „коридора“, през който ирокезите принуждавали да минат пленниците им — точно премерената му жестокост тласкала жертвите напред, към неизбежния край. Но в края на моето пътуване — някъде там, горе — щеше да ме чака Ямашита. Така че отбягвах и поемах ударите, но не спирах да тичам.

Пътеката имаше неравен профил и лъкатушеше из гората, беше като живо същество, чиято каменна повърхност ме хапеше по краката, а клоните ѝ ме шибаха с озлобление като бледо ехо на нападателите. Но се изкачвах все по-нагоре, което само по себе си изискваше значително физическо усилие. Не можех да преценя нито къде е връхът, нито докъде съм стигнал. Самата пътека бе прекалено тясна и се провираше из гъста гора. Все пак малко по малко небето над мен просветляваше с настъпването на зората.

В един момент излязох на равен участък. Нещо повече, под краката ми имаше мека земя. А на всичко отгоре нямаше места, където

биха могли да се крият нападателите ми. Бях падал няколко пъти и знаех, че краката ми се насечени от остри камъни тук-там, но не беше нищо сериозно. Бях се изпотил, но влажният въздух не даваше на потта ми да се изпари. От усилието, което влагах, в угълчетата на устата ми беше избила слюнка. Огледах внимателно пътя пред мен, търсех източниците на възможна изненада.

Пътеката се виеше по ръба на скала. Отдясно склонът пропадеше стръмно надолу. Беше осеян с камъни и тук-там растяха дървета. На няколко места имаше шубраци от дафинови храсти. Вече можех да разбера на каква височина съм се изкачил. Долу се виждаше тъмна река — водите ѝ се разбиваха в каменистото дъно и сигурно щях да я чуя, ако не тичах и не чувах само пулса си и накъсаното си дишане.

Пропастта беше точно избран разсейващ фактор. Сенсей сигурно щеше да кимне и да заговори за цуки — пропуск в концентрацията. Цуки е точката на опасна уязвимост. Трябваше да заподозра нещо и да вдигна поглед в търсене откъде ще дойде възможната атака, а не да разглеждам спускащия се надолу склон, вероятно заради разнообразието за очите след монотонността на пробяганите километри в ограниченото пространство на горския тунел. Така че дори не видях началото на финалната атака.

Жицата, която бе опънал през пътеката, беше тънка, но здрава. Спънах се в нея и паднах лошо. В дланите ми се набиха малки остри камъчета. Той се движеше много бързо за човек с толкова едро тяло, но въпреки това успях бързо да му се измъкна на четири крака. Ударът на неговото яри, нанесен с насочен от долу нагоре замах, се плъзна по ребрата ми, но дори и така беше достатъчно силен, за да ме накара да изохкам от болка.

Погледнах го. Беше същото лице, което ме бе гледало от другата страна на цевта на пушката. Онази нощ очите му бяха като тъмни езера, а лицето му изглеждаше бледо в сенките. Сега обаче го виждах съвсем ясно — Хан. Той просто излъчваше сила и нямаше нужда да се обяснява защо са го нарекли Монголеца. Беше облечен в черната униформа на последователите на Кита, пристегнат с червен колан, който изглеждаше като алено петно кръв.

Беше голям и силен. И го съзнаваше. Квадратното му лице бе застинало в мрачна усмивка, яките му ръце стискаха копие. Чакаше ме да се изправа. Направих го с гръб към пропастта. Знаех, че

положението ми е много тежко. Защитният калъф на копието беше свален и дългото стоманено острие сочеше право към мен.

— Защо? — попитах. Не че наистина се интересувах, просто исках да спечеля време, за да се подготвя за предстоящото.

— Знаеш твърде много. — Гласът му бе странно тих. Но погледът в очите му беше твърд.

Продължих играта на бавене.

— Скоро ще знаят и други — уверих го, като междуременно се опитвах да се отдалеча от ръба и да си осигуря пространство за маневриране. Но острието на копието му ме следеше без никакво колебание.

Монголеца поклати глава. Беше като машина от месо.

— Никой нищо няма да знае. Всичко свършва тук. За теб и за старците.

Протегнах ръка да го спра, преди да осъзная, че вече е започнал движението. Заби копието напред със сила, подсказваща, че зад това стоят дълги тренировки. Мушването бе неумолимо и прецизно, сякаш човек и оръжие се бяха слели в едно смъртоносно намерение. Сигурен съм, че вече виждаше със съзнанието си как падам промушен. Личеше си по блясъка на очакването в очите му.

Но камъните по пътеката го подведоха. Кракът му леко поднесе и това лиши удара от част от точността зад него. С цялата бързина, на която бях способен, скъсих дистанцията помежду ни. Отблъснах дръжката с дясната си ръка и забих изпънатите пръсти на лявата към очите му. Гигант като него не можеш да пребиеш до смърт — има твърде много мускули и кости. Масата му е почти непреодолима. Затова е нужна по-специална мишена: меките тъкани.

Той изсумтя и отклони удара ми. Опита се да завърти копието, но пространството не му позволяваше — чух дръжката да изтраква по камък и дърво, докато се опитваше да го насочи към мен. Ударих го в слънчевия сплит с десния си юмрук — бих го забил в него и бих го изкормил, ако можех — но угълът не се получи. Тогава той захвърли копието.

Усещах везните да се накланят в негова полза. Той също го усещаше и изглежда, видя това в погледа ми, защото свирепата му усмивка се разшири. Знаех, че позволя ли му да ме обхване с ръце, с мен е свършено. Опитах да се измъкна от опасната зона, но той

предугади намерението ми и бързо се приближи до мен. Стисна китките ми и ги отдалечи от себе си. Погледна ме с дръпнатите си очи. Прочетох в тях жесток триумф.

Монголеца отдръпна глава назад и за миг си помислих, че ще извие от дива радост. Вместо това той заби челото си в лицето ми. Главата ми отскочи. Загубих за миг контрол над краката си, но панически се опитах да се задържа прав. И тогава той пусна китките ми и ми нанесе удар с крак, който буквално ме издуха от ръба и надолу по ската като листо в лятна буря.

Бях замаян, но Ямашита бе вложил години в това да накара тялото ми да реагира на събития, които ти се стоварват по-бързо от мисълта. Усетих, че политам в нищото. Търкалях се надолу и се опитвах слепешката да се хвана за нещо, което не съществуваше. Какво изпитваш в такъв момент? Съжаление? Гняв? Честно казано, случи се толкова бързо, че не успях да почувствам нищо. Наученото по време на тренировките поема контрола. И в резултат в главата ми възникна мимолетна идея, която — кълна се — беше облечена в гласа на Ямашита.

„Не си удрай главата. Това ще е лошо“.

Храстите донякъде забавиха търкалянето ми надолу. Камъните по склона бяха доказателство, че тук не се пада неограничено дълго по права линия. По-скоро беше като болезнена серия от кълба: отскачане във въздуха, свличане известно време, после гравитацията сграбчва тялото ти и серията започва отначало.

Неочаквано спрях с глух удар и застинах върху клона на паднало дърво. Имах късмет — счупеният край на клона ме одраска по гръдния кош и излезе през предницата на моята ги. Лежах като прикован и чаках зрението ми да се избистри. Отпуснах се със затворени очи и чух в далечината крясъка на разтревожени птици.

Бях замаян и предполагам точно това ми спаси живота. Монголеца сигурно бе погледнал от ръба и ме бе видял да лежа неподвижно, и бе помислил, че клонът ме е пронизал. Трябваше да се размърдам и да проверя дали нямам счупени крайници. Но ако го бях направил, той несъмнено щеше да слезе по склона и да ме довърши. А така бе решил, че си е свършил работата. Когато най-сетне отворих очи и погледнах нагоре, той беше изчезнал.

Останах да лежа, заслушан в неподвижните звуци на гората: в пеенето на птици, в шумоленето на сухите листа — нещо се промъкваше през шубраците, в писъка на комарите, които вече ме бяха намерили, привлечени от кръвта ми. Бях сигурен, че като мръдна, ще ме заболи. А част от мен нямаше никакво желание да прави опис на нараняванията ми.

Само че изпитанието не бе приключило. Това ми бе повече от ясно. Ямашита ме чакаше някъде горе, на върха. „Старците“, беше казал Хан. Първо щяха да се справят със сенсей. След това щяха да ликвидират Чангпа. Трябваше на всяка цена да се добера до тях, понеже натам бе тръгнал и Монголеца. Знаех, че няма да съм последният, когото ще хвърли в някоя пропаст.

Бързо се засмъквах надолу. Пътеката бе клопка, в която повече нямаше да се хвана. Стигнах на дъното на пролома и се хвърлих в студената вода. Краката ми потънаха малко в тинята, после се отпуснах на колене и натопих глава, за да прочистя мислите си. Водата бе леденостудена. За миг дъхът ми секна. Погледнах срещу течението към безразборно натрупаните покрити с мъх камъни, през които се провираше тъмната вода. Китайският философ Мен Дзъ е казал, че човешката природа се стреми към доброто по същия начин, по който водата се стреми към ниското. Аз обаче гледах нагоре, срещу течението.

Краката ми бяха в тежко положение. Това лесно се виждаше, макар да бяха частично покрити с тиня. Усещах левия си лакът като изваден, а носът ми определено бе счупен. Има ли смисъл да уточнявам — пак. Докато се бях търкала надолу по склона, за миг ми бе минала тревожната мисъл, че даденият ми от Ямашита *танто* може да изпадне от дървената си ножница и да ме прободне. Цялото тяло така ме болеше, че се наложи да прехапя устни и да спра дъх, за да извия ръка и да бръкна отзад, където го бях затъкнал. Но той, изглежда, се бе измъкнал и сега беше заровен някъде по ската.

Горницето на моята ги беше раздрано на няколко места. Накъсах долната част на ленти — там материята е по-тънка. Увих лакътя си в примитивно подобие на шина. Искаше ми се да направя същото и с китките и пръстите си, но те ми трябваша свободни за онова, което предстоеше да се случи. Същото се отнасяше и до краката ми: добре щеше да е да ги предпазя по някакъв начин, но ме беше страх, че това

ще затрудни стъпването ми, когато дойдеше моментът на истината. Времето ме бе научило, че да постъпиш мъдро съвсем невинаги означава, че това е едновременно и лесно. Нямах как, трябваше да се примиря, че краката ми ще покървят още малко. Гамбате, беше ми казал Ямашита. „Дръж се“. Тръгнах нагоре. Болеше ме, но продължих да вървя. Щях да издържа.

Безпокоях се с колко време разполагам. Каквото и да ставаше по време на истинския ритуал танрен, беше съвсем ясно, че Кита ми е подготвил специално посрещане. Поради тази причина бях тръгнал и по специална пътека. Монголеца беше подхвърлил, че съм знаел прекалено много. А беше съвсем ясно какво се случва на онези, които знаят много. Сакура. Ходингтън. Ким. А може би също и Ямашита и Чангпа.

Нима обаче малката тайна, скрита в инката, бе онова нещо, за което Кита бе готов да убива, без да се замисля? Просто не можех да повярвам, че е така. Подправен сертификат за майсторство изглеждаше прекалено незначително нещо, за да се предприеме тази необратима крачка. Беше ясно, че Кита не е случаен човек — силата, с която излъчваше своята ки, бе изумителна. А от малкото, което бях видял у неговите ученици, те също бяха предостатъчно компетентни. Защо тогава да се безпокоят за някаква инка?

Само че нуждата от легитимност е голяма сила. Особено при майсторите на бойни изкуства. Те са проводници на мъдрост, на натрупания през вековете опит на някогашните майстори, който се събира в истинска съкровищница на проникновение и техника, която те ревниво охраняват. Притежанието на нещо като инката има едва ли не мистична сила с оказаното признание на престиж.

Ако Кита изграждаше империя, легитимността бе важен фактор. Човек би помислил, че това може да има някакво значение само в Азия, но американските майстори на бойните изкуства са странно племе. В някои отношения дори са по-лоши и от азиатските си събратя. Обяснението сигурно е в плитките ни корени тук — ние сме склонни да застинем в благоговение пред родословни дървета, които чезнат в древността. А в света на бойните изкуства много от обучаващите се жадуват за някаква връзка с миналото, с живота на древните майстори, с които искат да се идентифицират. Някой може да каже, че това е психологическа нужда, която няма нищо общо с

техниките. Което си е самата истина. Но от това нуждата не става по-слаба. Всичко, което бях видял досега в Ямаджи, ми говореше, че Кита полага особени усилия да експлоатира именно тази нужда. Така че да бъде разобличен като измамник би заплашило самите устои на неговия труд.

Но имаше и още нещо. През последните часове бях изразходвал много енергия за работа с тялото, но мозъкът ми бе смилал събраната информация. И бе работил цялата нощ, макар и някъде под прага на съзнанието. В резултат на което бях стигнал до някои заключения.

Ким бе заподозрял нещо около Кита. Младежът май се бе оказал истински разследващ журналист — беше демонстрирал тънък нюх и бе надушил нещо, което не бе успял да различи докрай. Освен това си беше свършил работата безукорно: проучването на пътуванията на Кита из Тибет, списъкът на будистките монаси, при които бе учил, тъжният списък на тикнатите в затвора лами. Беше събрал цялата тази информация и вероятно се бе мъчил да нагласи парчетата от мозайката, когато кой знае как се бе натъкнал на инката на Кита. Аларменият сигнал бе сработил и Ким бе опитал да се скрие и да намери хора, които да му помогнат да се ориентира за какво става дума. И тогава бяха започнали убийствата.

Но аз се бях замислил прекалено дълбоко.

Опитвах се да използвам в максимална степен речното корито и скачах от камък на камък. Това беше по-икономично откъм физически усилия, отколкото да обикалям през храстите по брега. Бях достатъчно изподран за един ден. На места обаче вървенето не бе лесно — камъните бяха ръбести и наклонени под абсурдни за стъпване върху тях ъгли. Освен това шумът на водата заглушаваше всички останали шумове. Често поглеждах наляво, където беше первазът, по който минаваше моята пътека. Страхувах се, че мога да зърна надникващия отгоре Хан. Самата мисъл за това ме пришпорваше допълнително, но едновременно с това част от съзнанието ми се тревожеше какво ще намеря на върха.

Въздухът бе напоен с влага, а светлината бе в мъртвешко сиво-зелено. Изглежда, тази сутрин слънцето нямаше да може да се пребори с облачната пелена. Напротив, струваше ми се, че тя става все по-плътна, а въздухът — все по-неподвижен. Струваше ми се, че единствените движещи се неща тук сме водата на планинския поток,

който весело подскачаше надолу, и аз — стенещ и промъкващ се нагоре.

Истината е, че човек се настройва. Поставяш си цел. Не обръщаш внимание на болката — така или иначе тя няма да те напусне, затова е най-разумно просто да я приемеш. На места кожата ми гореше. Но това не ми се случваше за пръв път. Въздухът драскаше гърлото ми, потта щипеше очите ми и драскотините по главата ми. Положително имах счупени ребра. В един момент коремът ми застрашително се надигна и болезнено повърнах. Но нямаше какво толкова да изхвърля. Въпреки това в устата ми остана горчив неприятен вкус. Наведох се и загребах малко вода, за да освежа устните си. Понеже го направих в движение, а вървах прекалено бързо, си ударих носа и очите ми се насълзиха.

От двете ми страни имаше камъни и тъмни смълчани дървета. Движех се по избран от мен път, който мнозина не биха възприели като такъв. Според мен всичко зависи от това къде искаш да отидеш и колко силно го искаш. Така че продължавах да вървя и не спирах да водя в главата си странен накъсан диалог.

„Отново... Пак си в отвратителна ситуация“. Мъхът по камъка е нежен, кракът ми се подхлъзва и падам. „Млъкни“.

„Дано Сара да се е обадила на Мики. Дано тя да е добре“. Дебел цял метър дънер на дърво препречва потока. Облягам корем на него, за да мога да прехвърля от другата му страна краката и тялото си. Острата болка ми напомня за ребрата. „Да... тя е по-корава, отколкото изглежда. И освен това каквото е станало, е станало. Трябва да се справя при всички положения“. В последната мисъл има безутешна рационалност. Достойна едва ли не за самия Ямашита. Не бях сигурен, че ми допада.

Дървото никак не ми харесваше. При други обстоятелства сигурно бих скочил на него. Сега обаче трябваше да съм предпазлив. И да пестя енергията си.

„По-добре побързай“. В следващия момент стъпих накриво и тежко паднах по гръб в потока. „Ямашита те чака“. Отново поех напред. „Надявай се поне той да има план“. Още камъни. Счупени назъбени като стари оръжия клони. Водата — тъмна, студена и безчувствена — подскача надолу.

„Не — мрачно си казвам аз, — трябва да имаш свой план“. Докато се изкачвам, гората се променя. Сега преобладават борове и почвата е скрита под килим от иглички. Излизам от коритото на потока и тръгвам наляво, за да намеря пътеката. Поглеждам за момент водата, изпълнен с притъпено чувство на удовлетвореност, и се затичвам през гората. Тук почвата е много по-мека. Или може би ходилата ми са загубили чувствителността си. След малко намирам ритъма на движението и започвам да дишам дълбоко, макар и болезнено. Усецането ми е познато и това ме кара да се чувствам уютно дори в това чуждо място.

Тичам напред, изподран и кален. Гледам гората и макар очите ми да са заети, мозъкът ми започва да напява. В главата ми се появява странен откъс от молитва, фрагмент от стар псалм, написан от човек, който със сигурност е знаел за трудностите в живота:

*„Благословен е Господ, моя твърдина,
Който учи ръцете ми на бой и пръстите ми на
война.“*

Замислям се за онова, което може да ме чака в края на моя „коридор“ на страданието. Животът трябва да се живее така, че да не позволиш на въображението ти да те лиши от кураж. Трябва да си подготвен за онова, което ти предстои, но не можеш да мислиш само за него и да оставиш страха да източи душата ти. Същото се отнася и до размишленията за миналото. То може да служи като котва. Но ти трябва да си телом и духом тук и сега. Струва ми се, че тази идея би допаднала на Чангпа. И Ямашита щеше да го подкрепи, но едновременно с това тихо щеше да ми напомни, че има нужда и от план да изтърпиш онова, което те очаква.

Усмихнах се мрачно. Този урок вече го бях усвоил отлично.

24. СТОМАНЕН ДЪЖД

Ниската облачна покривка бе започнала да потъмнява и да става все по-плътна. Имах чувството, че гледам неспокойна хоризонтална стена от вятър и вода. Небето започваше да се върти и да се нагъва като огромно кълбо от змии. Светлината, сиво-зеленикава в гората, тук бе розова и създаваше впечатлението, че всичко е леко окървавено.

Бяха се събрали на една поляна в края на пътеката. Кита беше облечен в черна роба. Сякаш се бе раздул, като че ли черпеше енергия от задаващата се буря. Придружаваше го свитата ми копиеносци. Един церемониално държеше лък и колчан стрели. Друг носеше дълъг боен меч. Подобна официална демонстрация на оръжие беше характерна за високопоставените лица във феодална Япония. Стори ми се малко прекалено, дори за Ямаджи. Проникновение, което можеше да ми бъде полезно преди. Само че нещата вече бяха излезли извън контрол.

И Ямашита беше с тях. Сдържах първия си импулс да отида веднага при него и вместо това се промъкнах крадешком през шубраците в очакване на удобен момент. Защото от Монголеца нямаше и следа.

Минах по дължина на поляната и установих, че има и други пътеки, извеждаци до мястото, където чакаха Кита и Ямашита. Зърнах на отсрещната страна дори застлан с чакъл път. Няколкото паркирани на него коли обясняваха как е дошла дотук групата. Видях и пътеката, по която трябваше да дойда аз. Към това трябва да добавя и просеката за свличане на трупи, която бе така затисната от възраждащата се гора, че по-скоро изглеждаше като тунел надолу в зеленината.

Въздухът се раздвижи и листата на дърветата засъскаха. Беше като отглас от далечен пожар. Това заглушаваше шума от придвижването ми в храстите. Приближих се максимално. Кита определено бе човек, от когото трудно можеш да откъснеш поглед. Вдигна глава срещу надигания се вятър и дългата му коса затанцува. Стоеше затворил очи и изглеждаше като човек, който се „вслушва“ във

вселената от въздействия около него със сетива, калибрирани по начин, различен от този при обикновените хора. Потръпнах — не е умно да гледаш прекалено напрегнато подобен човек в такова състояние. Дори обикновените хора понякога усещат енергията, излъчвана от някой, който ги наблюдава. Страх ме беше, че Кита може всеки момент да отвори очи, да се обърне към мен и да ме прикове на място с невидима сила.

Ямашита погледна небето, после обърна поглед към пътеката, по която би трябвало да се появя. Беше трудно да се разбере всичко, което си казваха — вятърът вече шумно гонеше листата из поляната и отнасяше думите им. Но Ямашита явно бе загрижен от забавянето ми.

В този момент се появи Монголеца. Сякаш се материализира от нищото — в един момент на това място в стената от дървета около поляната нямаше никого, в следващия той вече стоеше там. Изтича леко до Кита, поклони му се и зашепна в ухото му.

— Моят ученик споделя загрижеността ви за вашия довереник, Ямашита-сан — каза Кита. — Опасява се, че май му се е случил трагичен инцидент...

Ямашита се огледа. Погледна Кита и безстрастните му поклонници. Хвърли поглед към гората, където върхарите на дърветата вече застрашително се клатеха. Присви очи, докато преценяваше ситуацията. Изглежда, и той беше способен да улавя невидимите течения.

— Тръгвам — каза учителят ми и се отправи към пътеката.

Бях поел дъх и вече се готвех да се покажа, но ме спря вик.

— Недей — чу се глас.

— Не отивай — допълни друг. — Това е клопка!

Изглежда, бяха дошли пеша по чакълестия път. Сара Клайн, Старк и Ринпоче. Не знаех да се радвам ли, че я виждам, или да се тревожа, защото сега тя беше още по-близо до опасността. Лицата им бяха потъмнели от умора и загриженост. В този момент, едновременно с техния вик, се раздвижиха учениците на Кита. Бяха шестима — без да се брой Монголеца — и в следващите им действия личеше перфектен синхрон и лекота. Церемониалният лък и мечът бяха захвърлени и вдигнатите копия се подредиха в защитен кръг около Кита. Стоманените им върхове блестяха матово под странната

светлина. Монголеца застана до Кита, стиснал дръжката на оръжието си.

Старк бързо тръгна по тревата. Чангпа спря с ръка Сара и двамата останаха близо до колите. Той поне беше запазил здравия си разум. Не и Старк обаче.

— Моля ви, Шихан — каза той и коленичи пред Кита, — това не се налага.

Кита излъчваше такава енергия, че вероятно въздухът около него бе наелектризиран. Всъщност въздухът наистина беше зареден със статично електричество от приближаващата буря, но гневът му издигаше напрежението на друго ниво. Старк трепна, като че ли го удариха.

— Бака — изсъска Кита. „Идиот“. — Как смееш да се намесваш в церемонията? — Дори в този момент Кита спазваше благоприличие. По-късно, когато анализирах случилото се, осъзнах, че не е трябвало да се изненадвам. Той бе работил толкова дълго и старателно върху създаването на тази фасада. И в мига, в който тя бе започнала да се напуква, бе започнал да се защитава.

Старк явно се страхуваше, но не отстъпи. Това поне не можеше да му се отрече. Кита изстреля мълниеносно ръката си и я заби в нервния сплит в гърдите му. Старк безмълвно се свлече на земята.

Тази бруталност ме принуди да се покажа.

— Сенсей — извиках и излязох иззад дърветата, така че Ямашита да ме види. Монголеца изръмжа, а Кита ме изгледа с поглед, в който имаше по равни части омраза и объркване. Ритуалът не се развиваше по разработения от него сценарий.

— Това е краят, Кита — казах му. — Тайната излезе наяве. Аз знам, ще научат и другите.

Кита ме пронизваше с поглед; стоеше като вкаменен въпреки брулещия ни вятър. Полагаше видимо усилие да се сдържи, но засега се владееше.

— Какво можеш да знаеш пък ти? — попита той, но го изрече с такава интонация, че по-скоро изглеждаше заинтригуван, отколкото стреснат. Очите му обаче бързо огледаха лицата на останалите на поляната.

Посочих Монголеца, чието потискащо гневно присъствие имаше съществен принос за напрежението между нас, и казах:

— Той е убиец. Още не знам дали го е направил сам, или някой му е помагал, но той е убил Сакура.

— Глупости! — презрително отрече Кита. — Всички тук сме търсачи на мъдрост. Моите ученици никога не биха...

— Ах, колко хубаво! Всички тук заедно — намеси се нов глас и от шубраците излезе някакъв човек. Беше един от китайските треньори. Морскосиният му анцуг го правеше едновременно невзрачен и някак контрастиращ на Кита. Но и той излъчваше енергия, при това със сила, която го правеше повече от равностоен на господаря на Ямаджи. Кита го погледна и видях в погледа му сянка на страх. Напротив, Хан се поотпусна и това веднага пролича в стойката му — вече не бе така напрегната. Погледите, които си размениха Монголеца и мъжът с анцуга, бяха достатъчни да пробудят спомена за това лице от снимките на ФБР, които ни бе дал Чарли Уилкокс. Това беше Ву Тиан.

Ву държеше малокалибрен автоматичен пистолет. Едното му око беше затворено и изглеждаше сякаш го бяха ударили доста силно отстрани. Въпреки думите си не изглеждаше никак щастлив.

— Да — продължи той, — колко мило наистина. Всичките ни проблеми събрани на едно място. — Погледна ме, после прехвърли погледа си върху Ямашита. Почувствах се като преценяван от пепелянка. После се обърна към Кита и Хан.

— Но не съм доволен от мърлявата работа, Хан. Сега ще трябва да променим плана. — Монголеца наведе глава като голямо жестоко дете, сплашено по начин, който не можех да проумея. — А ти — обърна се той към Кита с цялата сила на гнева си. — Казах ти, че искам всички връзки да се заличат! — Английският му беше отличен. — Когато от теб няма полза, Кита, ти се превръщаш във воденичен камък на шията ми.

Каза го небрежно, но телохранителите на Кита настръхнаха. Хан го усети и се обърна към тях. Ву погледна Сара и Ринпоче и гласът му се промени. Сега звучеше нормално, почти приятелски.

— Голямо гонене падна — каза той и разтри ударената си страна с ръката, в която държеше пистолета. — Но край на криеницата вече. — И им махна. — Елате тук.

Сара ме погледна умолително, сякаш очакваше да ѝ дам съвет. Чангпа изглеждаше спокоен и примирен с развоя на нещата.

— Окей... сега ми стана ясно — обадих се. Мозъкът ми с бясна скорост сглобяваше картината. За нещастие нямах план за измъкване от тази бъркотия. Но когато имаш съмнения, протакай. — Ти наистина си бил търсач, Кита. — Нещата ми се изясняваха, докато говорех, а говорех високо, за да ме чуват всички. — Пребродил си Тибет, за да се срещнеш с всички свети мъже с необичайни способности. — Погледнах Чангпа, който се бе приближил до нас, сякаш теглен от сила извън негов контрол. — А дали някой някога се е запитвал как така си го постигнал? Един чужденец в Тибет? Получил достъп до хора, които китайското правителство не иска никой да вижда?

— Въображението ти е неудържимо, наистина — отвърна Кита. — Имах късмет да уча при ламите и да помогна да се съхрани едно тъй бързо изчезващо знание...

— О, защо не ни спестиш това? — Ядосах се наистина. Вярно, че ми трябваше известно време да сглобя картинката. Помагали са ти. — Погледнах Ву и си спомних какво ни бе казал Уилкокс. Че е работил в Тибет. И за вероятната му съпричастност към контрабанден канал. Човекът от китайското посолство ме изгледа с тежък поглед. — Там сте се запознали — търсачът и тайният агент. Обзалагам се, че той е успял да ти осигури така желания достъп. Не безвъзмездно, разбира се.

Отпуснатият досега Ву се напрегна. Ръката с пистолета, която досега бе висяла небрежно, бавно се вдигна.

— Ето, това се получава, когато не се довършва работата докрай — скара се той на Кита.

Кита беше пребледнял. Не знаех дали това се дължи на светлината, или бе реакция след осъзнаване на случилото се.

Погледнах към последователите му.

— Чували сте за списъка на тибетските светци, при които е учил, предполагам. Учители с мистични сили. Не вярвам да не го знаете — това е част от рекламната му кампания все пак. — Тя стояха като каменни стълбове, глухи за гласа на логиката. Но аз не се отказах. — Интересното е, че ако се проследи придвижването на Кита през Тибет, минаването му през отделните места е последвано от нещастни събития. — Посочих Чангпа. — Попитайте Ринпоче. Той следи съдбата на известните монаси в страната си.

— Това е... — лицето на Кита се втвърди, очите му се присвиха — нагла инсинуация. Ти даже нямаш представа за сложността на

ситуацията там. — Гледаше мен, но думите му бяха предназначени за учениците му.

— Знам, че във всеки отделен случай, след като си приключвал с обучението си при някой лама, той е бил арестуван от китайските власти. — Видях Чангпа да примижава мъченически. Или от болка. — Каква беше сделката, Ву? Кита е изчовърквал от тях информация, а ти си плякосвал творенията на тяхната култура, до които си успявал да се добереш, след което си ги арестувал? Колко добре за кариерата, а и кой би се отказал от малко допълнителни доходи, нали? Два заека с един куршум, а?

— Правителството следи отблизо религиозните дейци в Тибет — възрази Кита. — Министерството на вътрешните работи контролира достъпа до светците... Нямах избор и трябваше да се съобразя с техните правила...

— Глупости, правила — срязах го. — Просто двамата с него сте сключили сделка. И сте продавали монасите като стока!

Сега вече Кита погледна Ву, сякаш очакваше от него помощ. Дипломатът ме наблюдаваше с присвити устни и очевидно се мъчеше да съобрази какво наистина знам и за кое само се досещам. Но не каза нищо.

Кита облиза устни и пак се обърна към мен.

— Ти си глупак! Това са само догадки. Отидох на Покрива на света, за да спася последните остатъци на безценно езотерично познание. Да го съхраня за идните поколения! Властите бавно изличаваха някогашния бит и обичаи. Щеше да се случи с мен или без мен. — Той махна с ръка към Чангпа. — Никой не би могъл да промени този факт. Така че избрах да спася каквото мога. По всеки възможен начин...

Изсумтях презрително:

— Ти просто си ги използвал за користните си цели. Да си създадеш репутация. Която обаче е също толкова фалшива, колкото е фалшива инката, която си изработил собственоръчно. — Той залитна назад, сякаш го бях ударил. В Планинския храм възразяването може би не беше широко разпространена практика, но аз продължих да го притискам.

— Голямата ирония е, че Ким дори не е бил сигурен какво държи в ръцете си. Разполагал е с много факти, но с малко връзки между тях.

И инката може да е фалшива, но това е само върхът на айсберга. — Обърнах се към Ву. — Не става дума за Кита, нали? Той е просто само една от онези следи, които водят до теб. Всъщност никой не е давал пет пари за калиграфията. — Поклатих глава на собствената си глупост. — Е, може някой от холивудските спонсори на Кита да не се зарадва много на новината, че той е бил информатор на китайците. Но не това е причината да бъдат убити онези хора. — Ву не помръдваше и макар вятърът вече да ни брулеше силно, за миг като че ли около нас се възцари мъртва тишина. — Нямам представа по какъв начин Ким се е добрал до онова, с което е разполагал — продължих аз, — но от там нататък вече е било неизбежно някой да започне да рови и да прави връзки. Затова си включил Хан.

— Това са дивотии! — изсмя се Ву. — Откъде би могъл да знаеш тези неща?

— Сакура ми каза — отговорих му.

— Мъртвите не говорят — убедено заяви той. В тона му се долавяше мрачно задоволство и той като че ли леко се поуспокои.

Беше мой ред да се усмихна жестоко.

— Бъркаш. Сакура ни е оставил следа. Послание в последната си калиграфия. Не знаеш ли какво е написал, преди да умре? — Ву погледна Хан, но гигантът не каза нищо. В очите на Кита обаче светеше нездрава енергия. — Написал е „шумпу“ — казах. — „Пролетен вятър“.

— Губиш ми времето, Бърк — възкликна Кита, внезапно оживен. — Това изобщо не ме интересува.

— А би трябвало — каза Ямашита. До момента бе присъствал само като статуя, брулена от бръснещия вятър. Абсолютно неподвижен. Но сега бе проговорил. — Това е от поема на един дзен-монах...

— Бунко Какуши — допълних аз.

— Неговият манастир бил опустошен от варварите — каза сенсей и ми направи знак да продължа.

— Когато те прекъснали медитацията му и го заплашили — обясних аз, — той сътворил тази поема:

„Няма на небето и земята място да се скрия,

*благословен е знаещият, че нещата са празни
и човек е нищо,
разкошен е наистина мечът на Монголеца,
който разсича пролетния вятър като светкавица!“*

Погледнах Монголеца. Той ме изгледа без ответна реакция — робот-убиец, очакващ някой да натисне бутона му за включване.

— Сакура ни е посочил с пръст твоя човек, Ву — казах.

— Абсурд! — надменно възрази той.

— Може би — съгласих се. — Но ние разполагаме с документацията на Ким, която ще ни помогне да стигнем до мотив. А захванат ли се полицаите да ровят, обзалагам се, че ще го уличат. А след него и теб. — Обърнах се към Кита. — Сега вече си не само измамник, но и съучастник в убийство.

Вятърът залепи дългата му коса върху лицето му и той рязко я дръпна и я свали от очите си. Изражението му се беше променило. Той погледна двама ни с учителя с искрена омраза и отстъпи назад, сякаш за да не се зарази. После посегна към нас с изпънати ръце и пръсти, извити като ноктите на орел. Сви ги в юмруци и направи движение, сякаш ни смачкваше в земята. Заповедта бе безмълвна, но пределно ясна. Копиеносците му се събудиха за живот.

Времето ускори хода си. Ямашита ме погледна — прати ми мълчаливо послание — и едновременно с това помръдна, за да прихване един от атакуващите. Старк, който до този момент бе пъшкал на земята, се надигна неуверено и се хвърли да спре Монголеца. Убиецът го просна пак с пренебрежение и с безучастна бруталност заби копието си в него. Старк изохка, но стонът му бе заглушен от вятъра и далечния вик на Сара. Полите на робата на Кита се завъртяха във въздуха и той бързо се отдалечи. Копиеносците се приближаваха към мен и Ямашита. В този миг на поляната проехтя пистолетен изстрел.

— Полиция! — чу се познат ми глас. Бойците се поколебаха за момент, неуверени какво да предприемат. Изгърмя втори изстрел. — Не мърдай! Ще застрелям следващия задник, който помръдне! — изкрещя Мики и двамата с Арт изскочиха на поляната с извадени

пистолети. Последен се появи Уолас с внушителна карабина. Въздъгнах облекчено.

Арт насочи пистолета си срещу Кита, който се промъкваше към Сара и Ринпоче.

— Това се отнася и до теб, дългокоско!

Едновременно с думите му върхът на планината се разлюля от оглушителен тътен, който сякаш раздра самия въздух. Озари ни розово проблясване. За миг се вцепенихме като парализирани, но Кита дойде на себе си пръв.

— Хан! — извика той, извади от пояса си къс меч — *ваки-заши* — и с плавното движение на змия се вмъкна зад Сара. Преди да успеем да направим нещо, острието на меча опря в гърлото й. Монголеца пусна забитото в Старк копие и извади изпод дрехата си автоматичен пистолет. Прикованият към земята Старк вече дори не хъркаше. Само кравата му помръдваха в спазматични движения и размазваха събиращата се под тялото му кръв. Ву приклепна, като използва за прикритие обърканите копиеносци.

— Не мърдайте! — изкрещя Кита. Хан бе насочил пистолет към главата ми. Мики и Арт стояха също с пистолети в ръце, но застинали в нерешителност как да постъпят. Уолас ги гледаше въпросително.

Кита се усмихна напрегнато. Тържествуваше.

— Ние тръгваме — каза високо. — Дръпнете се от колите.

— Това няма да ви помогне — викна Мики. — Когато тръгнахме да се качваме насам, вече бе тръгнала помощ. Пътищата са преградени.

— В капан си, Кита — извиках и аз. Наблюдавах внимателно Хан, който продължаваше да ме държи на прицел, и едновременно с това се опитвах да следя с периферното си зрение Ву. Кита се изсмя.

— Капан? Ще видим това...

Сара тихо изписка и за миг изпуснах от поглед Монголеца, за да видя какво става. Кита я влачеше и като я използваше за прикритие, се изтегляше към старата просека за трупи. В този момент заваля дъжд.

— Почакайте. — Мощният резониращ глас на Ринпоче надви дори шибация дъжд и бръснеция вятър. Това бе първото му действие, след като бе спрял Сара да последва Старк. Ламата бавно тръгна към Кита. Беше облечен в пълния комплект на официалните си одежди, тъмночервеният му пояс изглеждаше още по-тъмен в бурята. Спря пред Кита и погледите им се сплетоха.

— Ще дойда с теб като гаранция, че ще те пуснат да минеш — каза Чангпа. Кита изкриви лице и дръпна Сара, за да продължи изтеглянето си. — Недей! — със същия властен глас нареди Ринпоче. — Помисли. Тя е невинна, а освен това ще се съпротивлява. — Ву вече бе успял да се промъкне до тях. Ламата го посочи. — Знаеш, че ще дойда с готовност. Като заложник. — Обърна се и ни погледна. Погледна и въоръжените мъже — едните с пистолети, другите с копия — очите му зад опръсканите с дъжд очила се натъжиха. Погледът му се задържа върху тялото на Старк. — Имаше вече достатъчно страдание. Тези хора не искат да ми се случи нищо лошо. И това ще е твоята гаранция, че ще минете през загражденията. — Той призоваващо вдигна ръка и Кита бавно и неохотно свали острието от гърлото на Сара. Ламата я хвана за ръка, предаде я на Арт и после се върна при Кита.

Кита излая някаква команда и телохранителите му хукнаха към гората. Ву вече бе тръгнал през шубраците, без да чака никого. Кита задържа Чангпа към началото на просеката. Тя зееше като тъмна уста в зелената стена, която се огъваше под напора на бурята. Стоях като препариран, обзет от ужас и странното чувство, че това вече съм го изживявал. Чангпа за миг поспря и следващата светкавица очерта силуета му на тъмния фон на просеката. Отражението ѝ в стъклата на очилата му ги направи за миг непрозрачни. После той се обърна и цялата група се скри от погледите ни в просеката.

Стояхме близо минута и не смеехме да помръднем. После Ямашита се втурна през поляната. И той за момент спря в началото на пътеката, като човек, който иска да хвърли един последен поглед на света, преди да прекрачи в преддверието на ада. Дъждът беше студен, но не той бе причината за треперенето ми. Изведнъж ме осени. Сънят ми... Наистина бях виждал това.

— *Хака йои*, Бърк — извика ми Ямашита. „Стой там. Бъди готов“. И изчезна в дупката на просеката.

Сара Клайн ме погледна с големите си тъжни очи. След това коленичи и бавно положи в скута си главата на Старк. Не плачеше. Приблужи се Уолас и провери за пулс. Никой досега не се бе сетил за това. Вдигна поглед към нас, примигна под поройния дъжд и поклати глава.

— Какъв провал! — каза Мики.

— Защо се забавихте? — изръмжах му.

Мики ме изгледа с присвити очи. Стори ми се, че пак мисли да каже нещо откачено, но той ме огледа, регистрира окаяното ми състояние и тихо отговори:

— Имахте късмет, че твоята приятелка успя да ме намери. В цялата тая суматоха. Защото федералните са долу и правят всичко възможно това да се превърне в издънката на века.

— Федералните!?

— После — раздразнено каза Мики. — Ще издържиш ли поне още малко, Конър?

Кимнах. В края на краищата беше ми брат.

— Сега какво?

Мики посочи с глава и всички тръгнахме към просеката. Там дърветата предлагаха поне някакъв заслон от дъжда.

— Скоро тук няма да можем да се разминем от тежковъоръжена полиция. Кита по-добре да забрави за колата си. Може би ще успеят да се доберат до онзи курорт...

— Ямаджи — казах.

— ... но и там ще има полиция. Така че според мен ще вървят по пътеката и ще се надяват, като стигнат долу, да намерят кола.

— А Чангпа?

— Когато се измъкваш, зложниците само те бавят — каза Арт. — Мисля, че ще го задържат, докато не се уверят, че могат да избягат...

— И после? — попитах.

Арт само сви рамене.

— Ще го оставят — обясни Мики. Тонът му достатъчно ясно показваше какво има предвид.

Замислих се за Кита, който правеше всичко възможно, за да предотврати този развой на нещата. За Ву, който бе така загрижен да не остават следи, водещи към него. И че китайците не изгарят от любов към Чангпа.

— Трябва да тръгнем след тях — заключих.

— Ще тръгнем — каза Мики. — Имам предвид нас. Ти се изключваш.

— Осем, може би девет души — казах му. — Срещу теб и Арт. — Кимнах към Уолас. — И него. Как ти харесва шансът, който имате?

— В тази история не ми харесва нищо — с напрегнат глас отговори Мики.

Тримата прегледаха оръжията си и погледнаха надолу, където просеката чезнеше в тъмнината. Дъждът продължаваше без признаци на отслабване, земята бе тъмна, почти черна.

Мики погледна Арт и Уолас и те кимнаха утвърдително на незададения въпрос. Отдръпнах се, за да кажа две думи на Сара.

— Тръгваме след Ринпоче — казах й. Тя кимна, сякаш още осмисля нещата, но не е сигурна дали ги е разбрала правилно. — Стой тук и се дръж. Скоро ще дойдат полицаите. — Стиснах я окуражително за рамото и тя неуверено ми се усмихна.

— Окей — каза Мики, без да се обръща към никого конкретно. — Уолас, дай ми пушката. — Показа ми набързо как се използва помпата, а Уолас извади пистолета си от кобура и провери дали в цевта има куршум. — Ти затваряш ариергарда, Конър — инструктира ме брат ми. — Не насочвай пушката към никого. Ако с нас се случи нещо, напусни просеката. Слез долу. И не стреляй с това нещо, ако наистина не се налага. Ясно ли е? — Гласът му бе напрегнат и погледът му бе сериозен, но в очите му в тон с бурята кипеше дива енергия, а и ми се стори, че виждам да танцува странна светлина.

Просеката бе осеяна с камъни и паднали дървета — извиващ се надолу в планината път, по който имаше нахвърляни най-различни препятствия. Под арката на дърветата силата на дъжда не бе така осезаема, но влажността ни обгръщаше като одеяло. Поехме в комбинация от бърз ход и леко подтичане и на всеки завой спирахме и се снишавахме. Зеленината бе така гъста, че бе стиснала тунела като в менгеме и пречеше да се види какво ни чака напред и надолу.

Тичането не бе по силите на Мики — той дишаше тежко, на предела на възможностите си. В един момент спря и се преви от болка. Арт също спря до него и безстрастно го наблюдаваше, докато брат ми задавено не се изхрачи. Уолас, по-млад и в явно по-добра форма, продължи сам напред. Арт загрижено погледна след него.

— Отивам с Уолас — обадох се.

— Ей сега, ей сега... — задъхано протестира Мики. Гърдите му свиреха и той отново се изхрачи и поклати със съжаление глава.

Арт ме погледна и каза:

— Ще ви настигнем, Конър. Не се увличайте много напред.

Кимнах и забързах след Уолас. След две минути тичане по надолницето той спря и надникна иззад едно дърво, понеже просеката пред нас излизаше на поляна. Дъждът шибаше тревата. Трасето на просеката минаваше през средата на поляната. И свършваше. Отдясно имаше тъмно кръгло езеро, може би трийсетина метра в диаметър. Тръстиките тревожно шумоляха под дъжда. Отляво на просеката се виждаше дренажен канал, който стигаше до средата на поляната и изчезваше в ръждясала тръба, която минаваше под пътя и свършваше в езерото.

— Къде са другите? — попита ме Уолас и погледна назад.

— Идват... Какво мислиш? — попитах го. Имах тревожното чувство за дебнеща ни опасност.

Уолас сви рамене.

— Това е краят на пътя. Не мога да видя нищо. Сигурно са продължили надолу. Да вървим. — Понечих да му кажа нещо, да го спра или поне да го забавя, но той вече бе излязъл на открито с намерение бързо да пресече поляната.

Поколебах се, после изсъсках:

— Уолас!

Хвърлих поглед назад, откъдето трябваше да се появят Арт и Мики, но те още не се виждаха. Взрях се в тъмните сенки под дърветата от другата страна на поляната и почувствах, че нещо не е наред. Вятърът вдигаше невъобразим шум. Ребрата ме боляха, а карабината бе тежка и непривична в ръцете ми. Но дълбоко в мен се бе появило онова странно спокойно и добре познато усещане, което винаги свързвам със сигурна опасност. И страх.

Уолас почти бе стигнал мястото, където каналът влизаше под пътя, когато отсреща почнаха да стрелят.

Около него се разлетяха каменни отломки. Десният му крак под коляното сякаш се пръсна и във въздуха се разхвърчаха алени капки кръв и се смесиха с дъжда. Уолас изкрещя и падна. Пистолетът изхвъркна от ръката му и плъсна в езерото. Огледах се пак за помощ, но бях само аз.

Изтичах с цялата бързина, на която бях способен, до Уолас, вдигнах непохватно пушката, без много да се прицелвам, натам, откъдето бях видял да припламват изстрелите, и натиснах спусъка. Пушката изтрещя. Стрелях пак, после пуснах пушката, хванах Уолас

под мишниците и го повлякох към канавката. Свлякохме се на калното дъно и Уолас изкрещя в мига, когато кракът му, който се държеше само на някакви сухожилия, се огъна на ръба.

Разнесе се канонада и от гората изскочиха Мики и Арт — бяха открили прикриващ огън. Секунди по-късно и те задъхани се хвърлиха в канала зад мен.

— Боже Господи... — ахна брат ми. Надникнах от канала, но в същия миг изгърмя изстрел и парченце отчупен камък се заби в бузата ми.

— ... Ти, Който си на небето — задъхано добави Арт. — К'во стана? — И на двамата не им стигаше въздух. Той посочи Уолас, който беше припаднал.

— Улучиха го на откритото — опитах се да обясня.

Мики ме изгледа остро.

— Нали ти казах да не правиш глупости!

— Нищо не си ми казал — сопнах се раздражено.

Той махна с ръка.

— Чудесно. Това ако не е класическо...

— Никога не използвай пътеката — започна да изрежда Арт. — Никога не пресичай открита местност без прикриващ огън...

— Къде ти е пушката? — изръмжа брат ми. Посочих пътеката, където я бях хвърлил. Нямаше начин да се стигне дотам.

— Никога не си губи оръжието — довърши Арт.

Двамата ловко изпълзяха нагоре по канавката и огледаха ситуацията с пистолети, насочени към просеката, където вероятно ни дебнеха от засада хората на Кита. Дъждът продължаваше да шиба под наклон, гората го попиваше и все повече притъмняваше. Повърхността на езерото кипеше като врящ казан.

— Поредната каша, в която ме забъркваш — коментира Арт. И се усмихна, за да смекчи думите си.

— Да — призна брат ми и изгледа партньора си с присвити очи. Изглежда, искаше да каже още нещо, но не го направи.

Поредната изтрещяла гръмотевица ги върна към настоящето и те мълчаливо провериха колко заряда са им останали. После се спогледаха.

— Лоша работа, Мик — каза Арт. — Най-добре ще е ти да ги използваш всичките. — И леко махна с пистолета си. — Знаеш, че вече

не ставам за нищо.

Мики го изгледа мълчаливо, после се усмихна.

— Няма такова нещо. Ще го направим заедно. — Арт не отговори, но си разделиха останалите мунициии поравно.

Погледнах ги и разбрах мислите им. Кита бе разчитал просеката да го изведе донякъде, но тя свършваше тук. Неговите момчета не бяха секачи и явно предпочитаха да се върнат горе и да потърсят друг изход. А това означаваше да минат през нас. Кое то не бе проблем — те и без това искаха да ни убият.

Нов изстрел ни накара да снишим глави.

— Окей — каза Мики. — Две дула...

— Вероятно и те са закъсали с мунициите — изхъмка Арт.

Брат ми огледа линията на дърветата отляво на канала.

— Онези дървета са на... колко... десетина метра?

Арт внимателно подаде глава над ръба на канавката и погледна към мястото, където се криеше стрелецът.

— Един е достатъчен, за да ни ангажира вниманието. Останалите ще се промъкнат зад гърба ни и ще ни нападнат с копията.

— Мислиш ли? — попитах недоверчиво.

— Ако имаха повече огнева мощ, вече щяха да са ни довършили, брат ми. — Мики гледаше към гората. Нещо там се размърда и ми се стори, че зад дърветата на прибежки се движат смътно очертани силуети.

Арт сложи на Уолас турникет, за да спре кървенето. Опитах се да не гледам раната. Над нас изтрещя поредната гръмотевица.

Нападнаха ни едновременно. Монголеца изскочи иззад дърветата и се спусна към нас, като стреляше с пистолета си. До него тичаше копиеносец. Но те бяха далечна заплаха, защото се намираха на десетина метра. Друга група от яростно крещящи нападатели изскочи от храсталаците отляво. Тичаха, насочили копията си със стръвна решимост.

— Ставай! Ставай! — разкрещя се Мики. Ако ни хванеха неподвижни в канавката, копията щяха да ни довършат за секунди. Арт започна да стреля, но като човек, който не е уверен в снайперските си способности. Чух как някой изпищя — вероятно един от куршумите все пак бе поразил целта. Мики стреля срещу Монголеца, после

изскочи от канавката и грабна пушката от мястото, където я бях зарязал.

Не успяха да стигнат до нас едновременно и вероятно това обстоятелство ни спаси. Сблъсках се с първия нападател, отбих ярито му встрани, наведох се ниско и го прехвърлих през гърба си. Зад него идваше друг с насочено копие и чух яростния предупредителен вик на Мики: „Конъър!“. Сنيших се моментално и усетих с гърба си горещата струя от изстрела с пушката. Куршумът попадна в гърдите на нападателя и пръсна на парчета дръжката на копието му.

Следващ копиеносец се материализира на поляната и се хвърли с копието си срещу брат ми. Устата му бе отворена в дивашки крясък. Мики все още гледаше към мен и атакуващият бе в мъртвата му зона. Опитах се да стигна до него пръв, но се подхлъзнах в калта. Първият, когото само бях хвърлил през гърба си, се бе свестил и ме бе спънал.

— Неее!!! — изкрещях като обезумял.

Арт извърна глава като ужилен, хвърли се към Мики и като ръгбист го повали на земята. Вдигна ръка и зачака приближаването на върха на копието. Видях го да преглъща от напрежение. После стреля. Само веднъж — разнесе се единствен сух трясък на изстрел под дъжда.

Копиеносецът се срина като подкосен.

Грабнах двете половини на счупеното яри и станах. Когато имаш срещу себе си много нападатели едновременно, основната ти грижа е да не си неподвижна цел. Вярно, че всичко е въпрос на шанс, но въпреки това се стараеш да действаш с максимална скорост — удряш, навеждаш се, завърташ се, блокираш — и се надяваш да не се нанижеш сам на острието на невидим за теб противник. Или да не паднеш от приятелски огън.

Пистолетът на Арт гръмна още няколко пъти наблизко до мен, но аз бях прекалено зает, за да се интересувам от резултата. Използвах долната част на дръжката на копието в лявата си ръка, за да парирам атаките, а нападах с острието, което беше в дясната ми ръка. Работата беше гадна — за да убиеш някого с острие, трябва да си съвсем близко до него, а това означава да усетиш горещината на тялото му, дъха му. Перверзна интимност.

Разнесе се вик и дори през целия шум, в който се биехме — гръмотевици, дъжд, стрелба и глухите удари на сблъскващи се тела —

той привлече вниманието ми. Защото това „Кияй!“ буквално прониза ушите на всички.

На поляната бе изсочил Кита, а пред него бе застанал Ямашита — с недвусмислено предизвикателство. Кита бе въоръжен с меч, който описа зловеща дъга под дъжда. Моят учител беше с празни ръце. Остана неподвижен за част от секундата. После с вик се хвърли върху Кита.

Двамата се сплетоха в смъртна прегръдка. Жилите на вратовете им се издуха от напрежение. По някакъв начин сенсей успя да неутрализира острието, но Кита на свой ред съумя да вмъкне крак зад него и двамата паднаха на земята.

Мики простреля човека до Монголеца. Хан се приближаваше към нас. Вече беше сам, но дори и така представляваше страховита гледка. Всички бяхме свършили патроните. Гигантът щракна няколко пъти спусъка на празно, но това нито за миг не го разколеба — запрати пистолета си към нас, сграбчи от земята първото попаднало му копие и се хвърли срещу Мики. Кита и Ямашита продължаваха да се търкалят в калта. Видях да се вдига ръка и за миг проблясна стомана и се заби.

Изкрещях като ехо на забиването. Не можех да видя кой е спечелил. В същия миг Монголеца се добра до брат ми.

Опитах да се хвърля към тях. Веднага осъзнах, че е невъзможно да стигна навреме. Моментното отклоняване на вниманието ми бе довело до фатално закъснение. Заслепи ни светкавица и може би бе игра на светлината, но ми се стори, че нещо проблясва до главата на Монголеца. Той леко трепна и за миг отклони вниманието си от брат ми — и все пак успя с пренебрежителна лекота да парира атаката му и със страшна сила го запрати на земята. Мики явно изрева от болка, но гръмотевиците и дъждът заглушаваха всички звуци.

Кита се надигна от земята. Очите му пламтяха. Косата му бе мокра и залепнала върху плещите му. Той протегна ръка, като че ли да даде указания на ученика си. Но Ямашита стана заедно с него, рязко замахна с ножа и прекъсна остатъка от жизнената сила, която бе крепила Кита в последната секунда на живота му.

Монголеца го видя да рухва. Сега вече наистина беше останал сам. Изви от ярост и се нахвърли върху брат ми. Залазих отчаяно към тях, за да се опитам да помогна с нещо на Мики — и в същия миг отново видях странното проблясване.

Монголеца спря като замръзнал и погледна към другия край на поляната. При поредното блясане на светкавица видях там Сара Клайн, навела лъка в класическата стойка на кюдока — зареждаше нова стрела. Монголеца се усмихна злобно и се стегна за действие. Сара отвори уста за „Кияй!“, отпусна тетивата и стрелата полетя над поляната.

Монголеца мигновено замахна с гигантската си ръка в опит да я сграбчи в полет. Вече беше отворил уста, за да се изсмее, но пропусна и стрелата се заби в ръката му.

В следващия миг забих с всичка сила острието на копието в гърлото му. Той залитна, но продължаваше да стои прав въпреки кръвта, която бликна в пулсираща струя от раната. Продължавах да стискам дръжката и завъртях острието, но той беше толкова едър, че ме повлече със себе си, когато отстъпи назад. Погледът му беше втренчен в мен, после за миг се разфокусира, след това той пак се взря право в очите ми.

И тогава Мики стовари приклада на тежката пушка в слепоочието му. И тримата паднахме изнемощели в калта. Усетих по мен да потича странно топлата под студения дъжд кръв на Монголеца. Мики го удари още няколко пъти — за всеки случай.

Изправих се с мъка, готов да посрещна следващия нападател, но всичко бе приключило. Дори дъждът бе започнал да отслабва и шумът наоколо внезапно утихна. До нас застана Ямашита. Ръката му и острието в нея бяха плувнали в кръв. Отнякъде се появи и Чангпа, мълчаливо се огледа и спря поред до всяко неподвижно тяло на земята. Беше трудно да се каже дали по лицето му се стичат капки дъжд, или сълзи.

Дойде и Сара — влачеше лъка през поляната, сякаш беше ненужен придатък. Гледаше Монголеца. Тялото му бе покрито с кал и тъмна кръв, дъждът бавно я отмиваше. Тя бавно извърна глава от тягостната картина.

— Беше... изумителна — прошепнах й.

Тя не реагира. Разтрепери се и аз я прегърнах, но тук това изглеждаше неуместно, така че я пуснах. Тя стоеше, без да помръдва, свела глава, свила рамене, напрегната.

Вече започвах да чувам онези малки неща, които бяха като изчезнали от света по време на битката: свистящото си дишане и дори

падането на капките дъжд в езерото. На поляната, някъде между канавката и дърветата, някой простена.

До нас застана ламата и прошепна:

— Толкова много страдание.

Изглеждаше изумен.

Приближи се и Ямашита и направи знак с окървавения нож.

— Сред дърветата има още един.

Каза го със студен, безразличен глас.

Затворих очи за секунда. Усецах слабия аромат на косата на Сара. Но миризмата има особена сила и аз пак отворих очи. Мики продължаваше да седи в калта и гледаше към небето, примижал с онова изражение, което помнех от баща ми. Може би гледаше за признаци на изясняване.

Арт бавно се отпусна, седна на ръба на канала и провеси крака като дете на висока пейка. Сложи пистолета в скута си. После тихо каза:

— Майкъл. — Изговаряше ясно всяка дума. — Вече съм прекалено стар за тези неща.

За момент ми се стори, че чувам приближаването на помощта — стъпки по камъни и прашцене на радиостанции. После небето над нас отново се продъни и ни заля с шум и вода. И във възцарения се полумрак вече беше невъзможно да се каже кои бяха по-студени — живите или мъртвите.

25.

ДАЛЕЧНА ПЛАНИНА

През следващата седмица вая, сякаш небето искаше да измие кръвта от онази поляна. Дъждовните дни, когато бродиш насам-натам с увесена глава и съжаляваш, че си станал от леглото, доста добре отговаряха на настроението ни — всички бяхме посърнали и се надявахме по някакъв начин нещата да се оправят.

Масачузетската щатска полиция не бе никак доволна от действията ни. Случилото се в гората си беше истинско клане, а фактът, че двама нюйоркски полицаи бяха пренебрегнали принципа на юрисдикцията и бяха допринесли по най-съществен начин за кървавия край на едно разследване на убийство, по някакъв начин не можеше да умилостиви масачузетците. Не знам, може и да завиждаха. Мики каза, че телефонните жици загрели от крясъци и обвинения. Били разменени осъдителни писма, отпечатани на съвсем официални бланки. Още по-обезпокоителното било, че се намесили и началниците, които се заловили да коват нови правила за „приоритетите в междущатското сътрудничество при правоохранителни операции“. Каквото и да означаваше това.

Федералните пък бяха извън себе си. Сипеха мрачни фрази, в които участваха понятия като „национална сигурност“. Умираха да ни кажат какви сме ги надробили, но не можеха, и това ги влудяваше допълнително. Което не попречи някакъв костюмар от Централното управление да дойде и да направи Мики и Арт на нищо. Пусна се слухът, че сме се издънили жестоко. Невъобразимо.

Уолас бе приключил с кариерата на полицай — високоскоростните куршуми бяха надробили пищяла му на парчета. Когато се засякохме в болницата, жена му бе загубила дар слово от бяс. Беше дребничка симпатична блондинка, но ни изгледа, сякаш сме най-долни хлебарки. През цялото време не проговори и стоя със стиснати устни. Сигурен съм, че искаше да ни ухапе.

Самият Уолас обаче гледаше на перспективата да се пенсионира по инвалидност философски.

— Голяма работа — сви рамене той и отпи през сламка от чашата ябълков сок до главата му, — ще имам повече време за риболов.

Цветът на кожата му се бе върнал и това бе добре, защото след като го свалихме от планината, беше посивял като засъхнал маджун.

Бях се обезпокоил, когато разбрах, че не са открили тялото на Ву сред труповите горе. Брат ми обаче само бе свил рамене.

— Един китаец по анцуг няма голям шанс да издържи тук дълго, Конър. Скоро ще го приберат.

Така и стана, но федералните го прибраха, без да обелят нито дума. Не знам защо, но това никак не ме зарадва. Всъщност след като изживяхме облекчението, че сме отървали кожата и този път, никой от нас не се почувства щастлив.

Няма да забравя състоянието на Ринпоче веднага след битката — той беше съкрушен. Всеки труп на поляната и между дърветата му въздействаше страшно силно и скръбта му за Монголеца бе не помалка от тази по Старк. Не знам дали това е мяра за величие, или просто е проява на факта, че той е фундаментално по-различен от всички ни. Конкретно аз съм така устроен, че когато някой се опитва на всяка цена да ме прободне с копие, запасът ми от състрадателност има склонност да се изчерпва доста бързо.

Двамата с него бяхме наблюдавали всичко до прибирането на последното тяло в черен найлонов чувал. Миг преди да вкарат носилката в линейката, Чангпа леко я докосна, сякаш за да се прости. После санитарите я забутаха по чакъла с безразличието на хора, които си вадят хляба с това. А след това той ме погледна.

— Съжалявам — прошепнах. — Не оправдах надеждите ви. — Не мислех за загадката кой бе наблюдавал „Дарма център“, нито дали в това са замесени китайците. Мислех за Старк. Погледът на ламата ми каза, че ме разбира.

Усмихна ми се, но това не ми донесе утеха. После отмести поглед някъде над рамото ми. Дърветата бяха потъмнели от дъжда и планинската гледка бе скрита от мъглата на изпаряващата се влага. Какво ли виждаше в далечните планини?

— Веднъж ви споменах за способността да виждам... — после се отказа да търси най-точната дума, — за ясновидството. — Почти го прошепна.

— Тъмната долина — казах.

Отново безрадостната усмивка.

— Някои хора възприемат това като дар. Може и така да е... — Той тежко въздъхна. — Но не става по начина, който си представят. Да виждаш само част означава да ти се напомня, че мислещият мозък е замъглен от илюзията. Допуснах да се увлека да мисля, че мога да отклоня Старк по по-различен път. — Въздъхна и вятърът повтори въздишката му като ехо.

Помълчахме. Загърнати в одеяла, продукт на космическите технологии, Мики и Арт тихо разговаряха с полицаите, които отцепваха района и маркираха с колчета местата, където имаше изхвърлени гилзи и счупени копия. Лекарите вече се бяха погрижили за Сара. От време на време се появяваше някой, за да направи пореден опит да промие раните ми, но аз го отпращах. Ямашита стоеше мълчаливо и чакаше своя ред да отведе детективите в горичката до мястото, където бе трябвало да убие човек, за да стигне до нас. Вече си бе поизмил ръцете, но по темето му още имаше следи от засъхнала кръв.

— Може и да сте го насочили към правия път — казах накрая на Чангпа и той отмести очи от канарата, чиито очертания бяха привлекли вниманието му, и ме погледна. Беше видимо озадачен и явно чакаше да му обясня. — Може би, в известна степен, сте помогнали на Старк. Всеки човек сам избира пътя си — обясних. — Мисля, че когато Старк трябваше да избира, той постъпи както подобава: не допусна Ямашита да влезе в капана и не продължи да помага на Кита в неговия план...

Ламата бавно кимна. Сигурен съм, че не му казвах нищо ново. Но този ден бе тежък за всички ни. Въздухът бе зареден с влага и миризма на кръв. Ринпоче се обърна и тръгна надолу по пътя, мънистата на броеницата му потракваха ритмично — тихо тракане в ръката на един човек, който се опитва да изкове полезен урок от коравосърдечната школа на житейския опит.

Времето се оправи точно когато бе нужно на фамилия Бъркови. Всяка година целият клан се събира за онова, което наричаме Мемориален голф излет. Баща ми беше починал в края на юни и вместо да жалим за него, още на първата годишнина бяхме създали този Излет. Защо бяхме избрали точно голф вече никой не знаеше — баща ми беше прекарал една година в Корея с Първа военноморска дивизия и това бе излекувало завинаги у него всякакво желание за мероприятия на открито. Само че в парка „Робърт Моузис“ на южния бряг на Лонг Айланд има едно малко достъпно за всички голф игрище. Там плажовете се простират с километри и са част от бариерата, която прегражда залива Грейт Саут Бей. Ако уменията ти в буржоазния спорт не са на ниво, можеш да отидеш там и да прекараш цял ден на барбекю из пясъците. Никой не възприема играта сериозно, но ние сме учредили лъскава купа и ни е приятно да прекараме известно време заедно.

След ритуалния тост в памет на татко в края на играта тържественото ни настроение бе сменено от занимания по реализацията на пикника. Сгъваеми столове започнаха да прищипват нечии пръсти, разстлаха се одеяла, примъкнаха се грамадни хладилни чанти, в които имаше топящ се лед, храна и напитки.

Сестрите ми бяха подготвили обичайните специалитети за подобно събитие: ястия, залагащи на обилното използване на майонеза и екзотични рецепти, изрязани от гърба на картонени кутии със солети. Ама наистина, какво означава „имитация на ябълков пай“, моля ви се? Отдавна бях разбрал, че е най-добре да не се задълбочавам. Зетъвете ми тайно отпиваха от бирите си. След като се бяхме правили на голфсмени, множащото се племе от хлапетии на Бъркови нападна плажа. По-късно все някое щеше да падне от люлката и щеше да дотича при възрастните и да мучи с уста, пълна с пясък, но засега всичко се развиваше кротко, седяхме под чадърите и доволни от живота гледахме океана.

— Е, както винаги се представи отчайващо — каза ми Мики. Стояхме малко встрани от останалите.

— Нали си ми за пример — отвърнах му.

Той ми подаде кутия бира, умело скрита от зорките погледи на парковия патрул с помощта на термоизолиращ съд, който освен че

скрива надписа на кутията, я запазва и студена. Понякога технологията може да ни бъде и приятел.

Мики облиза пяната на току-що отворената си бира и изсумтя:

— Знам, знам, чувал съм го. Хм... не знам за теб, но мен продължават да ме болят най-различни места. — Свих несъзнателно пръсти, за да се уверя, че вдървеността в тях наистина е започнала да се разсейва. Ставите ми леко изпукаха.

— Как се развиват нещата с момичето?

Свих рамене. Със Сара бяхме прекарали известно време в заседателната зала на Ямаджи. Седяхме там, забравени, предполагам, от всички в хаоса и бъркотията, съпътстващи всеки оглед на местопрестъпление. По прозорците се стичаха струйки — тлъсти капки дъжд се забиваха под ъгъл като прибор, който се блъска в брега.

Тя беше загърната с одеяло, косата ѝ бе мокра и полепнала по главата. Трепереше.

— Съжалявам, Бърк — каза ми.

— Няма за какво да съжаляваш — отговорих ѝ. — Нали успя да съобщиш на Мики и така ни спаси живота. А аз успях да разговарям с Ринпоче. Той ми каза, че когато се появил Ву, за да го отведе, си го фраснала хубавичко.

Сара леко се поусмихна и махна с ръка на тези неща.

— Не — поясни тя, — съжалявам, че не улучих със стрелите. — Очите ѝ се напълниха със сълзи при спомена за случилото се. После гласът ѝ укрепна. — Съжалявам и че не ти казах по-рано за Травис...

Посегнах да я докосна по лицето. Ръката ми беше изплескана с кал и засъхнала кръв. Тя я видя и се дръпна. Избърсах мръсотията и сложих длан върху нейната ръка.

— Всичко е наред — уверих я.

Тя тъжно ми се усмихна.

Погледнах Мики.

— Работим по въпроса.

— И? — настоя да разбере той.

Свих рамене.

— Трудно е, нали разбираш. Някой път, когато съм край нея, единственото, за което си спомня, е кръв и трупове...

— Трябва да я накараш тя да те търси, Конър — изсумтя Мики.

— Лесно е да се каже.

— И заслужава ли си поне усилието?

В главата ми изникна образът ѝ: стройна, но силна и целеустремена, как изстрелва стрелите си в сребърни линии над поляната.

— О, да — уверих го.

— Как беше онова, дето Ямашита все ти го казва? Сещаш ли се... дръж се или как беше там?

— *Гамбате* — напомних му.

— Аха — Мики кимна. — Окей, в такъв случай — гамбате.

Възрастните се бяха събрали в полукръг и разговаряха, като държаха децата под око. Ние с Мики се присъединихме към тях.

— Още не съм разбрала защо за бога трябваше да се качвате на онази планина вие двамата — каза ни майка. След смъртта на татко беше станала на вейка. Вече се бе посъзвела, но с напредването на възрастта ставаше все по-крехка, като птичка. Седеше, сгушена в якето си, и ми се струваше по-дребна отпреди. Но засега беше жизнена.

Мики не ѝ разказваше много за работата си — за жена, преживяла толкова много, тя беше забележително наивна.

— Ами... — започна той разсъдливо — както казах на онези момчета от отдела за вътрешно разследване, тогава това ни се стори разумна идея.

Съпругата на Мики, Дирдри, изсумтя и стана да се погрижи за децата. Всеки момент някое можеше да излети от люлката. Щом аз го усещах, усещаше го и Ди.

Кимнах в подкрепа на Мики и потвърдих:

— Трябваше да сме там, мамо.

Кое то я накара този път тя да изсумти неодобрително.

Мики се загледа към детската площадка, където Дирдри засилваше люлката на сина им Том все по-високо и по-високо. В юрната част на дъгата Том изпадаше за малко в безтегловност и изкрещяваше възторжено, преди да полети обратно, останал без дъх. Когато си хлапе, опасността е само един къс миг на люлката, която е здраво закрепена.

От онова, което бе успял да сглоби малко по малко — Чарли Уилкокс бе тръшнал слушалката на Мики и това бе най-любезната му реакция, — брат ми бе научил, че срещу Ву няма да се предприемат никакви подвеждания под отговорност и т.н. Ву все още си беше в консулския отдел.

— Дипломатически имунитет, брат ми — обясни ми той и ми намигна.

— Не мога да разбера как китайците сами не са го отзовали, след като са научили за...

— А кой ти каза, че някога ще научат? — Той ме погледна лукаво.

— Не те разбирам, Мик.

— Не ме разбираш, а? — Брат ми изрови дупка в пясъка с палеца на крака си. По плажовете на Лонг Айланд в белия пясък са смесени и тъмновиолетови песъчинки — малки парченца мидени черупки, от които преди столетия индианците са правили наниз.

— Най-добрите шпиони са тези, които вече си разкрил — доверително ми съобщи той. — И тези, които са си твои, естествено...

— Но той е убиец — възразих аз.

Мики сви рамене.

— Доколкото схванах, федералните са го държали под око от доста време. Знаели са, че си е изцапал ръчичките в Тибет. И са искали да го вербуват. Само че преките им доказателства били малко неубедителни, а Ву е много ловък тип. Така стигнали до убеждението, че трябва малко да го подтикнат да направи нещо.

— Провокация?

Мики зари дупката и започна да рови следваща.

— В разузнаването имат по-различни правила. Освен това не са искали да го вкарват в съда, а само да има с какво да го изнудват. С две думи, трябвал им е като двоен агент.

— И са го подтикнали да убие хора? — Струваше ми се невъзможно.

Мики се изсмя, но не му беше весело.

— Мисля, че просто са изпуснали контрола върху нещата, Конър. Значи, организирали са документите да попаднат у Ким, за когото са знаели, че ще започне журналистическо разследване. Само че когато Кита разбрал за случилото се, превъртял от страх. Не заради

инката — той знаел, че документите, които неблагоприятно бил запазил, ще уличат Ву в контрабанда на културни ценности. Така че Кита бил принуден да се свърже с Ву и да поиска от него помощ да си върне нещата.

— Но не станало както са го планирали, нали?

Мики поклати глава.

— Никога не става точно както си го планирал. Ву вероятно е наредил на Кита да се оправя сам, защото е искал да контролира отдалеч. Ким обаче се изплъзнал на Кита и изпратил документа на Сакура. После зашифровал файловете си и ги скрил. Сега вече се налагало да се намеси и Ву, но той пак използвал наемник.

— Не е искал лично да си цапа ръцете.

— Естествено. ФБР били толкова ангажирани да следят Ву, че изобщо не им минало през ума да държат под око и онзи ненормалник Хан. Но точно тогава нещата започнали да се изплъзват от контрола на всички замесени. Хан проследил връзките от Сакура, през Ходингтън до Ким, но въпреки старанието си не могъл да намери документите.

Кимнах.

— Затова започнали да следят Чангпа — предполагали са, че в крайна сметка те ще се озоват там.

— Така мисля и аз. Най-доброто място да скриеш нещо е в пощата. Значи Хан започнал да се навърта край „Дарма център“, за да види дали там няма да получат нещо по пощата. Междувременно Ву започнал да притиска Чангпа да не надига толкова. В Пекин не искат лоша реклама, когато преговарят, а Ву държал да не се разчуе нищо за „работата“ му в Тибет. Накратко, можело да убият два заека с един куршум.

— И за жалост убиха повече зайци — казах.

Мики кимна и каза:

— Мен ако питаш, в скоро време можем да очакваме командироването на голям брой федерални в Северна Дакота. — Погледна ме. — В сравнение с това рутинната полицейска работа изглежда върхът на сладоледа, а?

— Къде се е запилял Арт? — поинтересувах се.

— Може да позакъснее — изсумтя той. — Снаха му правела кръщение, но сподели, че освен това го било страх от нинджи, вършеещи по плажовете.

Засмях се.

— Пъзльо. — Но и двамата знаехме, че изобщо не го мисля: Арт бе един от малцината, които бяха завършили прави, на краката си онзи ден в планината.

Мики стана и тръгна да помогне на Дирдри с люлката.

По-късно тръгнах на разходка сред налягалите на одеяла по плажа хора. Финият пясък беше горещ и скърцаше под краката ми. Стигнах до водата, спрях и се загледах в океана. Цветът се променяше от пенливо шампанско, там където се разбиваха вълните, в тъмносиньо зад линията на прибоя. Полъхваше лек бриз и усещах по устните си вкус на сол.

Гледах дишането на океана и мислех за описанието на Чангпа какво е да виждаш в бъдещето: една вечно променяща се повърхност, с върхове и долини, които се образуват и изчезват пред очите ти. Набелязваш си някакво място и тъкмо си мислиш, че разбираш какво става там, когато миг по-късно то се променя. Виждах навътре яhti — издигаха се на вълните и после се спускаха, подскачаха нестабилно като тапи и изглеждаха съвсем крехки върху необятната гръд на морето. Понякога водата е добра, но после може да те запрати в падини, които са по-тъмни и по-дълбоки от всичко, което можеш да си представиш. И в следващия миг да те погълне.

Осъзнаваме това, но предпочитаме да не се разпростираме върху него. Питам се как го понася човек като ламата, защото имах усещането, че той не иска да се отърсва от това. Бях говорил и с Ямашита по тези въпроси.

— Има много видове сила — обясни ми той. — Ако имаме късмет, всеки от нас може да намери своята сила, преди да приключим с този живот.

Говорехме за Чангпа, но аз знаех, че мисли за Старк.

— Той беше привлечен към лош учител — казах. Беше неблагогородно от моя страна, но пък беше вярно.

— В крайна сметка направи добър избор — напомни ми учителят ми.

— Коего го уби — заключих.

Ямашита ме погледна с онзи негов поглед, който е комбинация от абсолютно спокойствие и потенциал за внезапна жестокост.

— Да живееш добре означава да не се вкопчваш с все сила в живота, Бърк, за да можеш да го изоставиш заради нещо по-голямо от теб.

Кимнах бавно, докато осмислях думите му. Старк бе дошъл в „Дарма център“, за да си върне Сара Клайн. Предполагам, че е бил по-заинтересован от нея, отколкото от всичко, на което биха могли да го научат Чангпа или Ямашита. А онова, което аз бях възприел за нечисти намерения от негова страна, не беше нищо повече от най-обикновена ревност. Беше ме намразил, заради развиващата се връзка между мен и жената, с която бе живял. Истината бе, че спокойно можеше да ме остави там горе на поляната сам срещу Хан. Но не го направи — в крайна сметка бе отишъл при Сара Клайн и Ринпоче и тримата се бяха качили на планината.

Кита и Ву не бяха предвидили намесата на Ямашита и Чангпа. Личности като тях обикалят света и виждат обикновените хора като необработени камъни. След това се захващат да ни шлифоват и накрая ни оставят по-ярко светещи, отколкото в началото.

Предпочитам да мисля, че точно това се бе случило със Старк. Че е прихванал поне малко от Чангпа, както Ринпоче се бе надявал да стане. Но не знам. Може би ние просто виждаме света през призмата на личния си житейски опит.

Сезонът бе в началото си, водата все още бе студена и малко хора се бяха престрашили да влязат да плуват. Вълните стигаха укротени до краката ми и леденият контраст с горещото слънце ми беше приятен. Раните ми бяха заздравели и отново можех да тренирам почти на пълни обороти в дожото. Вече разполагах с предостатъчно време. Сблъсъкът с щатските и федерални власти в добавка към смразяващия брой трупове в никакъв случай не бе увеличил популярността ми в „Дориан“. Университетът дори вече бе показал, че не ме желае в лоното си. Което ми беше толкова безразлично, че даже не се замислих по въпроса.

Така беше най-добре за мен. Университетът е като океански лайнер — пасажерите твърдоглаво гледат обзавеждането и дори не

поглеждат към океана около себе си. Пътуване, да, но колко иронично. Ямашита не спира да ме тегли към широкия свят. Понякога той ми се струва страшно за живеене място, но в дни като днешния от силната светлина може да те заболят очите, но не и сърцето.

Вятърът продължаваше да ме гали, а шумът на вълните ме отпращаше далеч от ежедневните мисли. Гледах пулсиращото море и си представях плувец, който се бори с вълните.

Всички ние си издълбаваме път през полето на времето и пространството — поле, което непрекъснато се променя. През по-голямата част от живота си гледаме надолу и внимаваме за дупки и бабуни, каквито знаем, че неизбежно има. И това е добре. Борим се и трупаме опит, който се надяваме да ни послужи, с надеждата някога да излезем в по-тихи води. Ако вдигнем поглед към хоризонта, може да се отчаем, че няма надежда за почивка. Нито за сигурност.

Но Ямашита бе възпитал в мен достойнството да не се отказваш. Да, в крайна сметка може да се окаже, че всички пътища водят надолу в тъмната долина. Което означава, че може би никога няма да стигнем далечните планини. Важно е обаче как вървиш по пътя. И кои са хората до теб.

Тъничък глас ме извади от мислите ми. Отначало не му обърнах внимание, но той продължаваше и накрая погледнах надолу.

До мен стоеше Меган, дъщеричката на сестра ми Айрин.

— Какво гледаше, вуйчо Конър? — попита ме тя. Меган е на девет години и има мило лице, а тумбачето ѝ поставя на сериозно изпитание ластика на банския ѝ. Знам, че като всички Бъркови тя ще надува бузките все повече и повече, докато един ден приливът на хормони не я направи стройна. „Вуйчо“ от устата ѝ звучи очарователно.

— Какво? — питам, защото още не съм дошъл на себе си. Бях толкова далеч.

— Какво гледаше? — пак ме пита Меган. Лицето ѝ е загрижено. Усмивкам се и разрошвам косата ѝ. Тя отговаря на усмивката ми. — Мама каза, че скоро ще ядем тортата и трябва да дойдеш.

Гледа ме с присвити очи и изведнъж виждам у нея странното изражение на баща ми. И за миг чувам гласа му от съня си.

„Време е да се събудиш, тигре.“

— Така ли каза? — питам и се усмихвам пак.

Меган кимва сериозно, защото с тортата не може да има шеги.

— Хайде — настоява тя, хваща ме за ръката и започва да ме дърпа.

Поглеждам към нашия лагер и виждам, че Мики ме наблюдава. До него е Арт, все пак е дошъл. А между двамата виждам издължената като куршум бръсната глава на Ямашита — той също е седнал и чака.

С Меган тръгваме на зигзаг между одеялата по плажа. Мъничките ѝ стъпалца оставят пътека, която следвам с крачищата си. Вятърът и вълните ще заличат следите ни. В крайна сметка ние бродим из един свят, в който нищо не е сигурно, и ако ти е трудно да видиш пътя или да различиш майстора от учениците, причината може би е в това, че самото пътешествие е по-важно от това кой кого води и кой кого следва.

Държа здраво малката ръчичка на Меган и двамата заедно вървим към целта си.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.